

**ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΑΡΙΘ. 54.

1882 ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 23 'Ιανουαρίου.

ΝΟΜΟΣ ΔΚΑ'.
Περί Νομικών Συμβουλίων.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'.
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Προσέβη τον Ολοκλήρωτον υπό την έπισημον ιδιότητα πρό-
του, επί δε επί της Κελευσής Έπισημον καί Ολοκλήρωτον
Έπισημον έπι της επί των Νομικών Συμβουλίων των Νομικών
Σύλλογων καί έπισημον έπι της έπισημον έπισημον έπι της
έπισημον έπι της έπισημον έπισημον έπισημον έπισημον έπισημον

140

ΧΡΟΝΙΑ

**ΝΟΜΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

2022

**ΕΤΗΣΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ**

**ΝΟΜΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΟΥ
ΚΡΑΤΟΥΣ**

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
2022**

Επιτρέπεται η δωρεάν αναπαραγωγή του κειμένου της παρούσας έκδοσης σε οποιαδήποτε μορφή ή μέσο, υπό την προϋπόθεση αναφοράς της πηγής με τρόπο ακριβή, σαφή και μη παραπλανητικό.

Είναι απαραίτητη η αναφορά στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και στον τίτλο της έκδοσης. Σε περίπτωση που περιλαμβάνεται υλικό τρίτων πρέπει να ζητηθεί η άδεια από τον αντίστοιχο κάτοχο των πνευματικών δικαιωμάτων.

Για ερωτήματα σχετικά με την έκδοση επικοινωνήστε στο info@nsk.gr

Η παρούσα Έκθεση είναι διαθέσιμη ηλεκτρονικά στο διαδικτυακό τόπο του ΝΣΚ στη σελίδα www.nsk.gr

Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
Ακαδημίας 68 και Χαρ. Τρικούπη, 10678 Αθήνα
web: www.nsk.gr, email: info@nsk.gr

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	3
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	7
■ Προλογικό Σημείωμα Προέδρου.....	9
■ Συνοπτική παρουσίαση και δομή της Ετήσιας Έκθεσης του 2022	15
1. Θεσμικό πλαίσιο	17
■ 1.1. Το άρθρο 100Α του Συντάγματος.....	17
■ 1.2. Ο ν.4831/2021 (Οργανισμός του ΝΣΚ).....	18
■ 1.3. Νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις για την ολοκλήρωση του νέου νομικού πλαισίου	18
1.3.1. Νομοθετικές διατάξεις	19
1.3.2. Κανονιστικές πράξεις	19
1.3.3. Εγκύκλιοι Προέδρου του ΝΣΚ.....	23
2. Αποστολή & αρμοδιότητες του ΝΣΚ	25
■ 2.1. Γενικά.....	25
■ 2.2. Διεθνείς Αρμοδιότητες του ΝΣΚ.....	26
3. Οργανωτική δομή & λειτουργία του ΝΣΚ	29
■ 3.1. Οργανωτική δομή του ΝΣΚ.....	29
3.1.1. Οργανωτική δομή του ΝΣΚ υπό τον ν.4831/2021.....	29
3.1.2. Συνοπτική αναφορά των αρμοδιοτήτων του Προέδρου και των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ.....	31
3.1.2.1. Πρόεδρος	31
3.1.2.2. Η Κεντρική Υπηρεσία ΝΣΚ	31
3.1.2.3 Το Γραφείο Επιθεώρησης.....	35
3.1.2.4. Το Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Δεδομένων στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους	36
3.1.2.5. Θεματικοί Σχηματισμοί	36
3.1.2.6. Γραφεία Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Ειδικά Γραφεία και Δικαστικά Γραφεία του ΝΣΚ.....	38
■ 3.2. Πλαίσιο Λειτουργίας του ΝΣΚ.....	40
■ 3.3. Στελέχωση του ΝΣΚ.....	45
3.3.1. Κύριο προσωπικό του ΝΣΚ.....	45
3.3.2. Δικηγόροι Δημοσίου	46
3.3.3. Ασκούμενοι Δικηγόροι.....	47
3.3.4. Διοικητικό Προσωπικό.....	47

4. Αποτίμηση του έργου του ΝΣΚ για το 2022.....	51
■ 4.1. Στατιστικά στοιχεία και αξιολόγηση-σχολιασμός αυτών.....	51
4.1.1. Έργο λειτουργιών του ΝΣΚ.....	51
4.1.1.1. Γνωμοδοτήσεις.....	51
4.1.1.2. Πρακτικά – Πράξεις και Επισημειωματικές Πράξεις	54
4.1.1.3. Εξώδικες Αιτήσεις	56
4.1.1.4. Αγωγές – Ανακοπές - Λοιπά ένδικα Βοηθήματα - Ένδικα Μέσα.....	58
4.1.1.5. Παραστάσεις στα δικαστήρια.....	60
4.1.1.6. Δικαστικές αποφάσεις.....	63
4.1.1.7. Διατησίες.....	69
4.1.1.8. Συμβάσεις.....	70
4.1.1.9. Συμμετοχές σε διοικητικά όργανα – επιτροπές – ομάδες εργασίας.....	70
4.1.1.10. Διεθνείς συμμετοχές λειτουργιών του ΝΣΚ.....	71
4.1.2. Έργο δικηγόρων του Δημοσίου.....	72
4.1.3. Σχολιασμός για ειδικότερες κατηγορίες υποθέσεων	77
4.1.3.1. Υποθέσεις δικαιοδοσίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.....	77
4.1.3.2. Υποθέσεις κτηματολογικών διαφορών.....	78
4.1.3.3. Υποθέσεις δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου.....	81
4.1.3.4. Υποθέσεις πινάκων κατάταξης	82
4.1.3.5. Υποθέσεις αιτήσεων ρύθμισης οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων του ν.3869/2010	83
4.1.3.6. Υποθέσεις μισθολογικών αγωγών και διοικητικών προστίμων	85
4.1.3.7. Παράσταση των λειτουργιών του ΝΣΚ στα ποινικά δικαστήρια για την υποστήριξη της κατηγορίας.....	86
4.1.4. Γενικό Συμπέρασμα	87
■ 4.2. Δραστηριότητα Προέδρου του ΝΣΚ ως Agent της Ελληνικής Δημοκρατίας ..	100
■ 4.3. Θέσπιση διατάξεων κατόπιν εισηγήσεων - προτάσεων του ΝΣΚ.....	103
■ 4.4. Γραφείο Επιθεώρησης.....	105
■ 4.5. Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Δεδομένων	107
■ 4.6. Δραστηριότητα του Γραφείου Προέδρου του ΝΣΚ.....	110
■ 4.7. Δραστηριότητα της Γραμματείας του ΝΣΚ.....	111
■ 4.8. Επιμόρφωση λειτουργιών του ΝΣΚ	111
■ 4.9. Κατάρτιση Δοκίμων Δικαστικών Πληρεξουσίων	112
■ 4.10. Έργο - Δραστηριότητες των Διευθύνσεων του ΝΣΚ.....	114
4.10.1. Έργο της Διεύθυνσης Διοικητικού και Λειτουργικής Υποστήριξης.....	114
4.10.2. Έργο της Διεύθυνσης Οικονομικών Υποθέσεων	117
4.10.3. Έργο της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.....	120
■ 4.11. Ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός του ΝΣΚ κατά το έτος 2022	122
4.11.1. Αναβάθμιση του υπάρχοντος Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) του ΝΣΚ	122
4.11.2. Διαλειτουργικότητα του ΟΠΣ του ΝΣΚ με τα δικαστήρια και με τις δημόσιες υπηρεσίες - παραλαβή επιδόσεων από τους δικαστικούς επιμελητές με ηλεκτρονικά μέσα.....	124
4.11.3. Ψηφιακές Υπογραφές - Λοιπές Δράσεις του ΝΣΚ	126

4.11.4. Απόκτηση νέου σύγχρονου ΟΠΣ από το ΝΣΚ	127
4.11.4.1. Το σχετικό Έργο.....	127
4.11.4.2. Πορεία του Έργου	131
5. Στόχοι & προοπτικές του ΝΣΚ.....	133
■ 5.1. Βελτίωση της λειτουργίας του ΝΣΚ - Παρατηρήσεις και Προτάσεις.....	133
5.1.1. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός του ΝΣΚ κατά το έτος 2023	133
5.1.1.1. Υλοποίηση του νέου ΟΠΣ	133
5.1.1.2. Ηλεκτρονική διασύνδεση του ΝΣΚ με τα δικαστήρια και τους δημόσιους Φορείς.....	134
5.1.2. Αναμόρφωση της οργανωτικής δομής του ΝΣΚ.....	136
5.1.2.1. Η συγκρότηση νέων Θεματικών Σχηματισμών	138
5.1.2.2. Η σταδιακή συγχώνευση των Δικαστικών Γραφείων που βρίσκονται εκτός της Περιφέρειας Αττικής.....	140
5.1.3. Βέλτιστη λειτουργία του Γραφείου Επιθεώρησης και του Αυτοτελούς Γραφείου Προστασίας Δεδομένων	141
5.1.3.1. Γραφείο Επιθεώρησης.....	141
5.1.3.2. Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Δεδομένων.....	142
5.1.4. Συνεργασία μεταξύ ΝΣΚ και Πανεπιστημιακών Σχολών.....	143
5.1.5. Ζητήματα ως προς την παράσταση των λειτουργών του ΝΣΚ στα ποινικά δικαστήρια για την υποστήριξη της κατηγορίας.....	143
5.1.6. Ζητήματα ως προς το Θεματικό Σχηματισμό Διατησιών.....	144
5.1.7. Ζητήματα ως προς την προσίκουσα και αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων των δικηγόρων του Δημοσίου.....	145
5.1.8. Ενημέρωση Μητρώου και των υπηρεσιακών φακέλων των λειτουργών του ΝΣΚ από το Γραφείο Κυρίου Προσωπικού της Γραμματείας	146
■ 5.2. Αρτιότερη και επωφελέστερη δικαστική παράσταση ή εξώδικη εκπροσώπηση του Δημοσίου και των λοιπών Φορέων από το ΝΣΚ Προβλήματα και Προτάσεις.....	146
5.2.1. Ζητήματα ως προς τη λειτουργία της Διοίκησης	146
5.2.1.1. Ζητήματα ως προς τη διαβίβαση δικογράφων και παροχή απόψεων και στοιχείων προς τις Υπηρεσιακές Μονάδες και τους λειτουργούς του ΝΣΚ.....	148
5.2.1.2. Ζητήματα ως προς τις κτηματολογικές αγωγές και τις κτηματολογικές εγγραφές.....	150
5.2.1.3. Ζητήματα ως προς την κατάταξη απαιτήσεων του Δημοσίου σε πίνακες κατάταξης δανειστών.....	153
5.2.1.4. Ζητήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή του Κώδικα Αφερεγγυότητας και της πλατφόρμας του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας (ΗΜΦ)	154
5.2.1.5. Ζητήματα ως προς τις ρυθμίσεις οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων του ν.3869/2010.....	156
5.2.1.6. Ζητήματα ως προς τις μισθολογικές αγωγές.....	156
5.2.1.7. Ζητήματα ως προς τις τυπικές ακυρότητες πράξεων της Διοίκησης	157
5.2.2. Σχετικά με τη λειτουργία της Δικαιοσύνης	157

■ Επίλογος	167
------------------	-----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α - Σημαντικές Γνωμοδοτήσεις - Υποθέσεις.....	169
--	------------

1. Γνωμοδοτήσεις	169
2. Σημαντικές Υποθέσεις	179
2.1. Υποθέσεις Ακυρωτικών Διαφορών και Προσφυγών.....	179
2.2. Υποθέσεις Φορολογικών Διαφορών	187
2.3. Υποθέσεις ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου	189
2.4.Υποθέσεις Διαφορών Εμπραγμάτου Δικαίου	190
2.5. Υποθέσεις Αποζημιωτικών Διαφορών.....	192
2.6. Υποθέσεις Διαφορών Αναγκαστικής και Διοικητικής Εκτέλεσης.....	194
2.7. Ποινικές Υποθέσεις κακουρηματικού χαρακτήρα.....	194
2.8. Υποθέσεις ενώπιον διεθνών δικαστηρίων και οργάνων.....	196
2.8.1. Υποθέσεις ενώπιον του ΕΔΔΑ.....	196
2.8.2. Υποθέσεις ενώπιον του ΔΕΕ/ΓΔΕΕ.....	196
2.8.3. Υποθέσεις ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	199
2.9. Διατησίες.....	199

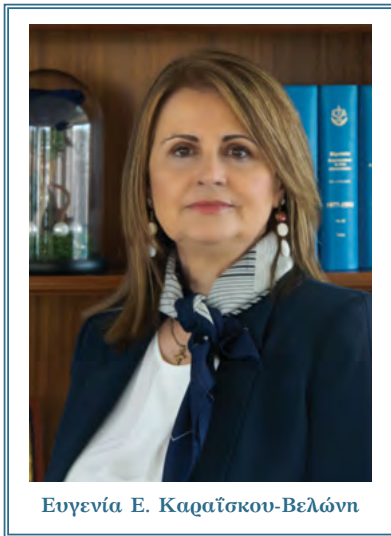
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β - Δημοσιεύσεις - Ομιλίες λειτουργών του ΝΣΚ σε Συνέδρια και Ημερίδες - Συμμετοχές.....	203
---	------------

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΑΔΕ	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων
ΑΕΔ	Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο
ΑΕΙ	Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
ΑΚ	Αστικός Κώδικας
α.ν.	Αναγκαστικός Νόμος
ΑΣΕΠ	Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού
ΑΠ	Άρειος Πάγος
β.δ.	Βασιλικό Διάταγμα
ΓΛΚ	Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
ΓΝΣ	Γραφείο Νομικού Συμβουλίου
ΓΔΕΕ	Γενικό Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΔΕΕ	Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΔΕΠ	Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό
ΔΕΦΑθ	Διοικητικό Εφετείο Αθηνών
ΔΠΑ	Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών
ΔΟΑΤΑΠ	Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης
ΔΟΥ	Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
ΕΔΔΑ	Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
ΕΔΕ	Ένορκη Διοικητική Εξέταση
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΛΣυν	Ελεγκτικό Συνέδριο
ΕΝΓΔΕ	Ειδικό Νομικό Γραφείο Δημοσίων Εσόδων
ΕΟΠΥΥ	Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας
ΕΣ	Εκλεκτορικό Σώμα
ΕΣΑΛ	Επιτροπή Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων
ΕΣΔΑ	Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
ΕΣΥ	Εθνικό Σύστημα Υγείας
ΕΤΑΔ	Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου
e-ΕΦΚΑ	Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης
ΗΜΦ	Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας
ΚΠΔ	Κώδικας Ποινικής Δικονομίας
ΚΥ	Κεντρική Υπηρεσία
κ.υ.α.	Κοινή υπουργική απόφαση
ΚΦΔ	Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας

ΜΕΑ	Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία
ΚτΠ Μ.Α.Ε.	Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε.
ΜΠΑ	Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών
ν.	Νόμος
ν.δ.	Νομοθετικό διάταγμα
ΝΠΔΔ	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΝΠΙΔ	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
ΝΣΚ	Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
ΟΓΑ	Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων
ΟΠΕΚΑ	Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΟΠΣ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα
ΟΤΑ	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΠΠΑ	Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών
π.δ.	Προεδρικό διάταγμα
ΣΕΠ	Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων
ΣΛΕΕ	Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΣτΕ	Συμβούλιο της Επικρατείας
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών
υ.α.	Υπουργική απόφαση
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδος της Κυβερνήσεως
ICC	International Chamber of Commerce
ICSID	International Centre for Settlement of Investment Disputes
LCIA	London Court of International Arbitration
UNCITRAL	United Nations Commission on International Trade Law

Προλογικό Σημείωμα Προέδρου

Ευγενία Ε. Καραϊσκού-Βελώνη

Το έτος 2022 το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΝΣΚ) συμπλήρωσε 140 χρόνια λειτουργίας. Η μακρά διαδρομή του θεσμού όχι μόνο αποδεικνύει την αναγκαιότητα της ύπαρξής και του σημαντικού ρόλου του στην κάθε μορφής νομική υποστήριξη του Δημοσίου και στη λειτουργία αυτού τούτου του κρατικού διοικητικού πυρήνα, αλλά και επιβεβαιώνει την ανθεκτικότητά του και την προσήλωσή του στην ιδέα και εφαρμογή του δικαίου, με γνώμονα την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, την ορθή απονομή της δικαιοσύνης και την ικανοποίηση των δίκαιων αιτημάτων των πολιτών.

Οι ομοιότητες και οι διαφορές ανάμεσα στο μακρινό 1882, όταν ιδρύθηκε το ΝΣΚ και στο σήμερα δεν είναι μόνο ενδιαφέρουσες, είναι και εξόχως διδακτικές. Το ίδιο ισχύει και για τους τρόπους με τους οποίους οι λειτουργοί του ΝΣΚ αντιμετώπισαν άλλοτε τρέχουσες υποθέσεις κι άλλοτε μείζονες υποθέσεις που επαπειλούσαν κρίσεις στη διάρκεια των χρόνων. Οι υποθέσεις μπορεί να διέφεραν, αλλά ο τρόπος χειρισμού αυτών από τους λειτουργούς του ΝΣΚ διακρίνεται από την ίδια σταθερά: τη συνειδητή προσπάθεια για την πραγμάτωση του δικαίου, με πρόταξη του γενικού συμφέροντος, αλλά και με ευαισθησία στην κάθε ατομική περίπτωση.

Η επέτειος των 140 χρόνων λειτουργίας του ΝΣΚ αποτελεί το ορόσημο για την απαρχή μίας νέας εποχής στην ιστορία του θεσμού με την εδραίωση του σύγχρονου ΝΣΚ και τη λειτουργική αναβάθμισή του, η οποία εξυπηρετεί ουσιαστικά το δημόσιο συμφέρον και συμβάλλει στην εμπέδωση της συνείδησης των πολιτών για ύπαρξη αξιοκρατίας, διαφάνειας, ισότητας και ισονομίας.

Όραμά μας είναι ένα καινοτόμο και δυναμικό Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, αναγνωρισμένο για την ακεραιότητα και την αμεροληψία του, σεβαστό για τον επαγγελματισμό του, καθώς και για την ποιότητα και τον αντίκτυπο των εργασιών του, το οποίο θα καταστεί βασικός πυλώνας του συστήματος απονομής της δικαιοσύνης στην Ελληνική Δημοκρατία, ένας σύγχρονος, πλήρως αναδιαρθρωμένος και αναβαθμισμένος θεσμός που επιτελεί υποδειγματικά το έργο και την αποστολή του. Εργαζόμαστε για ένα ΝΣΚ το οποίο παρέχει στα μέλη του την απαραίτητη στήριξη για την πραγμάτωση των επαγγελματικών τους στόχων, βοηθώντας τα να υιοθετήσουν ρόλους ευθύνης στον ραγδαία μεταβαλλόμενο σύγχρονο κόσμο της παγκόσμιας και ευρωπαϊκής συνεργασίας και της αλληλεξάρτησης· προωθεί την παραγωγή γνώσης· θέτει εαυτόν στην υπηρεσία της Διοίκησης και της κοινωνίας.

Οι στόχοι αυτοί δεν είναι ένα ακόμα ευχολόγιο, αλλά αποτελούν τις βάσεις του νέου Οργανισμού του ΝΣΚ, του ν.4831/2021, η υλοποίηση του οποίου

προχώρησε με αποφασιστικά, γοργά και σταθερά βήματα κατά το έτος 2022, έτσι ώστε να επιτευχθεί ο εκσυγχρονισμός της δομής και της λειτουργίας του.

Με συντονισμένη και συλλογική προσπάθεια κατέστη εφικτή η ολοκλήρωση των παρεμβάσεων που αφορούν στην οργάνωση και στις αρμοδιότητες των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ, στην υπηρεσιακή κατάσταση των λειτουργών του ΝΣΚ και των δικηγόρων του Δημοσίου, αλλά και στην υπηρεσιακή κατάσταση των διοικητικών υπαλλήλων του.

Βάση των παρεμβάσεων αυτών είναι οι αξίες α) της ανεξαρτησίας, ακεραιότητας και αμεροληψίας για το θεσμικό όργανο, τα μέλη του και τους υπαλλήλους του, β) του επαγγελματισμού για να καταστεί εφικτή η τήρηση υψηλών και υποδειγματικών επαγγελματικών προτύπων σε όλες τις πτυχές των εργασιών του και η συμμετοχή στην ανάπτυξη της νομικής επιστήμης, γ) της έγκαιρης και αποτελεσματικής καθοδήγησης της Διοίκησης με γνωμοδοτήσεις, οι οποίες ανταποκρίνονται στους προβληματισμούς των ενδιαφερομένων, μεταφέρουν ένα ισχυρό και έγκυρο μήνυμα και συμβάλλουν στην αποτελεσματική εφαρμογή των αρχών της νομιμότητας, της χρηστής διοίκησης, της βελτίωσης της απονομής της δικαιοσύνης, του σεβασμού των δικαιωμάτων των πολιτών και δ) της αριστείας και αποδοτικότητας για την αναγνώριση της ατομικής αξίας, την ανάπτυξη των ιδιαίτερων ικανοτήτων και την επιβράβευση των επιδόσεων και την εξασφάλιση αποτελεσματικής επικοινωνίας με στόχο την προαγωγή του ομαδικού πνεύματος, καθώς και τη μεγιστοποίηση της αποδοτικότητας σε όλες τις πτυχές των εργασιών του ΝΣΚ.

Στο πλαίσιο αυτό, το έτος 2022:

Μετουσιώθηκε σε πράξη η βασική μεταρρύθμιση που εισήγαγε ο νέος Οργανισμός του ΝΣΚ ως προς τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του Σώματος με τη συγκρότηση των πρώτων τριών Θεματικών Σχηματισμών, από τους οκτώ προβλεπόμενους στον Οργανισμό, μέσω των οποίων επιτυγχάνεται η αναγκαία εξειδίκευση των λειτουργών του και η ενιαία αντιμετώπιση ομοειδών υποθέσεων. Ήδη, μετά την επίλυση ζητημάτων στέγασης και υλικοτεχνικής υποδομής, λειτουργούν στο ΝΣΚ: α) ο Σχηματισμός εθνικών και διεθνών διαιτησιών (Domestic and International Arbitration Department/D.I.A.D. του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, β) ο Σχηματισμός ποινικών υποθέσεων και γ) ο Σχηματισμός υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Δικαστηρίων της, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Δικαστηρίων της αλλοδαπής, ενώ με τις οικείες αποφάσεις ρυθμίστηκαν θέματα της λειτουργίας τους. Ο νέος αυτός τρόπος οργάνωσης, με την παράλληλη άσκηση του γνωμοδοτικού έργου από τα Γραφεία Νομικού Συμβουλίου στα Υπουργεία, στις Αρχές και στα ΝΠΔΔ, των οποίων τη νομική υποστήριξη διεξάγει το ΝΣΚ, αντικατοπτρίζει το σύγχρονο, ευέλικτο και αποτελεσματικό πρότυπο λειτουργίας του Σώματος, όπως αυτό θεσπίστηκε με την ψήφιση του νέου Οργανισμού.

Λαμβάνοντας υπόψη το νέο θεσμικό πλαίσιο και μετά από χρονικό διάστημα δεκαέξι ετών καθορίστηκαν εκ νέου, τα καθήκοντα των λειτουργών του ΝΣΚ όλων των βαθμών, ανάλογα με τις σύγχρονες υποχρεώσεις και απαιτήσεις,

θεσπίζοντας ενιαίους κανόνες άσκησής τους, ώστε να διευκολύνεται το έργο των λειτουργών, να ενδυναμώνεται ο ρόλος τους, να εξασφαλίζεται η αντικειμενική μεταχείρισή τους, να αμβλύνεται η επικάλυψη καθηκόντων, να ενισχύεται ο συλλογικός τρόπος λειτουργίας και να εξειδικεύονται οι ρόλοι και τα καθήκοντά τους ανεξαρτήτως βαθμού.

Με σκοπό την καθιέρωση ενός διαφανούς συστήματος ορθολογικής διαχείρισης και δίκαιης κατανομής των ποσών που παρακρατούνται από τις διαιτητικές αμοιβές των λειτουργών του ΝΣΚ, ψηφίστηκε, μετά από πρόταση του ΝΣΚ, η ρύθμιση του άρθρου 74 του ν.4916/2022 (Α' 65), με το οποίο αναμορφώθηκε το απαρχαιωμένο θεσμικό πλαίσιο, ενώ με τις κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις ρυθμίστηκαν τα ειδικότερα θέματα για τον έλεγχο και τη διαχείριση των παρακρατούμενων ποσών.

Παράλληλα, καθορίστηκαν ο τρόπος, το όργανο και η διαδικασία χορήγησης της άδειας πατρότητας στους άνδρες λειτουργούς του ΝΣΚ, σύμφωνα με τις επιταγές του ενωσιακού δικαίου, ενώ προβλέφθηκαν οι προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής νομικής υπεράσπισης και κάλυψης δικαστικών εξόδων για τους λειτουργούς και τους πρώην λειτουργούς του ΝΣΚ, παρεχόμενης πλέον της δυνατότητας έμπρακτης υποστήριξης του Σώματος προς τους λειτουργούς του που εξετάζονται, δίδονται ή ενάγονται για πράξεις ή παραλείψεις τους κατά την εκτέλεση ή με αφορμή την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Επίσης, έχοντας αποκομίσει εμπειρία από την τριετή λειτουργία του Γραφείου Επιθεώρησης και στοχεύοντας πάντα στη βέλτιστη, αποτελεσματική δίκαιη και αξιοκρατική οργάνωση του συστήματος επιθεώρησης των λειτουργών και των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ, συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας με αντικείμενο τον εντοπισμό τυχόν ζητημάτων στο ισχύον θεσμικό - κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την επιθεώρηση των λειτουργών, τα οποία πιθανόν να χρήζουν βελτίωσης ή τροποποίησης ή συμπλήρωσης.

Για πρώτη φορά υπό την ισχύ του νέου Οργανισμού, διενεργήθηκε διαγωνισμός, με διευρυμένο γνωστικό αντικείμενο της εξεταστέας ύλης και αλλαγή του τρόπου βαθμολόγησης, για την πλήρωση σαράντα τριών (43) κενών οργανικών θέσεων Δόκιμων Δικαστικών Πληρεξουσίων, με ημερομηνία έναρξης την 18η-03-2022. Με την ολοκλήρωση του διαγωνισμού αυτού και τον διορισμό των σαράντα ενός (41) επιτυχόντων, εντός του 2022, για την ομαλή ένταξη των οποίων διοργανώθηκε κατά την έναρξη της υπηρεσίας τους ταχύρρυθμο σεμινάριο συμμετοχικής μάθησης, αντιμετωπίστηκε ορθολογικά το ζήτημα της υποστελέχωσης των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ. Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά την τελευταία τριετία το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους έχει εντάξει στους κόλπους του 111 νέους συναδέλφους δικαστικούς πληρεξουσίου και έχει ανανεωθεί κατά το ¼ του συνόλου των λειτουργών του.

Το 2022 στο ΝΣΚ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (ΕΕ) 2016/2019 και του εθνικού νομοθετικού πλαισίου (ν.4624/2019), λειτούργησε και το Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Δεδομένων, με επικεφαλής τον Υπεύθυνο Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, ορίστηκαν

Πολιτικές για την επεξεργασία και προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των λειτουργών και διοικητικών υπαλλήλων, καθώς και πολιτική ορθής χρήσης εκ μέρους των λειτουργών και των διοικητικών υπαλλήλων των υπηρεσιακών πόρων και επικοινωνιακών μέσων, ενώ οργανώθηκε και σεμινάριο ενημέρωσης του κυρίου και διοικητικού προσωπικού του ΝΣΚ.

Περαιτέρω, σε υλοποίηση των προβλέψεων του νέου Οργανισμού, εκδόθηκε το π.δ.51/2022, με το οποίο αναδιαρθρώθηκαν οι Διευθύνσεις της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ και οι αρμοδιότητές τους, ενώ με τις προβλεπόμενες σχετικές κανονιστικές πράξεις καθορίστηκαν α) τα επιμέρους γενικά καθήκοντα του διοικητικού προσωπικού του ΝΣΚ, καθώς και τα καθήκοντα του προσωπικού που κατέχει θέσεις ευθύνης Προϊσταμένων των Διευθύνσεων και των Τμημάτων τους, με σκοπό την εκτέλεση των εργασιών του διοικητικού προσωπικού με τον πιο αποδοτικό και παραγωγικό τρόπο και β) οι επιχειρησιακοί στόχοι των Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ για την επίτευξη του εκσυγχρονισμού του ΝΣΚ, προκειμένου στη συνέχεια οι Διευθυντές να προσδιορίσουν τις απαιτούμενες ενέργειες και δράσεις ανά επιχειρησιακό στόχο, το χρονοδιάγραμμα, τα απαιτούμενα μέσα και τους πόρους για την υλοποίησή τους. Σε συνέχεια τούτων, κατανεμήθηκαν, ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες, οι θέσεις του διοικητικού προσωπικού του ΝΣΚ στις Υπηρεσιακές Μονάδες του, κατά εκπαιδευτική κατηγορία και κλάδο – ειδικότητα και ορίστηκε ο αριθμός των διοικητικών υπαλλήλων που υπηρετεί σε αυτές.

Για πρώτη δε φορά, κατά τις διατάξεις του άρθρου 114 του νέου Οργανισμού, συγκροτήθηκε το Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων επιπέδου Διεύθυνσης (ΣΕΠ) στο ΝΣΚ, προκηρύχθηκαν θέσεις ευθύνης των Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ και των Τμημάτων τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 86 του Υπαλληλικού Κώδικα, και καταρτίστηκαν τα περιγράμματα των θέσεων ευθύνης επιπέδου Διεύθυνσης και Τμήματος.

Στο πλαίσιο, εξάλλου, της εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 30 του νέου Οργανισμού, εκδόθηκε εγκύκλιος για την ομοιομορφη και πλέον αποτελεσματική προάσπιση από τους δικηγόρους του Δημοσίου των συμφερόντων του και την εξειδίκευση των υποχρεώσεων και των καθηκόντων τους.

Πέραν των ανωτέρω, κατά το έτος 2022, το ΝΣΚ ανέλαβε πρωτοβουλίες για τη θέσπιση νομοθετικών ρυθμίσεων ζητημάτων που άπτονται της λειτουργίας του, ενώ παράλληλα, κατά τα προβλεπόμενα στη διάταξη του άρθρου 4 παρ.1 περ.η ν.4831/2021, εισηγήθηκε τη θέσπιση διατάξεων αναγκαίων για την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος. Μεταξύ αυτών, ξεχωρίζει η θέσπιση του εθνικού ενδίκου βοηθήματος (άρθρο 8 του ν.4985/2022 «Αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός Σωφρονιστικού Κώδικα - Τροποποιήσεις στον ν.2776/1999 και άλλες διατάξεις», Α' 203), για την προβολή από κατάδικους και υπόδικους στα Σωφρονιστικά Καταστήματα και σε άλλους χώρους κράτησης, ενώπιον του αρμόδιου Δικαστηρίου Εκτέλεσης Ποινών (αντί του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου), αιτιάσεων που αφορούν στις συνθήκες

κράτησής τους, καθώς και στη μη παροχή σε αυτούς της ενδεδειγμένης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, η εφαρμογή του οποίου ευελπιστούμε να οδηγήσει σε αισθητή μείωση των καταδικαστικών αποφάσεων σε βάρος της Χώρας μας.

Κομβικό ρόλο για τον μετασχηματισμό του ΝΣΚ και τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητάς του αποτελεί η ψηφιοποίηση των λειτουργιών του με στόχο την ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών του και τον εκσυγχρονισμό της εσωτερικής λειτουργίας του. Η κεντρική αυτή μεταρρύθμιση, που ξεκίνησε από τα προηγούμενα έτη, το 2022 προωθήθηκε αποφασιστικά με τη σημαντική πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας του πρωτοπόρου και καινοτόμου Έργου «Εκσυγχρονισμός του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και Αναβάθμιση Ψηφιακών Υπηρεσιών αυτού», η οποία έχει φτάσει στα τελευταία στάδια της ολοκλήρωσής της. Πέραν τούτου και στο πλαίσιο του υφιστάμενου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) του ΝΣΚ, έγιναν οι αναγκαίες παρεμβάσεις για την καλύτερη λειτουργία του, ενώ κατέστη εφικτός, με τη συγκέντρωση, διαχείριση και νομική επεξεργασία (θεματοποίηση, καταχώρηση περίληψης) δικαστικών αποφάσεων με διάδικο το Ελληνικό Δημόσιο, και ο σημαντικός εμπλουτισμός της σχετικής βάσης δεδομένων του ΟΠΣ με ποικίλου αντικειμένου δικαστικές αποφάσεις, γεγονός που συμβάλλει στην ευρύτερη χρήση της σχετικής λειτουργικότητας («Νομολογία»), προς διευκόλυνση του έργου των λειτουργών του ΝΣΚ.

Στο ίδιο πλαίσιο, το ΝΣΚ, ως πρωτοπόρο στην εφαρμογή των ψηφιακών υποδομών, συνέπραξε στη θέσπιση των διατάξεων των άρθρων 29 και 30 παρ.2 του ν.4990/2022 (Α' 210) που προβλέπουν την ηλεκτρονική επίδοση εγγράφων από το Συμβούλιο της Επικρατείας και τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια στο Ελληνικό Δημόσιο δια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Όλα τα ανωτέρω έγιναν στο περιθώριο της καθημερινής ακάματης, επίπονης και αθόρυβης προσπάθειας καθενός μέλους του κύριου ή διοικητικού προσωπικού του ΝΣΚ να υπερασπιστεί δικαστικά το Ελληνικό Δημόσιο, τις Αρχές και τα ΝΠΔΔ των οποίων διεξάγει τη νομική υποστήριξη, να προασπίσει το δημόσιο συμφέρον και τα νόμιμα δικαιώματα των πολιτών.

Η παρούσα ετήσια έκθεση, πρωτίστως, παρουσιάζει αυτό το επιστημονικό, συστηματικό, πολυσχιδές και συλλογικό έργο του ΝΣΚ, το οποίο τα τελευταία χρόνια καλείται να αντιμετωπίσει νέα νομικά ζητήματα που ανακύπτουν από τις σύγχρονες δράσεις της Διοίκησης. Η ανάγκη παροχής εξειδικευμένων νομικών υπηρεσιών καθίσταται ολοένα και πιο επιτακτική και η παρούσα ετήσια έκθεση επιβεβαιώνει ότι το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους τα τελευταία χρόνια συνέβαλε ουσιαστικά προς αυτή την κατεύθυνση. Είναι πράγματι ευχάριστο το καθήκον της υποβολής της ετήσιας έκθεσης του έτους 2022, στην οποία περιλαμβάνονται σημαντικά επιτεύγματα, που είναι πολλά υποσχόμενα για το μέλλον.

Αυτά ακριβώς τα επιτεύγματα του ΝΣΚ, με παρακαταθήκη την εμπειρία των προηγούμενων 140 ετών, πιστοποιούν ότι οι λειτουργοί του, διακρινόμενοι

για το επιστημονικό επίπεδο, την επιμέλεια και την υπεύθυνη άσκηση των καθηκόντων τους, μπορούν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις προκλήσεις του μέλλοντος, παραμένοντας πιστοί στις αξίες που υπηρετούν για το δημόσιο συμφέρον και το κοινωνικό σύνολο.

Η επίτευξη των στόχων του ΝΣΚ είναι μια προσπάθεια διαρκής, μια διαδικασία που υλοποιείται σε πολλά επίπεδα ταυτόχρονα και γι' αυτό απαιτείται συντονισμός, παρακολούθηση και αξιολόγηση, για την εντατικοποίηση όσων αποδίδουν καρπούς και την αναπροσαρμογή εκείνων που επιδέχονται βελτίωση.

Ο απολογισμός των υλοποιημένων δράσεων που παρουσιάζεται στο πλαίσιο της παρούσας έκθεσης αποτυπώνει την υλοποίηση της απαιτητικής οργανωσιακής αλλαγής, δημιουργώντας ένα ευέλικτο και αποτελεσματικό ΝΣΚ, είναι δε σαφώς μείζονος σημασίας για τον σχεδιασμό των επόμενων βημάτων, καθώς οδηγεί στην εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων για το έργο που αυτό ήδη επιτελεί και αποτελεί οδηγό για την ανάπτυξη των περαιτέρω δράσεων για την ολοκλήρωση του οράματός του με βάση τις προαναφερόμενες αξίες.

Η εμπειρία που έχουμε συσσωρεύσει μπορεί να κεφαλαιοποιηθεί για να αντιληφθούμε καλύτερα τις προκλήσεις που σήμερα πλέον αντιμετωπίζουμε, να διαγνώσουμε τις προοπτικές που ανοίγονται για το μέλλον και να επιτύχουμε ακόμη πιο σημαντικό έργο τα επόμενα χρόνια.

Το ΝΣΚ, πάντα προσπλωμένο στην αποστολή του, καινοτόμο και σύγχρονο θα συνεχίσει να είναι κοντά στο Κράτος - στη Διοίκηση, στο προσωπικό του, αλλά και στην κοινωνία – στους πολίτες και μέσω της ηλεκτρονικής - ψηφιακής χρηστής διακυβέρνησης και της διαλειτουργικότητας με τους Φορείς της Δικαιοσύνης και της Διοίκησης, θα λειτουργεί πλέον απλούστερα, ταχύτερα, ποιοτικότερα και πιο αποτελεσματικά, παρέχοντας βέλτιστες δημόσιες υπηρεσίες τόσο στη Διοίκηση όσο και στους πολίτες, ενώ ταυτόχρονα θα βρίσκεται στο κέντρο της επιστημονικής διαλεκτικής και του γόνιμου προβληματισμού για την αρτιότερη οργάνωση της και λειτουργία της Διοίκησης και της Δικαιοσύνης στο πλαίσιο των θεσμικών αρμοδιοτήτων του.

Πλησιάζοντας προς τη λήξη της θητείας μου ως Πρόεδρου του ΝΣΚ και έχοντας υπηρετήσει σε αυτό επί 40 έτη, έχω εδραία πεποίθηση ότι το έργο του ΝΣΚ, όπως αυτό αναδεικνύεται και μέσω της ετήσιας έκθεσης του έτους 2022, όχι μόνον επιβεβαιώνει την ιστορία των 140 χρόνων προσφοράς του Σώματος στο κοινωνικό κράτος δικαίου, αλλά έχει και βέβαιες προοπτικές λαμπρής εξέλιξης, γιατί στηρίζεται στην πίστη και στην αφοσίωση του κυρίου και διοικητικού προσωπικού του, στο οποίο απευθύνω τις θερμές μου ευχαριστίες, καθόσον χωρίς τη συμβολή και τη στήριξή του δεν θα ήταν δυνατή η επίτευξη των υψηλών, κοινών μας στόχων, που διαχρονικά θέτουμε στο ΝΣΚ.

Η Πρόεδρος του ΝΣΚ
Ευγενία Ε. Καραϊσκού-Βελώνη

■ Συνοπτική παρουσίαση και δομή της Ετήσιας Έκθεσης του 2022

Η παρούσα Έκθεση συντάσσεται, σύμφωνα με τη ρητή πρόβλεψη του άρθρου 120 του ν.4831/2021 (Α'170), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 38 του ν.4949/2022 (Α'126), με σκοπό την παρουσίαση και αποτίμηση του συνολικού έργου του ΝΣΚ κατά το έτος 2022, την καταγραφή συγκεκριμένων παρατηρήσεων και προτάσεων για τις ρυθμίσεις που είναι αναγκαίες για τη βελτίωση της λειτουργίας και οργάνωσης του ΝΣΚ, την αντιμετώπιση των προβλημάτων σχετικά με τη λειτουργία της Διοίκησης και της Δικαιοσύνης, καθώς και την αρτιότερη και επωφελέστερη για το Δημόσιο δικαστική παράσταση ή εξώδικη εκπροσώπησή του. Η Έκθεση αυτή διαβιβάζεται στον Υπουργό Οικονομικών, παραδίδεται στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων και παρουσιάζεται στη Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής των Ελλήνων, κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής.

Η Έκθεση που ακολουθεί διαρθρώνεται σε πέντε (5) κεφάλαια:

◊ Στο **1ο Κεφάλαιο** παρουσιάζεται το θεσμικό πλαίσιο συγκρότησης και λειτουργίας του ΝΣΚ, μετά την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων υπό τον νέο Οργανισμό νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων.

◊ Στο **2ο Κεφάλαιο** γίνεται αναφορά στην αποστολή και τις αρμοδιότητες του ΝΣΚ.

◊ Στο **3ο Κεφάλαιο** παρουσιάζεται η οργανωτική δομή και η λειτουργία του ΝΣΚ για το έτος 2022. Κατά το έτος αυτό συγκροτήθηκαν οι τρεις πρώτοι Θεματικοί Σχηματισμοί, υλοποιώντας σταδιακά την οργανωτική αναδιάρθρωση που προβλέπει ο Οργανισμός του ΝΣΚ και δίνοντας μια νέα δυναμική στη διεξαγωγή των νομικών υπηρεσιών του.

◊ Στο **4ο Κεφάλαιο** γίνεται αποτίμηση του έργου του ΝΣΚ για το έτος 2022. Ειδικότερα, παρουσιάζονται οι δραστηριότητες του ΝΣΚ της χρονικής αυτής περιόδου, τόσο στο πλαίσιο άσκησης του γνωμοδοτικού του έργου, όσο και στο επίπεδο της δικαστικής υποστήριξης ενώπιον των εθνικών, ενωσιακών, διεθνών δικαιοδοτικών οργάνων, εθνικών και διεθνών διαιτητικών δικαστηρίων, της εξώδικης εκπροσώπησης και γενικότερα της νομικής υπεράσπισης του Δημοσίου, των Ανεξάρτητων Αρχών, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) και των λοιπών Φορέων των οποίων διεξάγει τη νομική υπηρεσία, για πρώτη δε φορά παρουσιάζεται και το έργο των δικηγόρων του Δημοσίου. Στην Έκθεση καταγράφεται, επίσης, η διεθνής δραστηριότητα του ΝΣΚ, το έργο της Κεντρικής Υπηρεσίας του και των Διευθύνσεών της, του Γραφείου Επιθεώρησης και του Αυτοτελούς Γραφείου Προστασίας Δεδομένων, ενώ παρουσιάζονται και οι δράσεις που αναπτύχθηκαν για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του ΝΣΚ.

◊ Στο **5ο** και τελευταίο **Κεφάλαιο** καταγράφονται οι στόχοι και οι προοπτικές του ΝΣΚ για το μέλλον, καθώς και σειρά προτάσεων για τη βελτίωση της λειτουργίας τόσο της Δικαιοσύνης και της Διοίκησης όσο και του ίδιου του ΝΣΚ, το οποίο ως εκ του ρόλου και της αποστολής του μπορεί να λειτουργήσει ως συνεκτικός δεσμός μεταξύ των δύο ανωτέρω θεσμών.

◊ Τέλος, για την πληρέστερη παρουσίαση του πολυσχιδούς έργου του Σώματος, παρατίθενται σε **Παραρτήματα (Α και Β)**, ενδεικτικά, σημαντικές γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ που εκδόθηκαν και υποθέσεις που χειρίστηκαν, κατά το έτος 2022, οι λειτουργοί του (Παράρτημα Α), καθώς και οι συμμετοχές - ομιλίες λειτουργών του ΝΣΚ σε συνέδρια – ημερίδες και δημοσιεύσεις (Παράρτημα Β).

1. Θεσμικό πλαίσιο

Το θεσμικό πλαίσιο συγκρότησης και λειτουργίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ) αποτελούν το **άρθρο 100Α του Συντάγματος**, ο **ν.4831/2021** «Οργανισμός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ) και κατάσταση των λειτουργών και των υπαλλήλων του και άλλες διατάξεις» (Α'170), το **π.δ.51/2022** «Αρμοδιότητες των Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.)» (Α'123), καθώς και οι κατ' εξουσιοδότηση των ανωτέρω νομοθετημάτων εκδοθείσες κανονιστικές ρυθμίσεις.

1.1. Το άρθρο 100Α του Συντάγματος

«Νόμος ορίζει τα σχετικά με τη συγκρότηση και τη λειτουργία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, καθώς και τα σχετικά με την υπηρεσιακή κατάσταση των λειτουργών και υπαλλήλων που υπηρετούν σε αυτό. Στην αρμοδιότητα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ανήκουν ιδίως η δικαστική υποστήριξη και εκπροσώπηση του Δημοσίου και η αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου ή ο συμβιβασμός σε διαφορές με αυτό. Στο κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 88 παράγραφοι 2 και 5 και 90 παράγραφος 5».

Με τις διατάξεις του άρθρου 100Α του Συντάγματος, το οποίο εισήχθη με την αναθεώρηση του Συντάγματος του 2001 από τη Ζ' Αναθεωρητική Βουλή των Ελλήνων με το από 6 Απριλίου 2001 Ψήφισμα (Α'84) που δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Α'85), ρυθμίσθηκε συνταγματικά ο θεσμός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ενιαίας ανώτατης Αρχής του Κράτους, η οποία υφίσταται και λειτουργεί προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος αδιάλειπτα τα τελευταία 140 χρόνια (από το 1882).

Ειδικότερα, με το πρώτο εδάφιο του εν λόγω άρθρου 100Α, το οποίο εντάσσεται συστηματικά στο Τμήμα Ε'/Κεφάλαιο 2ο του Συντάγματος που αναφέρεται στη Δικαστική Εξουσία, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους κατοχυρώθηκε συνταγματικά και στον κοινό νομοθέτη ανατέθηκε η εξειδίκευση των διατάξεων για τη συγκρότηση και λειτουργία του, καθώς και των διατάξεων που αφορούν στην υπηρεσιακή κατάσταση των λειτουργών και των διοικητικών υπαλλήλων του. Με το δεύτερο εδάφιο του ανωτέρω άρθρου καθορίζεται ενδεικτικά ο πυρήνας της αρμοδιότητας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, δηλαδή η δικαστική υποστήριξη και εκπροσώπηση του Δημοσίου και η αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου ή ο συμβιβασμός σε διαφορές με αυτό, ενώ με το τρίτο εδάφιο περιβάλλονται με ισχυρές θεσμικές εγγυήσεις οι λειτουργοί του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (κύριο προσωπικό του), με την ανάλογη εφαρμογή για αυτούς κρίσιμων διατάξεων που αφορούν στη θεσμική θωράκιση των δικαστικών

λειτουργιών, σε θέματα αποδοχών, ορίου ηλικίας για την αποχώρηση από την ενεργό υπηρεσία και επιλογής του Προέδρου και των Αντιπροέδρων από το Υπουργικό Συμβούλιο, ανώτατης θητείας τεσσάρων ετών για τον Πρόεδρο (άρθρα 88 παρ.2 και 5, 90 παρ.5 και 118 παρ.1 Συντάγματος).

Συμπερασματικά, το άρθρο 100Α σχετίζεται τόσο με τις εγγυήσεις του Κράτους Δικαίου όσο και με την αποτελεσματική και ορθολογική λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης (βλ. Ε. Βενιζέλο, «Το Αναθεωρητικό Κεκτημένο», σελ. 374-375).

1.2. Ο ν.4831/2021 (Οργανισμός του ΝΣΚ)

Ο ν.4831/2021, όπως αυτός τροποποιήθηκε με τα άρθρα 63 του ν.4876/2021 (Α'251) και 22-38 του ν.4949/2022 (Α'126), αντικατέστησε τον προϊσχύσαντα εκτελεστικό του Συντάγματος ν.3086/2002 και το π.δ.238/2003, σχεδόν είκοσι έτη μετά από την έκδοσή τους, ως αντικείμενό του έχει δε τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων, της διάρθρωσης και του τρόπου λειτουργίας του ΝΣΚ, κατά την παροχή νομικής υποστήριξης στο Δημόσιο και στους λοιπούς Φορείς που αυτό εκπροσωπεί, καθώς και τη ρύθμιση της γενικής υπηρεσιακής κατάστασης των λειτουργών και του διοικητικού προσωπικού του.

Στον νέο Οργανισμό του ΝΣΚ ενσωματώθηκε και κωδικοποιήθηκε πλήθος διάσπαρτων νομοθετικών διατάξεων, υπουργικών αποφάσεων και αποφάσεων Προέδρου του ΝΣΚ, που ρύθμιζαν επιμέρους ζητήματα λειτουργίας του ΝΣΚ, ώστε να αποτυπώνεται σε ενιαίο κείμενο το νομοθετικό και κανονιστικό καθεστώς αυτού και να υπηρετούνται αποτελεσματικά οι στόχοι της απλοποίησης, της προσβασιμότητας και της ασφάλειας δικαίου σύμφωνα και με τις αρχές της καλής νομοθέτησης. Επιπλέον εισήχθη πλήθος νέων διατάξεων με γνώμονα τον εκσυγχρονισμό, ανασχεδιασμό, την ευελιξία, τη μεγαλύτερη διαφάνεια, την εξωστρέφεια, την επιτάχυνση και απλούστευση των διαδικασιών λειτουργίας του, προκειμένου, μεταξύ άλλων, και το ΝΣΚ να συμβάλλει στη γρήγορη και ουσιαστική απονομή της δικαιοσύνης και στην εκτέλεση των αποφάσεων των δικαστηρίων.

1.3. Νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις για την ολοκλήρωση του νέου νομικού πλαισίου

Ήδη από τους πρώτους μήνες ψήφισης του ν.4831/2021 και με βάση τις εξουσιοδοτικές διατάξεις των άρθρων 122 και 123 αυτού, εκδόθηκε σειρά αποφάσεων Προέδρου του ΝΣΚ για τη ρύθμιση ειδικότερων ζητημάτων που άπτονται της λειτουργίας του (μεταξύ άλλων, οι αποφάσεις Προέδρου ΝΣΚ, με αριθμούς 404/2021¹, 411/2021* και 457/2021* για τις αρμοδιότητες του Γραφείου Προέδρου του ΝΣΚ, της Γραμματείας του ΝΣΚ και των Σχηματισμών της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ, αντίστοιχα).

¹Οι αποφάσεις για τις οποίες δεν αναφέρεται δημοσίευση στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης, εφόσον επισημαίνονται με αστερίσκο (*), είναι δημοσιευμένες στην ιστοσελίδα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους www.nsk.gr.

Προκειμένου να ολοκληρωθεί το νέο πλαίσιο λειτουργίας του ΝΣΚ με βάση τον ισχύοντα Οργανισμό, και κατά το έτος 2022, εκδόθηκε πλήθος νομοθετικών διατάξεων και κανονιστικών πράξεων. Ειδικότερα:

1.3.1. Νομοθετικές διατάξεις

- Το άρθρο 74 του ν.4916/2022 (Α'65), με το οποίο επήλθε τροποποίηση του άρθρου 6 του ν.1816/1988 (Α'251), που αφορά στην παρακράτηση των αμοιβών διαιτησίας των λειτουργών του ΝΣΚ, και παρασχέθηκε εξουσιοδότηση για την έκδοση υπουργικής απόφασης για το άνοιγμα νέου τραπεζικού λογαριασμού του Ελληνικού Δημοσίου στην Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και για τη ρύθμιση των θεμάτων συγκρότησης και λειτουργίας της προβλεπόμενης στις νέες διατάξεις Επιτροπής για τον έλεγχο και τη διαχείριση του εν λόγω τραπεζικού λογαριασμού, καθώς και του τηρούμενου στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος στον οποίο κατατίθεται ποσοστό 40% των ως άνω αμοιβών των λειτουργών-διαιτητών. Καθιερώθηκε έτσι για πρώτη φορά ένα διαφανές σύστημα ορθολογικής διαχείρισης και δίκαιης κατανομής των ποσών που παρακρατούνται από τις διαιτητικές αμοιβές των λειτουργών του ΝΣΚ.
- Τα άρθρα 22 έως 38 του ν.4949/2022 (Α'126), με τα οποία έγιναν προσθήκες, αλλαγές και διορθώσεις σε διατάξεις του ν.4831/2021, προκειμένου να καλυφθούν κενά ή να διορθωθούν γραφικά ή λεκτικά σφάλματα του ανωτέρω νόμου, που διαπιστώθηκαν κατά την εφαρμογή των διατάξεων του στην πράξη μετά την έναρξη της ισχύος του.
- Τα άρθρα 29 και 30 παρ.2 του ν.4990/2022 (Α'210), σύμφωνα με τα οποία προβλέφθηκε η ηλεκτρονική επίδοση εγγράφων από το Συμβούλιο της Επικρατείας και τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια στο Ελληνικό Δημόσιο, δια του ΝΣΚ.

1.3.2. Κανονιστικές πράξεις

Α) Ως προς την οργάνωση, λειτουργία και τις αρμοδιότητες του ΝΣΚ εκδόθηκαν

■ Το **π.δ.51/2022** «Αρμοδιότητες των Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.)» (Α'123), σχετικά με τη διάρθρωση και τις αρμοδιότητες των Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ, με το οποίο υλοποιήθηκε ο εκσυγχρονισμός της δομής και λειτουργίας του ΝΣΚ κατά τα προβλεπόμενα στον ν.4831/2021.

■ Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών

Η με αριθμό 542/2022, για τη μετάθεση της έναρξης εφαρμογής της διάταξης της παρ.3 του άρθρου 29 του ν.4831/2021 (Β' 5601), αναφορικά με τις δαπάνες για την προμήθεια ηλεκτρονικών υπολογιστών, εκτυπωτών και εικονοποιητών, τη συντήρηση, καθώς και την προμήθεια των ανταλλακτικών του εξοπλισμού αυτού για το σύνολο των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ.

■ Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών

Η με αριθμό οικ.2/123031/ΔΛΤΠ-Α/31-05-2022 (Β'2727) «Άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού του Ελληνικού Δημοσίου στην Τράπεζα της Ελλάδος υπό την ομάδα λογαριασμών 234», για την κατάθεση ποσοστού 25% των διαιτητικών αμοιβών των μελών του ΝΣΚ.

■ Αποφάσεις Προέδρου του ΝΣΚ

- α) Η με αριθμό 15/2022 (Β'55), για τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής σε λειτουργούς του ΝΣΚ που υπηρετούν στην Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ, β) η με αριθμό 333/2022 (Β' 3600), σχετικά με την παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής στον Προϊστάμενο Διεύθυνσης Διοικητικού και Λειτουργικής Υποστήριξης της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ και γ) η με αριθμό 496/2022 (Β'5143), με την οποία παρασχέθηκε εξουσιοδότηση στους διοικητικούς υπαλλήλους που υπηρετούν στο Τμήμα Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Εγγράφων και Δεδομένων της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ να υπογράφουν, παράλληλα με τους σχετικώς εξουσιοδοτημένους λειτουργούς του ΝΣΚ «Με εντολή Προέδρου του Ν.Σ.Κ.» τα αποδεικτικά των κάθε είδους δικογράφων, δικαστικών αποφάσεων και εγγράφων που επιδίδονται στην Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ.
- Οι με αριθμούς 234/2022 (Β'2111) και 351/2022 (Β'3588), για τη ρύθμιση των θεμάτων συγκρότησης και λειτουργίας της προβλεπόμενης στις διατάξεις του άρθρου 74 του ν.4916/2022 Επιτροπής για τον έλεγχο και τη διαχείριση των τραπεζικών λογαριασμών στους οποίους κατατίθενται οι παρακρατηθείσες αμοιβές των διαιτητών λειτουργών του ΝΣΚ.
- Η με αριθμό 459/2022*, με την οποία ορίστηκε υπεύθυνος των ενεργειακών υποδομών και εγκαταστάσεων του ΝΣΚ, προκειμένου να ενεργεί αυτός για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την εξοικονόμηση ενέργειας σε μισθωμένα κτήρια και εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται από τις Υπηρεσιακές Μονάδες του ΝΣΚ.
- Η με αριθμό 509/2022*, με την οποία καταργήθηκε ο Σχηματισμός Διαφορών Δικαιοδοσίας Ελεγκτικού Συνεδρίου της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ και ανατέθηκε ο χειρισμός των σχετικών υποθέσεων στα καθ' ύλην αρμόδια Γραφεία για την αρτιότερη αντιμετώπισή τους.
- Η με αριθμό 510/2022*, με την οποία τροποποιήθηκε η απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 321/2021, και ορίστηκε η κατανομή των υποθέσεων στους Σχηματισμούς Δικαστικών και Εξωδίκων Υποθέσεων ημεδαπής της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ.
- Η με αριθμό 545/2022*, με την οποία ορίστηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4961/2022 «Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις» (Α'146) και ιδίως των άρθρων 18, 19, 20 και 114 παρ.1 αυτού, Υπεύθυνος Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής του ΝΣΚ και Επικοινωνιών και αναπληρωτής αυτού.
- Η με αριθμό 560/2022 (Β' 5601), με την οποία συγκροτήθηκε ο,

προβλεπόμενος στο άρθρο 16 παρ.1 περ.η του ν.4831/2021, Θεματικός Σχηματισμός εθνικών και διεθνών διαιτησιών (Domestic and International Arbitration Department/D.I.A.D. του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και ρυθμίστηκαν θέματα της λειτουργίας του.

- Η με αριθμό 561/2022 (Β'5600), με την οποία συγκροτήθηκε ο, προβλεπόμενος στο άρθρο 16 παρ.1 περ.δ του ν.4831/2021, Θεματικός Σχηματισμός ποινικών υποθέσεων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και ρυθμίστηκαν θέματα της λειτουργίας του.
- Η με αριθμό 601/2022*, με την οποία ορίστηκε επικεφαλής του Αυτοτελούς Γραφείου Προστασίας Δεδομένων, καθώς και οι με αριθμούς 629/2022* και 632/2022* αποφάσεις, με τις οποίες ρυθμίστηκαν τα θέματα λειτουργίας του Γραφείου και ορίστηκαν τα μέλη του.
- Η με αριθμό 656/2022 για τη στελέχωση του Γραφείου Επιθεώρησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για την τριετία από 01-01-2023 έως και 31-12-2025.
- Η με αριθμό 667/2022 (Β'6727) για τον καθορισμό χρονικού διαστήματος επιθεώρησης των Παρέδρων, των Δικαστικών Πληρεξουσίων Α΄ και των Δικαστικών Πληρεξουσίων, καθώς και την αξιολόγηση των Υπηρεσιακών Μονάδων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.
- Η με αριθμό 689/2022 (Β'7101), με την οποία συγκροτήθηκε ο, προβλεπόμενος στο άρθρο 16 παρ.1 περ.ζ του ν.4831/2021, Θεματικός Σχηματισμός υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Δικαστηρίων της, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Δικαστηρίων της αλλοδαπής στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και ρυθμίστηκαν θέματα της λειτουργίας του.

Β) Ως προς την υπηρεσιακή κατάσταση των λειτουργών του ΝΣΚ και των δικηγόρων του Δημοσίου εκδόθηκαν

■ Αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών

- Η με αριθμό 38/2022 (Β'384), κατόπιν αιτήματος και σχετικής γνώμης Προέδρου του ΝΣΚ, με την οποία ρυθμίστηκαν ο τρόπος, το όργανο και η διαδικασία χορήγησης της άδειας πατρότητας στους άνδρες λειτουργούς του ΝΣΚ. Με την απόφαση αυτή, σε εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/1158 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 20ής Ιουνίου 2019, λαμβάνονται για πρώτη φορά τα απαιτούμενα μέτρα για την εξισορρόπηση των απαιτητικών υπηρεσιακών καθηκόντων των ανδρών γονέων λειτουργών του ΝΣΚ με την οικογενειακή τους ζωή.
- Οι με αριθμούς 334/27-06-2022 (Γ'1692) και 594/11-11-2022 (Γ'2879), με τις οποίες διορίστηκαν σε κενές οργανικές θέσεις Δικαστικών Πληρεξουσίων οι σαράντα ένας (41) επιτυχόντες του διαγωνισμού για την πλήρωση σαράντα τριών (43) κενών οργανικών θέσεων Δόκιμων Δικαστικών Πληρεξουσίων ΝΣΚ, η διενέργεια του οποίου, με ημερομηνία έναρξης την 18η-03-2022, είχε προκηρυχθεί με την απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 482/2021 (Γ'2894). Ο διαγωνισμός αυτός διεξήχθη για πρώτη φορά, υπό την ισχύ του νέου Οργανισμού, με διευρυμένο γνωστικό αντικείμενο της εξεταστέας ύλης και αλλαγής του τρόπου βαθμολόγησης.

■ Αποφάσεις Προέδρου του ΝΣΚ

- Η με αριθμό 9/2022 (Β'55), με την οποία καθορίστηκαν εκ νέου μετά από χρονικό διάστημα δέκα έξι ετών (από την έκδοση το έτος 2005 της απόφασης Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 116/2005), τα καθήκοντα των λειτουργών του ΝΣΚ όλων των βαθμών, σε αρμονία με τον νέο Οργανισμό του ΝΣΚ και προσαρμοσμένα στις σύγχρονες υποχρεώσεις και απαιτήσεις. Με την απόφαση αυτή θεσπίστηκε ένα ολοκληρωμένο, συνεκτικό και αποτελεσματικό πλαίσιο, με ενιαίους κανόνες άσκησής τους, ώστε να διευκολύνεται το έργο των λειτουργών, να ενδυναμώνεται ο ρόλος τους, να εξασφαλίζεται η αντικειμενική μεταχείρισή τους, να αμβλύνεται η επικάλυψη καθηκόντων και να εξειδικεύονται οι ρόλοι και τα καθήκοντά τους ανεξαρτήτως βαθμού, σύμφωνα με τις σύγχρονες προκλήσεις της δικαιοσύνης, της ασφάλειας και της αλληλεγγύης, με γνώμονα την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, τη συμβολή στην ορθή απονομή της Δικαιοσύνης και την ικανοποίηση των δίκαιων αιτημάτων των πολιτών. Περαιτέρω, με την ανωτέρω απόφαση αναδείχτηκε ο συλλογικός χαρακτήρας της λειτουργίας του ΝΣΚ και η επιδίωξη διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, με την ανάθεση χειρισμού των δυσχερών και σοβαρών υποθέσεων, από πλευράς αντικειμένου ή ποσού, στους λειτουργούς των ανώτερων βαθμών, οι οποίοι κατά τεκμήριο, λόγω της εμπειρίας τους, κρίνονται πλέον κατάλληλοι προς τούτο, ενώ παρασχέθηκε, σε κάθε περίπτωση, στον Προϊστάμενο της κάθε Υπηρεσιακής Μονάδας του ΝΣΚ η σχετική επιλογή, με σεβασμό στον θεσμικό του ρόλο.
- Η με αριθμό 26/2022 (Β'144), με την οποία καθορίστηκαν οι προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής νομικής υπεράσπισης και κάλυψης δικαστικών εξόδων για τους λειτουργούς και τους πρώην λειτουργούς του ΝΣΚ, παρεχόμενης πλέον της δυνατότητας έμπρακτης υποστήριξης του Σώματος προς τους λειτουργούς του που εξετάζονται, διώκονται ή ενάγονται για πράξεις ή παραλείψεις τους κατά την εκτέλεση ή με αφορμή την εκτέλεση των καθηκόντων τους.
- Η με αριθμό 676/2022*, με την οποία συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας, με αντικείμενο την επεξεργασία των διατάξεων που ρυθμίζουν το σύστημα επιθεώρησης των λειτουργών και των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ.

Γ) Ως προς την υπηρεσιακή κατάσταση των διοικητικών υπαλλήλων του ΝΣΚ εκδόθηκαν

■ Αποφάσεις Προέδρου του ΝΣΚ

- Η με αριθμό 347/2022 (Β'3662), με την οποία καθορίστηκαν τα επιμέρους γενικά καθήκοντα του διοικητικού προσωπικού του ΝΣΚ, καθώς και τα καθήκοντα του προσωπικού που κατέχει θέσεις ευθύνης Προϊσταμένων των Διευθύνσεων και των Τμημάτων τους, με σκοπό την εκτέλεση των εργασιών του διοικητικού προσωπικού με τον πιο αποδοτικό και παραγωγικό τρόπο και εν τέλει την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία κάθε Υπηρεσιακής Μονάδας του ΝΣΚ.
- Η με αριθμό 350/2022*, με την οποία καθορίστηκαν οι επιχειρησιακοί

στόχοι των Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ για την επίτευξη του στρατηγικού στόχου του εκσυγχρονισμού του ΝΣΚ, προκειμένου στη συνέχεια οι Διευθυντές να προσδιορίσουν τις απαιτούμενες ενέργειες και δράσεις ανά επιχειρησιακό στόχο, το χρονοδιάγραμμα, τα απαιτούμενα μέσα και τους πόρους για την υλοποίησή τους.

- Η με αριθμό 365/2022* (εν συνεχεία τροποποιηθείσα με τις αποφάσεις, με αριθμούς 521/2022* και 578/2022*), με την οποία κατανεμήθηκαν, ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες, οι θέσεις του διοικητικού προσωπικού του ΝΣΚ στις Υπηρεσιακές Μονάδες του, κατά εκπαιδευτική κατηγορία και κλάδο – ειδικότητα και ορίστηκε ο αριθμός των διοικητικών υπαλλήλων που υπηρετεί σε αυτές. Ακολούθως, με την απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 367/2022* (εν συνεχεία τροποποιηθείσα με τις αποφάσεις, με αριθμούς 526/2022* και 579/2022*), τοποθετήθηκαν οι διοικητικοί υπάλληλοι του ΝΣΚ στις Υπηρεσιακές Μονάδες αυτού, ανάλογα με τις συγκεκριμένες υπηρεσιακές ανάγκες και τις δεξιότητές τους.
- Η με αριθμό 366/2022*, με την οποία συγκροτήθηκε, για πρώτη φορά κατά τις διατάξεις του άρθρου 114 του νέου Οργανισμού, το Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων επιπέδου Διεύθυνσης (ΣΕΠ) στο ΝΣΚ και ορίστηκαν τα μέλη του με τριετή θητεία.
- Οι με αριθμούς 490/2022* και 507/2022*, με τις οποίες προκηρύχθηκαν θέσεις ευθύνης των Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ και των Τμημάτων τους για πρώτη φορά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 86 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007, Α'26), και καταρτίστηκαν τα περιγράμματα των θέσεων ευθύνης επιπέδου Διεύθυνσης και Τμήματος.

1.3.3. Εγκύκλιοι Προέδρου του ΝΣΚ

Επίσης, κατά το έτος 2022, εκδόθηκαν, για την ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων του Οργανισμού του ΝΣΚ, οι παρακάτω Εγκύκλιοι Προέδρου του ΝΣΚ:

- Η με αριθμό πρωτ. ΚΥ1/28-03-2022 «Οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 30 ν.4831/2021 “Οργανισμός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ) και κατάσταση των λειτουργών και των υπαλλήλων του και άλλες διατάξεις” (Α'170)», για την ομοιόμορφη και πλέον αποτελεσματική προάσπιση από τους δικηγόρους του Δημοσίου των συμφερόντων του και την εξειδίκευση των υποχρεώσεων και των καθηκόντων τους.
- Η με αριθμό πρωτ. ΚΥ3/07-06-2022, με θέμα τη συμμετοχή των λειτουργών του ΝΣΚ σε συμβούλια, επιτροπές, διοικητικά συμβούλια δημοσίων φορέων ή ομάδες εργασίας.

Τέλος, με το έγγραφο της Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό πρωτ. 5754/1000.21/14-01-2022, δόθηκαν οδηγίες σχετικά με την άσκηση γνωμοδοτικού έργου από τους Παρέδρους του ΝΣΚ.

2. Αποστολή & αρμοδιότητες του ΝΣΚ

2.1. Γενικά

Στον ν.4831/2021 (άρθρο 3) διακηρύσσεται πανηγυρικά ο θεσμικός ρόλος του ΝΣΚ, ως ενιαίας ανώτατης Αρχής του Κράτους που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Οικονομικών και ορίζεται ρητά, σε αρμονία με το άρθρο 100Α του Συντάγματος, ότι η αποστολή του είναι, ιδίως, η δικαστική υποστήριξη και εκπροσώπηση του Δημοσίου, η αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου ή ο συμβιβασμός σε διαφορές με αυτό.

Άρθρο 3 ν.4831/2021

Αποστολή του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

«Το ΝΣΚ αποτελεί ενιαία ανώτατη Αρχή του Κράτους, υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Οικονομικών και εδρεύει στην Αθήνα. Αποστολή του, σύμφωνα με το άρθρο 100Α του Συντάγματος, είναι ιδίως, η δικαστική υποστήριξη και εκπροσώπηση του Δημοσίου, η αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου ή ο συμβιβασμός σε διαφορές με αυτό. Στα μέλη του ΝΣΚ που είναι μόνιμοι ανώτατοι δημόσιοι λειτουργοί, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι παρ.2 και 5 του άρθρου 88 και η παρ.5 του άρθρου 90 του Συντάγματος».

Η αποστολή αυτή του ΝΣΚ αποκτά περιεχόμενο και εξειδικεύεται με τον ενδεικτικό καθορισμό των αρμοδιοτήτων του στις διατάξεις του άρθρου 4 του ν.4831/2021.

Στον Πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι αρμοδιότητες αυτές.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΝΣΚ σύμφωνα με τον ν.4831/2021 (άρθρο 4 παρ.1)

- α) η δικαστική υποστήριξη και εκπροσώπηση ενώπιον των εθνικών, ενωσιακών και διεθνών δικαιοδοτικών οργάνων, καθώς και ενώπιον των εθνικών και διεθνών διαιτητικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις,
- β) η έκδοση γνωμοδοτήσεων σε ερωτήματα της Διοίκησης,
- γ) η αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου,
- δ) ο δικαστικός και εξώδικος συμβιβασμός του Δημοσίου,
- ε) η γνωμοδότηση για την υπαγωγή διαφορών του Δημοσίου σε διαιτησία, όταν αυτό δεν προβλέπεται από ειδικές διατάξεις, η επεξεργασία της ρήτρας διαιτησίας σε συμβάσεις του Δημοσίου και ο ορισμός των διαιτητών του,
- στ) η νομική συνδρομή της Διοίκησης κατά την κατάρτιση συμβάσεων,

- ζ) η νομοτεχνική υποστήριξη της Διοίκησης κατά την κατάρτιση σχεδίων νόμων ή κανονιστικών πράξεων,
- η) η εισήγηση προς τους αρμόδιους υπουργούς της θέσπισης διατάξεων αναγκαίων για την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος,
- θ) η νομική υποστήριξη της Ελληνικής Δημοκρατίας στην Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης και σε κάθε άλλο ενωσιακό ή διεθνές όργανο ή οργανισμό, πλέον αυτών της περ.α', εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από ειδική διάταξη,
- ι) η νομική υποστήριξη της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων, ιδίως σε θέματα που αφορούν στη διαδικασία και τους όρους διενέργειας των αποκρατικοποιήσεων.

Στην αρμοδιότητα του ΝΣΚ ανήκει, επίσης, η νομική υποστήριξη πλήθους άλλων Φορέων (Ανεξάρτητων Αρχών και ΝΠΔΔ), βάσει ειδικών διατάξεων.

Τέλος, στην αρμοδιότητα του ΝΣΚ υπάγεται, υπό την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων, η υπεράσπιση των υπαλλήλων του Δημοσίου, των Ανεξάρτητων Αρχών και των ΝΠΔΔ, των οποίων η νομική υποστήριξη ανήκει στο ΝΣΚ, ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων, με απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, μετά από έγκριση σχετικού αιτήματος του υπαλλήλου από τον αρμόδιο Υπουργό, στην περίπτωση του Δημοσίου ή από το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο διοίκησης των Ανεξάρτητων Αρχών ή ΝΠΔΔ, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι αναφερόμενες στο άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021 προϋποθέσεις.

2.2. Διεθνείς Αρμοδιότητες του ΝΣΚ

Κατά το έτος 2022 το ΝΣΚ συνέχισε την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και εκτός των ελληνικών συνόρων, ενώπιον των δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ και ΓΔΕΕ), καθώς και ενώπιον διεθνών διαιτητικών δικαστηρίων [International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID), International Chamber of Commerce (ICC), London Court of International Arbitration (LCIA) κ.λπ.], σύμφωνα με τις προβλέψεις των άρθρων 4 παρ.1 περ.α και θ, 12, 13 παρ.1, 20 παρ.3 και 31 του Οργανισμού του (ν.4831/2021).

Σε περίπτωση δε της, κατ' εξαίρεση, ανάγκης εκπροσώπησης της Ελληνικής Δημοκρατίας ή άλλων Φορέων των οποίων η νομική υπηρεσία διεξάγεται από το ΝΣΚ, ενώπιον αλλοδαπών δικαστηρίων ή Αρχών, από δικηγόρους ή δικηγορικές εταιρείες της αλλοδαπής, η ανάθεση αυτή γίνεται, μετά από τήρηση διαφανούς διαδικασίας, από το ΝΣΚ, το οποίο παρακολουθεί και εποπτεύει την πρόοδο των οικείων υποθέσεων, αποφαινόμενο για τη διαδικαστική τους εξέλιξη (άρθρο 31 ν.4831/2021).

Ο ρόλος του Προέδρου του ΝΣΚ ως εκπροσώπου (Agent) της Ελληνικής Δημοκρατίας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ)

Κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 12 του ν.4831/2021, ο Πρόεδρος του ΝΣΚ είναι ο εκπρόσωπος (Agent) της Ελληνικής Δημοκρατίας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ ή Δικαστήριο) έχοντας διττό ρόλο: είναι ο εκπρόσωπος και συνήγορος της Ελληνικής Δημοκρατίας ενώπιον του ανωτέρω Δικαστηρίου και επίσης ο κρατικός λειτουργός που παρέχει συνδρομή στις εθνικές αρχές για την αποτελεσματική εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) στο εσωτερικό της Χώρας.

Οι ειδικότερες αρμοδιότητες του Προέδρου του ΝΣΚ, ως Agent, είναι οι ακόλουθες:

- Συνεργάζεται με το Δικαστήριο για γενικότερα ουσιαστικά ή διαδικαστικά ζητήματα που ανακύπτουν ενώπιον αυτού και ενημερώνει το Δικαστήριο για κάθε ζήτημα που αφορά στην εθνική έννομη τάξη.
- Συνεργάζεται με τους εκπροσώπους (Agents) των άλλων Κρατών μελών για κοινή αντιμετώπιση διαφόρων ζητημάτων που αναφύονται, είτε κατά τον χειρισμό των υποθέσεων ενώπιον του ΕΔΔΑ, είτε κατά το στάδιο της εκτέλεσης των αποφάσεων του Δικαστηρίου αυτού.
- Συμμετέχει σε τακτική βάση στις σχετικές με την εκτέλεση των αποφάσεων του ΕΔΔΑ Συνόδους της Επιτροπής Μονίμων Αντιπροσώπων δια του μέλους του, που αποσπιά στην Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στο Συμβούλιο της Ευρώπης.
- Συνεργάζεται με τις υπηρεσίες του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και τις αρμόδιες καθ' ύλην εθνικές υπηρεσίες, για τον προσδιορισμό των αναγκαίων μέτρων συμμόρφωσης (ατομικών και γενικών) προς τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ και παρακολουθεί την εξέλιξη των σχετικών εθνικών διαδικασιών.
- Ενημερώνει την Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων του Συμβουλίου της Ευρώπης, μέσω της Μόνιμης Ελληνικής Αντιπροσωπείας σε αυτό, για την πορεία λήψης των γενικών και ειδικών μέτρων συμμόρφωσης προς τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ.
- Ενημερώνει τις εθνικές αρχές για τη σημαντική νομολογία του ΕΔΔΑ και την καλύτερη εφαρμογή της ΕΣΔΑ σε εθνικό επίπεδο.
- Ενημερώνει τις εθνικές αρχές για έγγραφα και μνημόνια της Υπηρεσίας Εκτέλεσης Αποφάσεων του ΕΔΔΑ και της Γραμματείας του Συμβουλίου της Ευρώπης, με τα οποία τίθενται γενικές αρχές ως προς την εκτέλεση των αποφάσεων του ΕΔΔΑ, καθώς και για τα διάφορα ψηφίσματα (τελικά και προσωρινά) που υιοθετεί η Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων του Συμβουλίου της Ευρώπης, όταν παρακολουθεί τη συμμόρφωση των Κρατών μελών στις αποφάσεις του ΕΔΔΑ.
- Συμμετέχει σε επιτροπές και ομάδες εργασίας που ασχολούνται με τη θέσπιση μέτρων για την καλύτερη εφαρμογή της ΕΣΔΑ.

- Συμμετέχει, είτε ο ίδιος, είτε με άλλο μέλος του ΝΣΚ, που ορίζεται από αυτόν, στην εθνική νομοπαρασκευαστική διαδικασία, προς εναρμόνιση του εθνικού δικαίου με εκείνο της ΕΣΔΑ.
- Αναθέτει σε μέλη του ΝΣΚ τον χειρισμό της κάθε επιμέρους υπόθεσης ενώπιον του ΕΔΔΑ.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω αρμοδιοτήτων, ένα μέλος του ΝΣΚ συμμετέχει, ως εκπρόσωπος του Agent, στον Μηχανισμό εποπτείας της εφαρμογής των αποφάσεων του ΕΔΔΑ που έχει συσταθεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων υπό την εποπτεία του Γενικού Γραμματέα Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (άρθρα 62-66 ν.4443/2016, Α'232).

Βασικοί υποστηρικτικοί μηχανισμοί του Προέδρου, στην άσκηση των ως άνω αρμοδιοτήτων του κατά το έτος 2022, ήταν ο Σχηματισμός Υποθέσεων Δικαιοδοσίας Δικαστηρίων Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Δικαστηρίων Αλλοδαπής της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ και το Γραφείο Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Υπουργείο Εξωτερικών. Ήδη με την απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 689/2022 (Β'7101), συγκροτήθηκε ο, προβλεπόμενος στο άρθρο 16 παρ.1 περ.ζ του ν.4831/2021, Θεματικός Σχηματισμός υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Δικαστηρίων της, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Δικαστηρίων της αλλοδαπής στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, έναρξη λειτουργίας του οποίου ορίστηκε η 03-03-2023.

3. Οργανωτική δομή & λειτουργία του ΝΣΚ

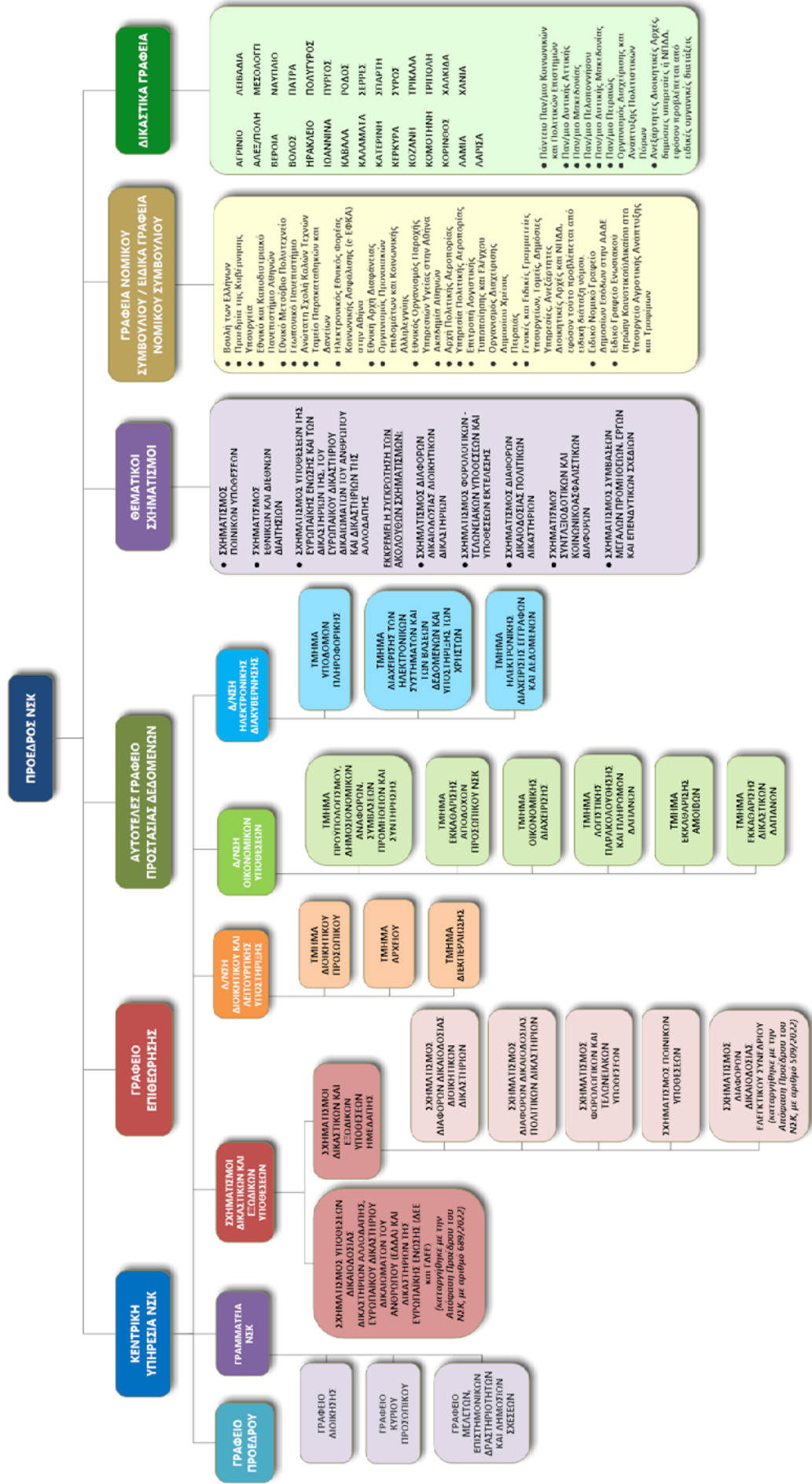
3.1. Οργανωτική δομή του ΝΣΚ

3.1.1. Οργανωτική δομή του ΝΣΚ υπό τον ν.4831/2021

Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό καθεστώς οι Υπηρεσιακές Μονάδες του ΝΣΚ είναι:

- Κεντρική Υπηρεσία ΝΣΚ, διαρθρωμένη σε:
 - α) Γραφείο Προέδρου.
 - β) Γραμματεία ΝΣΚ.
 - γ) Σχηματισμούς Δικαστικών και Εξωδικαστικών Υποθέσεων.
 - δ) Διεύθυνση Διοικητικού και Λειτουργικής Υποστήριξης.
 - ε) Διεύθυνση Οικονομικών Υποθέσεων.
 - στ) Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διαχείρισης.
- Γραφείο Επιθεώρησης.
- Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Δεδομένων.
- Θεματικοί Σχηματισμοί (συνολικά 3).
- Γραφεία Νομικού Συμβουλίου στη Βουλή των Ελλήνων, στην Προεδρία της Κυβέρνησης, στα Υπουργεία, σε Γενικές και Ειδικές Γραμματείες Υπουργείων, σε Πανεπιστήμια και Ανεξάρτητες Αρχές (συνολικά 46).
- Ειδικά Γραφεία Νομικού Συμβουλίου στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (συνολικά 2).
- Δικαστικά Γραφεία σε διάφορες πόλεις της Περιφέρειας, Πανεπιστήμια, Οργανισμούς και Ανεξάρτητες Αρχές (συνολικά 37).

Ακολουθεί διάγραμμα με την οργανωτική δομή του ΝΣΚ:

Διάγραμμα 1. Οργανόγραμμα Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

3.1.2. Συνοπτική αναφορά των αρμοδιοτήτων του Προέδρου και των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ

3.1.2.1. Πρόεδρος

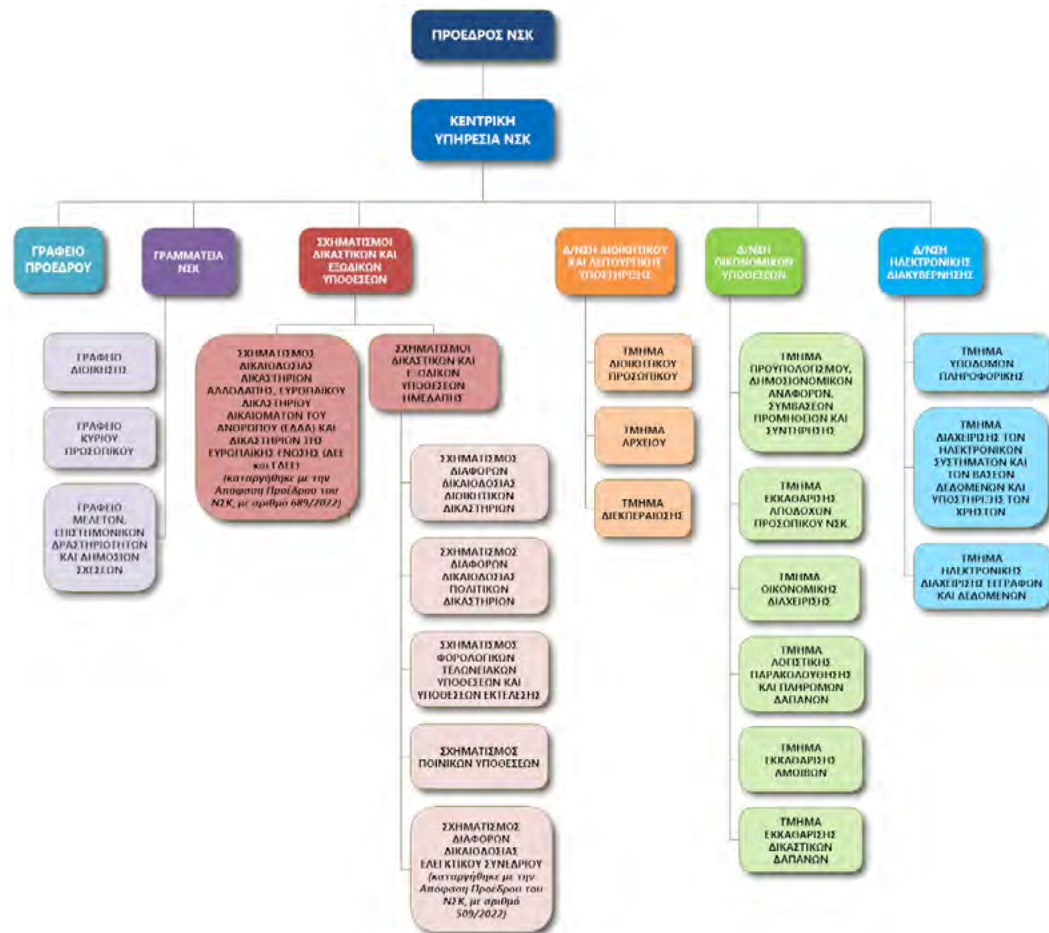
Ο Πρόεδρος του ΝΣΚ είναι υπηρεσιακός και πειθαρχικός Προϊστάμενος του κύριου και του διοικητικού προσωπικού του ΝΣΚ και στις αρμοδιότητές του, οι οποίες ορίζονται κυρίως στο άρθρο 11 του ν.4831/2021, περιλαμβάνονται οι ακόλουθες:

- Προεδρεύει στην Ολομέλεια ή στα Τμήματα.
- Παραγγέλλει την επιθεώρηση των Υπηρεσιακών Μονάδων και των λειτουργιών του ΝΣΚ, καθώς και των δικηγόρων του Δημοσίου.
- Παρέχει τις εντολές για την άσκηση αγωγής και κάθε άλλης επιθετικής δικαστικής πράξης ή ενέργειας, καθώς και την πληρεξουσιότητα παράστασης και χειρισμού δικαστικής ή εξώδικης υπόθεσης, ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου ή αρχής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.
- Εγκρίνει ή θεωρεί, αναλόγως του χρηματικού αντικειμένου ή της σπουδαιότητας της υπόθεσης, τα Πρακτικά σε δικαστικές και εξώδικες υποθέσεις του Δημοσίου και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ).

Επίσης, ο Πρόεδρος του ΝΣΚ είναι Αντιπρόσωπος (Agent) της Ελληνικής Δημοκρατίας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), με τις αναφερόμενες στο κεφάλαιο 2.2. αρμοδιότητες.

3.1.2.2. Η Κεντρική Υπηρεσία ΝΣΚ

Η Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ, δια των Γραφείων, Σχηματισμών και Διευθύνσεων από τα οποία αυτή συγκροτείται, έχει ως κύριο καθήκον τον συντονισμό και την υποστήριξη του συνολικού έργου του ΝΣΚ, με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του και τις κατά περίπτωση αποφάσεις και εντολές Προέδρου του ΝΣΚ.

Διάγραμμα 2. Διάρθρωση Κεντρικής Υπηρεσίας ΝΣΚ

■ Το **Γραφείο Προέδρου** υπάγεται απευθείας στον Πρόεδρο του ΝΣΚ και παρέχει υποστήριξη σε αυτόν κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και ιδίως:

- Στον σχεδιασμό του συντονισμού του έργου των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ.
- Στον έλεγχο των πάσης φύσεως εγγράφων πριν από την υπογραφή τους από τον Πρόεδρο.
- Στην επεξεργασία και σύνταξη σχεδίων νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων για τη βελτίωση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας του ΝΣΚ.
- Στη σύνταξη σχεδίων εισηγήσεων προς τους αρμόδιους υπουργούς για τη θέσπιση διατάξεων αναγκαίων για την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος και στην κατάρτιση των συναφών σχεδίων νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων.
- Στην παρακολούθηση, σε συνεργασία με το Γραφείο Μελετών, Επιστημονικών Δραστηριοτήτων και Δημοσίων Σχέσεων της Γραμματείας του ΝΣΚ, κάθε δημοσιεύματος στον τύπο ή στο διαδίκτυο που αφορά

στο ΝΣΚ ή στις υποθέσεις που διεξάγονται από αυτό, στην ενημέρωση σχετικά του Προέδρου του ΝΣΚ και στην κατάρτιση σχεδίου απάντησης.

- Στη σύνταξη αποφάσεων του Προέδρου του ΝΣΚ, με τις οποίες συγκροτούνται ομάδες εργασίας για τον χειρισμό υποθέσεων ορισμένου αντικειμένου.

Στο Γραφείο αυτό υπηρετούν Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους ή Πάρεδροι του ΝΣΚ. Σε αυτό λειτουργεί και γραμματεία, η οποία είναι υπεύθυνη για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Προέδρου του ΝΣΚ.

Στο Γραφείο Προέδρου υπάγεται και ο Γραμματέας του ΝΣΚ, λειτουργός του ΝΣΚ με βαθμό Δικαστικού Πληρεξούσιου Α΄, ο οποίος ασκεί χρέη γραμματέα στις συνεδριάσεις της Ολομέλειας του ΝΣΚ και στα Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια του κύριου προσωπικού, έχει δε και συγκεκριμένες αρμοδιότητες επί θεμάτων που αφορούν στην υπηρεσιακή κατάσταση του κύριου προσωπικού του ΝΣΚ, καθώς και αρμοδιότητες που προβλέπονται ρητά στον Οργανισμό του ΝΣΚ ή άλλες ειδικές διατάξεις.

■ **Η Γραμματεία του ΝΣΚ** υπάγεται απευθείας στον Πρόεδρο του ΝΣΚ και αποτελείται από τα Γραφεία: α) Διοίκησης, β) Κυρίου Προσωπικού και γ) Μελετών, Επιστημονικών Δραστηριοτήτων και Δημοσίων Σχέσεων. Προϊστάμενος της Γραμματείας ορίζεται, με απόφαση του Προέδρου του ΝΣΚ, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, με τον Αναπληρωτή του.

Οι αρμοδιότητες των Γραφείων της Γραμματείας που ασκούνται διά των ως άνω Γραφείων είναι οι εξής:

- Διακίνηση των Πρακτικών των Τριμελών Επιτροπών, της Ολομέλειας ή των Τμημάτων του ΝΣΚ.

- Μέρμια, ιδίως, για τον ορισμό μελών του ΝΣΚ σε συλλογικά όργανα της Διοίκησης ή Νομικών Προσώπων, τον ορισμό δικηγόρων του Δημοσίου και ασκουμένων δικηγόρων.

- Διεκπεραίωση όλων των ζητημάτων που αφορούν στο κύριο προσωπικό του ΝΣΚ (διαγωνισμός εισαγωγής, τήρηση Μητρώου και υπηρεσιακών φακέλων, χορήγηση κανονικών, αναρρωτικών και λοιπών αδειών, προετοιμασία σχεδίων αποφάσεων Προέδρου για ζητήματα που αφορούν στην υπηρεσιακή και μισθολογική κατάστασή τους κ.λπ.).

- Μέρμια για την καταχώριση στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του ΝΣΚ (ΟΠΣ του ΝΣΚ) και σε τράπεζες νομικών πληροφοριών των γνωμοδοτήσεων του ΝΣΚ.

- Επιμέλεια για την ενημέρωση των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ και των δικηγόρων του Δημοσίου, σχετικά με τις εγκυκλίους, μελέτες ή συναφή ύλη και την ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας καθώς και για τις αποφάσεις των ευρωπαϊκών ή ημεδαπών δικαστηρίων που εμφανίζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον ή τέμνουν θέματα που ανακύπτουν στις υποθέσεις που αντιμετωπίζουν τα μέλη του ΝΣΚ.

■ **Οι Σχηματισμοί δικαστικών και εξωδικαστικών υποθέσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ** επιμελούνται ιδίως για:

- Τη χορήγηση και διακίνηση μέσω του ΟΠΣ του ΝΣΚ των εντολών για τον χειρισμό των υποθέσεων σε όλες τις Υπηρεσιακές Μονάδες, τους λειτουργούς του ΝΣΚ και τους δικηγόρους του Δημοσίου.
- Την αποστολή των οικείων δικογράφων, των εξώδικων αιτήσεων, των δικαστικών αποφάσεων και των λοιπών εγγράφων επί δικαστικών ή εξώδικων υποθέσεων που κοινοποιούνται, υποβάλλονται ή περιέχονται στην Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ.
- Τον έλεγχο των Πρακτικών των Τριμελών Επιτροπών όλων των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ, πριν από την έγκριση ή θεώρησή τους από τον Πρόεδρο του ΝΣΚ.
- Την εισήγηση στο αρμόδιο Τμήμα του ΝΣΚ ή στην Τριμελή Επιτροπή των υποθέσεων της αρμοδιότητάς τους και τη σύνταξη των εισηγήσεων και των σχετικών Πρακτικών, Πράξεων και Επισημειωματικών Πράξεων, κατά περίπτωση.

• Ειδικά, ο Σχηματισμός Υποθέσεων Δικαιοδοσίας Δικαστηρίων Αλλοδαπής, Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) και Δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ και ΓΔΕΕ) της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ, ο οποίος άσκησε τις αρμοδιότητές του έως τις 06-03-2023, οπότε και καταργήθηκε με την απόφαση Προέδρου ΝΣΚ με αριθμό 689/2022, με την οποία συγκροτήθηκε ο Θεματικός Σχηματισμός υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Δικαστηρίων της, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Δικαστηρίων της αλλοδαπής στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, ήταν διαρθρωμένος σε:

- α) Γραφείο Υποθέσεων Δικαιοδοσίας Δικαστηρίων Αλλοδαπής, ΕΔΔΑ, ΔΕΕ και ΓΔΕΕ, το οποίο είχε τη γενική εποπτεία, ευθύνη και συντονισμό της εκπροσώπησης της Ελληνικής Δημοκρατίας στα Δικαστήρια αυτά και
- β) Γραφείο Εκτέλεσης Αποφάσεων του ΕΔΔΑ, με αποκλειστική αρμοδιότητα τη γενική εποπτεία, ευθύνη και συντονισμό της συμμόρφωσης στις αποφάσεις του Δικαστηρίου, από την κοινοποίηση της απόφασης, μέχρι και την οριστική

αρχαιοθέτησή της.

- Επίσης, ο Σχηματισμός Διαφορών Δικαιοδοσίας Ελεγκτικού Συνεδρίου της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ χειρίστηκε τις πάσης φύσεως υποθέσεις διαφορών δικαιοδοσίας Ελεγκτικού Συνεδρίου και Ειδικού Δικαστηρίου (άρθρου 88 παρ.2 Συντάγματος) έως τις 05-10-2022, οπότε και καταργήθηκε με την απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 509/2022, οι δε υποθέσεις αυτές κατανεμίστηκαν μεταξύ των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ με κριτήριο το αντικείμενό τους και την καθ' ύλην αρμοδιότητα των Μονάδων αυτών.

- **Η Διεύθυνση Διοικητικού και Λειτουργικής Υποστήριξης** μεριμνά για τη διεκπεραίωση όλων των ζητημάτων που αφορούν στην υπηρεσιακή κατάσταση του διοικητικού προσωπικού, καθώς και για την απρόσκοπτη και εύρυθμη λειτουργία του ΝΣΚ ως προς τις οριζόντιες υποστηρικτικές λειτουργίες του, την ορθολογική οργάνωση, στελέχωση, λειτουργία, οργανωτικό σχεδιασμό και λειτουργικό εκσυγχρονισμό των Υπηρεσιών του, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 2 του π.δ.51/2022.

- **Η Διεύθυνση Οικονομικών Υποθέσεων** μεριμνά για τον σχεδιασμό, συντονισμό, ενιαία διαχείριση και εποπτεία όλων των θεμάτων που άπτονται της οικονομικής λειτουργίας του ΝΣΚ σύμφωνα με τις αρχές της ποιότητας, αποδοτικότητας και τους κανόνες της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ευθύνης, τον συντονισμό και την παρακολούθηση της οικονομικής λειτουργίας όλων των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ που υπάγονται σε αυτό για την εξασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας τους, καθώς και τον χειρισμό όλων των θεμάτων προμηθειών των πάσης φύσεως αγαθών και υπηρεσιών για τις ανάγκες του ΝΣΚ σύμφωνα με τις διαδικασίες της κείμενης νομοθεσίας, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 του π.δ.51/2002.

- **Η Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης** μεριμνά για τον σχεδιασμό, συντονισμό, διαχείριση και εποπτεία όλων των θεμάτων που αφορούν στις υποδομές πληροφορικής, στη διαχείριση των ηλεκτρονικών συστημάτων και των βάσεων δεδομένων και την υποστήριξη των χρηστών, καθώς και στην ηλεκτρονική διαχείριση των εγγράφων και των δεδομένων, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 4 του π.δ.51/2002.

3.1.2.3. Το Γραφείο Επιθεώρησης

Το Γραφείο Επιθεώρησης είναι αρμόδιο για την αξιολόγηση των Υπηρεσιακών Μονάδων και την επιθεώρηση των λειτουργιών του ΝΣΚ. Στο εν λόγω Γραφείο υπηρετούν, με τριετή θητεία, Αντιπρόεδρος, ως επικεφαλής, και τρεις Νομικοί Σύμβουλοι, ως Επιθεωρητές, η δε αποστολή, οι στόχοι και οι αρμοδιότητές του ορίζονται στα άρθρα 74 έως 80 του ν.4831/2021.

Με το ισχύον πλαίσιο θεσπίζεται ένα διαφανές, δίκαιο και αντικειμενικό σύστημα επιθεώρησης των Δικαστικών Πληρεξουσίων και των Παρέδρων, του ΝΣΚ, σύμφωνα με το οποίο ελέγχεται ουσιαστικά και αποτελεσματικά

η απόδοση του επιθεωρούμενου, αξιολογείται δε και η συνολική λειτουργία των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ στο πλαίσιο τόσο του τρόπου με τον οποίο διεξάγεται η υπηρεσία και διεκπεραιώνονται οι υποθέσεις όσο και των λειτουργικών ζητημάτων που αναφέρονται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του κύριου και διοικητικού προσωπικού σε αυτές.

3.1.2.4. Το Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Δεδομένων στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους

Το Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Δεδομένων στο ΝΣΚ είναι αρμόδιο για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών, εμπορικών, βιομηχανικών ή άλλων προστατευόμενων δεδομένων φυσικών ή άλλων προσώπων, τα οποία περιέχονται και τηρούνται στο ΝΣΚ. Εισηγείται για αιτήματα πρόσβασης σε έγγραφα που εκδίδονται από το ΝΣΚ ή περιέχονται σε αρχεία του και για θέματα που αφορούν στη νομοθεσία περί κρατικών αρχείων (άρθρο 19 του ν.4831/2021). Στελεχώνεται δε από τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ ή Data Protection Officer-DPO) του ΝΣΚ, ως επικεφαλής, από λειτουργούς και εξειδικευμένους στην πληροφορική διοικητικούς υπαλλήλους του ΝΣΚ.

3.1.2.5. Θεματικοί Σχηματισμοί

Με τον ν.4831/2021 προβλέπεται η αναμόρφωση της οργανωτικής δομής του ΝΣΚ με τη συγκρότηση και λειτουργία Θεματικών Σχηματισμών, για την καλύτερη, ταχύτερη, αρτιότερη και επαρκέστερη λειτουργία του σε ένα σύγχρονο Κράτος Δικαίου, και τελικά την παροχή υψηλότερου επιπέδου νομικών υπηρεσιών στο Δημόσιο και στους λοιπούς Φορείς, των οποίων τη νομική υποστήριξη διεξάγει το ΝΣΚ.

Έτσι, στο άρθρο 16 του Οργανισμού του ΝΣΚ (ν.4831/2021) προβλέπεται ότι, με απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, μπορούν να συγκροτηθούν οκτώ (8) Θεματικοί Σχηματισμοί, με αντικείμενο τον ενιαίο και συνολικό χειρισμό ομοειδών δικαστικών και εξώδικων υποθέσεων.

Κατ' εξουσιοδότηση της ανωτέρω διάταξης εκδόθηκαν, κατά το έτος 2022, οι προβλεπόμενες από αυτή αποφάσεις Προέδρου του ΝΣΚ για τη συγκρότηση τριών Θεματικών Σχηματισμών, οι οποίοι εδρεύουν στην Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ και ειδικότερα:

- α) του Θεματικού Σχηματισμού ποινικών υποθέσεων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,
- β) του Θεματικού Σχηματισμού εθνικών και διεθνών διαιτησιών (Domestic and International Arbitration Department/DIAD) του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και
- γ) του Θεματικού Σχηματισμού υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Δικαστηρίων της, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Δικαστηρίων της αλλοδαπής στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

Οι Σχηματισμοί αυτοί στους οποίους, κατά ρητή πρόβλεψη του Οργανισμού,

προϊσταται λειτουργός με τον βαθμό του Αντιπροέδρου του ΝΣΚ ή του Νομικού Συμβούλου του Κράτους, στελεχώνονται από λειτουργούς ανάλογα με την εξειδίκευση και εμπειρία τους στο εκάστοτε γνωστικό και επιστημονικό αντικείμενο, ενώ ανά πενταετία το ένα τρίτο (1/3) των λειτουργών του ΝΣΚ που υπηρετούν σε κάθε Σχηματισμό θα ανανεωθεί, υποχρεωτικά, από άλλους λειτουργούς του ΝΣΚ κατά το αντίστοιχο ποσοστό.

3.1.2.5.1. Ο Θεματικός Σχηματισμός ποινικών υποθέσεων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Ο Θεματικός Σχηματισμός ποινικών υποθέσεων συγκροτήθηκε με την απόφαση Προέδρου ΝΣΚ, με αριθμό 561/2022, «Συγκρότηση Θεματικού Σχηματισμού ποινικών υποθέσεων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ) και ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας του» (Β'5600), με έναρξη ισχύος την 19η-12-2022.

Στις αρμοδιότητές του ανήκουν ιδίως: α) ο χειρισμός των πάσης φύσεως ποινικών υποθέσεων, που υπάγονται στην αρμοδιότητα των ποινικών δικαστηρίων ουσίας της περιφέρειας Αττικής και των ποινικών Τμημάτων και της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος και, κατ' εξαίρεση, κατόπιν εντολής Προέδρου του ΝΣΚ, οποιουδήποτε ποινικού δικαστηρίου της Χώρας, όταν το Ελληνικό Δημόσιο, οι Ανεξάρτητες Αρχές και τα ΝΠΔΔ, των οποίων η νομική υποστήριξη ανήκει στο ΝΣΚ, συμμετέχουν και εκπροσωπούνται σε αυτές ως παθόντες από την αξιόποινη πράξη, για την υποστήριξη της κατηγορίας και την υπεράσπιση των συμφερόντων τους, β) ο χειρισμός των, ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων, υποθέσεων υποβολής αιτήματος αποζημίωσης των κρατηθέντων ή στερηθέντων την ελευθερία τους, που μετέπειτα αθωώθηκαν, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 535 επ. ΚΠΔ, γ) η υπεράσπιση των υπαλλήλων του Ελληνικού Δημοσίου, των Ανεξάρτητων Αρχών και των ΝΠΔΔ, των οποίων η νομική υποστήριξη ανήκει στο ΝΣΚ, κατόπιν απόφασης Προέδρου του ΝΣΚ και μετά από έγκριση σχετικού αιτήματος του υπαλλήλου από τον αρμόδιο Υπουργό ή από το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο διοίκησης των Ανεξάρτητων Αρχών ή ΝΠΔΔ, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 4 παρ.4 του ν.4831/2021 και δ) η νομική υπεράσπιση των λειτουργών του ΝΣΚ, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 57 του ν.4831/2021 και στην απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 26/2022 (Β'144).

3.1.2.5.2. Ο Θεματικός Σχηματισμός εθνικών και διεθνών διαιτησιών (Domestic and International Arbitration Department/DIAD) του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Ο ανωτέρω Θεματικός Σχηματισμός συγκροτήθηκε με την απόφαση Προέδρου ΝΣΚ, με αριθμό 560/2022, «Συγκρότηση του Θεματικού Σχηματισμού εθνικών και διεθνών διαιτησιών (Domestic and International Arbitration Department/D.I.A.D.) του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ) και ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας του» (Β'5601), με έναρξη ισχύος την 1η-12-2022.

Στις αρμοδιότητές του ανήκει η εισήγηση ενώπιον της Τακτικής Ολομέλειας ή της Ολομέλειας Διακοπών του ΝΣΚ για την έκδοση γνωμοδότησης για την υπαγωγή των διαφορών σε διαιτησία, για την επεξεργασία ρήτρας διαιτησίας σε συμβάσεις που συνάπτει το Ελληνικό Δημόσιο, για τον ορισμό διαιτητών από πλευράς του προσώπων κατάλληλων προς τούτο και ο εν γένει χειρισμός υποθέσεων διαιτητικών διαδικασιών με διάδικο το Ελληνικό Δημόσιο (Ελληνική Δημοκρατία), Ανεξάρτητες Αρχές και ΝΠΔΔ, των οποίων η νομική υποστήριξη ανήκει στο ΝΣΚ ενώπιον κάθε εθνικού ή αλλοδαπού ή διεθνούς διαιτητικού δικαστηρίου και κέντρου, καθώς και ενώπιον επιτροπής επίλυσης τεχνικής διαφοράς, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος της, κατά περίπτωση, αρμόδιας υπηρεσίας.

3.1.2.5.3. Ο Θεματικός Σχηματισμός υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Δικαστηρίων της, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Δικαστηρίων της αλλοδαπής στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους

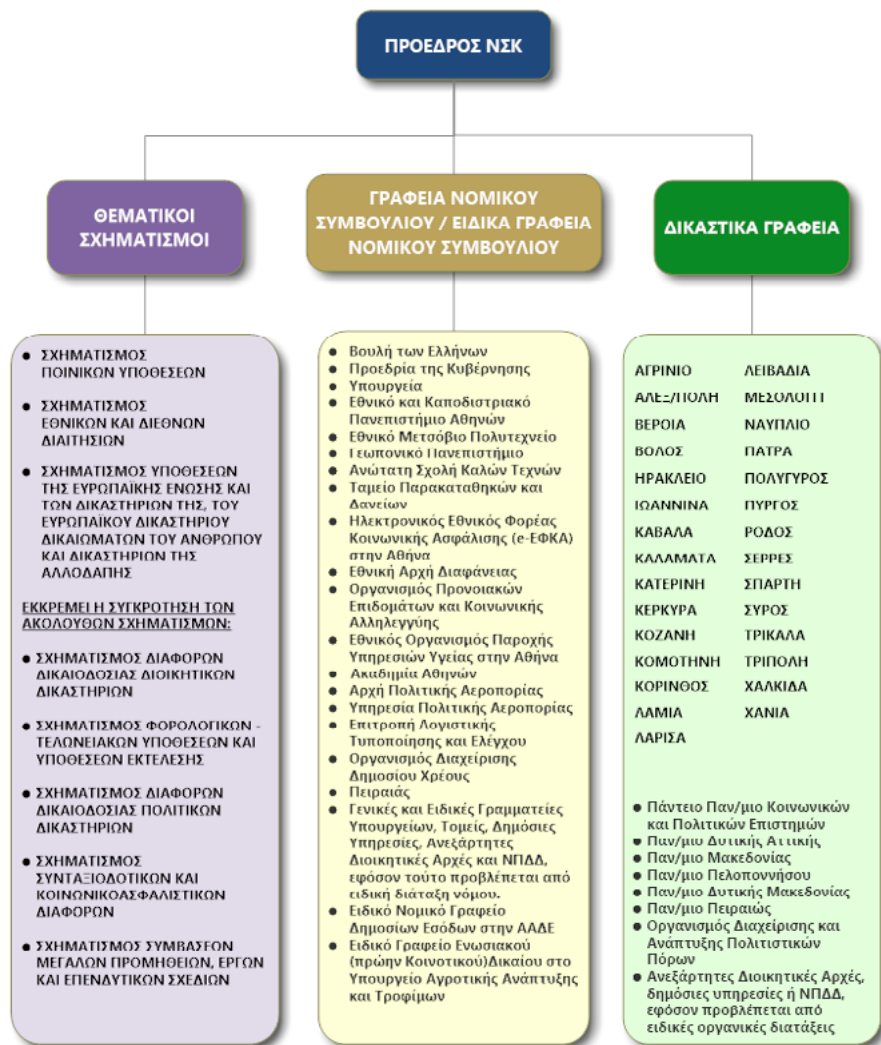
Ο Θεματικός αυτός Σχηματισμός συγκροτήθηκε με την απόφαση Προέδρου ΝΣΚ, με αριθμό 689/2022, «Συγκρότηση του Θεματικού Σχηματισμού υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Δικαστηρίων της, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Δικαστηρίων της αλλοδαπής στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας του» (Β'7101), με έναρξη ισχύος την 06-03-2023.

Στις αρμοδιότητές του ανήκει η εκπροσώπηση και υποστήριξη των συμφερόντων της Ελληνικής Δημοκρατίας ενώπιον των δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ και ΓΔΕΕ), του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) ή άλλου διεθνούς δικαστηρίου και διεθνούς θεσμικού οργάνου ή οργανισμού, δικαιοδοτικού ή μη, καθώς και ο ενιαίος χειρισμός των σχετικών υποθέσεων, μεταξύ δε άλλων, η εισήγηση για την αποδοχή ή μη των αποφάσεων που εκδίδονται, καθώς και για την τυχόν επίτευξη εξωδικαστικού ή δικαστικού συμβιβασμού επ' αυτών, η κατάρτιση σχεδίου νομοθετικών ρυθμίσεων, στην περίπτωση ανάγκης λήψης γενικών μέτρων συμμόρφωσης, η επικουρία του Προέδρου του ΝΣΚ, με την ιδιότητα του Εκπροσώπου (Agent) της Ελληνικής Δημοκρατίας στο ΕΔΔΑ και η συμμετοχή σε όργανα, επιτροπές, ομάδες εργασίας, συνέδρια και επιστημονικές εκδηλώσεις οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης, που αφορούν σε ζητήματα αρμοδιότητας του Σχηματισμού.

3.1.2.6. Γραφεία Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Ειδικά Γραφεία και Δικαστικά Γραφεία του ΝΣΚ

Τα Γραφεία Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στη Βουλή των Ελλήνων, στην Προεδρία της Κυβέρνησης, στα Υπουργεία, σε Γενικές και Ειδικές Γραμματείες Υπουργείων, σε Πανεπιστήμια, Ανεξάρτητες Αρχές και ΝΠΔΔ (σύνολο 46), τα Ειδικά Γραφεία (σύνολο 2) και τα Δικαστικά Γραφεία του ΝΣΚ (σύνολο 37) είναι αρμόδια ιδίως για:

- την εισήγηση ενώπιον των Τμημάτων ή της Ολομέλειας του ΝΣΚ επί ερωτημάτων, τα οποία απευθύνονται αρμοδίως προς αυτά.
- την ενώπιον όλων των δικαστηρίων και αρχών της καθ' ύλην ή κατά τόπο αρμοδιότητάς τους παράσταση και υπεράσπιση κάθε κατηγορίας και φύσεως υποθέσεων του Δημοσίου και των Φορέων για τους οποίους προβλέπεται η εκπροσώπηση από το ΝΣΚ και η εισήγηση ενώπιον του αρμόδιου συλλογικού οργάνου του ΝΣΚ για τις δικαστικές και εξώδικες υποθέσεις που τους ανατίθενται.
- την καθοδήγηση των Υπηρεσιών της τοπικής ή υλικής αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και
- την εκτέλεση, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, των εντολών που παρέχονται σε αυτά.

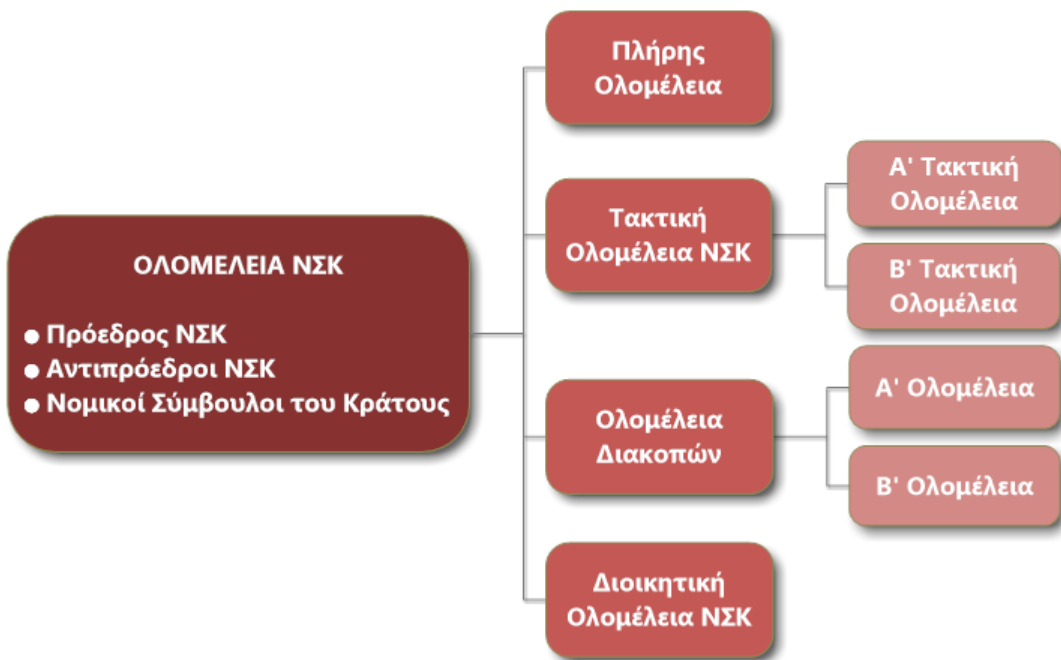

Διάγραμμα 3. Διάρθρωση των Θεματικών Σχηματισμών, των Γραφείων Νομικού Συμβουλίου, των Ειδικών Γραφείων και των Δικαστικών Γραφείων του ΝΣΚ

3.2. Πλαίσιο Λειτουργίας του ΝΣΚ

Συλλογικά όργανα του ΝΣΚ

Το ΝΣΚ ως συλλογικό όργανο λειτουργεί σε Ολομέλεια, Τμήματα και Τριμελείς Επιτροπές. Η Ολομέλεια λειτουργεί ως Πλήρης, ως Τακτική (Α' και Β' Σύνθεση), Διακοπών και ως Διοικητική Ολομέλεια. Ο αριθμός και η συγκρότηση των Τμημάτων ορίζεται για κάθε δικαστικό έτος με απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ. Κατά το έτος 2022 λειτούργησαν έξι Τμήματα.

Διάγραμμα 4. Διάθροση Συλλογικών Οργάνων ΝΣΚ

Στην Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ, στα Γραφεία Νομικού Συμβουλίου και στα Ειδικά Γραφεία Νομικού Συμβουλίου λειτουργούν Τριμελείς Επιτροπές.

ΤΡΙΜΕΛΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

- Συγκροτούνται από έναν Αντιπρόεδρο ή έναν Νομικό Σύμβουλο, τον εισηγητή της υπόθεσης και από άλλο ένα μέλος του ΝΣΚ, που υπηρετεί στην Υπηρεσιακή αυτή Μονάδα.
- Τριμελείς Επιτροπές συγκροτούνται και στα Δικαστικά Γραφεία, στα οποία υπηρετούν τουλάχιστον τρία μέλη του ΝΣΚ, από τα οποία το ένα τουλάχιστον είναι Πάρεδρος.
- Στα Δικαστικά Γραφεία, στα οποία δεν υπηρετούν τρία μέλη του ΝΣΚ, η Τριμελής Επιτροπή συγκροτείται με τη συμμετοχή μέλους ή μελών των Γραφείων αυτών και των υπηρετούντων στο καθ' ύλην αρμόδιο Γραφείο Νομικού Συμβουλίου Υπουργείων, Ανεξάρτητων Αρχών, ΝΠΔΔ, Αυτοτελών Υπηρεσιών και Ειδικών Γραφείων που εδρεύουν στην Περιφέρεια Αττικής.
- Στις υποθέσεις της περιφέρειας, όπου δεν λειτουργούν Δικαστικά Γραφεία, αποφαινεται η Τριμελής Επιτροπή της ΚΥ του ΝΣΚ.
- Όλα τα μέλη των Τριμελών Επιτροπών έχουν δικαίωμα ψήφου.

Η Πλήρης Ολομέλεια γνωμοδοτεί: α) για υποθέσεις, οι οποίες παραπέμπονται σε αυτήν από τον Πρόεδρο, την Τακτική Ολομέλεια ή την Ολομέλεια Διακοπών και β) για τον ορισμό των μελών του Γραφείου Επιθεώρησης. Ως Διοικητική εξετάζει νομικά ζητήματα γενικού ενδιαφέροντος ή μείζονος σημασίας, καθώς και ζητήματα σχετικά με τη δομή, την οργάνωση και τη λειτουργία του ΝΣΚ και την υπηρεσιακή κατάσταση των λειτουργών του.

Η Τακτική Ολομέλεια ή η Ολομέλεια Διακοπών γνωμοδοτεί: α) για την υποβολή διαφορών του Δημοσίου, ΝΠΔΔ και Ανεξάρτητων Αρχών που η νομική υποστήριξη τους ανήκει στο ΝΣΚ σε διαιτησία, εφόσον τούτο δεν προβλέπεται από ειδική διάταξη, και την επεξεργασία της ρήτρας διαιτησίας σε συμβάσεις του Δημοσίου, β) για τον ορισμό διαιτητών του Δημοσίου, ΝΠΔΔ και Ανεξάρτητων Αρχών των οποίων η νομική υποστήριξη ανήκει στο ΝΣΚ, γ) για την άσκηση ή μη ενδίκων βοηθημάτων κατά των διαιτητικών αποφάσεων, καθώς και για τους λόγους που πρέπει αυτές να προσβληθούν, δ) για υποθέσεις, οι οποίες παραπέμπονται σε αυτήν από τον Πρόεδρο ή το Τμήμα, στην τελευταία δε περίπτωση, λόγω ισοψηφίας ή ιδιαίτερης σπουδαιότητας των υποθέσεων αυτών ή για υποθέσεις που η απευθείας παραπομπή τους στην Ολομέλεια ζητείται από την ερωτώσα υπηρεσία, ε) για ερωτήματα, για τα οποία προηγήθηκε γνωμοδότηση Τμήματος που δεν έγινε αποδεκτή από το αρμόδιο όργανο και ζητείται από αυτό η παραπομπή στην Ολομέλεια. Η Τακτική Ολομέλεια ή η Ολομέλεια Διακοπών είναι αρμόδια για

κάθε υπόθεση, για την οποία δεν προβλέπεται αρμοδιότητα της Πλήρους Ολομέλειας.

Τα Τμήματα γνωμοδοτούν: α) σε υποθέσεις, που δεν υπάγονται στις Τριμελείς Επιτροπές ή παραπέμπονται σε αυτά από τις τελευταίες, β) σε ερωτήματα της Βουλής των Ελλήνων, της Προεδρίας της Κυβέρνησης, της Διοίκησης, των Συντονιστών Αποκεντρωμένης Διοίκησης, των ΝΠΔΔ, Ανεξάρτητων Αρχών και ΑΕΙ, των οποίων η νομική υποστήριξη έχει ανατεθεί στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, εφόσον αυτό προβλέπεται από ειδικές διατάξεις, καθώς και σε ερωτήματα Υπουργού για θέματα άσκησης ελέγχου και εποπτείας ή γενικότερης σημασίας στα εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 8 του ν.4831/2021 και γ) για τα σχέδια νόμων και κανονιστικών πράξεων, που παραπέμπονται στο ΝΣΚ για νομοτεχνική επεξεργασία.

Οι Τριμελείς Επιτροπές:

α) Γνωμοδοτούν με **Πρακτικό Γνωμοδότησης**, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 6 του ν.4831/2021, για τη συμβιβαστική επίλυση διαφορών ή την αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου και των Φορέων των οποίων η νομική υποστήριξη ανήκει στο ΝΣΚ, τη μη άσκηση αγωγών ή άλλων ένδικων βοηθημάτων, την παραίτηση από αγωγές ή άλλα ένδικα βοηθήματα, την αποδοχή αγωγών ή άλλων ένδικων βοηθημάτων, τη μη άσκηση ένδικων μέσων κατά δικαστικών αποφάσεων και την παραίτηση από ένδικα μέσα, τη μη άσκηση ανακοπής κατά πίνακα κατάταξης δανειστών ή κατά πίνακα διανομής ή την παραίτηση από ασκηθείσα ανακοπή.

Τα Πρακτικά Γνωμοδοτήσεων των Τριμελών Επιτροπών σε δικαστικές και εξώδικες υποθέσεις του Δημοσίου και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) εκδίδονται ηλεκτρονικά, μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) του ΝΣΚ και εγκρίνονται, είτε από τον Υπουργό Οικονομικών ή το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο της ΑΑΔΕ, αντίστοιχα, είτε από τον Πρόεδρο του ΝΣΚ, ανάλογα με το οικονομικό αντικείμενο, όπως ορίζεται κάθε φορά με απόφαση του τελευταίου (άρθρο 9 παρ.7 επ.ν.4831/2021):

- Το χρηματικό αντικείμενο των Πρακτικών που εγκρίνονται από τον Πρόεδρο του ΝΣΚ ανέρχεται έως το ποσό των 150.000 ευρώ, εξαιρουμένων εκείνων που αφορούν σε υποθέσεις μείζονος σημασίας, τα οποία εγκρίνονται από τον Υπουργό Οικονομικών ή το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο της ΑΑΔΕ. Με την εγκριτική απόφαση επιτρέπεται η τροποποίηση των Πρακτικών μόνο προς όφελος του Δημοσίου και της ΑΑΔΕ.
- Τα Πρακτικά πριν από την έγκρισή τους δεν δημιουργούν δικαίωμα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου, ούτε χορηγείται αντίγραφο αυτών, ενώ μετά την έγκρισή τους δεν υπόκεινται σε έλεγχο και αναρτώνται στο διαδίκτυο όσα αφορούν σε υποθέσεις χρηματικού αντικειμένου ήδη άνω των 250.000 ευρώ, καθώς και όσα αφορούν σε εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων

και δεν προκύπτει ότι η οικονομική τους αξία είναι μικρότερη των 250.000 ευρώ.

- Τα Πρακτικά σε υποθέσεις ακυρωτικής διαδικασίας εγκρίνονται από τον αρμόδιο κατά περίπτωση Υπουργό.

β) Αποφασίζουν με **Πράξη**, χωρίς να ακολουθείται η διαδικασία έγγραφης εισήγησης και έκδοσης Πρακτικού, για τις αναφερόμενες υποθέσεις και κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 6 του ν.4831/2021. Στις υποθέσεις αυτές η Πράξη χρονολογείται και υπογράφεται από τα μέλη που συγκροτούν την Τριμελή Επιτροπή, χωρίς να ακολουθείται η διαδικασία εισήγησης και έκδοσης πρακτικού, ύστερα από προφορική εισήγηση του εισηγητή της υπόθεσης, περιέχει συνοπτική αιτιολογία που αναφέρεται στα έγγραφα του φακέλου και το περιεχόμενο τους και δεν υπόκειται σε θεώρηση ή έγκριση. Η Πράξη, που εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ του ΝΣΚ, υπογράφεται ψηφιακά από τα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής, αναρτάται υποχρεωτικά στον ηλεκτρονικό φάκελο της υπόθεσης και διαβιβάζεται άμεσα στην αρμόδια υπηρεσία για τυχόν ενέργειες της αρμοδιότητάς της ή για ενημέρωσή της. Με Πράξη, που εκδίδεται με την ίδια ως άνω διαδικασία, οι Τριμελείς Επιτροπές παραπέμπουν στο οικείο Τμήμα οποιαδήποτε υπόθεση της αρμοδιότητάς τους, αν κρίνουν ότι παρουσιάζει ιδιαίτερη σπουδαιότητα ή έχει ευρύτερες δημοσιονομικές επιπτώσεις.

Η Επισημειωματική Πράξη, η οποία συντάσσεται αντί Πρακτικού ή Πράξης Τριμελούς Επιτροπής για τις υποθέσεις και με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 6 του ν.4831/2021, εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ του ΝΣΚ, υπογράφεται ψηφιακά από τον χειριστή της υπόθεσης και τον Προϊστάμενο του αντίστοιχου Γραφείου ΝΣΚ, αναρτάται υποχρεωτικά στον ηλεκτρονικό φάκελο της υπόθεσης και διαβιβάζεται άμεσα στην αρμόδια υπηρεσία για τυχόν ενέργειες της αρμοδιότητάς της ή για ενημέρωσή της.

Η ως άνω απλουστευμένη διαδικασία έκδοσης Πράξεων και Επισημειωματικών Πράξεων, όπως προσδιορίσθηκε και διευκρινίσθηκε με την Εγκύκλιο Προέδρου ΝΣΚ, με αριθμό 5/2021, συμβάλλει στην ταχύτερη περαίωση των εκκρεμών υποθέσεων με διαφάνεια, ενισχύοντας ταυτόχρονα τον ρόλο του χειριστή της υπόθεσης και της Υπηρεσιακής Μονάδας στην οποία αυτός υπηρετεί.

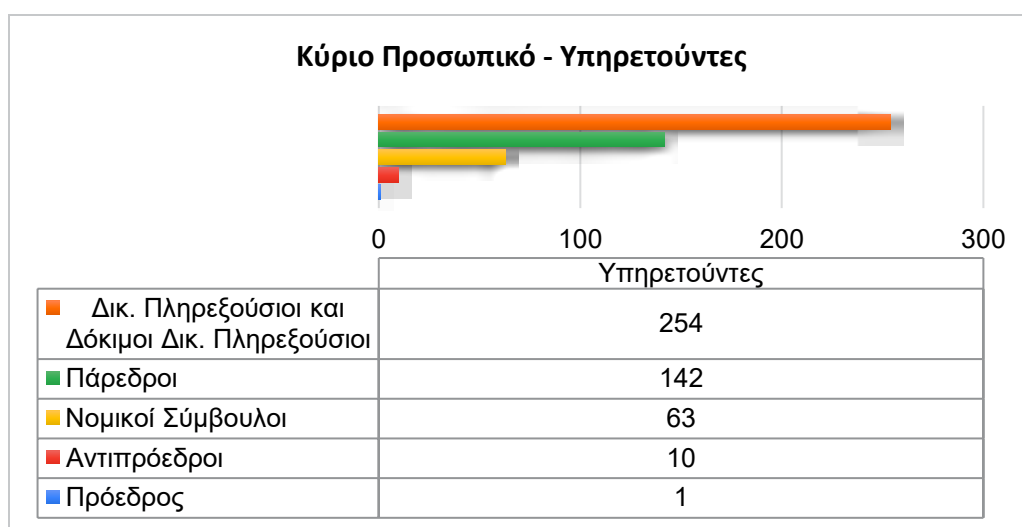
Η Διοίκηση συμμορφώνεται υποχρεωτικά με το περιεχόμενο των Πρακτικών Γνωμοδοτήσεων των Τριμελών Επιτροπών που έχουν εγκριθεί, καθώς και των Πράξεων και Επισημειωματικών Πράξεων που εκδίδονται κατά τα ανωτέρω.

Τα Πρακτικά Γνωμοδοτήσεων, οι Πράξεις των Τριμελών Επιτροπών και οι Επισημειωματικές Πράξεις σε δικαστικές και εξώδικες υποθέσεις αποτελούν, μετά την πάροδο 60 ημερών από την έγκρισή τους, εκτελεστούς τίτλους, για τη συμμόρφωση δε προς αυτά και για την εκτέλεσή τους εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 1, 4 και 5 του ν.3068/2002, ο οποίος αφορά στη συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις.

3.3. Στελέχωση του ΝΣΚ

3.3.1. Κύριο προσωπικό του ΝΣΚ

Στις 31-12-2022 οι οργανικές θέσεις του κυρίου προσωπικού του ΝΣΚ ήταν τετρακόσιες ογδόντα (480), ενώ οι υπηρετούντες κατά το ίδιο διάστημα, τετρακόσιοι εβδομήντα (470), οι οποίοι κατανέμονται σε βαθμούς ως εξής: Πρόεδρος ένας (1), Αντιπρόεδροι δέκα (10), Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους εξήντα τρεις (63), Πάρεδροι εκατόν σαράντα δύο (142), Δικαστικοί Πληρεξούσιοι Α΄, Δικαστικοί Πληρεξούσιοι και Δόκιμοι Δικαστικοί Πληρεξούσιοι διακόσιοι πενήντα τέσσερις (254).

Διάγραμμα 5. Κύριο Προσωπικό (Υπηρετούντες)

Στο ΝΣΚ εισάγονται δικηγόροι ή δικαστικοί λειτουργοί, κατόπιν διαγωνισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 37 επ. του ν.4831/2021. Βασικές ρυθμίσεις που συμβάλλουν στην ενίσχυση της αντικειμενικότητας, της αξιοκρατίας και της αξιοπιστίας του διαγωνισμού, αλλά και στη στελέχωση του ΝΣΚ με επιστήμονες υψηλού επιπέδου, είναι η διεύρυνση του γνωστικού αντικείμενου της εξεταστέας ύλης (περιλαμβάνει τα μαθήματα α) Συνταγματικό Δίκαιο, β) Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ΕΣΔΑ, γ) Διοικητικό Δίκαιο και Διοικητική Δικονομία, δ) Φορολογικό Δίκαιο, ε) Αστικό Δίκαιο, στ) Εμπορικό Δίκαιο, ζ) Πολιτική Δικονομία, Αναγκαστική και Διοικητική Εκτέλεση, η) Ποινικό Δίκαιο και Ποινική Δικονομία), η αλλαγή του τρόπου βαθμολόγησης (με κλίμακα από το 0-20, βάση το 12, σε κανένα δε μάθημα της γραπτής δοκιμασίας κάτω από 10) με ιδιαίτερο βάρος στη γραπτή εξέταση σε σχέση με την προφορική, με ποσοστό 80% -20%, αντί 50%-50% που ίσχυε υπό το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς, και η κατάταξη για τυχόν ισοβαθμίες βάσει αντικειμενικών κριτηρίων (διδασκτορικό, μεταπτυχιακό κλπ). Εξάλλου, η τακτή ανά διετία διεξαγωγή του εισαγωγικού στο ΝΣΚ διαγωνισμού επιτρέπει την εύρυθμη λειτουργία του, χωρίς κενά στις οργανικές θέσεις του, ενώ εξυπηρετεί τον προγραμματισμό και την καλύτερη προετοιμασία περισσότερων υποψηφίων.

Στο πλαίσιο αυτό, με την απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 482/2021 (Γ'2894), προκηρύχθηκε και διενεργήθηκε, για πρώτη φορά υπό την ισχύ των διατάξεων του ν.4831/2021, Διαγωνισμός για την πλήρωση σαράντα τριών (43) κενών οργανικών θέσεων Δικαστικών Πληρεξουσίων του ΝΣΚ σε δύο στάδια, το προκριματικό (γραπτό) στάδιο και το τελικό (προφορικό) στάδιο, όπου η εξέταση έγινε σε δημόσια συνεδρίαση της Επιτροπής Διαγωνισμού.

Κατόπιν της ολοκλήρωσης του Διαγωνισμού εκδόθηκε Πίνακας Οριστικών Αποτελεσμάτων και, με τις αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, με αριθμούς 334/27-06-2022 (Γ'1692) και 594/11-11-2022 (Γ'2879), διορίστηκαν σαράντα ένας (41) Δόκιμοι Δικαστικοί Πληρεξούσιοι συνολικά, οι οποίοι, μετά από την ολοκλήρωση ταχύρρυθμου σεμιναρίου που διεξήχθη στην Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ, τοποθετήθηκαν σε Υπηρεσιακές Μονάδες του ΝΣΚ στην Αττική, Θεσσαλονίκη και Πάτρα, οι Προϊστάμενοι των οποίων ανέλαβαν την περαιτέρω εξοικείωση και κατάρτισή τους με τα ειδικότερα νομικά θέματα που απασχολούν τις συγκεκριμένες αυτές Υπηρεσιακές Μονάδες.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να τονιστεί ότι με τους τελευταίους δυο Διαγωνισμούς του ΝΣΚ, οι οποίοι διεξήχθησαν και ολοκληρώθηκαν το 2019 και το 2022 αντίστοιχα, εισήλθαν εκατόν έντεκα (111) νέοι λειτουργοί στο ΝΣΚ, αριθμός που αντιστοιχεί στο 1/4 περίπου των μελών του.

3.3.2. Δικηγόροι Δημοσίου

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 30 του ν.4831/2021 (Α' 170), δικηγόροι του Δημοσίου μπορεί να ορίζονται, για τη δικαστική εκπροσώπηση και υπεράσπιση των υποθέσεων του Δημοσίου ενώπιον των δικαστηρίων ή αρχών στις έδρες των Πρωτοδικείων ή Ειρηνοδικείων, καθώς και για τη διεκπεραίωση εξώδικων νομικών υποθέσεων και σύμπραξη με τις αρχές σε έδρες Πρωτοδικείων στις οποίες δεν λειτουργεί Δικαστικό Γραφείο του ΝΣΚ, σε εξαιρετικές δε περιπτώσεις και σε έδρες Πρωτοδικείων στις οποίες λειτουργεί Γραφείο Νομικού Συμβουλίου ή Δικαστικό Γραφείο, εφόσον συντρέχουν έκτακτες περιστάσεις, εξαιτίας των οποίων οι υπηρετούντες σε αυτά δεν μπορούν, για δικαιολογημένη αιτία, να ανταπεξέλθουν στον ιδιαίτερα αυξημένο φόρτο εργασίας που οφείλεται στις περιστάσεις αυτές, καθώς και σε έδρες Ειρηνοδικείων, στις οποίες είναι δυσχερής η πρόσβαση από την έδρα του Γραφείου Νομικού Συμβουλίου ή του Δικαστικού Γραφείου, στην τοπική αρμοδιότητα του οποίου ανήκει.

Οι δικηγόροι του Δημοσίου ορίζονται για μία τριετία, με απόφαση του Προέδρου του ΝΣΚ, η οποία εκδίδεται μετά από γνωμοδότηση της Τριμελούς Επιτροπής της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ, συνεκτιμώμενης και της εισήγησης των αρμοδίων κατά τόπον Δημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών (ΔΟΥ) και Κτηματικών Υπηρεσιών και ύστερα από πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του ΝΣΚ και του κατά τόπον αρμόδιου Δικηγορικού Συλλόγου, οφείλουν δε να ασκούν κάθε ενδεικνυόμενη δικαστική ή εξώδικη ενέργεια ή παράσταση προς υπεράσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου στις υποθέσεις που τους ανατίθενται,

σύμφωνα και με τις οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 30 ν.4831/2021 που χορηγήθηκαν με την Εγκύκλιο Προέδρου ΝΣΚ, με αριθμό 1/28-03-2022, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή, ομοιόμορφη και αποτελεσματική υπεράσπιση των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου, με την προσήκουσα άσκηση των καθηκόντων και υποχρεώσεών τους.

Η αμοιβή τους καθορίζεται ενιαία για όλη την Επικράτεια σύμφωνα με την κοινή υπουργική των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών «Καθορισμός του περιεχομένου της έγγραφης συμφωνίας μεταξύ του Δημοσίου και των οριζομένων ως δικηγόρων του, για καθορισμό της αμοιβής τους», με αριθμό 53/27-02-2018 (Β'890).

Κατά το έτος 2022 πραγματοποιήθηκαν τριάντα ένας (31) νέοι διορισμοί και ανανεώσεις θητειών δικηγόρων του Δημοσίου και ο συνολικός αριθμός τους ανήλθε σε πενήντα έξι (56).

3.3.3. Ασκούμενοι Δικηγόροι

Η πρακτική άσκηση ασκούμενων δικηγόρων μπορεί να γίνεται σε οποιαδήποτε Υπηρεσιακή Μονάδα του ΝΣΚ, προκειμένου να συνδράμουν στο έργο των λειτουργιών του ΝΣΚ και να αποκτήσουν κατά την άσκησή τους θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις. Τα ειδικότερα ζητήματα της πρακτικής άσκησης στο ΝΣΚ ρυθμίζονται στο άρθρο 33 του ν.4831/2021, καθώς και στην απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 446/03-11-2021, για τον καθορισμό των καθηκόντων τους.

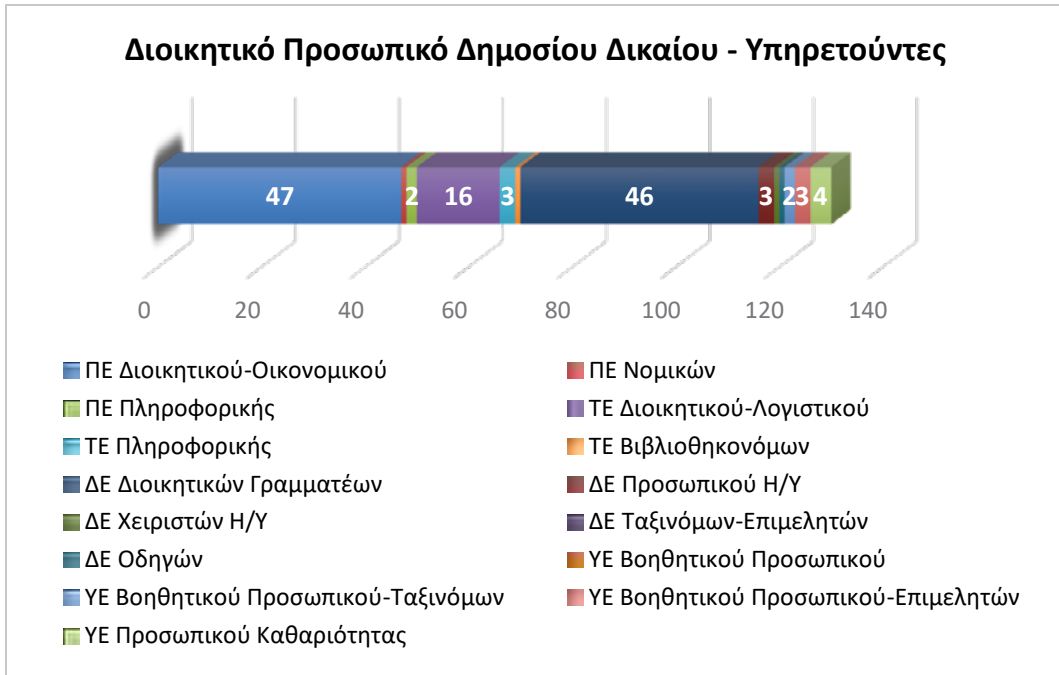
Κατά το έτος 2022 πραγματοποιήθηκαν εξήντα εννέα (69) νέοι διορισμοί ασκούμενων δικηγόρων.

3.3.4. Διοικητικό Προσωπικό

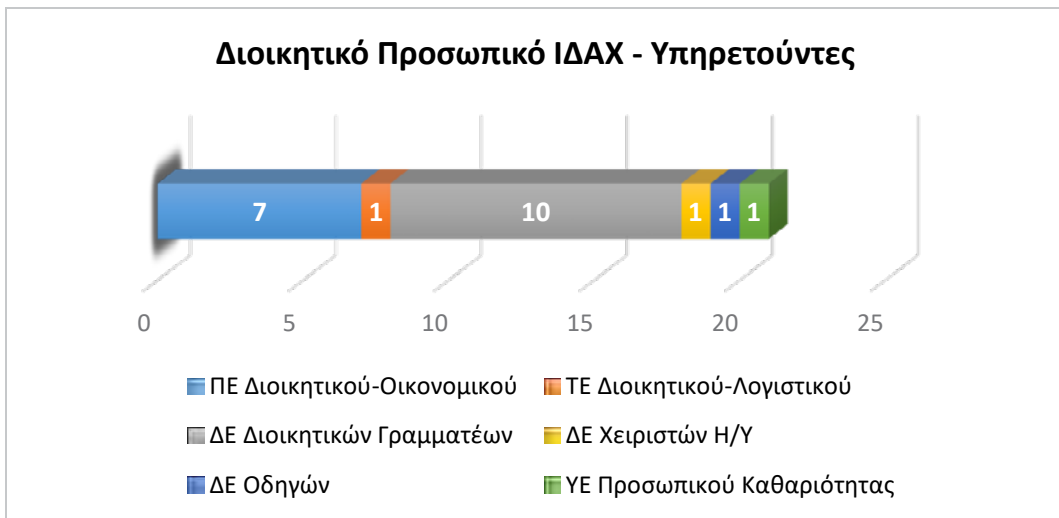
Στις 31-12-2022 οι οργανικές θέσεις των διοικητικών υπαλλήλων του ΝΣΚ ήταν εκατόν ενενήντα (190), ενώ οι υπηρετούντες κατά το ίδιο χρονικό διάστημα ήταν εκατόν πενήντα ένας (151) μόνιμοι και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ΙΔΑΧ), οι οποίοι κατανέμονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

α) Μόνιμοι υπάλληλοι: ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού σαράντα επτά (47), ΠΕ Πληροφορικής δύο (2), ΠΕ Νομικών ένας (1), ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού δεκαέξι (16), ΤΕ Πληροφορικής τρεις (3), ΤΕ Βιβλιοθηκονόμων ένας (1), ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων σαράντα έξι (46), ΔΕ Προσωπικού Η/Υ τρεις (3), ΔΕ Χειριστών Η/Υ ένας (1), ΔΕ Οδηγών ένας (1), ΥΕ Βοηθητικού Προσωπικού Ταξινόμων δύο (2), ΥΕ Βοηθητικού Προσωπικού Επιμελητών τρεις (3), ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας τέσσερις (4).

β) Ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου: ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού επτά (7), ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού ένας (1), ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων δέκα (10), ΔΕ Χειριστών Η/Υ ένας (1), ΔΕ Οδηγών ένας (1), ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας ένας (1).

Διάγραμμα 6. Διοικητικό Προσωπικό Δημοσίου Δικαίου (Υπηρετούντες)

Διάγραμμα 7. Διοικητικό Προσωπικό Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (Υπηρετούντες)

Για την κάλυψη θέσεων του διοικητικού προσωπικού του ΝΣΚ επιτρέπεται η μετάταξη πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων, μόνιμων και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, που υπηρετούν σε υπηρεσίες, κεντρικές και περιφερειακές, του Δημοσίου, των Ανεξάρτητων Αρχών, των ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού και των ΝΠΔΔ, καθώς και των ΝΠΙΔ, εφόσον ανήκουν στη Γενική Κυβέρνηση, όπως οριοθετείται κάθε φορά από την Ελληνική Στατιστική Αρχή στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης (άρθρο 19 παρ.2 του ν.4440/2016, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του ως προς τη χρονική διάρκεια του επιτρεπτού της μετάταξης με το άρθρο 165 παρ.2 του ν.4972/2022).

- Στο πλαίσιο αυτό, κατόπιν σχετικών αποφάσεων Προέδρου ΝΣΚ περί δημόσιας πρόσκλησης δήλωσης ενδιαφέροντος καλύφθηκαν μία (1) θέση ΠΕ Νομικών στην Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ, δύο (2) θέσεις ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού στα Δικαστικά Γραφεία Καλαμάτας και Σύρου και μία (1) θέση ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού στο Δικαστικό Γραφείο Κατερίνης [συνολικά τέσσερις (4)].
- Εκκρεμεί η ολοκλήρωση της διαδικασίας μετάταξης τριών (3) υπαλλήλων, ήτοι ενός υπαλλήλου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού για το Δικαστικό Γραφείο Χανίων και δύο υπαλλήλων ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού για το Γραφείο Νομικού Συμβουλίου στη Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής και το Δικαστικό Γραφείο Σύρου.

Περαιτέρω, έως την 1η-01-2024 οι διοικητικοί υπάλληλοι του ΝΣΚ εξαιρούνται από τις διατάξεις του ν.4440/2016 (Α΄224) που ισχύουν για το Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας (άρθρο 66 παρ.6 του ν.4714/2020, όπως τροποποιήθηκε ως προς τη χρονική διάρκεια της εξαίρεσης με το άρθρο 165 παρ.1 του ν.4972/2022) και απαγορεύεται η απόσπασή τους κατ' εφαρμογή γενικής ή ειδικής διάταξης, σε άλλη υπηρεσία, Αρχή, Σώμα, ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ, εξαιρουμένων των αποσπάσεων στην Προεδρία της Δημοκρατίας, στην Προεδρία της Κυβέρνησης, στο Γραφείο του Προέδρου και των Αντιπροέδρων της Βουλής και σε Γραφεία Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών της Κυβέρνησης (άρθρο 57 παρ.1 τελευταίο εδάφιο του ν.3086/2002, όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 19 παρ.2 του ν.4440/2016 και τροποποιήθηκε ως προς τη χρονική διάρκεια της απαγόρευσης με το άρθρο 165 παρ.2 του ν.4972/2022).

Με στόχο τη βέλτιστη εκπλήρωση των καθηκόντων των διοικητικών υπαλλήλων του ΝΣΚ στο πλαίσιο αποτελεσματικής λειτουργίας του πραγματοποιήθηκε η κατανομή των θέσεων του διοικητικού προσωπικού του ΝΣΚ στις Υπηρεσιακές Μονάδες του κατά εκπαιδευτική κατηγορία και κλάδο – ειδικότητα, λαμβανομένων υπόψη των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων των υπαλλήλων (αποφάσεις Προέδρου του ΝΣΚ με αριθμούς 365/2022, 521/2022 και 578/2022), η τοποθέτησή τους στις θέσεις των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ (απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 367/2022, εν συνεχεία τροποποιηθείσα με τις αποφάσεις, με αριθμούς 526/2022 και 579/2022), ενώ καθορίστηκαν τα επιμέρους γενικά καθήκοντά τους, τα καθήκοντα του προσωπικού που κατέχει θέσεις ευθύνης Προϊσταμένων των Διευθύνσεων και των Τμημάτων του ΝΣΚ (απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με

αριθμό 347/2022), οι επιχειρησιακοί στόχοι των Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ (απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 350/2022) και προκηρύχθηκε η πλήρωση θέσεων ευθύνης επιπέδου Διεύθυνσης για τις Διευθύνσεις α) Διοικητικού και Λειτουργικής Υποστήριξης, β) Οικονομικών Υποθέσεων και γ) Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, της Κεντρικής Υπηρεσίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και θέσεων ευθύνης επιπέδου Τμημάτων των Διευθύνσεων αυτών (αποφάσεις Προέδρου ΝΣΚ, με αριθμούς 490/2022 και 507/2022, αντίστοιχα).

Ήδη δε ολοκληρώθηκε η διαδικασία επιλογής Προϊσταμένων των Διευθύνσεων του ΝΣΚ από το Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων και οι επιλεγέντες τοποθετήθηκαν στις θέσεις τους (απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 177/2023).

Επισημαίνεται ότι εντός του τρέχοντος έτους αναμένονται οι προσλήψεις, από τους επιτυχόντες στον Διαγωνισμό του ΑΣΕΠ που διεξήχθη τον Μάρτιο του 2023, **είκοσι (20) ακόμη υπαλλήλων** (μόνιμο προσωπικό) κλάδου ΠΕ, όπως αυτές εγκρίθηκαν με τις Πράξεις του Υπουργικού Συμβουλίου, με αριθμούς 50/2021 και 31/2022, με τις οποίες εγκρίθηκε η πρόσληψη δεκατεσσάρων (14) υπαλλήλων για το έτος 2022 και έξι (6) υπαλλήλων για το έτος 2023 αντίστοιχα, έχει δε εκδοθεί, κατόπιν της απόφασης Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 160/31-03-2023, και η με αριθμό 64015/31-03-2023 Προκήρυξη για την κάλυψη τριών (3) θέσεων του κλάδου-ειδικότητας ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, μιας (1) θέσης του κλάδου-ειδικότητας ΠΕ Πληροφορικής (SOFTWARE-HARDWARE), μιας (1) θέσης του κλάδου-ειδικότητας ΤΕ Πληροφορικής (SOFTWARE Ή HARDWARE), τριών (3) θέσεων του κλάδου-ειδικότητας ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού [συνολικά **οκτώ (8)**].

4. Αποτίμηση του έργου του ΝΣΚ για το 2022

4.1. Στατιστικά στοιχεία και αξιολόγηση-σχολιασμός αυτών

Τα στατιστικά στοιχεία, τα οποία αναλύονται στο παρόν κεφάλαιο, αποτυπώνουν το έργο των λειτουργιών του ΝΣΚ, καθώς και, για πρώτη φορά, το έργο των δικηγόρων του Δημοσίου, έτσι ώστε να υπάρχει μια συνολική και αντικειμενική αποτίμηση του έργου του ΝΣΚ, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 120 του ν.4831/2021. Περαιτέρω, η σημειακή αξιολόγηση και ο σχολιασμός των στατιστικών αυτών, αφενός μεν αποτελούν απόδειξη του αποτελεσματικού τρόπου χειρισμού από το ΝΣΚ των υποθέσεων του Δημοσίου και των Φορέων των οποίων διεξάγει τη νομική υπηρεσία τους, αφετέρου συμβάλλουν στον εντοπισμό, ανάλυση και αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανακύπτουν κατά τον χειρισμό των υποθέσεων για τη βέλτιστη προάσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου.

Ενδεικτικό του όγκου των υποθέσεων που χειρίζεται το ΝΣΚ αποτελεί ο αριθμός των νέων υποθέσεων που εισήχθησαν στις Υπηρεσιακές Μονάδες του κατά το ως άνω έτος, οι οποίες ανέρχονται συνολικά στις 53.249 (ερωτήματα, δικαστικές και εξώδικες υποθέσεις).

4.1.1. Έργο λειτουργιών του ΝΣΚ

4.1.1.1. Γνωμοδοτήσεις

Από το β.δ. 12-02-1843 (5/26-02-1843), με το οποίο συνεστήθη τετραμελής Επιτροπή με αρμοδιότητα να γνωμοδοτεί (εάν ζητηθεί από τον Γραμματέα των Οικονομικών) επί των δικών για τις οποίες υπάρχει αμφιβολία αν πρέπει να εισαχθούν ή να εξακολουθήσουν να εκδικάζονται ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων² και τον ν.ΑΚΑ'1882 «Περί Νομικών Συμβούλων» (54/23-06-1882) με τον οποίο συνεστήθη ως θεσμός το ΝΣΚ και προβλέφθηκε η αρμοδιότητά του, μεταξύ άλλων, σύνταξης γνωμοδοτήσεων για διάφορα αντικείμενα της Διοίκησης, μέχρι σήμερα έχει αναγνωρισθεί η αξία της «διά νομικών γνωμοδοτήσεων καθοδήγησης των ενεργειών της Διοίκησης».

Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα του ΝΣΚ συνιστά μια από τις σημαντικότερες αρμοδιότητές του, διότι με τις γνωμοδοτήσεις ερμηνεύονται διατάξεις του νόμου, επιλύονται ποικίλης φύσεως νομικά ζητήματα και προτείνονται λύσεις στη Διοίκηση για τον νόμιμο χειρισμό των υποθέσεων που την απασχολούν και για την αντιμετώπιση των οποίων τέθηκαν από αυτή τα ερωτήματα, με την υπαγωγή των, κατά περίπτωση, πραγματικών γεγονότων στις ερμηνευθείσες διατάξεις.

²«Θέλοντες να μη εισάγονται εις τα Ημέτερα δικαστήρια άλλαί δίκαι του δημοσίου, ειμή μόνο εκείναι, αίτινες στηρίζονται εις τον Νόμον και εις την δικαιοσύνην, και θέλοντες να καταστήσωμεν εις τον Ημέτερον επί των Οικονομικών Γραμματέα, του οποίου είναι καθήκον η ενώπιον των δικαστηρίων παράστασις και υπεράσπισις του δημοσίου, ευκολώτερον το έργον της διακρίσεως των δικών τούτων...».

Με τις πλήρως τεκμηριωμένες γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ βάσει της επιστημονικής ειδημοσύνης των λειτουργών του, μετά την αποδοχή τους από τα αρμόδια προς τούτο όργανα, οπότε και αποτελούν δεσμευτικές πράξεις, επιτυγχάνεται όχι μόνον η καθοδήγηση της Διοίκησης στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων υποθέσεων, αλλά και η εφαρμογή των ερμηνευθεισών διατάξεων στις λοιπές υποθέσεις, τα πραγματικά περιστατικά των οποίων δύνανται να υπαχθούν σε αυτές, και κατ' αποτέλεσμα η ενιαία εφαρμογή και ασφάλεια του δικαίου, καθώς και η εμπέδωση του Κράτους Δικαίου.

Ο νομοθέτης του Οργανισμού του ΝΣΚ, αναγνωρίζοντας την ανάγκη της επίκαιρης συνδρομής του ΝΣΚ στους προβληματισμούς της Διοίκησης και στην επίλυση των ζητημάτων που την απασχολούν, έχει θεσμοθετήσει (άρθρο 8 παρ.3 του Οργανισμού του ΝΣΚ) μία ευέλικτη, αποτελεσματική, αλλά και γρήγορη διαδικασία εξέτασης των υποβληθέντων ερωτημάτων με την πρόβλεψη ολοκλήρωσης της διαδικασίας γνωμοδότησης **εντός προθεσμίας τριών μηνών από την υποβολή του ερωτήματος**, η οποία μπορεί να παραταθεί κατά ανώτατο όριο δύο (2) μήνες με απόφαση του Προέδρου του οικείου Τμήματος ή του Προέδρου του ΝΣΚ σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που αιτιολογούνται κατάλληλα για πολύ ειδικούς και συγκεκριμένους λόγους.

Η άσκηση του γνωμοδοτικού έργου του ΝΣΚ γίνεται, κατά κανόνα, από τα συλλογικά του όργανα (Τμήματα ή Ολομέλεια) και, κατ' εξαίρεση, από τον Πρόεδρο, τους Αντιπροέδρους του ΝΣΚ και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους με την έκδοση ατομικών γνωμοδοτήσεων. Σύνταξη απαντητικών γνωμοδοτικών εγγράφων αποκλείεται για το σύνολο των λειτουργών του ΝΣΚ, όπως σαφώς προκύπτει από τα άρθρα 8 και 9 του ν.4831/2021, σχετική δε υπόμνηση έγινε και με το με αριθμό πρωτ. 5754/1000.21/14-01-2022 έγγραφο Προέδρου του ΝΣΚ προς τους λειτουργούς του. Και τούτο, προς διασφάλιση της ομοιόμορφης προσέγγισης των υποθέσεων, συνοχής των προτεινόμενων λύσεων, ορθής καθοδήγησης της Διοίκησης, σταθερότητας των διοικητικών καταστάσεων και εν τέλει διασφάλισης των αρχών της προστατευόμενης εμπιστοσύνης και της ασφάλειας δικαίου.

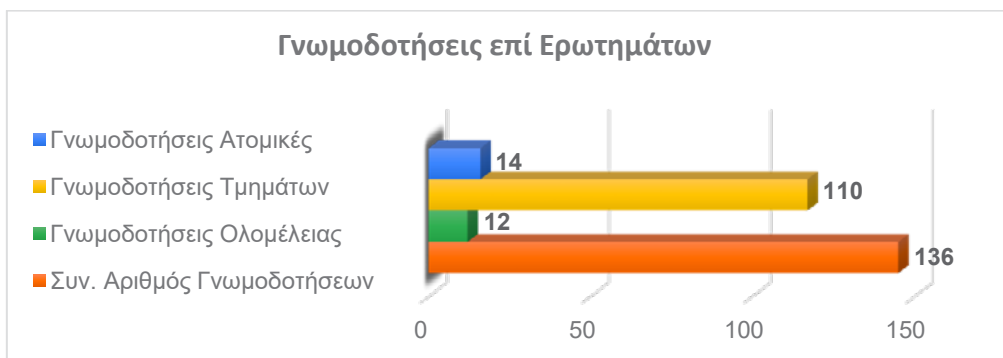
Το, κατά τα ως άνω, πολυσχιδές γνωμοδοτικό έργο του ΝΣΚ είναι άμεσα προσβάσιμο σε όλους μέσω του ιστότοπου του ΝΣΚ, στον οποίο δημοσιεύονται οι γνωμοδοτήσεις μετά την αποδοχή τους από το αρμόδιο όργανο, σε ένα δομημένο και φιλικό για τον χρήστη περιβάλλον, αλλά και μέσω του διαδικτύου στο οποίο αναρτώνται.

Η άσκηση του γνωμοδοτικού έργου επί ερωτημάτων δεν αναιρεί, πάντως, την υποχρέωση των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ για καθοδήγηση της Διοίκησης επί υποθέσεων οι οποίες την απασχολούν, για την αντιμετώπιση των οποίων δεν ανακύπτει ανάγκη υποβολής ερωτήματος, είτε γιατί υφίσταται σχετική νομολογία είτε γιατί έχουν εκδοθεί γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ στο πλαίσιο αντιμετώπισης ταυτοσίων ή ομοίων υποθέσεων,

αρμοδιότητα η οποία ευθέως αναφέρεται στη διάταξη του άρθρου 21 περ.ε του Οργανισμού του ΝΣΚ.

Στο πλαίσιο αυτό, κατά το έτος 2022, υποβλήθηκαν συνολικά 280 ερωτήματα. Επ' αυτών εκδόθηκαν 136 γνωμοδοτήσεις, από τις οποίες 12 Ολομέλειας, 110 Τμημάτων και 14 Ατομικές.

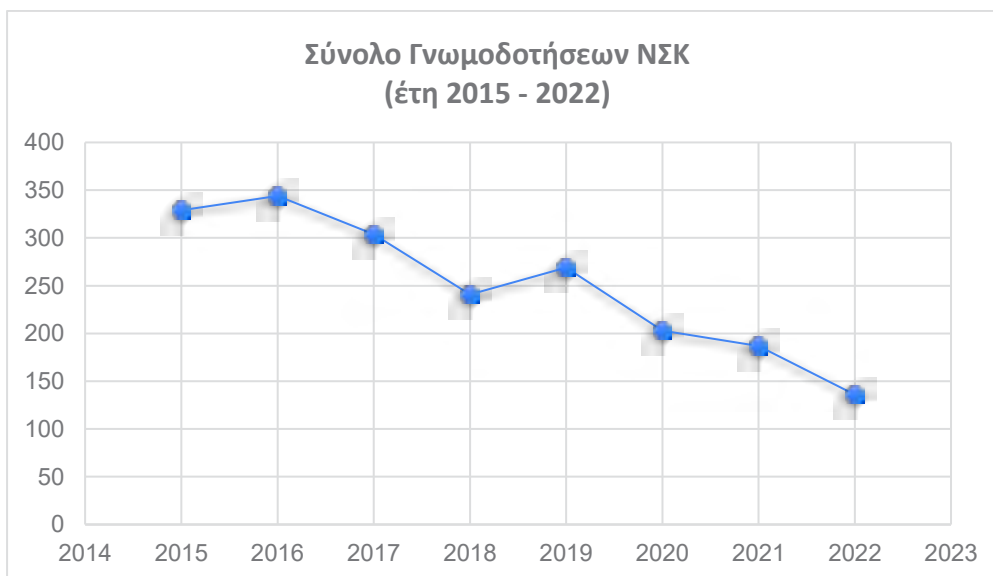
Τα λοιπά ερωτήματα εκκρεμούσαν κατά την 31η-12-2022, διότι είτε ζητήθηκαν συμπληρωματικά στοιχεία είτε δεν είχε παρέλθει το παραπάνω χρονικό διάστημα από την υποβολή τους.

Διάγραμμα 8. Γνωμοδοτήσεις επί Ερωτημάτων

Τα στατιστικά του έτους 2022, σε σύγκριση με τα παρελθόντα έτη, καταδεικνύουν σταδιακή μείωση της υποβολής ερωτημάτων και συνακόλουθα της έκδοσης γνωμοδοτήσεων, η οποία δεν φαίνεται να οφείλεται σε συγκυριακούς λόγους, όπως η πανδημία και η συνακόλουθη δυσλειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης.

Ειδικότερα, κατά το έτος 2022 εκδόθηκαν μόλις 136 γνωμοδοτήσεις, ενώ τα έτη 2021, 2020, 2019, 2018, 2017, 2016, 2015 εκδόθηκαν αντίστοιχα 187, 203, 269, 241, 304, 344, 329 γνωμοδοτήσεις.

Διάγραμμα 9. Σύνολο Γνωμοδοτήσεων ΝΣΚ (2015 - 2022)

Εκτιμάται ότι η μείωση του αριθμού των υποβαλλόμενων από τη Διοίκηση ερωτημάτων οφείλεται, μεταξύ άλλων, στην καθημερινή συνεργασία των λειτουργών του ΝΣΚ με τους αρμόδιους υπηρεσιακούς παράγοντες, στο πλαίσιο της οποίας επιλύονται άμεσα, σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα, τα ζητήματα που τους απασχολούν.

Πιθανός έτερος λόγος για τη μείωση αυτή αποτελεί το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί ιδιαίτερα ο αριθμός των λειτουργών του ΝΣΚ (12 λειτουργοί κατά το έτος 2022) που έχουν αποσπαστεί για παροχή ειδικής υπηρεσίας σε Γραφεία Υπουργών, στα οποία προσφέρουν άμεση νομική καθοδήγηση για τα τρέχοντα ζητήματα που απασχολούν τις υπηρεσίες του Υπουργείου.

Η άσκηση, όμως, του γνωμοδοτικού έργου μέσω των συλλογικών οργάνων της Ολομέλειας και των Τμημάτων και η αποδοχή από το αρμόδιο όργανο αποτελεί τον μόνο θεσμικό τρόπο νομικής καθοδήγησης της Διοίκησης ο οποίος παρέχει ασφάλεια δικαίου, ενόψει και της δεσμευτικότητας της γνωμοδότησης μετά και την αποδοχή της, αλλά και της δημοσιότητας που αυτή λαμβάνει.

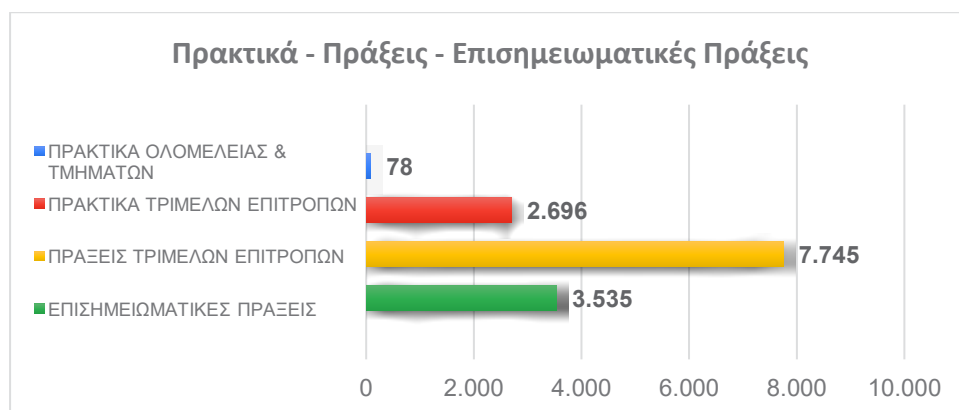
Με δεδομένο δε ότι το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο για την άσκηση του γνωμοδοτικού έργου του ΝΣΚ είναι πλήρες, πρέπει η Διοίκηση να ενθαρρύνεται να προσφεύγει για νομικές συμβουλές στο αρμόδιο Γραφείο του ΝΣΚ, με την υποβολή νομοτύπως ερωτημάτων, προκειμένου η παροχή του γνωμοδοτικού έργου να γίνεται με θεσμικό τρόπο προς όφελος εν τέλει του δημοσίου συμφέροντος.

4.1.1.2. Πρακτικά – Πράξεις και Επισημειωματικές Πράξεις

Ειδική κατηγορία γνωμοδοτήσεων του ΝΣΚ αποτελούν αυτές που αφορούν στον δικονομικό χειρισμό υποθέσεων εκ μέρους του Δημοσίου και των Φορέων των οποίων η νομική υποστήριξη ανήκει στο ΝΣΚ ή στη στάση που θα πρέπει αυτά να τηρήσουν στο πλαίσιο ήδη εκκρεμούς διαφοράς, δηλαδή τα Πρακτικά, οι Πράξεις και οι Επισημειωματικές Πράξεις, με την έκδοση των οποίων το ΝΣΚ καθίσταται και αρωγός των Ελλήνων πολιτών στις σχέσεις τους με τη Διοίκηση.

Το έτος 2022, σύμφωνα με τα αποσταλέντα από τα Γραφεία Νομικού Συμβουλίου στοιχεία, εκδόθηκαν 78 Πρακτικά Τμημάτων του ΝΣΚ, 2.696 Πρακτικά Γνωμοδότησης και 7.745 Πράξεις Τριμελών Επιτροπών Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ, καθώς και 3.535 Επισημειωματικές Πράξεις. Δηλαδή, 14.054 υποθέσεις περαιώθηκαν με Πρακτικά Τμημάτων και Τριμελών Επιτροπών ή Πράξεις Τριμελών Επιτροπών ή Επισημειωματικές Πράξεις, χωρίς βλάβη των συμφερόντων του Δημοσίου και με γνώμονα, κυρίως, τη νομική και ουσιαστική βασιμότητα των αξιώσεων των αντιδίκων και την επίλυση των σχετικών νομικών ζητημάτων από τα ανώτατα δικαστήρια. Με τον τρόπο αυτό, με διαφάνεια και δυνατότητα πλήρους και συνεχούς

ελέγχου μέσω του ΟΠΣ του ΝΣΚ, αποφεύχθηκαν γραφειοκρατικές και ανώφελες διαδικασίες, καθώς και η άσκηση ενδίκων βοηθημάτων ή μέσω των अपαράδεκτων ή αβάσιμων, που θα καθυστερούσαν την εκκαθάριση των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων. Τούτο είχε ως αποτέλεσμα την ελάφρυνση των δικαστηρίων, την κατοχύρωση και ενίσχυση του αισθήματος της εμπιστοσύνης του πολίτη προς τους θεσμούς και την εμπέδωση της πεποίθησης ότι το ΝΣΚ συμβάλλει στην ταχεία επίλυση των διαφορών, με οδηγό την ανεξαρτησία γνώμης, την εξαντλητική μελέτη των στοιχείων κάθε υπόθεσης, τη δικαστηριακή εμπειρία και τη συνείδηση των λειτουργών του.

Διάγραμμα 10. Πρακτικά, Πράξεις και Επισημειωματικές Πράξεις

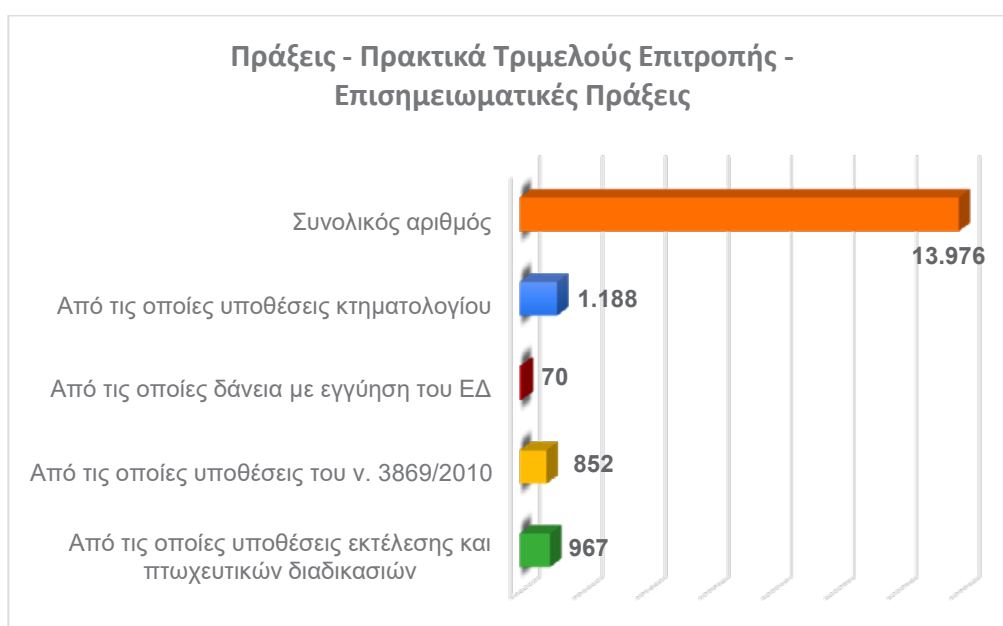
Από τα 13.976 Πρακτικά, Πράξεις Τριμελών Επιτροπών και Επισημειωματικές Πράξεις, τα 7.021 (4.366 Πρακτικά, 1.089 Πράξεις και 1.566 Επισημειωματικές Πράξεις) εκδόθηκαν από τα Γραφεία Νομικού Συμβουλίου στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) και στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ). Επισημαίνεται ότι τα εκδοθέντα Πρακτικά και Πράξεις των Γραφείων Νομικού Συμβουλίου στον e-ΕΦΚΑ και στον ΕΟΠΥΥ αφορούν σε μη άσκηση ενδίκου μέσου επί κοινωνικοασφαλιστικών υποθέσεων λόγω της επίλυσης των σχετικών νομικών ζητημάτων από το ΣτΕ και το Ελεγκτικό Συνέδριο ή λόγω προφανώς βάσιμων αιτημάτων των διοικουμένων, οι δε εκδοθείσες Πράξεις του Ειδικού Νομικού Γραφείου Δημοσίων Εσόδων στην ΑΑΔΕ αφορούν κυρίως σε φορολογικές υποθέσεις, για τις οποίες υφίσταται πάγια νομολογία του ΣτΕ και των διοικητικών εφετείων.

Από τα Πρακτικά και τις Πράξεις των Τριμελών Επιτροπών των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ περίπου το 11% και το 9% αντίστοιχα, αφορούν σε αγωγές κτηματολογίου, οι οποίες περαιώθηκαν κατόπιν εκτίμησης από τα μέλη των αρμόδιων Τριμελών Επιτροπών της νομικής και ουσιαστικής βασιμότητας των δικαιωμάτων τόσο του Δημοσίου όσο και των αντιδίκων, συντελώντας με τον τρόπο αυτό τόσο στην προσπάθεια για την ολοκλήρωση της κτηματογράφησης όσο και στην εκκαθάριση χρονιζουσών κτηματικών διεκδικήσεων.

Επίσης, σημαντικό μέρος των Πρακτικών και Πράξεων των Τριμελών

Επιτροπών, καθώς και των Επισημειωματικών Πράξεων, αφορούν σε υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών. Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, περαίωσε υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών με 967 Πρακτικά, Πράξεις και Επισημειωματικές Πράξεις και άσκησε ένδικα μέσα (αιτήσεις αναίρεσης - εφέσεις) σε 611 μόνον υποθέσεις που είχαν, όμως, σοβαρές πιθανότητες ευδοκίμησης.

Επιπλέον, το ΝΣΚ αξιοποιώντας τα διαθέσιμα θεσμικά μέσα, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια και ενισχύοντας την αρχή της νομιμότητας, συνετέλεσε ουσιαστικά στη σύντομη εκκαθάριση των υποθέσεων υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων του ν.3869/2010, περαιώνοντας 852 υποθέσεις με Πρακτικά και Πράξεις των Τριμελών Επιτροπών, καθώς και Επισημειωματικές Πράξεις.

Διάγραμμα 11. Πρακτικά/Πράξεις Τριμελούς Επιτροπής - Επισημειωματικές Πράξεις

4.1.1.3. Εξώδικες Αιτήσεις

Από το έτος 2019, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 43 παρ.2 του ν.4607/2019 (Α' 65) και του άρθρου Μόνου της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, με αριθμό 272/19-06-2019 (Β' 2763), η υποβολή από τους πολίτες κάθε είδους εξωδίκων αιτήσεων για την αναγνώριση απαιτήσεων ή τη συμβιβαστική επίλυση διαφορών με το Ελληνικό Δημόσιο διενεργείται μέσω της ηλεκτρονικής πύλης e-υπηρεσίες που τηρείται στον ιστότοπο του ΝΣΚ <http://www.nsk.gov.gr>. Μέσω της ίδιας πλατφόρμας δόθηκε, κατά το έτος 2022, η δυνατότητα και στους δικηγόρους του Δημοσίου καθώς και σε μεταφραστές, να υποβάλλουν άυλα αιτήσεις για την καταβολή των αμοιβών τους, γεγονός που οδήγησε στην ταχεία διεκπεραίωση των αιτήσεων αυτών και στην απλούστευση των σχετικών διαδικασιών.

Συνολικά το έτος 2022 υποβλήθηκαν διαδικτυακά προς το ΝΣΚ **47.282** εξώδικες αιτήσεις.

Από τις αιτήσεις αυτές:

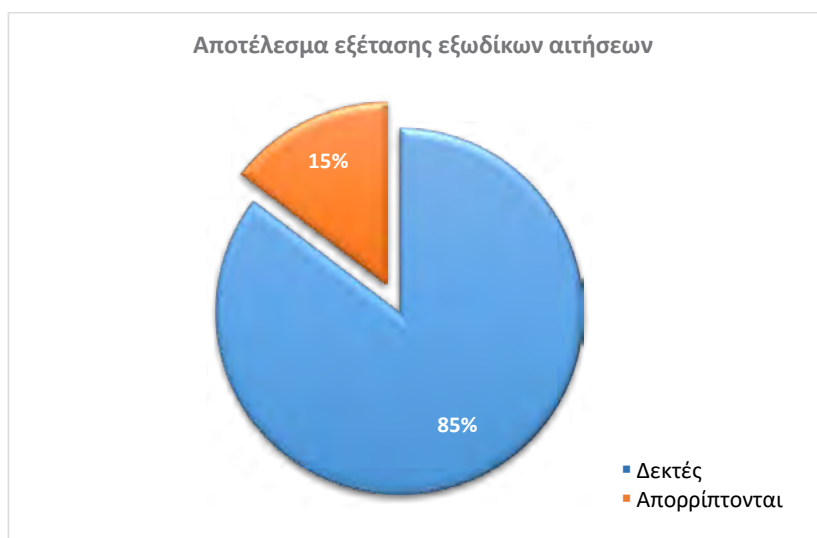
- 46.920 κατατέθηκαν στο ΝΣΚ αποκλειστικά προκειμένου να διακοπεί η παραγραφή των σχετικών αξιώσεων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του ν.4270/2014 (Α'143), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ν.4831/2021.
- 94 αιτήσεις αρχειοθετήθηκαν λόγω μη προσήκουσας υποβολής ή απεστάλησαν στις αρμόδιες υπηρεσίες λόγω αναρμοδιότητας του ΝΣΚ να επιληφθεί.
- 268 εξώδικες αιτήσεις προωθήθηκαν στα αρμόδια Γραφεία του ΝΣΚ προς περαιτέρω χειρισμό.

Από τις 268 αιτήσεις που προωθήθηκαν στα αρμόδια Γραφεία του ΝΣΚ, εκκρεμούν προς εξέταση 104, καθώς αναμένεται είτε η παροχή απόψεων εκ μέρους της Διοίκησης είτε η συμπλήρωση στοιχείων εκ μέρους των αιτούντων. Οι λοιπές 164 αιτήσεις εξετάστηκαν επί της ουσίας και από αυτές, 140 έγιναν δεκτές, ενώ 24 απορρίφθηκαν. Συμπερασματικά, το ποσοστό αποδοχής των εξωδίκων αιτήσεων που εξετάστηκαν επί της ουσίας από το ΝΣΚ το έτος 2022 ανήλθε σε 85%.

Σημειώνεται ότι με βάση τα ως άνω στοιχεία και σε σύγκριση με τα αντίστοιχα του έτους 2021, παρατηρείται σημαντική αύξηση στις υποθέσεις εξωδίκων αιτήσεων που υποβλήθηκαν στο ΝΣΚ το έτος 2022.

Ειδικότερα, προκύπτει ότι το έτος 2022 κατατέθηκαν 46.250 περισσότερες αιτήσεις για τη διακοπή της παραγραφής των σχετικών αξιώσεων (το έτος 2021 είχαν κατατεθεί 670 αιτήσεις), ενώ αυξήθηκαν και οι εξώδικες αιτήσεις που απαιτούσαν ουσιαστική εξέταση κατά 88 (το έτος 2021 ανέρχονταν σε 180 αιτήσεις).

Το ποσοστό αποδοχής των εξωδίκων αιτήσεων που εξετάστηκαν επί της ουσίας αποτελεί επιβεβαίωση της συνεχούς προσπάθειας του ΝΣΚ για την ανέξοδη για τους πολίτες και χωρίς επιβάρυνση των δικαστηρίων επίλυση διαφορών με το Δημόσιο, χωρίς βλάβη όμως των συμφερόντων του.

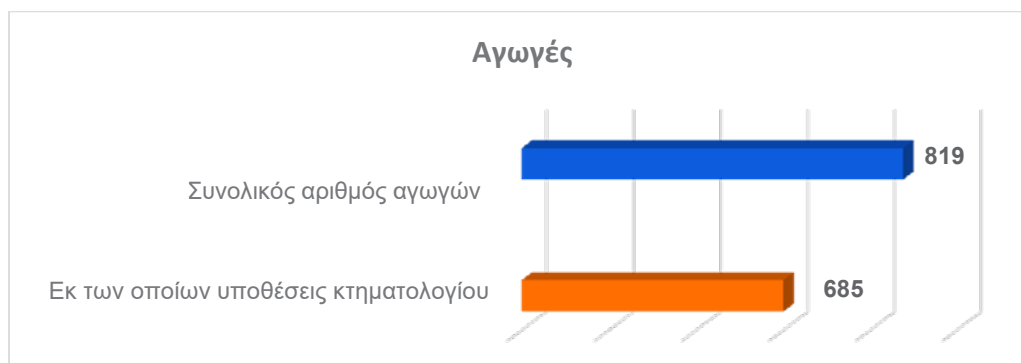

Διάγραμμα 12. Αποτέλεσμα εξέτασης εξωδίκων αιτήσεων

4.1.1.4. Αγωγές – Ανακοπές - Λοιπά ένδικα Βοηθήματα - Ένδικα Μέσα

Το έτος 2022 ασκήθηκαν από το Ελληνικό Δημόσιο:

- **819 αγωγές**, από τις οποίες οι 685 αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου, δηλαδή ποσοστό 84% του συνόλου των ασκηθεισών αγωγών.

Διάγραμμα 13. Αγωγές

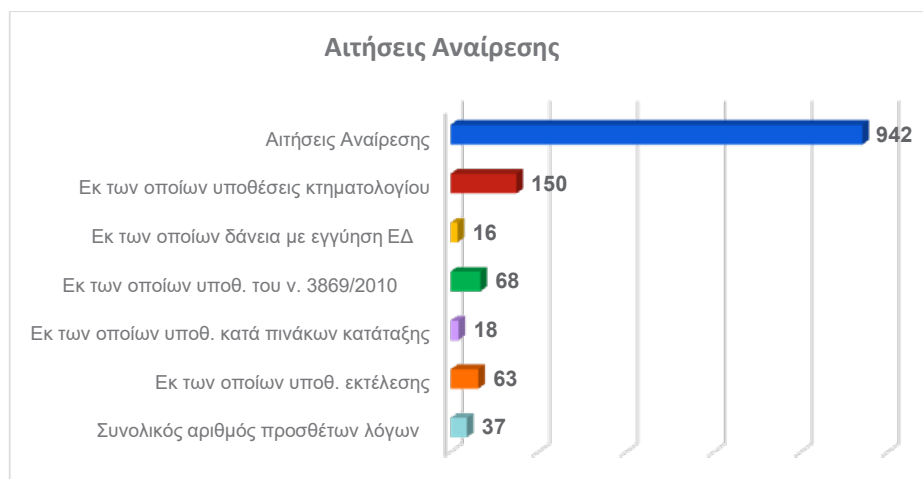
- **1.669 ανακοπές**, από τις οποίες οι 1.449, δηλαδή ποσοστό 87%, στρέφονταν κατά πινάκων κατάταξης. Το σύνολο των προσκλήσεων που έλαβε ως δανειστής το Ελληνικό Δημόσιο για να λάβει γνώση πινάκων κατάταξης κατά το έτος 2022 ανήλθε περίπου σε 3.472³, οι ασκηθείσες δε 1.449 ανακοπές αντιστοιχούν σε ποσοστό 42%.

³Οι πίνακες κατάταξης δανειστών που εισήλθαν κατά το έτος 2022 στην Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ ανήλθαν περίπου σε 7.287. Στον αριθμό αυτό όμως περιλαμβάνονται διπλές επιδόσεις της αυτής πρόσκλησης, καθώς και προσκλήσεις που διαβιβάστηκαν στην ΚΥ από τις ΔΟΥ, μαζί με την αναγγελία τους. Σύμφωνα με τα υπάρχοντα στο ΟΠΣ ΝΣΚ στοιχεία, εκτιμάται ότι ο πραγματικός αριθμός προσκλήσεων για πίνακες κατάταξης δανειστών που κοινοποιήθηκαν ανήλθε περίπου σε 3.472.

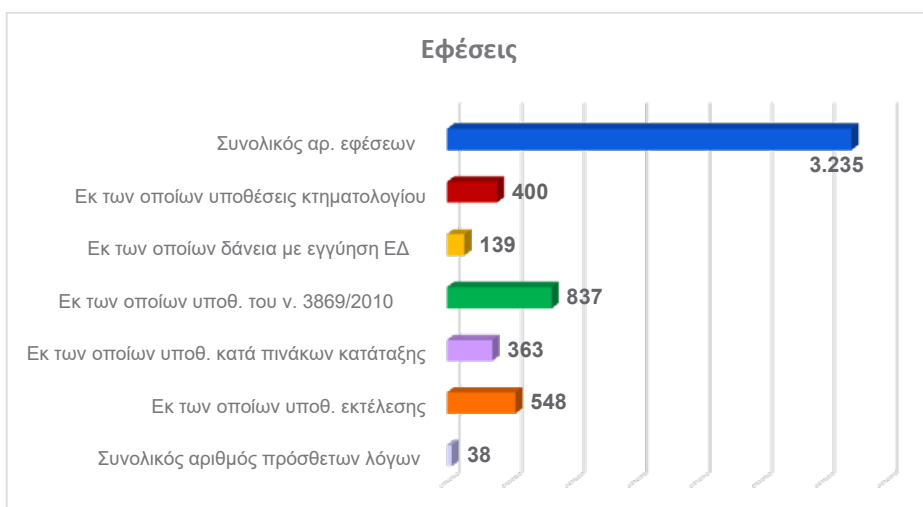

Διάγραμμα 14. Ανακοπές

■ 942 αιτήσεις αναίρεσης και 3.235 εφέσεις.

Διάγραμμα 15. Αιτήσεις αναίρεσης

Διάγραμμα 16. Εφέσεις

Τέλος, στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου κατατέθηκαν:

- 10 φιλικό διακανονισμοί και 49 μονομερείς δηλώσεις με Πρακτικά και με Πράξεις,

στο Ευρωπαϊκό Όργανο Συμβιβασμού (άρθρο 36-40 Καν.908/2014) υποβλήθηκε:

- 1 αίτηση συμβιβασμού επί των προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για επιβολή δημοσιονομικής διόρθωσης κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας και στο Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ασκήθηκε:
- 1 προσφυγή κατά απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

4.1.1.5. Παραστάσεις στα δικαστήρια

Το ΝΣΚ πραγματοποίησε το 2022 με τους λειτουργούς του τις κάτωθι παραστάσεις στα δικαστήρια:

Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Ένωσης 2

Γεν. Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Ένωσης 2

Ευρωπαϊκό όργανο Συμβιβασμού 1

Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο (ΑΕΔ) και Ειδικό Δικαστήριο του άρθρου 88 παρ.2 Σ (Μισθοδικείο)

- 6 στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο
- 9 στο Ειδικό Δικαστήριο του άρθρου 88 παρ.2 Σ (Μισθοδικείο)

Συμβούλιο της Επικρατείας

■ 2.382.

- 814, ποσοστό 34%, αφορούν σε αιτήσεις αναίρεσης, από τις οποίες: 9, ποσοστό 1%, αφορούν σε υποθέσεις μισθολογικών διαφορών
- 7, ποσοστό 1%, αφορούν σε υποθέσεις διοικητικών προστίμων
- 36, ποσοστό 4%, αφορούν σε υποθέσεις διοικητικής εκτέλεσης
- 1.318, ποσοστό 55%, αφορούν σε αιτήσεις ακύρωσης
- 178, ποσοστό 7%, αφορούν σε εφέσεις
- 35, ποσοστό 1%, αφορούν σε αιτήσεις αναστολής και αιτήσεις προσωρινής δικαστικής προστασίας και
- 37, ποσοστό 2%, αφορούν σε ένδικα βοηθήματα ή μέσα κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 του ν.3900/2010 (πιλοτική δίκη).

Διοικητικά δικαστήρια

■ 7.244 στο Διοικητικό Εφετείο.

- 3.119, ποσοστό 43%, αφορούν σε ακυρωτικές υποθέσεις, από τις οποίες 64 σε αιτήσεις αναστολής και αιτήσεις προσωρινής δικαστικής προστασίας και

- 4.125, ποσοστό 57%, αφορούν σε υποθέσεις ουσίας, από τις οποίες: 311, ποσοστό 8%, αφορούν σε υποθέσεις μισθολογικών διαφορών 655, ποσοστό 16%, αφορούν σε υποθέσεις διοικητικών προστίμων 701, ποσοστό 17%, αφορούν σε υποθέσεις διοικητικής εκτέλεσης 30, ποσοστό 1%, αφορούν σε αιτήσεις αναστολής και αιτήσεις προσωρινής δικαστικής προστασίας.
- **14.478** στο Διοικητικό Πρωτοδικείο.
 - 72, ποσοστό 0,5%, αφορούν σε ακυρωτικές υποθέσεις, από τις οποίες 2 σε αιτήσεις αναστολής και αιτήσεις προσωρινής δικαστικής προστασίας
 - 14.272, ποσοστό 98,5%, αφορούν σε υποθέσεις ουσίας, από τις οποίες: 3.042, ποσοστό 21%, αφορούν σε υποθέσεις μισθολογικών διαφορών 3.245, ποσοστό 22%, αφορούν σε υποθέσεις διοικητικών προστίμων 3.174, ποσοστό 22%, αφορούν σε υποθέσεις διοικητικής εκτέλεσης και
 - 134, ποσοστό 1%, αφορούν σε αιτήσεις αναστολής και αιτήσεις προσωρινής δικαστικής προστασίας.

Άρειος Πάγος

- **455**
 - 103, ποσοστό 23%, αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου
 - 7, ποσοστό 2%, αφορούν σε υποθέσεις δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου
 - 59, ποσοστό 13%, αφορούν σε υποθέσεις του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)
 - 23, ποσοστό 5%, αφορούν σε υποθέσεις πινάκων κατάταξης δανειστών και
 - 33, ποσοστό 7%, αφορούν σε υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών.

Πολιτικά και ποινικά δικαστήρια

- **2.324** στο πολιτικό Εφετείο.
 - 657, ποσοστό 28%, αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου
 - 88, ποσοστό 4%, αφορούν σε υποθέσεις δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου
 - 408, ποσοστό 18%, αφορούν σε υποθέσεις πινάκων κατάταξης δανειστών και
 - 243, ποσοστό 10%, αφορούν σε υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών.
- **10.287** στα πολιτικά Πρωτοδικεία.
 - 1.051 στα Πολυμελή Πρωτοδικεία.
 - 150, ποσοστό 14%, αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου
 - 316, ποσοστό 31%, αφορούν σε υποθέσεις δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου και
 - 150, ποσοστό 14,%, αφορούν σε υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών.

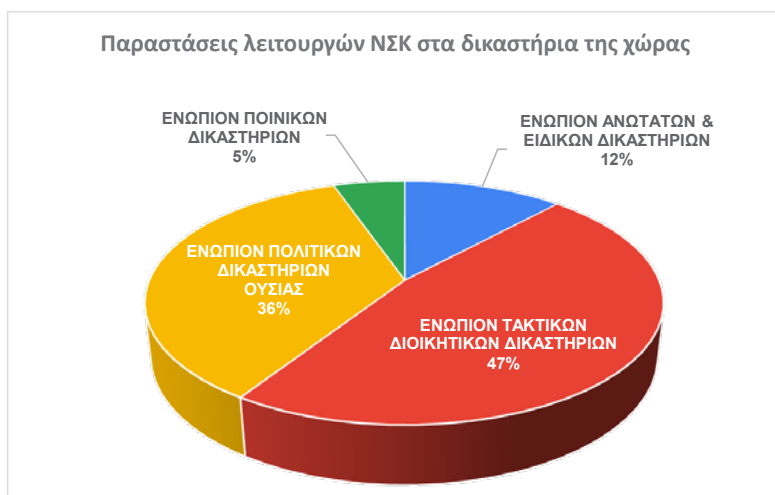
- 8.580 στα Μονομελή Πρωτοδικεία.
 - 2.692, ποσοστό 31%, αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου
 - 1.792, ποσοστό 21%, αφορούν σε υποθέσεις δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου
 - 416, ποσοστό 5%, αφορούν σε υποθέσεις του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)
 - 1.632, ποσοστό 19%, αφορούν σε υποθέσεις πινάκων κατάταξης δανειστών και
 - 320, ποσοστό 4%, αφορούν σε υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών.
 - 656 στα Πρωτοδικεία σε υποθέσεις ασφαλιστικών μέτρων και προσωρινών διαταγών.
- **3.727** στα Ειρηνοδικεία.
 - 2.584, ποσοστό 69%, αφορούν σε υποθέσεις δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου
 - 322, ποσοστό 9%, αφορούν σε υποθέσεις του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)
 - 86, ποσοστό 2%, αφορούν σε υποθέσεις πινάκων κατάταξης και
 - 134, ποσοστό 4%, αφορούν σε υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών.
- **2.438** στα ποινικά δικαστήρια.

Ελεγκτικό Συνέδριο

■ 2.605.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι οι λειτουργοί του ΝΣΚ πραγματοποίησαν **45.955 παραστάσεις στα δικαστήρια της χώρας** και συνοπτικά:

- 15 παραστάσεις ενώπιον των ειδικών δικαστηρίων (Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, Ειδικό Δικαστήριο του άρθρου 88 παρ.2 του Συντάγματος).
- 5.442 παραστάσεις ενώπιον των ανωτάτων δικαστηρίων (Συμβούλιο της Επικρατείας, Άρειος Πάγος, Ελεγκτικό Συνέδριο).
- 21.722 παραστάσεις ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.
- 16.338 παραστάσεις ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων ουσίας.
- 2.438 παραστάσεις ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων.

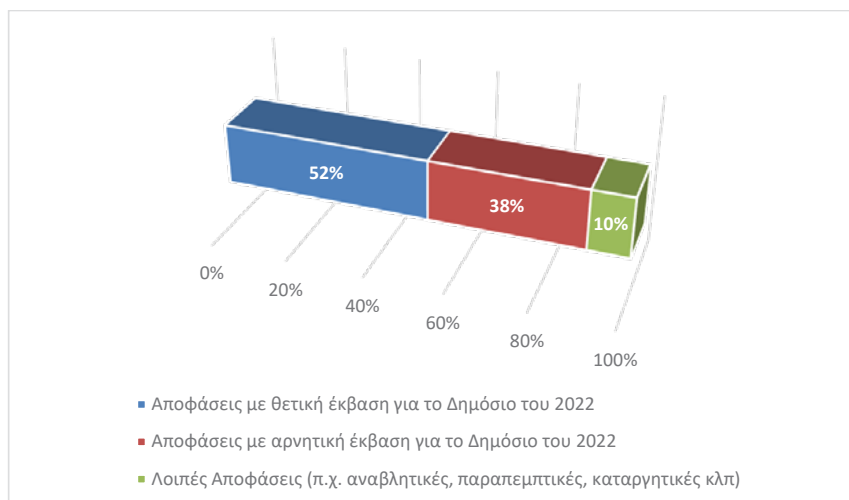

Διάγραμμα 17. Παραστάσεις λειτουργιών ΝΣΚ στα δικαστήρια της χώρας

Επίσης οι λειτουργοί του ΝΣΚ κατέθεσαν:

- 28.424 υπομνήματα - προτάσεις στα εθνικά δικαστήρια.
- 24 γραπτές παρατηρήσεις σε προδικαστικά ερωτήματα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ).
- 2 υπομνήματα και αιτιολογημένα αιτήματα στο Γενικό Δικαστήριο ΕΕ.
- 7 προκαταρκτικές παρατηρήσεις-απαντήσεις και αιτιολογημένες γνώμες και 35 παρατηρήσεις - πρόσθετες επισημάνσεις επί των σχετικών πρακτικών των συσκέψεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στα Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στους λοιπούς οργανισμούς, επιτροπές και υπηρεσίες της ΕΕ
- 372 παρατηρήσεις και υπομνήματα επί ατομικών προσφυγών και υποθέσεων ασφαλιστικών μέτρων στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ).
- 5 παρατηρήσεις στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ.

4.1.1.6. Δικαστικές αποφάσεις

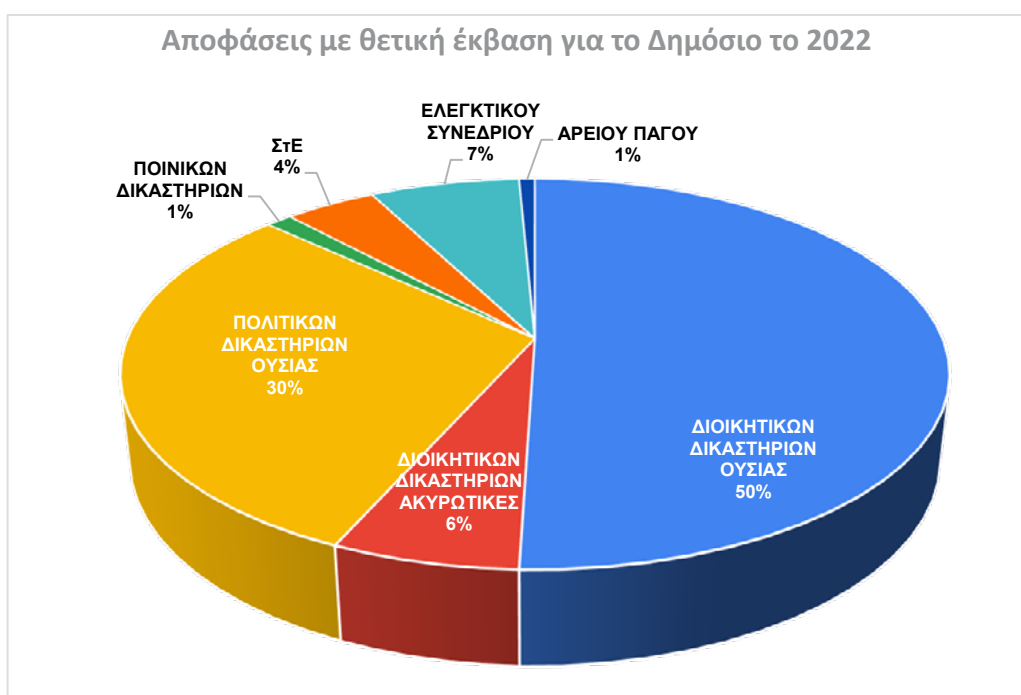

Διάγραμμα 18. Αποφάσεις που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν το 2022

Το 2022 εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν στο ΝΣΚ 36.388 δικαστικές αποφάσεις. Ειδικότερα εξ αυτών:

■ 18.761 αποφάσεις, ήτοι ποσοστό 52%, έχουν θετική έκβαση για το Ελληνικό Δημόσιο. Από αυτές:

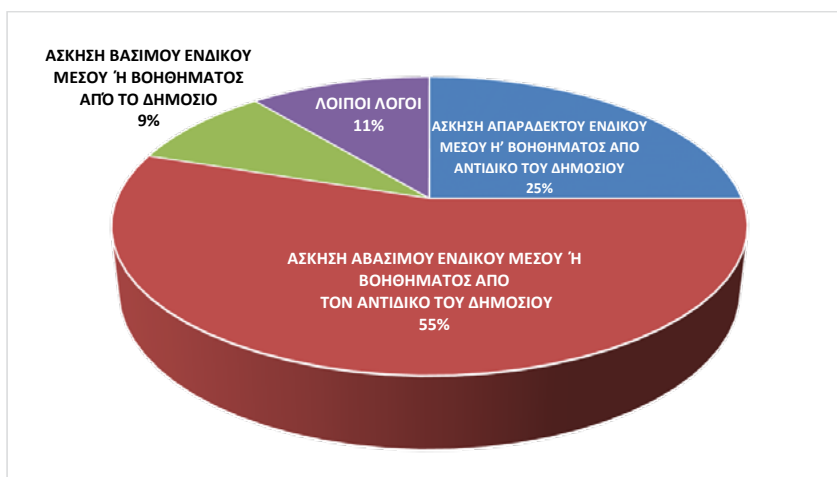
- ποσοστό 50% είναι αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων ουσίας
- ποσοστό 6% είναι αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων ακυρωτικών διαφορών
- ποσοστό 30% είναι αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων ουσίας
- ποσοστό 1% είναι αποφάσεις των ποινικών δικαστηρίων
- ποσοστό 4% είναι αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας
- ποσοστό 7% είναι αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου και
- ποσοστό 1% είναι αποφάσεις του Αρείου Πάγου.

Διάγραμμα 19. Αποφάσεις με θετική έκβαση για το Δημόσιο το 2022

Κυριότεροι λόγοι της θετικής έκβασης των ανωτέρω υποθέσεων για το Δημόσιο είναι ότι με τις σχετικές αποφάσεις κρίθηκε:

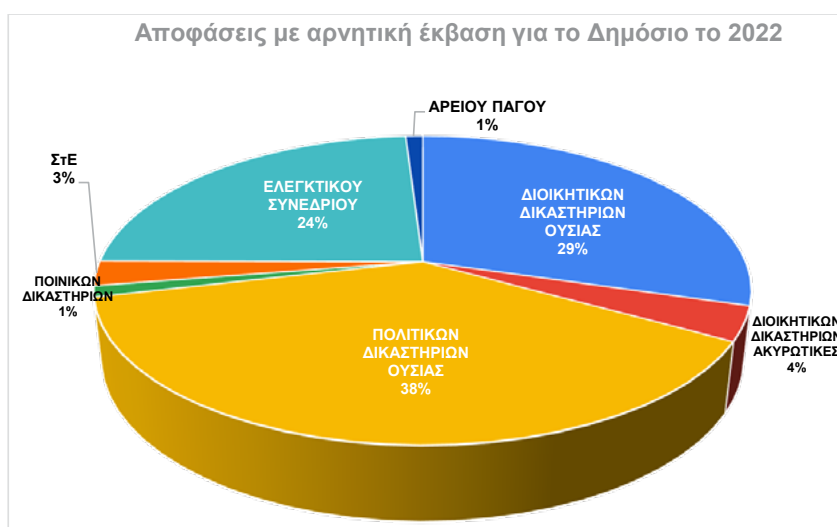
- απαράδεκτο ένδικο μέσο ή βοήθημα του αντιδίκου του Δημοσίου σε ποσοστό 25%
- αβάσιμο ένδικο μέσο ή βοήθημα του αντιδίκου του Δημοσίου σε ποσοστό 55% και
- βάσιμο ένδικο μέσο ή βοήθημα του Δημοσίου σε ποσοστό 9%.

Διάγραμμα 20. Ενδεικτικές αιτίες έκδοσης αποφάσεων με θετική έκβαση για το Δημόσιο

Από τα ανωτέρω στοιχεία και δεδομένου ότι το Ελληνικό Δημόσιο κατά κανόνα επέχει τη δικονομική θέση του εναγομένου ή του καθ' ου το ένδικο βοήθημα ή μέσο, προκύπτει ότι οι λειτουργοί του ΝΣΚ ανταποκρίνονται με επιτυχία στα καθήκοντά τους, προβάλλοντας παραδεκτές και βάσιμες ενστάσεις, καθώς και ισχυρισμούς στο πλαίσιο άμυνας κατά των αντιδίκων του Δημοσίου, με αποτέλεσμα τη θετική έκβαση των υποθέσεων.

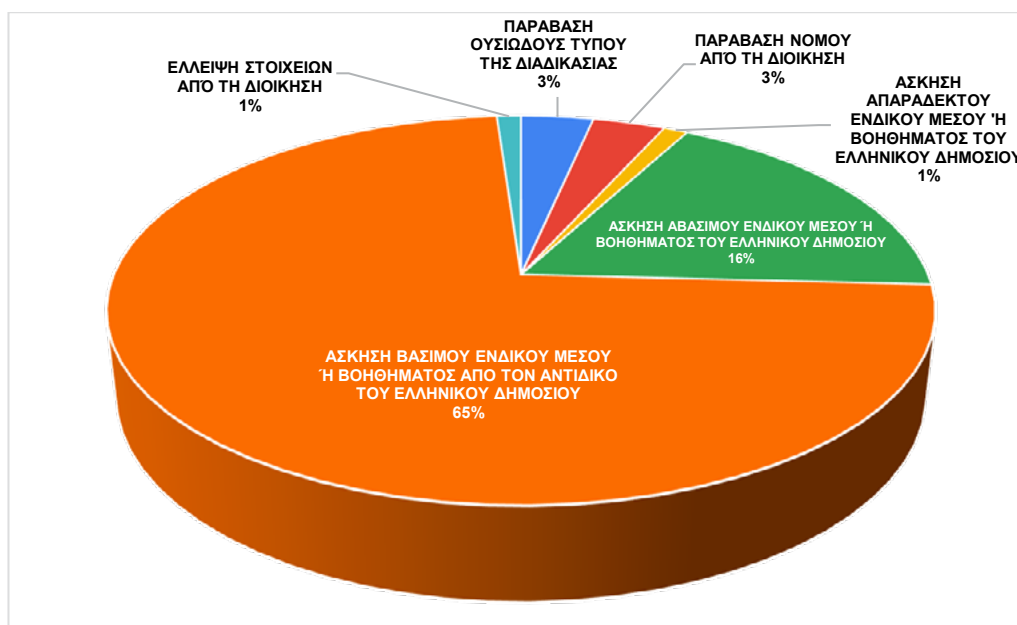
- 13.698 αποφάσεις, ήτοι ποσοστό 38%, έχουν αρνητική έκβαση για το Δημόσιο. Από αυτές:
 - ποσοστό 29% είναι αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων ουσίας
 - ποσοστό 4% είναι αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων ακυρωτικών διαφορών
 - ποσοστό 38% είναι αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων ουσίας
 - ποσοστό 1% είναι αποφάσεις των ποινικών δικαστηρίων
 - ποσοστό 3% είναι αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας
 - ποσοστό 24% είναι αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου και
 - ποσοστό 1% είναι αποφάσεις του Αρείου Πάγου.

Διάγραμμα 21. Αποφάσεις με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο το 2022

Κυριότεροι λόγοι της αρνητικής έκβασης των ανωτέρω υποθέσεων για το Δημόσιο είναι ότι με τις σχετικές αποφάσεις κρίθηκε:

- ακυρωτέα πράξη λόγω παράβασης ουσιώδους τύπου της διαδικασίας σε ποσοστό 3%
- ακυρωτέα πράξη λόγω παράβασης νόμου από τη Διοίκηση σε ποσοστό 3%
- απαράδεκτο ένδικο μέσο ή βοήθημα του Ελληνικού Δημοσίου σε ποσοστό 1%
- αβάσιμο ένδικο μέσο ή βοήθημα του Ελληνικού Δημοσίου σε ποσοστό 16%
- βάσιμο ένδικο μέσο ή βοήθημα του αντιδίκου του Ελληνικού Δημοσίου σε ποσοστό 65% και
- ακυρωτέα πράξη λόγω έλλειψης στοιχείων από τη Διοίκηση σε ποσοστό 1%.

Διάγραμμα 22. Ενδεικτικές αιτίες έκδοσης αποφάσεων με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο

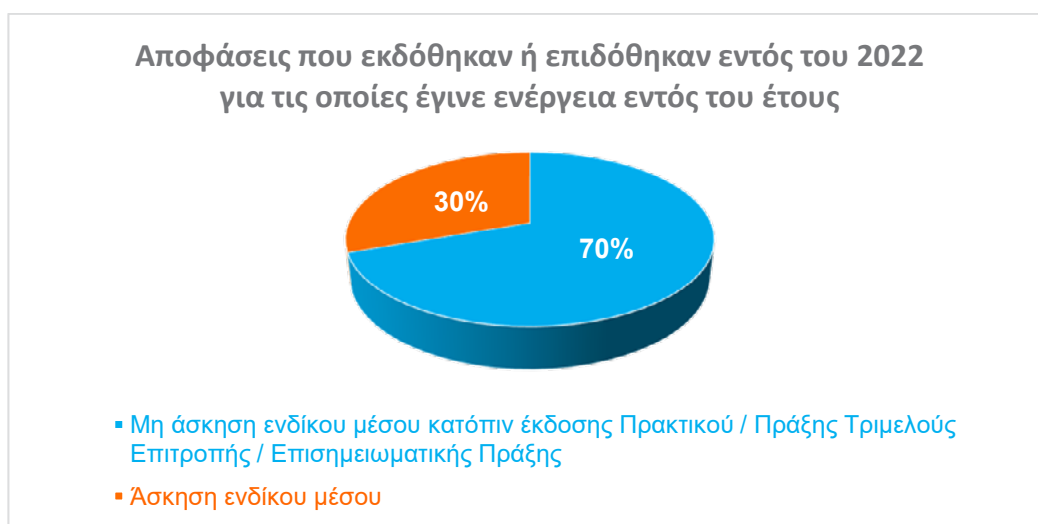
Επί των 9.698 αποφάσεων με αρνητική έκβαση για το Ελληνικό Δημόσιο που επιδόθηκαν το έτος 2022:

- Ασκήθηκε ένδικο μέσο σε 2.365 περιπτώσεις, δηλαδή ποσοστό 24%.
- Δεν ασκήθηκε ένδικο μέσο κατόπιν έκδοσης Πρακτικού ή Πράξης Τριμελούς επιτροπής ή Επισημειωματικής Πράξης σε 6.043 περιπτώσεις, δηλαδή ποσοστό 62%.
- Δεν χωρούσε κάποια ενέργεια σε 516 περιπτώσεις.
- Εκκρεμούσαν στο τέλος του έτους 2022 οι δικαστικές ή κατά τον Οργανισμό του ΝΣΚ δέουσες ενέργειες σε 774 περιπτώσεις.

Επί των 4.000 αποφάσεων με αρνητική έκβαση για το Ελληνικό Δημόσιο που εκδόθηκαν το έτος 2022 (πλην των επιδοθεισών):

- Ασκήθηκε ένδικο μέσο σε 478 περιπτώσεις, δηλαδή ποσοστό 12%.
- Δεν ασκήθηκε ένδικο μέσο κατόπιν έκδοσης Πρακτικού ή Πράξης Τριμελούς επιτροπής ή Επισημειωματικής Πράξης σε 500 περιπτώσεις, δηλαδή ποσοστό 13%.
- Δεν χωρούσε κάποια ενέργεια σε 517 περιπτώσεις.
- Εκκρεμούσαν στο τέλος του έτους 2022 οι δικαστικές ή κατά τον Οργανισμό του ΝΣΚ δέουσες ενέργειες σε 2.505 περιπτώσεις.

Από τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει ότι επί των 9.386 αποφάσεων που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν κατά το έτος 2022 και για τις οποίες έγινε ενέργεια εντός του ιδίου έτους, ασκήθηκε ένδικο μέσο σε 2.843 περιπτώσεις (ποσοστό 30%), ενώ σε 6.543 περιπτώσεις (ποσοστό 70%) δεν ασκήθηκε ένδικο μέσο, κατόπιν έκδοσης Πρακτικού ή Πράξης Τριμελούς Επιτροπής ή Επισημειωματικής Πράξης του ΝΣΚ.

Διάγραμμα 23. Αποφάσεις που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν εντός του 2022, για τις οποίες έγινε ενέργεια εντός του έτους

Επιβεβαιώνεται, επομένως, ότι το ΝΣΚ με τους λειτουργούς του μεριμνά για τη μη άσκηση από το Ελληνικό Δημόσιο ενδίκων μέσων κατά τρόπο καταχρηστικό ή παρελκυστικό, ενώ προβαίνει στην άσκηση αυτών μόνο, όταν συντρέχουν παραδεκτοί και βάσιμοι λόγοι και, ως εκ τούτου, πιθανολογείται η ευδοκίμησή τους.

Ως προς τις 4.000 αποφάσεις με αρνητική έκβαση για το Ελληνικό Δημόσιο που εκδόθηκαν εντός του έτους 2022, αλλά δεν επιδόθηκαν στο Δημόσιο, προκύπτει ότι το ΝΣΚ άσκησε με εξαιρετική φειδώ ένδικα μέσα κατ' αυτών (σε ποσοστό μόλις 12%). Σε πλείστες δε περιπτώσεις που αφορούν σε ευρύτερες κατηγορίες υποθέσεων, γενική κατεύθυνση είναι η αναμονή από τους λειτουργούς της επίλυσης των νομικών ζητημάτων με την έκδοση αποφάσεων των ανωτάτων δικαστηρίων, στα οποία έχουν αυτά αχθεί, ή επί πιλοτικών δικών, προκειμένου να μην προβούν στην άσκηση अपαράδεκτων

ή αβάσιμων ενδίκων μέσων, που συνεπάγονται περαιτέρω επιβάρυνση της λειτουργίας της δικαιοσύνης και των πολιτών (π.χ. ζήτημα της νομιμοποίησης των διαχειριστικών εταιρειών του ν.3156/2003 ως ειδικών διαδόχων των ανωνύμων τραπεζικών εταιρειών για τη διενέργεια διαδικαστικών πράξεων και ιδίως πράξεων εκτέλεσης⁴, ζήτημα του περιορισμού ή της εξάλειψης ή μη της εγγυητικής ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου σε περίπτωση περιορισμού ή πλήρους εξάλειψης της κύριας οφειλής, ως αποτέλεσμα δικαστικού συμβιβασμού μεταξύ του αιτούντος φυσικού προσώπου και των πιστωτών του, κατά το άρθρο 7 παρ.2 του ν.3869/2010⁵, ζήτημα της συνταγματικότητας της υπαγωγής των βεβαιωμένων οφειλών ιδιωτών στην Φορολογική Διοίκηση σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων και τον Τελωνειακό Κώδικα στις διατάξεις του ν.3869/2010, κατά το άρθρο 1 παρ.3 του νόμου αυτού⁶).

Επισημαίνεται ότι για την ορθότερη και ακριβέστερη αποτύπωση των εργασιών του ΝΣΚ, κατά την καταγραφή των στατιστικών στοιχείων του έτους 2022, επελέγη να γίνει διάκριση, όχι μόνον ως προς τις δικαστικές αποφάσεις αφενός με θετική και αφετέρου με αρνητική έκβαση για το Ελληνικό Δημόσιο, αλλά και ως προς τις αναβλητικές, παραπεμπτικές και καταργητικές δικαστικές αποφάσεις. Οι τελευταίες αυτές αποφάσεις, που περιλαμβάνονται στο διάγραμμα, με αριθμό 18, καθώς και στον συγκεντρωτικό πίνακα που παρατίθεται στο τέλος του παρόντος κεφαλαίου, ως διακριτή κατηγορία «Λοιπές αποφάσεις», ανέρχονται σε 3.929 και αντιστοιχούν περίπου σε ποσοστό 10% του συνόλου των αποφάσεων που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν στο ΝΣΚ το έτος 2022. Οι αποφάσεις αυτές δεν εντάσσονται στην παρούσα Έκθεση στο σύνολο των αποφάσεων με θετική έκβαση, πλην όμως, ως εκ του διατακτικού τους, είναι προφανές ότι δεν επάγονται δυσμενείς για το Ελληνικό Δημόσιο συνέπειες.

■ Αποφάσεις πολιτικών δικαστηρίων

Επί συνόλου 5.787 αποφάσεων πολιτικών δικαστηρίων ουσίας και Αρείου Πάγου που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν στο ΝΣΚ εντός του έτους 2022 με θετική έκβαση για το Δημόσιο:

- οι 920, δηλαδή ποσοστό 16%, αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου
- οι 1.801, δηλαδή ποσοστό 31%, αφορούν σε υποθέσεις δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου
- οι 999, δηλαδή ποσοστό 17%, αφορούν σε υποθέσεις ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)

⁴ Το σχετικό ζήτημα επιλύθηκε με την απόφαση της Πλήρους Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, με αριθμό 1/2023.

⁵ Διεξήχθη πιλοτική δίκη στις 16-02-2023, ενώπιον της Πλήρους Ολομέλειας του Αρείου Πάγου.

⁶ Σχετική υπόθεση συζητήθηκε στις 16-02-2023, ενώπιον της Πλήρους Ολομέλειας του Αρείου Πάγου.

- οι 409, δηλαδή ποσοστό 7%, αφορούν σε υποθέσεις πινάκων κατάταξης και
- οι 278, δηλαδή ποσοστό 5%, αφορούν σε υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών.

Περαιτέρω, επί συνόλου 5.423 αποφάσεων πολιτικών δικαστηρίων ουσίας και Αρείου Πάγου που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν στο ΝΣΚ εντός του έτους 2022 με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο:

- οι 1.450, δηλαδή ποσοστό 27%, αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου
- οι 344, δηλαδή ποσοστό 6%, αφορούν σε υποθέσεις δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου
- οι 1.850, δηλαδή ποσοστό 34%, αφορούν σε υποθέσεις ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)
- οι 780, δηλαδή ποσοστό 14%, αφορούν σε υποθέσεις πινάκων κατάταξης και
- οι 202, δηλαδή ποσοστό 4%, αφορούν σε υποθέσεις εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών.

■ Αποφάσεις διοικητικών δικαστηρίων

Επί συνόλου 10.261 αποφάσεων του Συμβουλίου Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων ουσίας που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν στο ΝΣΚ εντός του έτους 2022 με θετική έκβαση για το Δημόσιο:

- οι 3.417, δηλαδή ποσοστό 33%, αφορούν σε υποθέσεις μισθολογικών αγωγών
- οι 2.106, δηλαδή ποσοστό 21%, αφορούν σε υποθέσεις διοικητικών προστίμων και
- οι 1.639, δηλαδή ποσοστό 16%, αφορούν σε υποθέσεις διοικητικής εκτέλεσης.

Περαιτέρω, επί συνόλου 4.363 αποφάσεων του Συμβουλίου Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων ουσίας που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν στο ΝΣΚ εντός του έτους 2022 με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο:

- οι 575, δηλαδή ποσοστό 13%, αφορούν σε υποθέσεις μισθολογικών αγωγών
- οι 696, δηλαδή ποσοστό 16%, αφορούν σε υποθέσεις διοικητικών προστίμων και
- οι 1.068, δηλαδή ποσοστό 24%, αφορούν σε υποθέσεις διοικητικής εκτέλεσης.

4.1.1.7. Διαιτησίες

Συνολικά οι διαιτητικές υποθέσεις, εθνικές και διεθνείς, που χειρίστηκε το ΝΣΚ κατά το έτος 2022 ανέρχονται σε 21. Το οικονομικά αντικείμενο των υποθέσεων αυτών ανέρχεται σε 12.432.363.108 ευρώ. Τα νομικά ζητήματα

που τίθενται στις υποθέσεις αυτές, εθνικού και διεθνούς δικαίου, είναι συχνά πολύπλοκα, ενώ οι σχετικές διαδικασίες σε πολλές υποθέσεις διεξάγονται στην αγγλική γλώσσα.

Δεδομένης της συμμετοχής του ΝΣΚ από το 2013 σε διεθνείς επενδυτικές διαιτησίες του ICSID (έτος κοινοποίησης της πρώτης αίτησης διαιτησίας κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας ενώπιον του Κέντρου), το ΝΣΚ απέκτησε μοναδική τεχνογνωσία στα σχετικά ζητήματα, διεθνή αναγνώριση, διατηρεί δε σταθερή επαφή με τη Γραμματεία του Κέντρου.

4.1.1.8. Συμβάσεις

Από το ΝΣΚ εντός του έτους 2022 έγινε επεξεργασία 207 συμβάσεων με αντισυμβαλλόμενο το Ελληνικό Δημόσιο ή με άλλους νομικά υποστηριζόμενους από το ΝΣΚ Φορείς (Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων, Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, ΟΔΔΗΧ, e-ΕΦΚΑ, Επιτροπή Ανταγωνισμού), με ποικιλία αντικειμένων, όπως:

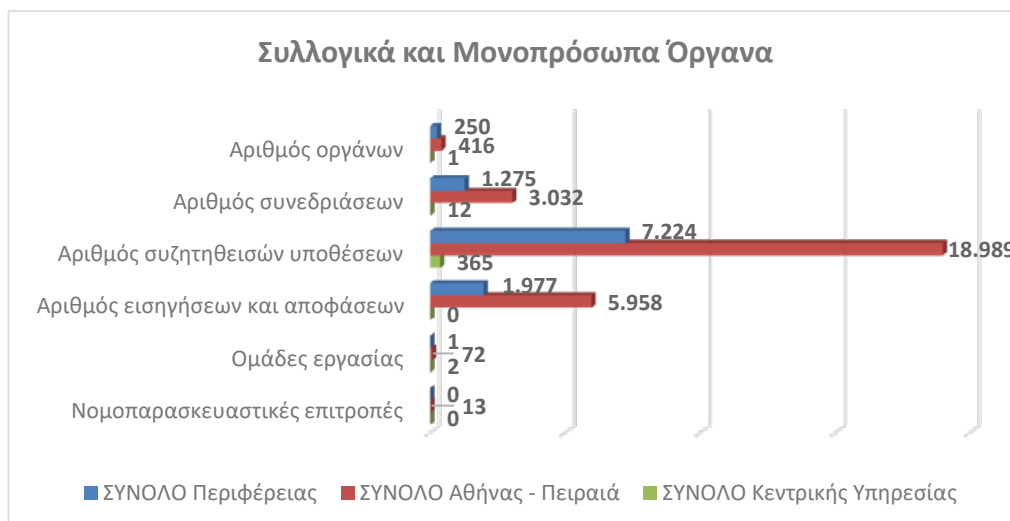
- Επεξεργασία της συμπεριλαμβανόμενης σε Συμβάσεις Παραχώρησης ρήτρας διαιτητικής επίλυσης ή/και ρήτρας τεχνικής επίλυσης διαφορών.
- Έλεγχος νομοτεχνικής αρτιότητας του περιεχομένου άρθρων συμβάσεων.
- Επίλυση επιμέρους νομικών ζητημάτων που ανέκυπταν σε σχέση με συγκεκριμένα άρθρα συμβάσεων.
- Επεξεργασία σχεδίων συμβάσεων μισθώσεων δημοσίων υπηρεσιών.

4.1.1.9. Συμμετοχές σε διοικητικά όργανα – επιτροπές – ομάδες εργασίας

Με μεγάλο αριθμό νομοθετικών διατάξεων έχει ανατεθεί στα μέλη του ΝΣΚ η συμμετοχή σε ποικίλου αντικειμένου συλλογικά και μονοπρόσωπα όργανα της Διοίκησης, καθώς και σε ομάδες εργασίας και νομοπαρασκευαστικές επιτροπές.

Οι λειτουργοί του ΝΣΚ συμμετείχαν, κατά το έτος 2022, σε 667 συλλογικά και μονοπρόσωπα διοικητικά όργανα, 75 ομάδες εργασίας και 13 νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Ειδικότερα, στα συλλογικά και μονοπρόσωπα όργανα πραγματοποιήθηκαν 4.319 συνεδριάσεις, συζητήθηκαν 26.578 υποθέσεις, οι δε εισηγήσεις που υποβλήθηκαν στα συλλογικά και οι αποφάσεις που εκδόθηκαν στα μονοπρόσωπα ανήλθαν συνολικά σε 7.935. Αντίστοιχα, στις ομάδες εργασίας οι λειτουργοί του ΝΣΚ παρέστησαν σε 372 συνεδριάσεις, ενώ στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές σε 119 συνεδριάσεις.

Εξάλλου, κατά το άρθρο 6 του ν.4871/2021 (Α'246) για την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών (ΕΣΔΙ), η Πρόεδρος του ΝΣΚ, ως Φορέα εμπλεκόμενου στην απονομή της Δικαιοσύνης (βλ. αιτιολογική έκθεση του ως άνω νόμου), συμμετείχε ως τακτικό μέλος του Διοικητικού της Συμβουλίου στις πραγματοποιηθείσες πέντε (5) συνεδριάσεις του, στις οποίες εξετάστηκαν είκοσι τρία (23) θέματα που αφορούσαν στη λειτουργία της Σχολής.

Διάγραμμα 24. Όργανα - Επιτροπές - Ομάδες Εργασίας

4.1.1.10. Διεθνείς συμμετοχές λειτουργών του ΝΣΚ

Μέλη του ΝΣΚ υπηρετούν με απόσπαση στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδας στο Συμβούλιο της Ευρώπης (1 λειτουργός) και στην Υπηρεσία Εκτέλεσης Αποφάσεων ΕΔΔΑ του Συμβουλίου της Ευρώπης (1 λειτουργός), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ.8, του π.δ.238/2003 και ήδη του άρθρου 70 παρ.6 του ν.4831/2021, συμβάλλοντας στην καθοδήγηση, στον συντονισμό και στην παρακολούθηση της εκτέλεσης των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, αλλά και στην αποτελεσματικότερη ενημέρωση της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τη διαδικασία της εκτέλεσης.

Μέλος του ΝΣΚ, κατόπιν σχετικού αιτήματος της Γενικής Διεύθυνσης Διεθνούς Οικονομικής και Εμπορικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, δεδομένης της εμπειρίας του ΝΣΚ στον χειρισμό διεθνών επενδυτικών διαιτησιών, έχει οριστεί και γνωστοποιηθεί ως εθνικό σημείο επαφής (contact-point) στο Διεθνές Κέντρο Επίλυσης Επενδυτικών Διαφορών (International Centre for Settlement of Investment Disputes - ICSID) στο πλαίσιο αναθέωσης των κανόνων διαδικασίας της διαιτησίας και της διαμεσολάβησης, παρίσταται δε σε σχετικές διεθνείς συναντήσεις ή/και καταθέτει γραπτές προτάσεις/σχόλια, παρατηρήσεις.

Μέλος του ΝΣΚ συμμετείχε σε διαβουλεύσεις για τη θέσπιση Κώδικα Δεοντολογίας των Διαιτητών σε Επίλυση Διαφορών Επενδυτών-Κράτους που διοργανώνει η Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (United Nations Commission on International Trade Law - UNCITRAL) και το ICSID και διατύπωσε σχόλια και παρατηρήσεις.

Μέλος του ΝΣΚ συμμετείχε στις εργασίες της 75ης συνόδου της Ομάδας Εργασίας II για την διευθέτηση διαφορών (Dispute Settlement) στο πλαίσιο της UNCITRAL, με κυριότερα θέματα τις εξελίξεις στην επίλυση διαφορών στην ψηφιακή οικονομία, η οποία αντιπροσωπεύει ποσοστό μεταξύ του

4,5% και του 15,5% του παγκόσμιου ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ), τις διαδικτυακές πλατφόρμες επίλυσης διαφορών, την επίλυση των διαφορών που σχετίζονται με την τεχνολογία και τη διαδικασία «Adjudication» (Εκδίκαση/Επιδίκαση).

Μέλη του ΝΣΚ συμμετείχαν εκ μέρους της Ελληνικής Δημοκρατίας στις εργασίες της Ολομέλειας της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων του Συμβουλίου της Ευρώπης που ασχολείται με το σύστημα της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (DH-SYSC).

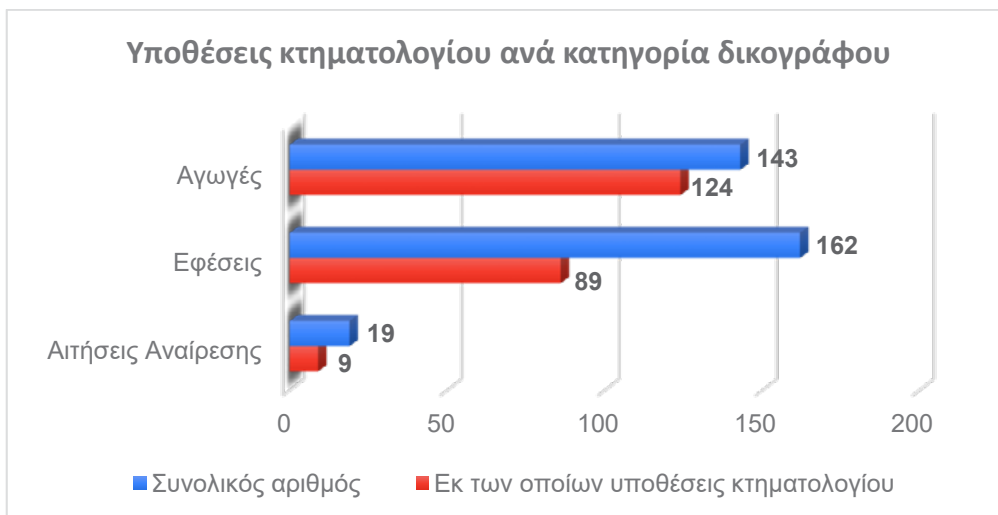
4.1.2. Έργο δικηγόρων του Δημοσίου

Με την Εγκύκλιο Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό πρωτ. ΚΥ1/28-03-2022, δόθηκαν οδηγίες για την ομοιόμορφη και πλέον αποτελεσματική προάσπιση από τους δικηγόρους του Δημοσίου των συμφερόντων αυτού και εξειδικεύθηκαν οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντά τους.

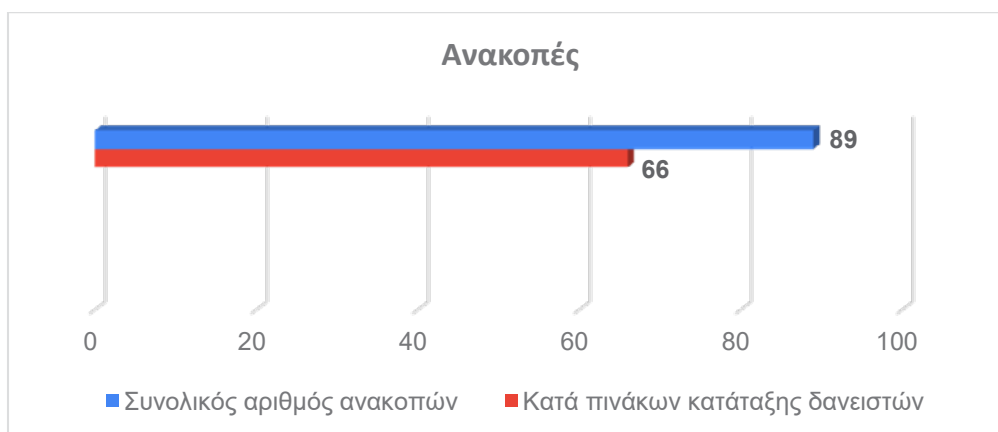
Στο πλαίσιο αυτό, το έτος 2022, ως ήδη ελέχθη, ζητήθηκε για πρώτη φορά η αποστολή στατιστικών στοιχείων εκ μέρους των δικηγόρων Δημοσίου. Από τους 56 ορισθέντες με αποφάσεις Προέδρου του ΝΣΚ δικηγόρους του Δημοσίου ανταποκρίθηκαν στην σχετική υποχρέωση συνολικά 33.

Σύμφωνα δε με τα παρασχεθέντα στοιχεία, οι δικηγόροι αυτοί προέβησαν στις παρακάτω αναφερόμενες ενέργειες προς εκτέλεση σχετικών εντολών του ΝΣΚ.

- Άσκηση 483 ενδίκων βοηθημάτων και ενδίκων μέσων:
 - 143 αγωγές, από τις οποίες 124, δηλαδή ποσοστό 87%, αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου
 - 89 ανακοπές, από τις οποίες 66, δηλαδή ποσοστό 74%, κατά πινάκων κατάταξης δανειστών
 - 70 λοιπά ένδικα βοηθήματα (αιτήσεις, προσφυγές, παρεμβάσεις κλπ.)
 - 162 εφέσεις, από τις οποίες 89, δηλαδή ποσοστό 55%, αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου και
 - 19 αναιρέσεις, από τις οποίες 9, δηλαδή ποσοστό 47%, αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου.

Διάγραμμα 25. Υποθέσεις κτηματολογίου

Διάγραμμα 26. Ανακοπές

◇ **1.364 παραστάσεις στα δικαστήρια:**

■ **1.232 στα πολιτικά δικαστήρια.**

- 1.133 στα Πολιτικά Πρωτοδικεία, από τις οποίες:
 - 56 στα Πολυμελή Πρωτοδικεία
 - 1.007 στα Μονομελή Πρωτοδικεία
 - 70 σε ασφαλιστικά μέτρα και προσωρινές διαταγές (ανεξαρτήτως δικαστηρίου).

Από τις ανωτέρω παραστάσεις (πλην ασφαλιστικών μέτρων και προσωρινών διαταγών), οι 596, δηλαδή ποσοστό 56% αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου.

- 99 στα Ειρηνοδικεία.

Από τις ανωτέρω παραστάσεις, οι 32, δηλαδή ποσοστό 32% αφορούν σε υποθέσεις υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων.

■ **129 στα διοικητικά δικαστήρια.**

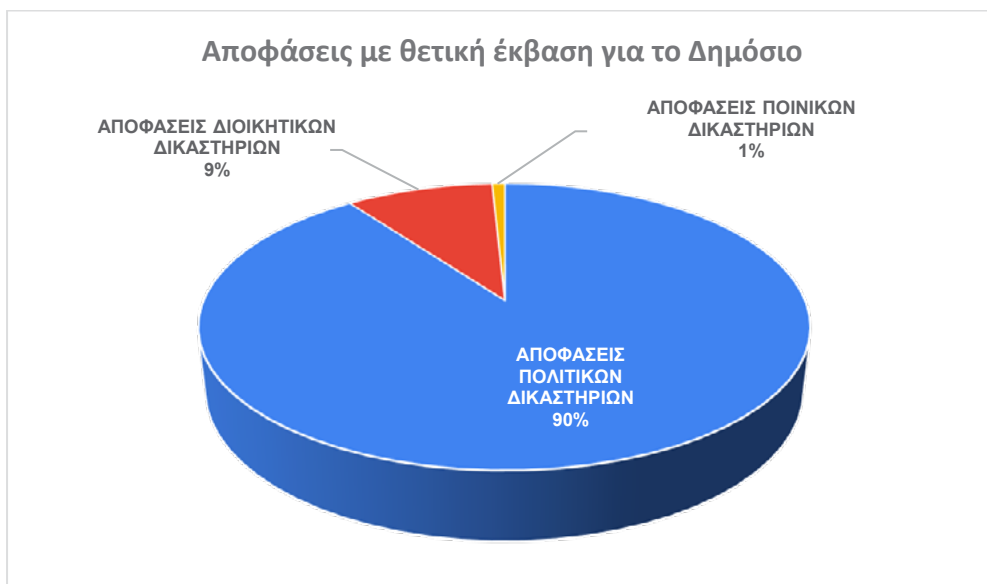
Από τις παραστάσεις αυτές (πλην 3 αιτήσεων αναστολής), οι 53,

δηλαδή ποσοστό 42%, αφορούν σε υποθέσεις μισθολογικών διαφορών.

- 3 στα ποινικά δικαστήρια, σε υποθέσεις πλημμεληματικού χαρακτήρα.

Το έτος 2022 εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν 804 δικαστικές αποφάσεις:

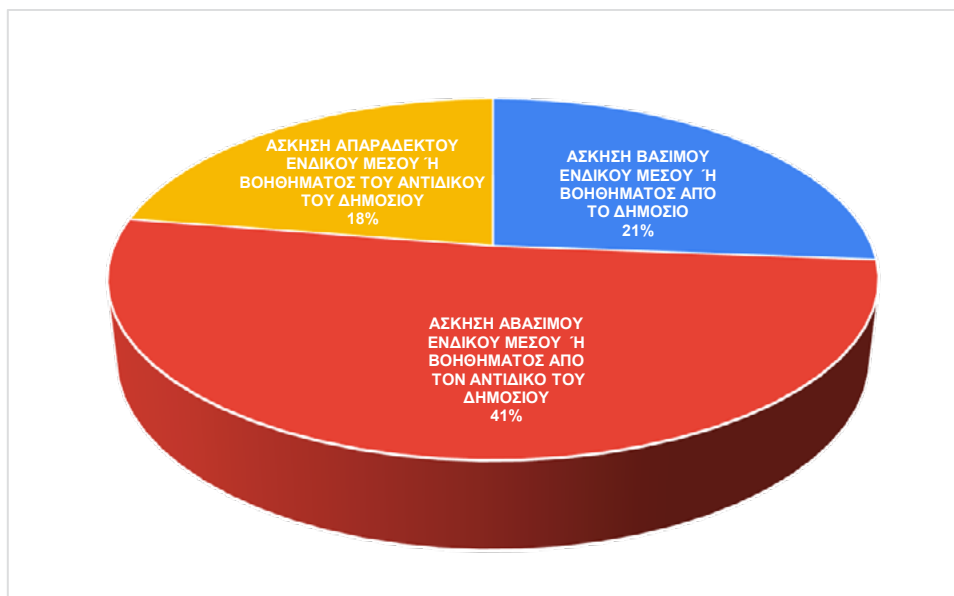
- 248 με θετική έκβαση για το Δημόσιο, δηλαδή ποσοστό 31% και αναλυτικότερα:
 - 223 πολιτικών δικαστηρίων, από τις οποίες:
 - 58, δηλαδή ποσοστό 26%, αφορούν σε υποθέσεις υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων, 46, δηλαδή ποσοστό 21%, αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου και 32, δηλαδή ποσοστό 14%, αφορούν πίνακες κατάταξης δανειστών
 - 23 αποφάσεις διοικητικών δικαστηρίων, από τις οποίες 14, δηλαδή ποσοστό 60%, αφορούν σε υποθέσεις μισθολογικών διαφορών και
 - 2 αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων.

Διάγραμμα 27. Αποφάσεις με θετική έκβαση για το Δημόσιο

Η θετική για το Δημόσιο έκβαση οφείλεται στο ότι κρίθηκε:

- βάσιμο το ένδικο μέσο ή βοήθημα του Δημοσίου, σε ποσοστό 21%
- αβάσιμο το ένδικο μέσο ή βοήθημα του αντιδίκου του Δημοσίου σε ποσοστό 41% και
- απαράδεκτο το ένδικο μέσο ή βοήθημα του αντιδίκου του Δημοσίου σε ποσοστό 18%.

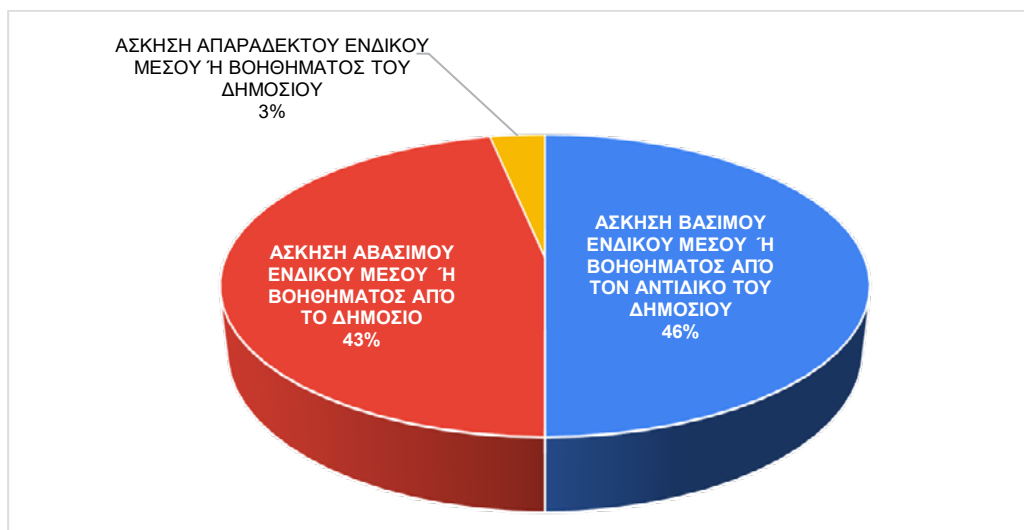
Διάγραμμα 28. Ενδεικτικές αιτίες θετικής έκβασης αποφάσεων για το Δημόσιο

■ 492 συνολικά αποφάσεις με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο, δηλαδή ποσοστό 61,92% και αναλυτικότερα:

- 490 πολιτικών δικαστηρίων, από τις οποίες:
 - 336, δηλαδή ποσοστό 69%, αφορούν σε υποθέσεις κτηματολογίου, 26, δηλαδή ποσοστό 5% αφορούν σε υποθέσεις υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και 39, δηλαδή ποσοστό 8% αφορούν πίνακες κατάταξης δανειστών
 - 1 απόφαση διοικητικού δικαστηρίου και
 - 1 απόφαση ποινικού δικαστηρίου.

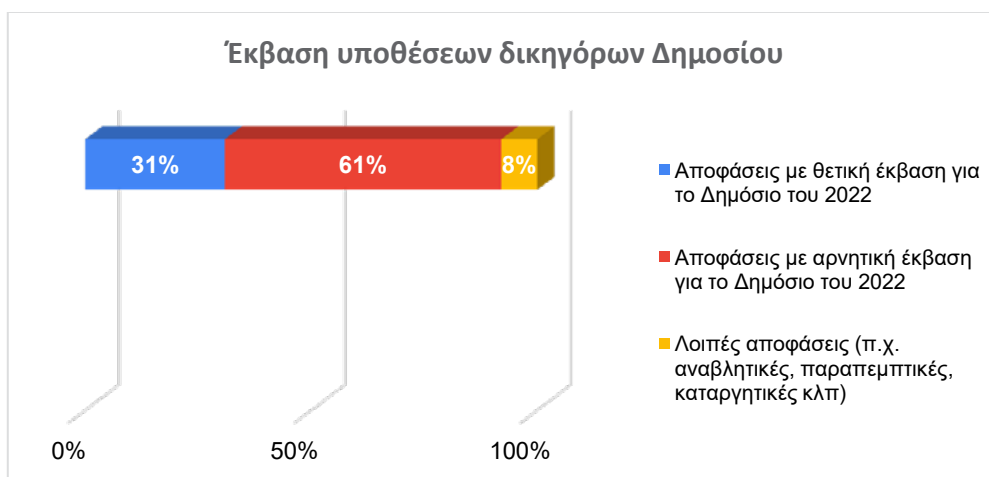
Η αρνητική για το Δημόσιο έκβαση οφείλεται στο ότι κρίθηκε:

- αβάσιμο το ένδικο μέσο ή βοήθημα του Δημοσίου σε ποσοστό 43%
- απαράδεκτο το ένδικο μέσο ή βοήθημα του Δημοσίου σε ποσοστό 3% και
- βάσιμο το ένδικο μέσο ή βοήθημα του αντιδίκου του Δημοσίου σε ποσοστό 46%.

Διάγραμμα 29. Ενδεικτικές αιτίες αρνητικής έκβασης αποφάσεων για το Δημόσιο

Τέλος, ποσοστό 8% αντιστοιχεί σε υποθέσεις για τις οποίες εκδόθηκαν αναβλητικές, παραπεμπτικές ή καταργητικές αποφάσεις.

Διάγραμμα 30. Έκβαση υποθέσεων δικηγόρων Δημοσίου

Από τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει ότι είναι αυξημένο το ποσοστό των αποφάσεων με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο. Αυτό ενδεχομένως να οφείλεται στο ότι στους δικηγόρους του Δημοσίου ανατίθενται κυρίως υποθέσεις ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων και δη υποθέσεις κτηματολογίου, όπου το Δημόσιο παρίσταται και σε κτηματολογικές αγωγές τρίτων με αίτημα τη διόρθωση των πρώτων κτηματολογικών εγγραφών επί ακινήτων που έχουν καταχωριστεί ως αγνώστου ιδιοκτήτη, όταν οι δικαιούχοι επικαλούνται ως αιτία κτήσης την έκτακτη χρησιμότητα [άρθρο 6 παρ.3 ν.2664/1998 «Εθνικό Κτηματολόγιο και άλλες διατάξεις» (Α'275)], στις οποίες συνήθως δεν προβάλλονται δικαιώματα του Δημοσίου. Πάντως, είναι αναγκαίο να υπάρξει λεπτομερέστερη συλλογή και ανάλυση των στοιχείων των υποθέσεων αυτών για να καταστεί εφικτός ο εντοπισμός τυχόν ζητημάτων και η πρόταση συγκεκριμένων μέτρων αντιμετώπισής τους.

4.1.3. Σχολιασμός για ειδικότερες κατηγορίες υποθέσεων

4.1.3.1. Υποθέσεις δικαιοδοσίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Όπως προκύπτει από τα στατιστικά δεδομένα το έτος 2022 πραγματοποιήθηκαν στο Ελεγκτικό Συνέδριο 2.605 παραστάσεις και εκδόθηκαν από αυτό 4.551 αποφάσεις, σε υποθέσεις ποικίλου αντικειμένου (συνταξιοδοτικές, εκτέλεσης, προσυμβατικού ελέγχου δημοσίων συμβάσεων, δημοσιονομικών διορθώσεων, καταλογισμού σε βάρος δημοσίων υπολόγων). Από το σύνολο δε των αποφάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου θετική έκβαση για το Δημόσιο έχουν οι 1.303, δηλαδή ποσοστό 29%, ενώ 3.248 αποφάσεις, δηλαδή ποσοστό 71%, έχουν αρνητική έκβαση για το Δημόσιο.

Στις περισσότερες των υποθέσεων αυτών παρατηρήθηκε η μη αποστολή ή η καθυστερημένη αποστολή στο Δικαστήριο έκθεσης απόψεων και διοικητικού φακέλου από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Διοίκησης, που οφείλονταν στη μη αποστολή ή στην αποστολή σε αυτές σχεδόν την προτεραιότητα της δικασίμου από τον Σχηματισμό Υποθέσεων Ελεγκτικού Συνεδρίου που λειτουργούσε στην Κεντρική Υπηρεσία των σχετικών δικογράφων, τα οποία περιείχονταν σε γνώση του με τις κλητεύσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου εντός των σύντομων προθεσμιών που προβλέπονται στον ν.4700/2020 «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο...» (Α'127) [ενδεικτικά το άρθρο 110 προβλέπει κλήτευση 30 πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση με σύντμηση μέχρι 8 πλήρεις ημέρες, το άρθρο 332 (προσυμβατικός έλεγχος) προβλέπει κλήτευση 3 πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση (το ίδιο άρθρο ορίζει ότι η συζήτηση της προσφυγής ανάκλησης δεν μπορεί να απέχει λιγότερο από 8 πλήρεις ημέρες) με δυνατότητα σύντμησης για εξαιρετικούς λόγους]. Αποτέλεσμα όλων αυτών ήταν αναγκαίως και η μη προσήκουσα προετοιμασία των υπηρετούντων στον Σχηματισμό λειτουργών του ΝΣΚ, οι οποίοι καλούντο να χειριστούν υποθέσεις διαφόρων κατηγοριών, πολλές φορές μεγάλου οικονομικού αντικειμένου ή με μείζονα νομικά ζητήματα, με ελλιπή ή και χωρίς στοιχεία.

Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, αναγνωρίζοντας α) τον κομβικό για τη λειτουργία του Κράτους ρόλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην σύγχρονη εποχή, καθόσον τούτο, μέσα σ' ένα περιβάλλον πολύπλοκο και δυσχερές, τόσο από άποψη οικονομική και κοινωνική, όσο και διεθνή, αποτελεί Δικαστήριο, στο οποίο έχουν ανατεθεί καίριας σημασίας ελεγκτικά καθήκοντα της δημοσιονομικής διαχείρισης, καθώς και νέοι τομείς ελέγχου της χρηστής δημοσιονομικής (οικονομία, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα) και χρηματοοικονομικής διαχείρισης, β) τον τρόπο χειρισμού των ενώπιον του εν λόγω Δικαστηρίου φερόμενων προς επίλυση υποθέσεων και γ) το μεγάλο ποσοστό αρνητικής έκβασης αυτών για το Δημόσιο, προέβη στις 05-10-2022, με την απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 509/2022, στην κατάργηση του Σχηματισμού της Κεντρικής Υπηρεσίας ΝΣΚ και στην ανάθεση χειρισμού των υποθέσεων διαφορών δικαιοδοσίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου στις

επιμέρους καθ' ύλη αρμόδιες Υπηρεσιακές Μονάδες του ΝΣΚ.

Με την κατάργηση του Σχηματισμού αυτού και την, κατά τον ως άνω τρόπο, απολύτως ορθολογική κατανομή των υποθέσεων διαφορών δικαιοδοσίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, επιδιώκεται η αποτελεσματικότερη συμπαράσταση στο έργο του Δικαστηρίου αυτού, η ενδυνάμωση των σχέσεων του με το ΝΣΚ και ο καλύτερος χειρισμός των υποθέσεων για την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος, μέχρι την υπαγωγή του μεγαλύτερου μέρους των υποθέσεων αυτών στον Θεματικό Σχηματισμό Συνταξιοδοτικών και Κοινωνικοασφαλιστικών διαφορών που πρόκειται να λειτουργήσει. Περαιτέρω, με το έγγραφο της Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 148202/04-11-2022, γνωστοποιήθηκε στο Ελεγκτικό Συνέδριο η κατάργηση του ως άνω Σχηματισμού της Κεντρικής Υπηρεσίας, με την επισήμανση ότι η επίδοση των κλήσεων του Δικαστηρίου λίγες μόνο ημέρες πριν από την ημερομηνία της ορισθείσας δικάσιμου, καθιστά εκ των πραγμάτων ανέφικτο τον άρτιο χειρισμό των υποθέσεων από τους λειτουργούς του ΝΣΚ και ως εκ τούτου οδηγεί στη ματαιώση του σκοπού της ανακατανομής των υποθέσεων αρμοδιότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που συνίσταται στον πληρέστερο και πιο εξειδικευμένο χειρισμό από πλευράς Ελληνικού Δημοσίου των υποθέσεων αυτών.

Ήδη έχει καταστεί εμφανής ο αρτιότερος χειρισμός των υποθέσεων της αρμοδιότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου από τους λειτουργούς του ΝΣΚ, δεδομένης της δυνατότητας πληρέστερης ενημέρωσής τους και στενής συνεργασίας τους με τις αρμόδιες υπηρεσίες, ενώ αποτέλεσμα της ανωτέρω συνεργασίας αποτελεί και η ταχύτερη και, σε κάθε περίπτωση, έγκαιρη εκ μέρους των τελευταίων αποστολή απόψεων για κάθε υπόθεση στο Δικαστήριο.

4.1.3.2. Υποθέσεις κτηματολογικών διαφορών

1. Η ιδιότητα του Ελληνικού Δημοσίου ως εκ του νόμου διαδίκου στις υποθέσεις κτηματολογικών αγωγών τρίτων με αίτημα τη διόρθωση των πρώτων κτηματολογικών εγγραφών επί ακινήτων που έχουν καταχωριστεί ως αγνώστου ιδιοκτήτη, όταν οι δικαιούχοι επικαλούνται ως αιτία κτήσης την έκτακτη χρυσικτησία [άρθρο 6 παρ.3 ν.2664/1998 «Εθνικό Κτηματολόγιο και άλλες διατάξεις» (Α'275)]⁷, καθώς και η παράλειψη ή η μη προσήκουσα υποβολή δήλωσης από τις αρμόδιες για την προστασία των δικαιωμάτων του Δημοσίου υπηρεσίες, κατά το στάδιο της κτηματογράφησης, που συνέβαλε στην εσφαλμένη καταχώριση τρίτων προσώπων ως δικαιούχων των ακινήτων του Δημοσίου, οδήγησαν στην εμφάνιση μεγάλου αριθμού δικαστικών διαφορών σε υποθέσεις κτηματολογίου, ο χειρισμός των οποίων ανατέθηκε στους λειτουργούς του ΝΣΚ και στους δικηγόρους του Δημοσίου.

⁷ Μετά την πάροδο της προθεσμίας αμφισβήτησης των πρώτων κτηματολογικών εγγραφών, δημιουργείται υπέρ του Δημοσίου αμάχητο τεκμήριο ως δικαιούχου του δικαιώματος που αφορά η εγγραφή (άρθρα 7 και 9 ν.2664/1998).

Ο αριθμός των υποθέσεων κτηματολογίου που χειρίστηκαν οι λειτουργοί του ΝΣΚ σε όλη την επικράτεια, κατά το έτος 2022, αυξήθηκε σημαντικά σε σχέση με το έτος 2021. Τούτο, ιδίως, διότι, η νέα παράταση, που προβλέφθηκε με το άρθρο 9 του ν.4821/2021 (Α'134), της προθεσμίας διόρθωσης των αρχικών εγγραφών σε περιοχές που κηρύχθηκαν υπό κτηματογράφηση πριν από την έναρξη ισχύος του ν.3481/2006 (Α'162) έως στις 31-12-2022, σε συνδυασμό με τον χρόνο δημοσίευσης και έναρξης ισχύος του ανωτέρω νόμου στις 31-07-2021, σε χρονικό, δηλαδή, διάστημα που επέτρεψε την έγκαιρη γνώση της παράτασης της ανωτέρω προθεσμίας από τον Αύγουστο του ίδιου έτους, παρείχε τη δυνατότητα της χρονικής μετάθεσης των δικαστικών ενεργειών για την αμφισβήτηση των πρώτων κτηματολογικών εγγραφών εκ μέρους των ενδιαφερομένων, από τα μέσα περίπου του έτους 2021 στο έτος 2022. Το γεγονός αυτό οδήγησε στη σημαντική αύξηση του αριθμού των ασκηθέντων ενδίκων βοηθημάτων και, ακολούθως, τη διόγκωση του αριθμού των σχετικών υποθέσεων που εισήχθησαν στο ΝΣΚ κατά το έτος 2022. Με το άρθρο 39 του ν.4990/2022 (Α'210), εξάλλου, προβλέφθηκε νέα παράταση της ανωτέρω προθεσμίας έως τις 31-12-2023, ο χρόνος, όμως, δημοσίευσης και έναρξης ισχύος του νόμου αυτού (11-11-2022), στο τέλος, δηλαδή, του έτους 2022, δεν επέτρεψε την έγκαιρη γνώση της νέας παράτασης και ως εκ τούτου δεν απέτρεψε τη συσσώρευση μεγάλου όγκου των κτηματολογικών υποθέσεων κατά το έτος αυτό.

Υπό τα δεδομένα αυτά από το ΝΣΚ:

α) Ασκήθηκαν 809 κτηματολογικές αγωγές έναντι των χορηγηθεισών 1.180 σχετικών εντολών, που αντιστοιχούν σε ποσοστό 84% του συνόλου των 962⁸ αγωγών που ασκήθηκαν το έτος 2022. Ποσοστό 31% από αυτές για τις οποίες δόθηκε εντολή για την άσκησή τους, δεν κατέστη, τελικά, δυνατό να ασκηθούν εντός του έτους 2022 για λόγους που συνάπτονται, πρωτίστως, με τη λειτουργία της Διοίκησης και ειδικότερα, με το συχνά παρατηρούμενο γεγονός της μη αποστολής από τις αρμόδιες για τη διαχείριση και την προβολή των δικαιωμάτων του Δημοσίου επί των αμφισβητούμενων ακινήτων υπηρεσίες, των αναγκαίων προς τούτο στοιχείων, κατά χρόνο έγκαιρο και κατά τρόπο πρόσφορο προς τους χειριστές των υποθέσεων. Ειδικότερα, από τις ανωτέρω ασκηθείσες 809 κτηματολογικές αγωγές, οι 685 ασκήθηκαν από τους λειτουργούς του ΝΣΚ. Επισημαίνεται ότι κατά το έτος 2021 ασκήθηκαν από τους λειτουργούς του ΝΣΚ 501 κτηματολογικές αγωγές έναντι των χορηγηθεισών 686 εντολών, που αντιστοιχούσαν σε ποσοστό 64% του συνόλου των ασκηθεισών συνολικά 777 αγωγών.

β) Περαιώθηκαν 1.188 υποθέσεις κτηματολογίου με Πρακτικά Τριμελούς Επιτροπής, Πράξεις Τριμελούς Επιτροπής και Επισημειωματικές Πράξεις, αφού εκτιμήθηκε από το σύνολο των εγγράφων των υπηρεσιών, των

⁸ Σημειώνεται, ότι δεν υπάρχουν στατιστικά στοιχεία για τις ασκηθείσες από τους δικηγόρους του Δημοσίου κτηματολογικές αγωγές κατά το έτος 2021.

αρμοδίων για την προβολή και διαχείριση των εμπράγματων δικαιωμάτων του Δημοσίου, ότι το Δημόσιο δεν προέβαλε βάσιμα δικαιώματα στα επίδικα ακίνητα και δεν διέθετε συγκεκριμένα στοιχεία για να αμφισβητήσει τα δικαιώματα των αντιδίκων. Σε σύγκριση δε με το έτος 2021, κατά το οποίο εκδόθηκαν για τον ανωτέρω λόγο 731 Πρακτικά Τριμελούς Επιτροπής, Πράξεις Τριμελούς Επιτροπής και Επισημειωματικές Πράξεις, διαπιστώνεται σημαντική αύξηση των υποθέσεων που περαιώθηκαν από το ΝΣΚ χωρίς την προσφυγή του Δημοσίου σε ένδικα μέσα κατά των σχετικών εκδοθεισών δικαστικών αποφάσεων, γεγονός που συντελεί, μεταξύ άλλων, στην ταχύτερη ολοκλήρωση της διαδικασίας οριστικοποίησης των κτηματολογικών εγγραφών με την εκκαθάριση των σχετικών δικαστικών διαφορών.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι:

- Οι λειτουργοί του ΝΣΚ ασκούν κτηματολογικές αγωγές του Δημοσίου μόνο στην περίπτωση που τα δικαιώματά του επί των αμφισβητούμενων ακινήτων περιγράφονται σαφώς, με παραδεκτό και ορισμένο τρόπο, αποδεικνύονται δε από το σύνολο των εγγράφων και στοιχείων που διαβιβάζονται από την αρμόδια για την διαχείριση των εμπραγμάτων δικαιωμάτων του Δημοσίου υπηρεσία.
- Ένδικα μέσα ασκούνται μόνο όταν συντρέχουν λόγοι παραδεκτής και βάσιμης άσκησής τους, προς διαφύλαξη των δικαιωμάτων του Δημοσίου.
- Οι σχετικές υποθέσεις περαιώνονται με Πρακτικά Τριμελούς Επιτροπής, Πράξεις Τριμελούς Επιτροπής και Επισημειωματικές Πράξεις, στις περιπτώσεις που Δημόσιο δεν προβάλλει βάσιμα δικαιώματα στα επίδικα ακίνητα και δεν διαθέτει συγκεκριμένα στοιχεία για να αμφισβητήσει τα δικαιώματα των αντιδίκων ή όταν αποδεικνύεται από αυτούς στο δικαστήριο ότι τα δικαιώματά τους είναι νομικά και ουσιαστικά βάσιμα και το Δημόσιο αδυνατεί να προσδιορίσει και να αποδείξει ενδεχόμενα δικά του.

2. Στο πλαίσιο παλαιότερης συνεργασίας μεταξύ του ΝΣΚ, του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και εκπροσώπων του ΝΠΙΔ με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο», το ανωτέρω Υπουργείο, που έχει και τη σχετική νομοθετική πρωτοβουλία, απέστειλε στο ΝΣΚ σχέδιο προτεινόμενης διάταξης με αντικείμενο αφενός τη θέσπιση και λειτουργία ηλεκτρονικού συστήματος αυτοματοποιημένης διασύνδεσης των ληξιαρχείων και του ανωτέρω νομικού προσώπου και αφετέρου την εισαγωγή εξαιρετικής ρύθμισης για την παραδεκτή άσκηση της προβλεπόμενης στο άρθρο 6 παρ.2 του ν.2664/1998 αγωγής στην περίπτωση που οι αναγραφόμενοι στο κτηματολόγιο ως δικαιούχοι του επίδικου δικαιώματος ή οι λοιποί παθητικά νομιμοποιούμενοι, έχουν προαποβίσει της άσκησής της και η σχετική πληροφορία δεν αποτυπώνεται στο κτηματολογικό φύλλο του ακινήτου. Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία, προκειμένου να αντιμετωπισθεί το μείζον ζήτημα του κινδύνου απώλειας της προθεσμίας άσκησης της ως άνω αγωγής και, συνακόλουθα, της οριστικοποίησης των ανακριβών κτηματολογικών εγγραφών σε βάρος των αληθινών δικαιούχων και των καλόπιστων τρίτων.

Το σχέδιο των σχετικών νομοθετικών διατάξεων έτυχε επεξεργασίας από την προς τούτο συγκροτηθείσα Ομάδα Εργασίας, στην οποία συμμετείχαν λειτουργοί του ΝΣΚ όλων των βαθμών υπό την γενική εποπτεία της Προέδρου του ΝΣΚ, και υποβλήθηκε στο αρμόδιο Υπουργείο για τις περαιτέρω ενέργειες στο πλαίσιο της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας. Οι ρυθμίσεις αυτές περιελήφθησαν στον ν.4934/2022 (Α'100) και, ειδικότερα, στα άρθρα 12 και 13 του νόμου αυτού.

4.1.3.3. Υποθέσεις δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου

Οι λειτουργοί του ΝΣΚ και, σε μικρότερο βαθμό, οι δικηγόροι του Δημοσίου, χειρίστηκαν και κατά το έτος 2022, έναν μεγάλο αριθμό υποθέσεων δανείων με την εγγύηση του Δημοσίου. Η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου προς ημεδαπά ή αλλοδαπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οργανισμούς ή κοινοπραξίες αυτών, καθώς και οργανισμούς δημοσίου δικαίου για δάνεια, εγγυητικές επιστολές, αντεγγυήσεις, πιστώσεις και κάθε άλλο χρηματοδοτικό μέσο έχει χορηγηθεί υπέρ:

- φυσικών προσώπων ή ομάδων, των οποίων το βιοτικό επίπεδο είναι ιδιαίτερα χαμηλό, για ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών, ιδίως στεγαστική αποκατάσταση, υγεία, εκπαίδευση.
- ιδιωτικών επιχειρήσεων, επαγγελματιών και συνεταιριστικών οργανώσεων οι οποίες δραστηριοποιούνται: α) σε περιοχές στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθιστα χαμηλό ή επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση, β) σε ορισμένο κλάδο ή ασκούν ορισμένη οικονομική δραστηριότητα και
- φυσικών προσώπων ή ομάδων αυτών, ιδιωτικών επιχειρήσεων, επαγγελματιών και συνεταιριστικών οργανώσεων, που έχουν πληγεί από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα ή σοβαρές οικονομικές διαταραχές για επανόρθωση της οικονομικής ζημίας και τη συνέχιση της οικονομικής τους δραστηριότητας.

Στις περιπτώσεις μη τήρησης από τους δανειολήπτες των όρων δανειοδότησης με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται σε κάθε Υπουργική Απόφαση ανά κατηγορία εγγυήσεων (συνήθως, στην περίπτωση μη καταβολής εκ μέρους του οφειλέτη τριών συνεχόμενων χρεολυτικών δόσεων), η δανειστρία τράπεζα στρέφεται κατά του Ελληνικού Δημοσίου, επικαλούμενη την εγγυητική του ευθύνη.

Η κατάπτωση της εγγύησης και η καταβολή του ποσού της στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που χορήγησαν δάνεια με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου είναι μια σύνθετη διοικητική διαδικασία, η οποία εκκινεί με την εκ μέρους του πιστωτικού ιδρύματος υποβολή του φακέλου της δανειοδότησης με τα δικαιολογητικά της στις αρμόδιες υπηρεσίες, μεσολαβεί ο έλεγχος των τελευταίων και η εκ μέρους τους αποστολή στις αρμόδιες ΔΟΥ τριπλότυπων περιληπτικών καταστάσεων της βεβαίωσης της οφειλής (το εγγυημένο ποσό του συνολικού υπολοίπου του δανείου). Λόγω, όμως, του πολύ μεγάλου αριθμού των σχετικών υποθέσεων και της αδυναμίας των

αρμοδίων υπηρεσιών να προβούν στην έγκαιρη εξέταση του συνόλου αυτών, συχνή κατάληξη είναι η άσκηση εκ μέρους των τραπεζικών ιδρυμάτων αγωγών κατά του Ελληνικού Δημοσίου. Η εξέταση δε πλήρωσης των πραγματικών και νομικών προϋποθέσεων ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου από τις αρμόδιες υπηρεσίες είναι αναγκαία, διότι σε πλείστες υποθέσεις που εξετάστηκαν διαπιστώθηκε ότι δεν υφίστατο εγγυητική ευθύνη του Δημοσίου.

Τούτο, άλλωστε, επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι επί συνόλου 2.162 αποφάσεων πολιτικών δικαστηρίων (με θετική και αρνητική έκβαση) που αφορούν σε υποθέσεις δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν στο ΝΣΚ, εντός του έτους 2022, 1.806 αποφάσεις με θετική έκβαση για το Δημόσιο, δηλαδή ποσοστό υποθέσεων με θετική έκβαση 84%.

Σε σύγκριση με το έτος 2021, κατά το οποίο οι παραστάσεις των λειτουργών του ΝΣΚ του Δημοσίου, ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων ουσίας, στις υποθέσεις δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου ανήλθαν στις 6.174, οι αντίστοιχες παραστάσεις κατά το έτος 2022 ήταν λιγότερες, ήτοι 4.787 και συνολικά 4.800, συμπεριλαμβανομένων και των παραστάσεων των δικηγόρων του Δημοσίου. Οι εν λόγω, όμως, υποθέσεις εξακολούθησαν να αποτελούν ένα μεγάλο ποσοστό από το σύνολο των υποθέσεων που χειρίστηκαν οι λειτουργοί του ΝΣΚ –σε πολύ μικρότερο βαθμό οι δικηγόροι του Δημοσίου- κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, ενώ, σε γενικότερο πλαίσιο, αντιμετωπίστηκαν αποτελεσματικά, σε συνεργασία με τη Διοίκηση, παρά τις αντικειμενικές δυσκολίες της τελευταίας να ανταποκριθεί στον τεράστιο όγκο των ασκηθεισών αγωγών.

4.1.3.4. Υποθέσεις πινάκων κατάταξης

Η άσκηση σημαντικού αριθμού ανακοπών κατά πινάκων κατάταξης οφείλεται:

- Στην ύπαρξη αμφισβητούμενων νομικών ζητημάτων⁹, αν και κάποια από αυτά επιλύθηκαν είτε νομοθετικά είτε από τον Άρειο Πάγο.
- Στην ύπαρξη, σε κάποιες περιπτώσεις, νομικά και ουσιαστικά αβάσιμων απαιτήσεων των λοιπών, πλην του Ελληνικού Δημοσίου, καταταγέντων δανειστών.
- Στον λανθασμένο υπολογισμό και προαφαίρεση των εξόδων εκτέλεσης από τους υπαλλήλους του πλειστηριασμού - συμβολαιογράφους

⁹ Όπως, εάν είναι εφαρμοστές οι διατάξεις του ΚΠολΔ, όπως τροποποιήθηκαν με τον ν.4335/2015, όταν η πρώτη επιταγή προς εκτέλεση, η οποία όμως δεν οδήγησε στην κατάσχεση και στον πλειστηριασμό, είχε επιδοθεί πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού ή εάν εφαρμόζονται οι διατάξεις του ΚΠολΔ, όπως ίσχυαν πριν από την τροποποίησή τους με τον παραπάνω νόμο, καθώς και εάν οι απαιτήσεις του Δημοσίου, οι οποίες δεν προέρχονται από ΦΠΑ και λοιπούς παρακρατούμενους -επιρριπτόμενους φόρους και για τις οποίες το Δημόσιο έχει το προνόμιο της παραγράφου 5 του άρθρου 975 του ΚΠολΔ, θεωρούνται, κατά τη διάταξη του άρθρου 977 του ΚΠολΔ, όταν δεν ικανοποιούνται από το 25% του πλειστηριάσματος ως μη προνομακές και συμμετέχουν στο 10%, μαζί με τις εγχειρόγραφες απαιτήσεις.

(αφαίρεση ποσών που δεν ανήκουν στα έξοδα εκτέλεσης ή αφαίρεση ποσών μεγαλύτερων των νομίμων).

- Στη μη πρόβλεψη από τους υπαλλήλους του πλειστηριασμού επικουρικής κατάταξης για τις τυχαία καταταγείς απαιτήσεις.

Επισημαίνεται ότι ο αριθμός των ασκηθεισών από τους λειτουργούς του ΝΣΚ ανακοπών κατά πινάκων κατάταξης δανειστών το έτος 2022, που ανήλθε στις 1.449, αυξήθηκε σημαντικά σε σχέση με τον αριθμό αυτών που ασκήθηκαν το έτος 2021, που ανήλθε στις 1.004. Συνολικά δε, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που ασκήθηκαν από τους δικηγόρους του Δημοσίου, ασκήθηκαν 1.515 ανακοπές.

Η ανωτέρω παρατηρούμενη αύξηση των ανακοπών αποτελεί επακόλουθο της σημαντικής αύξησης των προσκλήσεων πινάκων κατάταξης δανειστών που κοινοποιήθηκαν κατά το έτος 2022 στο ΝΣΚ. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα τηρούμενα στο ΟΠΣ του ΝΣΚ στοιχεία, ο αριθμός των προσκλήσεων αυτών ανήλθε το 2022 περίπου στις 3.472, ενώ ο αντίστοιχος αριθμός αυτών το 2021 δεν ξεπερνούσε τις 2.200.

Επίσης, ένας περαιτέρω λόγος της αύξησης αυτής είναι το γεγονός ότι, μετά την έκδοση της απόφασης του Αρείου Πάγου, με αριθμό 822/2022, που δημοσιεύθηκε στις 12-05-2022, τέθηκε το ζήτημα της νομιμοποίησης των διαχειριστικών εταιρειών ως ειδικών διαδόχων των ανώνυμων τραπεζικών εταιριών, σχετικός δε ισχυρισμός προβαλλόταν, πολλές φορές, ως μόνος λόγος ανακοπής από το Ελληνικό Δημόσιο μέχρι την οριστική επίλυση του θέματος από την Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, με την απόφασή του, με αριθμό 1/2023. Ήδη, κατόπιν έκδοσης της ανωτέρω απόφασης, οι λειτουργοί του ΝΣΚ κινούν όλες τις αναγκαίες διαδικασίες με την έκδοση των προβλεπόμενων κατά τον Οργανισμό του ΝΣΚ Πρακτικών ή Πράξεων για την παραίτηση του Ελληνικού Δημοσίου από τα ασκηθέντα ένδικα βοηθήματα, προκειμένου να μην επιβαρύνουν τη λειτουργία των δικαστηρίων.

4.1.3.5. Υποθέσεις αιτήσεων ρύθμισης οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων του ν.3869/2010

Σημαντικό μέρος των υποθέσεων που χειρίστηκε το ΝΣΚ, κατά το έτος 2022, αφορά σε υποθέσεις αιτήσεων ρύθμισης οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων (ν.3869/2010).

Ειδικότερα, εκδόθηκαν 852 Πρακτικά Τριμελούς Επιτροπής, Πράξεις και Επισημειωματικές Πράξεις, σημειώνοντας αλματώδη αύξηση έναντι των αντίστοιχων 42 Πρακτικών, Πράξεων και Επισημειωματικών Πράξεων που εκδόθηκαν το έτος 2021.

Περαιτέρω, σημαντική αύξηση παρατηρείται και στον αριθμό των ασκηθέντων ενδίκων μέσων της έφεσης και αίτησης αναίρεσης, τα οποία ανήλθαν συνολικά στα 905 (έναντι 267 το έτος 2021), καθώς και στον αριθμό των αποφάσεων που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν που ανήλθαν συνολικά σε 2.849 (έναντι 759 το έτος 2021).

Από το 2010, όταν ψηφίστηκε ο ν.3869/2010 (Α'130), για την προστασία των υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων, υπήρξαν πολλές νομοθετικές παρεμβάσεις [ν.4161/2013 (Α'143), ν.4336/2015 (Α'94), ν.4346/2015 (Α'152), ν.4605/2019 (Α'52), ν.4714/2020 (Α'148), ν.4738/2020 (Α'207)], με στόχο την επέκταση της προστασίας ευάλωτων φυσικών προσώπων και τη βελτίωση των διαδικασιών. Με το δε άρθρο 46 του ν.4569/2018 (Α'179), ο χειρισμός των υποθέσεων του ν.3869/2010 (Α'130) που αφορούν στη ρύθμιση χρεών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και η παράσταση ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων ανατέθηκε στη Φορολογική Διοίκηση, ενώ, μόνο αν τίθενται σοβαρά νομικά θέματα, τις υποθέσεις χειρίζεται το ΝΣΚ (ιδίως ως προς την άσκηση έφεσης κατά της πρωτοδίκως εκδοθείσας δικαστικής απόφασης), μετά από τη διαβίβαση αιτιολογημένης προς τούτο γνώμης του Προϊσταμένου της αρμοδίας ΔΟΥ (ΠΟΛ 1190/2018 και 1213/2018).

Η περιγραφόμενη κατά τα ανωτέρω αύξηση των υποθέσεων του ν.3869/2010 οφείλεται, κυρίως, στη διαδικασία επαναπροσδιορισμού των υποθέσεων αυτών με τις διατάξεις του ν.4745/2020 (Α'214), που είχε ως συνέπεια τη συζήτηση μεγάλου αριθμού αιτήσεων σε σύντομο χρονικό διάστημα, συνακόλουθα δε, την έκδοση μεγάλου αριθμού αποφάσεων, σε συνδυασμό με τη βραχύτερη καταχρηστική προθεσμία έφεσης, που θεσπίζεται από τις ίδιες ως άνω διατάξεις. Ειδικότερα, με το άρθρο 1 του ως άνω νόμου προστέθηκαν στον ν.3869/2010 οι διατάξεις των άρθρων 4Α έως 4Κ και ορίστηκε ότι όλες οι εκκρεμείς στον πρώτο βαθμό, δηλαδή στο Ειρηνοδικείο, υποθέσεις, οι οποίες είχαν προσδιοριστεί προς εκδίκαση σε χρόνο, αρχικά, μετά τις 15-06-2021 και, στη συνέχεια, μετά τις 30-06-2021, θα έπρεπε να επαναπροσδιοριστούν και μάλιστα επί ποινή απαραδέκτου, με επιμέλεια του αιτούντος-οφειλέτη, αποκλειστικά μέχρι τις 15-07-2021, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. Επιπροσθέτως, προβλέφθηκε ότι η έφεση ασκείται μέσα στην κατ' άρθρο 518 ΚΠολΔ τριακονθήμερη προθεσμία από την επίδοση, άλλως μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης.

Σημειώνεται ότι για τις ανωτέρω υποθέσεις αναμένεται η έκδοση αποφάσεων (οι οποίες θα επηρεάσουν και τον εν γένει χειρισμό των υποθέσεων) της Πλήρους Ολομέλειας του Αρείου Πάγου: α) για το νομικό ζήτημα του περιορισμού ή της εξάλειψης ή μη της εγγυητικής ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου σε περίπτωση περιορισμού, ή πλήρους εξάλειψης της κύριας οφειλής, ως αποτέλεσμα δικαστικού συμβιβασμού μεταξύ του αιτούντος φυσικού προσώπου και των πιστωτών του, κατά το άρθρο 7 παρ.2 του ν.3869/2010, ή σε περίπτωση αποτυχίας του, ως συνέπεια ρύθμισης με δικαστική απόφαση κατά τις διατάξεις των άρθρων 8 και 11 του ν.3869/2010 (επί πιλοτικής δίκης που διεξήχθη στις 16-02-2023), β) για τη συνταγματικότητα της υπαγωγής των βεβαιωμένων οφειλών ιδιωτών στη Φορολογική Διοίκηση σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων και τον Τελωνειακό Κώδικα, στις διατάξεις του ν.3869/2010, κατά το άρθρο 1 παρ.3 του νόμου αυτού (σχετική υπόθεση ομοίως συζητήθηκε

στις 16-02-2023).

Περαιτέρω, από τα στατιστικά δεδομένα προκύπτει ότι από τις αποφάσεις που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν, εντός του έτους 2022, επί των ανωτέρω υποθέσεων υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων (ν.3869/2010), οι 999 έχουν θετική έκβαση για το Δημόσιο, αριθμός που αντιστοιχεί σε ποσοστό 17% επί του συνόλου των θετικών αποφάσεων των πολιτικών δικαστηρίων, οι δε 1.850 έχουν αρνητική έκβαση για το Δημόσιο, αριθμός που αντιστοιχεί σε ποσοστό 34% επί του συνόλου των αρνητικών αποφάσεων πολιτικών δικαστηρίων.

Είναι προφανές ότι θα πρέπει να υπάρξει λεπτομερέστερη συλλογή και ανάλυση των στοιχείων των υποθέσεων αυτών, σε συνδυασμό με τα ανωτέρω κρίσιμα νομικά ζητήματα τα οποία ενδεχομένως να συνδέονται με τη θετική ή μη έκβαση αυτών, για να καταστεί εφικτή η εξαγωγή συμπερασμάτων.

4.1.3.6. Υποθέσεις μισθολογικών αγωγών και διοικητικών προστίμων

Από τα στατιστικά στοιχεία συνάγεται ότι σημαντικό μέρος των υποθέσεων που χειρίζεται το ΝΣΚ αφορούν σε μισθολογικές αγωγές. Ο αριθμός των παραστάσεων στο ΣτΕ ανέρχεται στις 9, ποσοστό 1%, στα Διοικητικά Εφετεία ανέρχεται στις 311, ποσοστό 8%, ενώ στα Διοικητικά Πρωτοδικεία οι παραστάσεις ανέρχονται στις 3.042, ποσοστό 21%.

Επίσης, επί συνόλου 10.261 αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων ουσίας που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν στο ΝΣΚ εντός του έτους 2022 με θετική έκβαση για το Δημόσιο, οι 3.417 αποφάσεις, δηλαδή ποσοστό 33%, αφορούν σε υποθέσεις μισθολογικών αγωγών, ενώ επί συνόλου 4.363 αποφάσεων των ανωτέρω δικαστηρίων που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν στο ΝΣΚ εντός του έτους 2022 με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο, οι 575 αποφάσεις, δηλαδή ποσοστό 13%, αφορούν σε υποθέσεις μισθολογικών αγωγών.

Η πολιτεία προβαίνει σε συνεχείς νομοθετικές προσπάθειες να περιορισθούν κατά το δυνατόν οι υποθέσεις που άγονται προς επίλυση και συσσωρεύονται στα διοικητικά (κυρίως) δικαστήρια, με στόχο τον περιορισμό της αδικαιολόγητης υπέρμετρης επιβάρυνσης των δικαστηρίων, καθώς τούτο έχει ευρύτατες δυσμενείς επιπτώσεις στο κράτος δικαίου και στην υποχρέωση απονομής δικαιοσύνης σε εύλογο χρόνο.

Παρά ταύτα, αγωγές διαφόρων κατηγοριών κρατικών λειτουργών, δημοσίων υπαλλήλων ή συνταξιούχων που αφορούν στη μισθολογική ή συνταξιοδοτική τους μεταχείριση, συνεχίζουν να ασκούνται, είτε διότι για το ίδιο θέμα δεν υπάρχει πάγια νομολογία ανωτάτων δικαστηρίων είτε διότι, αν και υπάρχει πάγια νομολογία, η Διοίκηση δεν συμμορφώνεται με αυτή.

Τούτο έχει ως αποτέλεσμα την άσκοπη παρέλκυση των δικών και την καθυστέρηση περαίωσης των υποθέσεων των διοικουμένων. Οι υποθέσεις αυτές μάλιστα, λόγω του υπερβολικού αριθμού τους (καθώς εκκρεμούν σε

όλες σχεδόν τις Υπηρεσιακές Μονάδες του ΝΣΚ) συνεπάγονται σημαντική – και εις βάρος άλλων καθηκόντων– απασχόληση των μελών του ΝΣΚ, τα οποία είναι υποχρεωμένα να επαναλαμβάνουν τους ίδιους νομικούς ισχυρισμούς, ενώ πολλές φορές γνωρίζουν εκ των προτέρων ότι δεν ευσταθούν.

Περαιτέρω, άλλη σημαντική κατηγορία υποθέσεων που χειρίζεται το ΝΣΚ αποτελούν οι υποθέσεις διοικητικών προστίμων. Το έτος 2022 πραγματοποιήθηκαν ειδικότερα 7 παραστάσεις στο ΣτΕ, ποσοστό 1%, 655 παραστάσεις στα Διοικητικά Εφετεία, ποσοστό 16% και 3.245 παραστάσεις στα Διοικητικά Πρωτοδικεία, ποσοστό 23%.

Επιπλέον, επί συνόλου 10.261 αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων ουσίας που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν στο ΝΣΚ εντός του έτους 2022 με θετική έκβαση για το Δημόσιο, οι 2.106 αποφάσεις, δηλαδή ποσοστό 21%, αφορούν σε υποθέσεις διοικητικών προστίμων, ενώ επί συνόλου 4.363 αποφάσεων των ανωτέρω δικαστηρίων που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν στο ΝΣΚ εντός του έτους 2022 με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο οι 696 αποφάσεις, δηλαδή ποσοστό 16%, αφορούν σε υποθέσεις διοικητικών προστίμων.

4.1.3.7. Παράσταση των λειτουργών του ΝΣΚ στα ποινικά δικαστήρια για την υποστήριξη της κατηγορίας

Από τις διατάξεις του άρθρου 24 του ν.4831/2021 συνάγεται ότι η υποβολή από την αρμόδια υπηρεσία εγγράφου αιτήματος για την παράσταση του Ελληνικού Δημοσίου προς υποστήριξη ποινικής κατηγορίας με λειτουργό του ΝΣΚ πρέπει να συνδέεται: α) με την **ιδιαιτέρη σπουδαιότητα** μιας ποινικής υπόθεσης, β) την ανάγκη για την πλήρη και αποτελεσματική υποστήριξη των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου, στην υπόθεση αυτή.

Παρά ταύτα, εντός του έτους 2022, κατ' αποδοχή σχετικών αιτημάτων διαφόρων υπηρεσιών, έλαβαν χώρα 1.196 παραστάσεις του Δημοσίου με λειτουργούς του ΝΣΚ στα ποινικά δικαστήρια προς υποστήριξη της κατηγορίας σε 722 υποθέσεις, χωρίς να συντρέχουν σε όλες τις περιπτώσεις οι ανωτέρω προϋποθέσεις. Από τις υποθέσεις δε αυτές το μεγαλύτερο μέρος αφορούσε σε αιτήματα που υποβλήθηκαν από Υπηρεσιακές Μονάδες της ΑΑΔΕ.

Εξάλλου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 24 παρ.3 του ν.4831/2021 για την παράσταση του Δημοσίου προς υποστήριξη της ποινικής κατηγορίας με λειτουργό του ΝΣΚ απαιτείται η έγκαιρη υποβολή αιτήματος από την αρμόδια υπηρεσία με περιγραφή της υλικής ζημίας ή/και της ηθικής βλάβης που υπέστη το Ελληνικό Δημόσιο από την αξιόποινη πράξη και η συναποστολή πλήρους φακέλου στοιχείων. Εντούτοις, το ανωτέρω αίτημα υποβάλλεται σε πλείστες περιπτώσεις πολύ καθυστερημένα ή/και με ελλιπή στοιχεία, με συνέπεια να δημιουργούνται ιδιαίτερες δυσχέρειες στη λειτουργία του ΝΣΚ (αδυναμία προγραμματισμού εργασιών, προβληματική προετοιμασία των χειριστών για την αντιμετώπιση των αναγκών χειρισμού

των υποθέσεων).

4.1.4. Γενικό Συμπέρασμα

Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, κατά το έτος 2022 το ΝΣΚ, κατά κύριο λόγο με τους λειτουργούς του, διαχειρίστηκε με ιδιαίτερη επιτυχία πλήθος υποθέσεων του Δημοσίου και άλλων Φορέων, ποικίλου αντικειμένου, σε όλη την Επικράτεια, αλλά και στην αλλοδαπή.

Το ΝΣΚ, ως θεσμικός πυλώνας στο σύγχρονο περιβάλλον, όπου τα ζητήματα που αναφύονται είναι πολυσχιδή και πρωτότυπα, η δε νομοθεσία πολύπλοκη, ήταν συμμετοχο στην ικανοποίηση του αιτήματος ορθής απονομής της Δικαιοσύνης, καθοδήγησε τη Διοίκηση για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει ο νόμος και για τη λειτουργία του δικαϊκού συστήματος, υπερασπίστηκε δε το δημόσιο συμφέρον παρέχοντας την προσήκουσα συνδρομή με κάθε κατάλληλο μέσο, υπερασπιζόμενο τις ατομικές ελευθερίες και τα κοινωνικά δικαιώματα των πολιτών.

Η επιτυχής αντιμετώπιση των νομικών ζητημάτων συναρτάται απολύτως όχι μόνο με την εξειδίκευση και την τεχνογνωσία των νομικών, αλλά και με την επίδειξη ζήλου και ικανότητας για ταχεία απόκριση, υπό συνθήκες χρόνου συχνά ασφυκτικές. Αναφορικός με τις ανωτέρω υψηλές απαιτήσεις και έχοντας ως σταθερό γνώμονα τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου και των λοιπών νομικά υποστηριζόμενων Φορέων, το ΝΣΚ εξακολούθησε και κατά το 2022 να είναι απολύτως αντάξιο των προσδοκιών, αξιοποιώντας στο έπακρο τον πανθομολογούμενο επαγγελματισμό των λειτουργών του, καθώς και την αμείωτη εργατικότητα αυτών.

Στις επόμενες σελίδες παρατίθενται συγκεντρωτικοί πίνακες του έργου του ΝΣΚ για το 2022, ενώ στο τέλος της παρούσας Έκθεσης ακολουθεί το Παράρτημα Α, με συνοπτική αναφορά των σημαντικότερων γνωμοδοτήσεων που εξέδωσε το ΝΣΚ, και έγιναν αποδεκτές από τα αρμόδια προς τούτο όργανα, καθώς και των σημαντικότερων υποθέσεων που χειρίστηκε κατά το ίδιο έτος.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ Ι.

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΤΟΥ ΝΣΚ ΓΙΑ ΤΟ 2022

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΥΠΟ-ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ
Γνωμοδοτήσεις επί ερωτημάτων	Συνολικός αριθμός γνωμοδοτήσεων	136
	Γνωμοδοτήσεις Ολομέλειας	12
	Γνωμοδοτήσεις Τμημάτων	110
	Γνωμοδοτήσεις ατομικές	14
	Προεισηγήσεις επί ερωτημάτων	7
Πρακτικά ενώπιον της Ολομέλειας και των Τμημάτων	Συνολικός αριθμός Πρακτικών Γραφείου	78
	Από τα οποία με προεισηγητή λειτουργό του Γραφείου	8
	Από τα οποία με προεισηγητή λειτουργό περιφερειακού Γραφείου	0
	Από τα οποία επί εξωδίκων αιτήσεων	8
	Από τα οποία για επεξεργασία ρήτηρας διαιτησίας	6
	Συνολικός αριθμός προεισηγήσεων	19
Πρακτικά ενώπιον της Τριμελούς Επιτροπής	Συνολικός αριθμός Πρακτικών Γραφείου	2.696
	Από τα οποία επί εξωδίκων αιτήσεων	30
	Από τα οποία επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (κτηματολογίου)	289
	Από τα οποία επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	6
	Από τα οποία επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	8
	Από τα οποία επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης	104
	Από τα οποία επί υποθέσεων εκτέλεσης (κοινής ή διοικητικής) και πτωχευτικών διαδικασιών	47
Πράξεις Τριμελούς Επιτροπής	Συνολικός αριθμός Πράξεων Τριμελούς Επιτροπής	7.745
	Από τα οποία επί εξωδίκων αιτήσεων	92
	Από τα οποία επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (κτηματολογίου)	659
	Από τα οποία επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	34
	Από τα οποία επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	45
	Από τα οποία επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης	889
	Από τα οποία επί υποθέσεων εκτέλεσης (κοινής ή διοικητικής) και πτωχευτικών διαδικασιών	897
Επισημειωματικές Πράξεις	Σύνολο Επισημειωματικών Πράξεων	3.535
	Από τις οποίες επί εξωδίκων αιτήσεων	86

	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (κτηματολογίου)	240
	Από τις οποίες επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	30
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	799
	Από τις οποίες επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης	72
	Από τις οποίες επί υποθέσεων εκτέλεσης (κοινής ή διοικητικής)	23
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του άρθρου 6 παρ.4 περ.γ ν.4831/2021	43
Δικόγραφα σε δικαστήρια ημεδαπής	Συνολικός αριθμός δικογράφων	7.341
	Συνολικός αριθμός αιτήσεων αναίρεσης	942
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (κτηματολογίου)	150
	Από τις οποίες επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	16
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	68
	Από τις οποίες επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης	18
	Από τις οποίες επί υποθέσεων εκτέλεσης (κοινής και διοικητικής) και πτωχευτικών διαδικασιών	63
	Συνολικός αριθμός πρόσθετων λόγων	37
	Συνολικός αριθμός εφέσεων	3.235
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (κτηματολογίου)	400
	Από τις οποίες επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	139
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	837
	Από τις οποίες επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης	363
	Από τις οποίες επί υποθέσεων εκτέλεσης (κοινής και διοικητικής) και πτωχευτικών διαδικασιών	548
	Συνολικός αριθμός πρόσθετων λόγων	38
	Συνολικός αριθμός αγωγών	819
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (αγωγές κτηματολογίου)	685
	Συνολικός αριθμός ανακοπών	1.669
	Από τις οποίες κατά πινάκων κατάταξης	1.449
	Από τις οποίες κατά πράξεων εκτέλεσης	220
Συνολικός αριθμός λοιπών ενδίκων μέσων και βοηθημάτων	601	
Παραστάσεις στο ΑΕΔ	Συνολικός αριθμός παραστάσεων	6
Παραστάσεις στο Ειδικό Δικαστήριο	Συνολικός αριθμός παραστάσεων	9
Παραστάσεις στο	Συνολικός αριθμός παραστάσεων	2.382

Συμβούλιο της Επικρατείας	Συνολικός αριθμός αιτήσεων αναίρεσης	814
	Από τις οποίες επί υποθέσεων μισθολογικών αγωγών	9
	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικών προστίμων	7
	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικής εκτέλεσης	36
	Συνολικός αριθμός αιτήσεων ακύρωσης	1.318
	Συνολικός αριθμός εφέσεων	178
	Συνολικός αριθμός αιτήσεων αναστολής	35
	Συνολικός αριθμός ενδίκων βοηθημάτων ή μέσων κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 ν.3900/2010	37
Παραστάσεις στο Ελεγκτικό Συνέδριο	Συνολικός αριθμός παραστάσεων	2.605
	Συνολικός αριθμός παραστάσεων σε ένδικα βοηθήματα ή μέσα κατ' εφαρμογή του άρθρου 163 ν.4700/2020 (πρότυπη δίκη)	12
Παραστάσεις στο Διοικητικό Εφετείο (ακυρωτικό)	Συνολικός αριθμός παραστάσεων	3.119
	Συνολικός αριθμός συζητηθεισών αιτήσεων ακύρωσης	3.055
	Συνολικός αριθμός συζητηθεισών αιτήσεων αναστολής-προσωρινής δικαστικής προστασίας	64
Παραστάσεις στο Διοικητικό Εφετείο (ουσίας)	Συνολικός αριθμός παραστάσεων	4.125
	Συνολικός αριθμός συζητηθεισών υποθέσεων	4.095
	Από τις οποίες επί υποθέσεων μισθολογικών αγωγών	311
	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικών προστίμων	655
	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικής εκτέλεσης	701
	Συνολικός αριθμός αιτήσεων αναστολής και αιτήσεων προσωρινής δικαστικής προστασίας	30
Παραστάσεις στο Διοικητικό Πρωτοδικείο (ακυρωτικό)	Συνολικός αριθμός παραστάσεων	72
	Συνολικός αριθμός συζητηθεισών υποθέσεων	70
	Συνολικός αριθμός συζητηθεισών αιτήσεων αναστολής-προσωρινής δικαστικής προστασίας	2
Παραστάσεις στο Διοικητικό Πρωτοδικείο (ουσίας)	Συνολικός αριθμός παραστάσεων	14.406
	Συνολικός αριθμός συζητηθεισών υποθέσεων	14.272
	Από τις οποίες επί υποθέσεων μισθολογικών αγωγών	3.042
	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικών προστίμων	3.245

	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικής εκτέλεσης	3.174
	Συνολικός αριθμός αιτήσεων αναστολής και αιτήσεις προσωρινής δικαστικής προστασίας	134
Παραστάσεις στον Άρειο Πάγο	Συνολικός αριθμός παραστάσεων	455
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (κτηματολογίου)	103
	Από τις οποίες επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	7
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	59
	Από τις οποίες επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης	23
	Από τις οποίες επί υποθέσεων εκτέλεσης	33
	Συνολικός αριθμός συζητηθέντων ενδίκων βοηθημάτων ή μέσων κατ' εφαρμογή του άρθρου 20Α ΚΠολΔ	1
Παραστάσεις στο Εφετείο	Συνολικός αριθμός παραστάσεων	2.324
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (κτηματολογίου)	657
	Από τις οποίες επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	88
	Από τις οποίες επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης	408
	Από τις οποίες επί υποθέσεων εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	243
Παραστάσεις στο Πρωτοδικείο	Συνολικός αριθμός παραστάσεων	10.287
	Συνολικός αριθμός παραστάσεων στο Πολυμελές Πρωτοδικείο	1.051
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (κτηματολογίου)	150
	Από τις οποίες επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	316
	Από τις οποίες επί υποθέσεων εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	150
	Συνολικός αριθμός παραστάσεων στο Μονομελές Πρωτοδικείο	8.580
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (κτηματολογίου)	2.692
	Από τις οποίες επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	1.792
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	416
	Από τις οποίες επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης	1.632
	Από τις οποίες επί υποθέσεων εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	320
	Συνολικός αριθμός παραστάσεων σε ασφαλιστικά μέτρα, προσωρινές διαταγές	656
	Παραστάσεις στο Ειρηνοδικείο	Συνολικός αριθμός παραστάσεων
Από τις οποίες επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου		2.584

	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	322
	Από τις οποίες επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης	86
	Από τις οποίες επί υποθέσεων εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	134
Ποινικές Υποθέσεις	Συνολικός αριθμός ποινικών υποθέσεων που εκδικάστηκαν	781
	Συνολικός αριθμός συνεδριάσεων σε αυτές	1.288
	Συνολικός αριθμός εκκρεμών υποθέσεων	1.181
	Συνολικός αριθμός παραστάσεων σε αυτές	1.150
	Συνολικός αριθμός υποβληθέντων δικογράφων – υπομνημάτων κ.λπ.	195
Συμμετοχή σε διαιτητικά δικαστήρια	Συνολικός αριθμός Διαιτησιών	21
	Αριθμός παραστάσεων	47
	Αριθμός δικογράφων, υπομνημάτων κ.λπ. που υποβλήθηκαν κατά τη διαιτητική διαδικασία	55
Συλλογικά και μονομελή όργανα – ομάδες εργασίας - νομοπαρασκ. επιτροπές	Συνολικός αριθμός μονομελών ή συλλογικών οργάνων	667
	Συνολικός αριθμός συνεδριάσεων	4.319
	Συνολικός αριθμός συζητηθεισών υποθέσεων	26.578
	Συνολικός αριθμός εκδοθεισών αποφάσεων των μονομελών διοικητικών οργάνων ή υποβληθεισών εισηγήσεων προς τα συλλογικά διοικητικά όργανα	7.935
	Συνολικός αριθμός συμμετοχών σε ομάδες εργασίας	75
	Συνολικός αριθμός συνεδριάσεων	373
	Συνολικός αριθμός συμμετοχών σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές	13
	Συνολικός αριθμός συνεδριάσεων	119
Συμβάσεις	Επεξεργασία συμβάσεων	207
Παραστάσεις Εκτός Έδρας	Συνολικός αριθμός παραστάσεων εκτός έδρας	106
Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Ένωσης	Συνολικός αριθμός δικογράφων	4
	Από τα οποία προσφυγές	0
	Από τα οποία αναίρεσεις	1
	Από τα οποία ασφαλιστικά μέτρα	0
	Κατατέθηκε υπόμνημα	0
	Γραπτές παρατηρήσεις σε προδικαστικά ερωτήματα	24
	Συνολικός αριθμός παραστάσεων	2
Γενικό Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Ένωσης	Προσφυγές κατά αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	1
	Κατατέθηκε υπόμνημα (αντίκρουση, απάντηση, ανταπάντηση) και αιτιολογημένα αιτήματα	2
	Συνολικός αριθμός παραστάσεων	2
Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όργανα	Προκαταρκτικές παρατηρήσεις - απαντήσεις και αιτιολογημένες γνώμες	7

της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λοιποί οργανισμοί, επιτροπές και υπηρεσίες της ΕΕ	Από τις οποίες επί εικαζόμενων παραβάσεων του ενωσιακού δικαίου	3
	Από τις οποίες επί υποθέσεων κρατικών ενισχύσεων	3
	Συμμετοχή σε διμερείς και πολυμερείς συσκέψεις	3
	Παρατηρήσεις - πρόσθετες επισημάνσεις επί των σχετικών πρακτικών των συσκέψεων	35
Ευρωπαϊκό Όργανο Συμβιβασμού	Αιτήσεις συμβιβασμού	1
	Παραστάσεις	1
ΕΔΔΑ και Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ	Φιλικόι διακανονισμοί με πρακτικά	0
	Φιλικόι διακανονισμοί με πράξεις	10
	Μονομερείς δηλώσεις με πρακτικά	1
	Μονομερείς δηλώσεις με πράξεις	48
	Παρατηρήσεις και υπομνήματα επί ατομικών προσφυγών	282
	Αιτήσεις παραπομπής ενώπιον του Τμήματος ευρείας σύνθεσης	0
	Ασφαλιστικά μέτρα	51
	Υπομνήματα επί υποθέσεων ασφαλιστικών μέτρων	90
	Παραστάσεις ενώπιον του ΕΔΔΑ	0
	Παρατηρήσεις στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ	5
Αριθμός αποφάσεων που εκδόθηκαν ή επιδόθηκαν το 2022	Συνολικός αριθμός αποφάσεων	36.388
Αριθμός αποφάσεων με θετική έκβαση για το Δημόσιο το 2022	Συνολικός αριθμός αποφάσεων με θετική έκβαση για το Δημόσιο	18.761
	Αποφάσεις του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου	2
	Αποφάσεις του Αρείου Πάγου	137
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (κτηματολογίου)	10
	Από τις οποίες επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	3
	Από τις οποίες επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης	4
	Από τις οποίες επί υποθέσεων εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	9
	Αποφάσεις των λοιπών πολιτικών δικαστηρίων ουσίας	5.650
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (κτηματολογίου)	910
	Από τις οποίες επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	1.798
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	999
	Από τις οποίες επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης	405
	Από τις οποίες επί υποθέσεων εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	269
	Αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας	798

	Από τις οποίες επί υποθέσεων μισθολογικών αγωγών	29
	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικών προστίμων	5
	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικής εκτέλεσης	11
	Αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων ακυρωτικές	1.161
	Αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων ουσίας	9.463
	Από τις οποίες επί υποθέσεων μισθολογικών αγωγών	3.388
	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικών προστίμων	2.101
	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικής εκτέλεσης	1.628
	Αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου	1.303
	Αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου Ευρωπαϊκής Ένωσης	0
	Αποφάσεις του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκής Ένωσης	3
	Αποφάσεις του ΕΔΔΑ	18
	Αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Οργάνου Συμβιβασμού	0
	Αποφάσεις και πράξεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής και λοιπών οργανισμών, επιτροπών και υπηρεσιών της ΕΕ	0
	Αποφάσεις διαιτητικών δικαστηρίων	0
	Αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων	226
Ενδεικτικές αιτίες έκδοσης αποφάσεων με θετική έκβαση για το Δημόσιο	Απαράδεκτο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του αντιδίκου του Δημοσίου	4.746
	Αβάσιμο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του αντιδίκου του Δημοσίου	10.371
	Βάσιμο του ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του Δημοσίου	1.716
Αριθμός αποφάσεων με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο το 2022	Συνολικός αριθμός αποφάσεων	13.698
	Αποφάσεις του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου	0
	Αποφάσεις του Αρείου Πάγου	136
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (κτηματολογίου)	33
	Από τις οποίες επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	1
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	27
	Από τις οποίες επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης	7
	Από τις οποίες επί υποθέσεων εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	15
	Αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων ουσίας	5.287
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (κτηματολογίου)	1.417
	Από τις οποίες επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	343
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	1.823

	Από τις οποίες επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης	773
	Από τις οποίες επί υποθέσεων εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	187
	Αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας	352
	Από τις οποίες επί υποθέσεων μισθολογικών αγωγών	3
	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικών προστίμων	4
	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικής εκτέλεσης	11
	Αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων ακυρωτικές	486
	Αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων ουσίας	4.011
	Από τις οποίες επί υποθέσεων μισθολογικών αγωγών	572
	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικών προστίμων	692
	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικής εκτέλεσης	1.057
	Αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου	3.248
	Αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου Ευρωπαϊκής Ένωσης	2
	Αποφάσεις του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκής Ένωσης	0
	Αποφάσεις του ΕΔΔΑ	15
	Αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Οργάνου Συμβιβασμού	0
	Αποφάσεις και πράξεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής και Λοιπών Οργανισμών, Επιτροπών και Υπηρεσιών της ΕΕ	0
	Αποφάσεις διαιτητικών δικαστηρίων	7
	Αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων	154
Αριθμός αποφάσεων με αρνητική έκβαση που επιδόθηκαν για το Δημόσιο το 2022	Συνολικός αριθμός αποφάσεων	9.698
	Αποφάσεις κατά των οποίων ασκήθηκε ένδικο μέσο	2.365
	Αποφάσεις κατά των οποίων δεν ασκήθηκε ένδικο μέσο κατόπιν της έκδοσης Πρακτικού Τριμελούς Επιτροπής / Πράξης / Επισημειωματικής Πράξης	6.043
	Αποφάσεις κατά των οποίων δεν χωρούσε ενέργεια	516
	Αποφάσεις κατά των οποίων δεν έγινε ενέργεια εντός του 2022	774
Αριθμός αποφάσεων με αρνητική έκβαση που εκδόθηκαν για το Δημόσιο το 2022 (πλην επιδοθεισών)	Συνολικός αριθμός αποφάσεων	4.000
	Αποφάσεις κατά των οποίων ασκήθηκε ένδικο μέσο	478
	Αποφάσεις κατά των οποίων δεν ασκήθηκε	500

	ένδικο μέσο κατόπιν της έκδοσης Πρακτικού Τριμελούς Επιτροπής / Πράξης / Επισημειωματικής Πράξης	
	Αποφάσεις κατά των οποίων δεν χωρούσε ενέργεια	517
	Αποφάσεις κατά των οποίων δεν έγινε ενέργεια εντός του 2022	2.505
Ενδεικτικές αιτίες έκδοσης αποφάσεων με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο το 2022	Ακύρωση λόγω παράβασης ουσιώδους τύπου της διαδικασίας	347
	Ακύρωση λόγω παράβασης νόμου	479
	Απαράδεκτο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του Δημοσίου	139
	Αβάσιμο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του Δημοσίου	2.228
	Βάσιμο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του αντιδίκου του Δημοσίου	8.841
	Έλλειψη στοιχείων από τη Διοίκηση	110
	Πλημμέλειες του εθνικού συστήματος ελέγχου	25
	Ενισχύσεις μη συμβατές η ή δαπάνες αποκλειόμενες από τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης	2
	Επαναλαμβανόμενες-συνήθεις παραβάσεις της ΕΣΔΑ. Μη συμμόρφωση με πάγια νομολογία του ΕΔΔΑ	6
Λοιπές Περιπτώσεις Αποφάσεων	Συνολικός αριθμός	3.929
	Από τις οποίες αναβλητικές	1.860
	Από τις οποίες παραπεμπτικές	814
	Από τις οποίες καταργητικές	1.255
Αιτήσεις Εξωδικαστικής Επίλυσης Διαφοράς / Αιτήσεις εξωδικαστικού συμβιβασμού	Σύνολο αιτήσεων	268
	Από τις οποίες έγιναν δεκτές	140
	Από τις οποίες απορρίφθηκαν	24
	Από τις οποίες εκκρεμούν	104
Στοιχεία Γραφείων	Συνολικός αριθμός εγγράφων	724.499
	Αριθμός εισερχομένων εγγράφων	478.108
	Αριθμός εξερχομένων εγγράφων	246.391
	Αριθμός νέων υποθέσεων (δικαστικών και εξώδικων)	52.969
	Αριθμός νέων ερωτημάτων	280

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ.
ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΥ ΝΣΚ ΓΙΑ ΤΟ 2022

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΥΠΟ-ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ
Δικόγραφα	Συνολικός αριθμός δικογράφων	483
	Συνολικός αριθμός αιτήσεων αναίρεσης	19
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (κτηματολογίου)	9
	Από τις οποίες επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	1
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	4
	Από τις οποίες επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης	1
	Από τις οποίες επί υποθέσεων εκτέλεσης (κοινής και διοικητικής) και πτωχευτικών διαδικασιών	2
	Συνολικός αριθμός πρόσθετων λόγων	0
	Συνολικός αριθμός εφέσεων	162
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (κτηματολογίου)	89
	Από τις οποίες επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	5
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	22
	Από τις οποίες επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης	13
	Από τις οποίες επί υποθέσεων εκτέλεσης (κοινής και διοικητικής) και πτωχευτικών διαδικασιών	2
	Συνολικός αριθμός πρόσθετων λόγων	0
	Συνολικός αριθμός αγωγών	143
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (αγωγές κτηματολογίου)	124
	Συνολικός αριθμός ανακοπών	89
	Από τις οποίες κατά πινάκων κατάταξης	66
	Από τις οποίες κατά πράξεων εκτέλεσης	11
Συνολικός αριθμός λοιπών ενδίκων μέσων και βοηθημάτων	70	
Παραστάσεις στο Διοικητικό Πρωτοδικείο	Συνολικός αριθμός παραστάσεων	126
	Συνολικός αριθμός συζητηθεισών υποθέσεων	123
	Από τις οποίες επί υποθέσεων μισθολογικών αγωγών	53
	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικών προστίμων	11
	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικής εκτέλεσης	0

	Συνολικός αριθμός αιτήσεων αναστολής και αιτήσεις προσωρινής δικαστικής προστασίας	3
Παραστάσεις στο Πολιτικό Πρωτοδικείο	Συνολικός αριθμός παραστάσεων	1.133
	Συνολικός αριθμός παραστάσεων στο Πολυμελές Πρωτοδικείο	56
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (κτηματολογίου)	10
	Από τις οποίες επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	5
	Από τις οποίες επί υποθέσεων εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	5
	Συνολικός αριθμός παραστάσεων στο Μονομελές Πρωτοδικείο	1.007
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (κτηματολογίου)	586
	Από τις οποίες επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	8
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	71
	Από τις οποίες επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης	118
	Από τις οποίες επί υποθέσεων εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	32
	Συνολικός αριθμός παραστάσεων σε ασφαλιστικά μέτρα, προσωρινές διαταγές	70
Παραστάσεις στο Ειρηνοδικείο	Συνολικός αριθμός παραστάσεων	99
	Από τις οποίες επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	0
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	32
	Από τις οποίες επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης	5
	Από τις οποίες επί υποθέσεων εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	10
Ποινικές Υποθέσεις	Συνολικός αριθμός ποινικών υποθέσεων που εκδικάστηκαν	3
	Συνολικός αριθμός συνεδριάσεων σε αυτές	2
	Συνολικός αριθμός εκκρεμών υποθέσεων	1
	Συνολικός αριθμός παραστάσεων σε αυτές	1
Αριθμός αποφάσεων που εκδόθηκαν το 2022	Συνολικός αριθμός αποφάσεων	804
Αριθμός αποφάσεων με θετική έκβαση για το Δημόσιο το 2022	Συνολικός αριθμός αποφάσεων με θετική έκβαση για το Δημόσιο	248
	Αποφάσεις πολιτικών δικαστηρίων	223
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (κτηματολογίου)	46
	Από τις οποίες επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	5
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	58
	Από τις οποίες επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης	32

	Από τις οποίες επί υποθέσεων εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	29
	Αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων ουσίας	23
	Από τις οποίες επί υποθέσεων μισθολογικών αγωγών	14
	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικών προστίμων	0
	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικής εκτέλεσης	1
	Αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων	2
Ενδεικτικές αιτίες έκδοσης αποφάσεων με θετική έκβαση για το Δημόσιο	Απαράδεκτο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του αντιδίκου του Δημοσίου	44
	Αβάσιμο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του αντιδίκου του Δημοσίου	102
	Βάσιμο του ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του Δημοσίου	53
Αριθμός αποφάσεων με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο το 2022	Συνολικός αριθμός αποφάσεων	492
	Αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων ουσίας	490
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.2664/1998 (κτηματολογίου)	336
	Από τις οποίες επί υποθέσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	12
	Από τις οποίες επί υποθέσεων του ν.3869/2010 (υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα)	26
	Από τις οποίες επί υποθέσεων πινάκων κατάταξης	39
	Από τις οποίες επί υποθέσεων εκτέλεσης και πτωχευτικών διαδικασιών	7
	Αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων ουσίας	1
	Από τις οποίες επί υποθέσεων μισθολογικών αγωγών	0
	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικών προστίμων	0
	Από τις οποίες επί υποθέσεων διοικητικής εκτέλεσης	0
	Αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων	1
Ενδεικτικές αιτίες έκδοσης αποφάσεων με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο το 2022	Ακύρωση λόγω παράβασης ουσιώδους τύπου της διαδικασίας	0
	Ακύρωση λόγω παράβασης νόμου	0
	Απαράδεκτο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του Δημοσίου	15
	Αβάσιμο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του Δημοσίου	213
	Βάσιμο ενδίκου μέσου ή βοηθήματος του αντιδίκου του Δημοσίου	228
	Έλλειψη στοιχείων από τη Διοίκηση	0
Λοιπές Περιπτώσεις Αποφάσεων	Συνολικός αριθμός	64
	Από τις οποίες αναβλητικές	41
	Από τις οποίες παραπεμπτικές	11
	Από τις οποίες καταργητικές	12

4.2. Δραστηριότητα Προέδρου του ΝΣΚ ως Agent της Ελληνικής Δημοκρατίας

Η δραστηριότητα της Προέδρου του ΝΣΚ ως Agent της Ελληνικής Δημοκρατίας κατά το έτος 2022 ήταν η ακόλουθη:

- Πρόταση για θέσπιση διατάξεων νόμου, στο πλαίσιο λήψης γενικών μέτρων εκτέλεσης αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), σε συμμόρφωση με αποφάσεις του (βλ. κατωτέρω κεφ. 4.3.).
- Συνεργασία με τους εκπροσώπους (Agents) των Κρατών - Μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης, με στόχο την ανταλλαγή εμπειριών και την από κοινού αντιμετώπιση ζητημάτων σε σχέση με τη διαδικασία στο ΕΔΔΑ και συμμετοχή σε συνάντηση όλων των Agents με τη Γραμματεία του ΕΔΔΑ στο Στρασβούργο, που έλαβε χώρα στις 5 Δεκεμβρίου 2022, με αντικείμενο θέματα της διαδικασίας ενώπιον του ΕΔΔΑ (μεγάλο πλήθος εκκρεμών ρωσικών υποθέσεων, θεσμοθέτηση σταδίου επιδίωξης φιλικού διακανονισμού των υποθέσεων πριν από την έναρξη της τυχόν αντιδικίας), καθώς και ενημέρωση για τα ποσά στα οποία κυμαίνονται οι αποζημιώσεις που επιδικάζονται για παραβιάσεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ).
- Περιορισμός των εκκρεμών προς εκτέλεση αποφάσεων από 125 σε 77 μετά τη λήψη εκ μέρους των Εθνικών Αρχών επαρκών ατομικών και γενικών μέτρων συμμόρφωσης με τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ τις οποίες έθεσε υπόψη τους ο Agent.

Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης αποφάσισε τη λήξη της επιτήρησης εκτέλεσης 48 αποφάσεων του ΕΔΔΑ, οι οποίες αποτελούσαν μέρος ευρύτερων κατηγοριών υποθέσεων υπό επιτήρηση εκτέλεσης, και αφορούν ιδίως, στις ακόλουθες παραβιάσεις:

- μη εκτέλεση αποφάσεων των εθνικών δικαστηρίων και μη λήψη μέτρων από τις αρμόδιες αρχές προς εκκένωση του ακινήτου των προσφευγουσών
 - συνθήκες κράτησης σε καταστήματα κράτησης και παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης
 - περιορισμούς της ελευθερίας λόγου, λόγω μη σύμφωνης με την ΕΣΔΑ προστασίας της προσωπικότητας εις βάρος της ελευθερίας λόγου.
 - μη πρόσβαση σε δικαστήριο, λόγω τυπολατρικής ερμηνείας των προϋποθέσεων παραδεκτού ενδίκων μέσων σε ποινικές διαδικασίες.
 - παραβίαση της αρχής ne bis in idem σε υποθέσεις λαθρεμπορίας.
 - παραβίαση περιουσιακού δικαιώματος, λόγω αιτιολογίας δικαστικών αποφάσεων επί αγωγών για αναγνώριση κυριότητας κατά του Δημοσίου ή ΝΠΔΔ.
- Με το έγγραφο της Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό πρωτοκόλλου 173609/572724/19-12-2022, ενημερώθηκε ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου για τη νομολογία του ΕΔΔΑ σχετικά με τις συνθήκες κράτησης και τα κριτήρια

αποτελεσματικότητας των εθνικών ενδίκων μέσων, με τα οποία προβάλλονται αιτιάσεις για συνθήκες κράτησης από κρατούμενους. Στη συνέχεια εκδόθηκε η σχετική Εγκύκλιος του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, με αριθμό 3/2023.

■ Σύνταξη και αποστολή εγγράφων διάχυσης αποφάσεων του ΕΣΔΑ σε 5 υποθέσεις. Οι αποφάσεις αυτές αφορούν στις ακόλουθες παραβιάσεις:

- Περιορισμοί της ελευθερίας λόγου, λόγω μη σύμφωνης με την ΕΣΔΑ προστασίας της προσωπικότητας εις βάρος της ελευθερίας λόγου (ποινική καταδίκη λόγω δυσφήμισης με δήλωση κατά τη διάρκεια τηλεοπτικής εκπομπής).
- Μη εκτέλεση ή καθυστερημένη εκτέλεση αποφάσεων των εθνικών δικαστηρίων.
- Αβεβαιότητα ως προς τη νομιμότητα απόφασης ανακριτή με την οποία διατάχθηκε προσωρινή κράτηση.
- Παραβίαση του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή, λόγω επιβολής σε κρατούμενο μη συμβατής με την ΕΣΔΑ πειθαρχικής ποινής.
- Παραβίαση του διαδικαστικού σκέλους του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ, λόγω ελλιπούς ποινικής και διοικητικής διερεύνησης καταγγελιών κρατούμενου από όργανα της τάξης κατά τη σύλληψή του.

■ Σύνταξη και αποστολή «Σχεδίων Δράσης» και «Αναφορών Δράσης» σε 22 υποθέσεις ή ομάδες υποθέσεων, στις οποίες περιλαμβάνονται:

- οι προαναφερόμενες 2 υποθέσεις για τις οποίες έγινε διάχυση αποφάσεων για την αβεβαιότητα ως προς τη νομιμότητα απόφασης ανακριτή και για την παραβίαση του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή.
- 2 υποθέσεις που αφορούν σε παραβίαση του δικαιώματος στην οικογενειακή ζωή, λόγω μη εκτέλεσης δικαστικών αποφάσεων, σχετικών με την επιμέλεια τέκνων.
- 2 υποθέσεις που αφορούν στις συνθήκες κράτησης και στην παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης κατά τη διάρκεια της κράτησης.
- 2 υποθέσεις που αφορούν σε παραβίαση περιουσιακού δικαιώματος ή δικαιώματος σε δίκαιη δίκη, λόγω απόρριψης αιτημάτων που υποβλήθηκαν κατά τη διαδικασία απαλλοτριώσεων.
- 2 ομάδες υποθέσεων που αφορούν σε παραβίαση του δικαιώματος στην ελευθερία έκφρασης.
- 1 ομάδα υποθέσεων που αφορούν σε παραβίαση του δικαιώματος στην ελευθερία κίνησης, λόγω πλημμελειών στη διαδικασία ακούσιας νοσηλείας.
- 1 ομάδα υποθέσεων που αφορούν σε παραβίαση περιουσιακού δικαιώματος ή παραβίαση του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη, λόγω της αιτιολογίας δικαστικών αποφάσεων σε διαφορές σχετικές με αναγνώριση δικαιώματος κυριότητας μεταξύ του Δημοσίου ή ΝΠΔΔ και ιδιωτών.
- 1 ομάδα υποθέσεων που αφορούν σε παραβίαση του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή, λόγω πλημμελειών κατά τη διάρκεια κατ' οίκον έρευνας στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας.
- 2 που αφορούν σε παραβίαση του εύλογου χρόνου διαδικασίας ενώπιον

των πολιτικών δικαστηρίων.

- 1 υπόθεση που αφορά σε πλημμελή διερεύνηση των αιτιών θανάτου γυναίκας κατά τον τοκετό.
- 1 υπόθεση παραβίασης του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη, κατόπιν απόρριψης ενδίκου μέσου σε ποινική διαδικασία, λόγω τυπολατρικής ερμηνείας των προϋποθέσεων παραδεκτού ενδίκου μέσου.
- 1 υπόθεση παραβίασης του δικαιώματος μη αποκάλυψης των θρησκευτικών πεποιθήσεων του ατόμου σε υπόθεση ονοματοδοσίας τέκνου.
- 1 υπόθεση παραβίασης περιουσιακού δικαιώματος, λόγω μη εκτέλεσης δικαστικής απόφασης και μη λήψης μέτρων από τις αρχές για την εκκένωση ακινήτου των προσφευγουσών που είχε καταληφθεί.
- 2 υποθέσεις παραβίασης περιουσιακού δικαιώματος.

■ Σύνταξη «Ανακοίνωσης» (Communication) για τη συζήτηση της ομάδας υποθέσεων, με αντικείμενο τις συνθήκες κράτησης προσωρινά κρατούμενων και κρατούμενων που εκτίουν ποινή, κατά την 1428η Σύνοδο της Επιτροπής Υπουργών (Μάρτιος 2022), με την οποία οι ελληνικές αρχές, αφενός απαντούσαν σε ερωτήματα που είχαν τεθεί από την Επιτροπή, κατά την προηγούμενη συνεδρίαση της, και αφετέρου εξέθεταν τα ληφθέντα μέτρα, προς συμμόρφωση με τις σχετικές αποφάσεις του ΕΔΔΑ.

■ Σύνταξη και αποστολή απαντήσεων σε αναφορές (Communications του άρθρου 9.1 και 9.2 του Κανονισμού της Επιτροπής Υπουργών) προσφευγόντων προς την Επιτροπή Υπουργών σε 8 υποθέσεις, κυρίως: α) για μη συμβατότητα με την ΕΣΔΑ και την πρακτική της Επιτροπής Υπουργών του συμψηφισμού του επιδικασθέντος από το ΕΔΔΑ ποσού δίκαιης ικανοποίησης με οφειλές των δικαιούχων προς το Ελληνικό Δημόσιο και β) για υποθέσεις παραβίασης του άρθρου 9 της ΕΣΔΑ (θρησκευτική ελευθερία, προϋποθέσεις απαλλαγής από το μάθημα των Θρησκευτικών και ονοματοδοσία τέκνου).

■ Σύνταξη και αποστολή 6 εγγράφων παροχής απόψεων προς τη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία Στρασβούργου, οι οποίες αφορούσαν σε παρατηρήσεις και σχόλια επί σχεδίων Σημειώσεων και Αποφάσεων που είχαν συνταχθεί από τη Γραμματεία της Επιτροπής Υπουργών και προωθηθεί στην Επιτροπή, προς συζήτηση και λήψη απόφασης (ομάδα υποθέσεων με αντικείμενο παραβίαση του δικαιώματος του «συνεταυρίζεσθαι» και ζητήματα τροποποίησης των κανόνων λειτουργίας της Επιτροπής Υπουργών).

■ Ενημέρωση της Υπηρεσίας Εκτέλεσης των αποφάσεων του ΕΔΔΑ σχετικά με την καταβολή σε δικαιούχους (προσφεύγοντες και εκπροσώπους τους) 24 υποθέσεων επιδικασθέντων ποσών δίκαιης ικανοποίησης που ανήλθαν συνολικά σε 804.178,54 ευρώ. Σύμφωνα δε με την Ετήσια Έκθεση της Επιτροπής Υπουργών έτους 2022, στις 31-12-2022 εκκρεμούσε η ενημέρωση της Επιτροπής για την καταβολή της επιδικασθείσας δίκαιης ικανοποίησης σε μία (1) ακόμη υπόθεση.

4.3. Θέσπιση διατάξεων κατόπιν εισηγήσεων - προτάσεων του ΝΣΚ

Μεταξύ των προβλεπόμενων στο άρθρο 4 παρ.1 του ν.4831/2021 αρμοδιοτήτων του ΝΣΚ, περιλαμβάνεται και η αναφερόμενη στην περ.η αυτού περί εισήγησης προς τους αρμόδιους Υπουργούς για τη θέσπιση διατάξεων προς προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος. Το ΝΣΚ, κατά το έτος 2022, άσκησε την αρμοδιότητά του αυτή, είτε μεμονωμένα είτε σε συνεργασία με συναρμόδιους φορείς, με σκοπό την ολοκλήρωση, βελτίωση και εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου λειτουργίας του ίδιου του ΝΣΚ, την επίλυση διαπιστωθέντων προβλημάτων κατά την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, τη συμμόρφωση της χώρας με τις αποφάσεις του ΕΛΔΑ, αλλά και τον εκσυγχρονισμό και επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης. Ειδικότερα κατά το έτος 2022:

- Κατόπιν της πρότασης της Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό πρωτ. ΚΥ-160172/1000.21/03-12-2021, προς τον Υπουργό Οικονομικών σχετικά με τα ζητήματα που αφορούν στην παρακράτηση των αμοιβών διαιτησίας των λειτουργών του ΝΣΚ, ψηφίστηκε το άρθρο 74 του ν.4916/2022 (Α' 65), με το οποίο αντικαταστάθηκε η παρ.2 και προστέθηκαν οι παρ.3 έως και 12 στο άρθρο 6 του ν.1816/1988 (Α' 251). Καθιερώθηκε έτσι ένα διαφανές σύστημα ορθολογικής διαχείρισης και δίκαιης κατανομής των ποσών που παρακρατούνται από τις διαιτητικές αμοιβές των λειτουργών του ΝΣΚ.
- Έγινε επεξεργασία, με συμμετοχή λειτουργών του ΝΣΚ, ρύθμισης που τροποποιεί τη διάταξη του άρθρου 6 παρ.2 περ.γ του ν.2664/1998, προβλέπει τη διασύνδεση των Ληξιαρχείων της Χώρας και του Ελληνικού Κτηματολογίου και ρυθμίζει τις περιπτώσεις στις οποίες ο εναγόμενος έχει ήδη αποβιώσει πριν από την κατάθεση ή την επίδοση της κτηματολογικής αγωγής ή η αγωγή αυτή δεν έχει στραφεί ή δεν έχει επιδοθεί νόμιμα σε κάποιον από τους νομιμοποιούμενους παθητικά, έτσι ώστε να αντιμετωπισθούν τα σχετικά ζητήματα που αφορούν στην έγερση των κτηματολογικών αγωγών από το Δημόσιο ή ιδιώτες.

Η σχετική ρύθμιση τέθηκε σε ισχύ με τα άρθρα 12 έως και 15 του Μέρους Β' του Κεφαλαίου Α' του ν.4934/2022 (Α'100) «Ένταξη των περιοχών ισχύος του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου στο Εθνικό Κτηματολόγιο, εφαρμογή σε αυτές της κοινής εθνικής νομοθεσίας - Διασύνδεση Ληξιαρχείων και "Ελληνικού Κτηματολογίου" - Καταχώριση αγωγών και αιτήσεων στα κτηματολογικά φύλλα και λοιπές διατάξεις».

- Προωθήθηκαν προς τον Υπουργό Οικονομικών σχέδια διατάξεων, με τις οποίες προτάθηκαν προσθήκες, αλλαγές και διορθώσεις σε διατάξεις του ν.4831/2021, προκειμένου να καλυφθούν κενά ή να διορθωθούν γραφικά ή λεκτικά σφάλματα του ανωτέρω νόμου, που διαπιστώθηκαν κατά την εφαρμογή των διατάξεων του στην πράξη μετά την έναρξη της ισχύος του. Οι σχετικές αλλαγές και διορθώσεις τέθηκαν σε ισχύ με τα άρθρα 22 έως 38 του ν.4949/2022 (Α' 126).

- Μετά από ανάληψη σχετικής πρωτοβουλίας από το ΝΣΚ (κατά τα προβλεπόμενα και στο άρθρο 12 περ.γ του ν.4831/2021), θεσπίστηκε με το άρθρο 8 του ν.4985/2022 «Αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός Σωφρονιστικού Κώδικα - Τροποποιήσεις στον ν.2776/1999 και άλλες διατάξεις» (Α' 203) εθνικό ένδικο βοήθημα για την προβολή αιτιάσεων από κατάδικους και υπόδικους για τις συνθήκες κράτησής τους στα Σωφρονιστικά Καταστήματα και σε άλλους χώρους κράτησης, καθώς και για την παροχή σε αυτούς της ενδεδειγμένης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Από τον χρόνο θέσης σε ισχύ του ως άνω νόμου, ήτοι από τις 27-10-2022 και εντεύθεν, ασκήθηκαν 29 προσφυγές του νέου άρθρου 6Α του Σωφρονιστικού Κώδικα (μία εκ των οποίων από 28 κρατούμενους στο Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού). Επ' αυτών έχουν εκδοθεί ήδη 2 βουλεύματα, ήτοι το βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Λάρισας, με αριθμό 30/2023 και το βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Ηρακλείου, με αριθμό 75/2023, με τα οποία απορρίφθηκαν οι ασκηθείσες προσφυγές ως ουσία αβάσιμες. Επί των υπολοίπων προσφυγών αναμένεται η έκδοση απόφασης.

Τέλος, το ΝΣΚ, στο πλαίσιο χειρισμού προσφυγών ενώπιον του ΕΔΔΑ, έχει θέσει υπόψη του Δικαστηρίου τη θέσπιση του προαναφερόμενου ενδίκου βοηθήματος, όσο και την έκδοση του ανωτέρω βουλεύματος του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Λάρισας, με αριθμό 30/2023 και αναμένεται η αξιολόγηση από το ΕΔΔΑ της αποτελεσματικότητας του θεσπισθέντος ενδίκου βοηθήματος.

- Προωθήθηκε προς τον Υπουργό Οικονομικών σχέδιο διάταξης τροποποίησης του άρθρου 66 παρ.6 του ν.4714/2020 ως προς τη χρονική διάρκεια της εξαίρεσης των διοικητικών υπαλλήλων του ΝΣΚ από τις διατάξεις του ν.4440/2016 (Α' 224) που ισχύουν για το Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας και απαγόρευσης απόσπασής τους κατ' εφαρμογή γενικής ή ειδικής διάταξης, σε άλλη υπηρεσία, Αρχή, Σώμα, ΝΠΔΔ ή ΝΠΔ, εξαιρουμένων των σε αυτό προβλεπομένων αποσπάσεων. Η σχετική ρύθμιση τέθηκε σε ισχύ με το άρθρο 165 παρ.1. του ν.4972/2022 (Α'181).
- Με τη σύμπραξη και του ΝΣΚ, θεσπίστηκαν εντός του 2022 οι διατάξεις των άρθρων 29 και 30 παρ.2 του ν.4990/2022 (Α'210) που προβλέπουν την ηλεκτρονική επίδοση εγγράφων από το Συμβούλιο της Επικρατείας και τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια στο Ελληνικό Δημόσιο, δια του ΝΣΚ.
- Κατόπιν πρωτοβουλίας του ΝΣΚ, επεξεργασίας και σύνταξης του σχεδίου π.δ., καθώς και της αιτιολογικής αυτού έκθεσης, εκδόθηκε δυνάμει της εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 122 παρ.1 του ν.4831/2021, το π.δ.51/2022 «Αρμοδιότητες των Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.)» (Α' 123), σχετικά με τη διάρθρωση και τις αρμοδιότητες των Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ, με το οποίο υλοποιήθηκε ο εκσυγχρονισμός της δομής και της λειτουργίας του ΝΣΚ κατά τα προβλεπόμενα στον ν.4831/2021.

- Με σκοπό την ολοκλήρωση της νεοπαγούς ρύθμισης του άρθρου 74 του ν.4916/2022, με την οποία θεσπίζεται ένα πλήρες, σαφές και αναλυτικό θεσμικό πλαίσιο για τα ζητήματα της παρακράτησης των αμοιβών των Λειτουργών του Ν.Σ.Κ. και με βάση τη σχετική εξουσιοδοτική διάταξη, εκδόθηκε η απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών με αριθμό οικ.2/123031/ΔΛΤΠ-Α/31-05-2022 (Β'2727) «Άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού του Ελληνικού Δημοσίου στην Τράπεζα της Ελλάδος υπό την ομάδα λογαριασμών 234» για την παρακατάθεση ποσοστού 25% από το ποσό της αμοιβής λειτουργού του ΝΣΚ ως διατηρητέ ή επιδιαιτητέ σε εθνικές ή διεθνείς διατηρήσεις καθώς και σε διατηρήσεις που διέπονται από ειδικές διατάξεις.
- Με δεδομένο ότι την 1η-01-2023 δεν αναμενόταν να έχει λάβει χώρα (και ούτε εν τέλει πραγματοποιήθηκε) η, αρχικώς προγραμματισθείσα στο πλαίσιο υλοποίησης του νέου ΟΠΣ του ΝΣΚ, προμήθεια του νέου εξοπλισμού, ούτε να έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες πρόσληψης των αναγκαίου διοικητικού προσωπικού (κλάδου Π.Ε. και Τ.Ε. Πληροφορικής) και προκειμένου να μην κληθεί το Ν.Σ.Κ. να συντηρήσει παλιό εξοπλισμό, ο οποίος στις περισσότερες περιπτώσεις δεν αποτελεί ίδιο εξοπλισμό, αλλά εξοπλισμό των Υπουργείων στα οποία υπάγονται τα εκάστοτε Γραφεία Νομικού Συμβουλίου, προτάθηκε η έκδοση της υπουργικής απόφασης, με αριθμό 542/2022, για τη μετάθεση για ένα έτος της έναρξης εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 29 παρ.3 του ν.4831/2021, που προβλέπει ότι οι δαπάνες για την προμήθεια ηλεκτρονικών υπολογιστών, εκτυπωτών και εικονοποιητών, τη συντήρηση, καθώς και την προμήθεια των ανταλλακτικών του εξοπλισμού αυτού βαρύνουν τον προϋπολογισμό του ΝΣΚ.
- Δυνάμει της εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 122 του ν.4831/2021 και προκειμένου να ληφθούν για πρώτη φορά τα απαιτούμενα μέτρα για την εξισορρόπηση των απαιτητικών υπηρεσιακών καθηκόντων των ανδρών γονέων λειτουργών του ΝΣΚ με την οικογενειακή τους ζωή, σε εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/1158 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 20ής Ιουνίου 2019, διατυπώθηκε αίτημα και γνώμη της Προέδρου ΝΣΚ για την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών με αριθμό 38/2022 (Β'384), με την οποία ρυθμίστηκαν ο τρόπος, το όργανο και η διαδικασία χορήγησης της άδειας πατρότητας στους άνδρες λειτουργούς του ΝΣΚ.

4.4. Γραφείο Επιθεώρησης

Κατά το έτος 2022, από το Γραφείο Επιθεώρησης ΝΣΚ αξιολογήθηκαν τριάντα επτά (37) Υπηρεσιακές Μονάδες του ΝΣΚ και επιθεωρήθηκαν συνολικά εκατό (100) λειτουργοί του, σύμφωνα με τα άρθρα 76-79 του ν.4831/2021, το άρθρο δεύτερο της απόφασης Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 64/2020, και την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, με αριθμό 563/2019, κατά το μέρος που εξακολουθεί να ισχύει.

Ειδικότερα, κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους 2022, αξιολογήθηκαν είκοσι πέντε (25) Υπηρεσιακές Μονάδες ΝΣΚ και επιθεωρήθηκαν πενήντα (50) λειτουργοί του [τριάντα οκτώ (38) Πάρεδροι, οκτώ (8) Δικαστικοί Πληρεξούσιοι Α' και τέσσερις (4) Δόκιμοι Δικαστικοί Πληρεξούσιοι], συντάχθηκαν δε ισάριθμες εκθέσεις αξιολόγησης και επιθεώρησης. Κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους 2022 αξιολογήθηκαν δώδεκα (12) Υπηρεσιακές Μονάδες ΝΣΚ και επιθεωρήθηκαν πενήντα (50) λειτουργοί του [είκοσι τρεις (23) Πάρεδροι, είκοσι (20) Δικαστικοί Πληρεξούσιοι Α' και επτά (7) Δόκιμοι Δικαστικοί Πληρεξούσιοι], συντάχθηκαν δε ισάριθμες εκθέσεις αξιολόγησης και επιθεώρησης.

Συμπερασματικά, από τις ως άνω εκθέσεις επιθεώρησης των λειτουργών του ΝΣΚ, που διενεργήθηκαν κατά το έτος 2022, προέκυψε ότι αυτοί ανταποκρίθηκαν στις απαιτήσεις της ορθής διαχείρισης των υποθέσεων που τους ανατέθηκαν, αξιολογηθέντες στα κριτήρια του άρθρου 79 του ν.4831/2021¹⁰ ως εξαίρετοι ή πολύ καλοί, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων που αξιολογήθηκαν ως προς την υπηρεσιακή τους απόδοση ως καλοί.

Όσον αφορά στις αξιολογήσεις των ανωτέρω Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ που διενεργήθηκαν κατά το ίδιο έτος, προέκυψε, καταρχάς, η εύρυθμη λειτουργία όλων των αξιολογηθέντων Γραφείων Νομικού Συμβουλίου και Δικαστικών Γραφείων που εδρεύουν τόσο στην Περιφέρεια Αττικής όσο και στην επαρχία.

Ειδικότερα, από την επιτόπια επίσκεψη των Επιθεωρητών, σε συνδυασμό και

¹⁰ Κριτήρια αξιολόγησης είναι: α) το ήθος και η κοινωνική παράσταση, β) το σθένος και η υπηρεσιακή συμπεριφορά, όπως ιδίως, η καθημερινή παρουσία στο Γραφείο και η συνεργασία και βοήθεια/υποστήριξη συναδέλφων, η ενεργή συμμετοχή στα συλλογικά όργανα του ΝΣΚ, η μαχητική υπεράσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου ή του οικείου φορέα στα ακροατήρια των δικαστηρίων και στις λοιπές υπηρεσίες και αρχές, γ) η επιστημονική κατάρτιση, όπως ιδίως γνώση και ορθή χρήση της νομοθεσίας, πρόσφατης και προσήκουσας νομολογίας και θεωρίας κατά τον χειρισμό των υποθέσεων, η συστηματική χρέωση ειδικών και πολύπλοκων υποθέσεων, η συμμετοχή σε ομάδες εργασίας, επιστημονική/συγγραφική δραστηριότητα, η συμμετοχή σε σεμινάρια, ημερίδες, διαλέξεις, δ) οι νομικές δεξιότητες, όπως ιδίως η κρίση, η αντίληψη, η ικανότητα στην κατανόηση των υποθέσεων, η ικανότητα κατάστροφης, σύνταξης και διατύπωσης του αναγκαίου δικανικού συλλογισμού στα δικόγραφα, στις εισηγήσεις και στα απαντητικά έγγραφα, καθώς και ο βαθμός πληρότητάς τους, ε) η επιμέλεια, εργατικότητα, ποιοτική και ποσοτική υπηρεσιακή απόδοση, όπως, ιδίως, η τήρηση και η ενημέρωση του ηλεκτρονικού αρχείου, ο αριθμός και το είδος ενεργών φακέλων, η επίσπευση υποθέσεων, η μη άσκηση απαράδεκτων ή καταχρηστικών ένδικων μέσων, στ) η ικανότητα διαχείρισης φόρτου υποθέσεων και εκκρεμοτήτων, η ικανότητα ανταπόκρισης και προσαρμογής σε πιθανά νέα και πρόσθετα καθήκοντα, η χρήση και εξοικείωση με τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, όπως, ιδίως, ο χειρισμός ηλεκτρονικού υπολογιστή, με έμφαση στην επεξεργασία κειμένων, στη λειτουργία σε περιβάλλον ΟΠΣ, στη διαχείριση υπολογιστικών φύλλων, στη χρήση υπηρεσιών διαλειτουργικότητας και διαδικτύου.

με τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη τους από τη Διεύθυνση Πληροφορικής ΝΣΚ, διαπιστώθηκε ότι το έργο στις Μονάδες αυτές διεξήχθη ομαλά, χωρίς ουσιαστικά προβλήματα και χωρίς ιδιαίτερες εκκρεμότητες.

Η στελέχωση των Γραφείων κρίθηκε ικανοποιητική σε όλους τους βαθμούς, πλην όμως σε μερικές περιπτώσεις επισημάνθηκε ότι χρήζει ενίσχυσης στον βαθμό του Δικαστικού Πληρεξουσίου. Ήδη, μετά την ολοκλήρωση του διενεργηθέντος Διαγωνισμού πλήρωσης 43 κενών θέσεων Δικαστικών Πληρεξουσίων, κατέστη δυνατή η κάλυψη των υφιστάμενων κατά τον χρόνο σύνταξης των σχετικών εκθέσεων κενών.

Περαιτέρω, διαπιστώθηκε ότι οι Προϊστάμενοι μεριμνούν για την άρτια οργάνωση των Γραφείων και την εύρυθμη λειτουργία τους, καθώς και για την ορθολογική κατανομή των υποθέσεων στους υπηρετούντες, σχετικά δε παράπονα δεν διατυπώθηκαν από τους υφισταμένους τους. Επίσης, στα Γραφεία επικρατεί κλίμα σύμπνοιας και συνεργασίας και δεν διαπιστώθηκε δυσαρμονία μεταξύ των υπηρετούντων σε κάποιο Γραφείο.

Σύμφωνα δε με τις σχετικές εκθέσεις οι στεγαστικές και λοιπές ανάγκες (επίπλωση, θέρμανση, ψύξη) των Γραφείων καλύπτονται, κατά κανόνα, ικανοποιητικά. Ως προς τον ηλεκτρονικό εξοπλισμό, διαπιστώθηκε ότι, ενώ έχει εκσυγχρονισθεί σε μεγάλη έκταση, χρειάζονται περαιτέρω ενέργειες για την ολοκλήρωση της αναβάθμισής του, την αναβάθμιση της ταχύτητας της διαδικτυακής σύνδεσης, την υποστήριξη του ΟΠΣ, της ψηφιακής υπογραφής και των τηλεδιασκέψεων καθώς και αντικατάσταση παλαιωμένων ΗΥ, εκτυπωτών και φωτοτυπικών μηχανημάτων.

Επισημαίνεται ότι οι δαπάνες εγκατάστασης, στέγασης και λειτουργίας των Γραφείων Νομικού Συμβουλίου και των Ειδικών Γραφείων Νομικού Συμβουλίου βαρύνουν τους προϋπολογισμούς των αντίστοιχων Υπουργείων σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 29 του ν.4831/2021 και, ως εκ τούτου, οι αρμόδιες υπηρεσίες των τελευταίων θα πρέπει να ικανοποιούν τα σχετικά αιτήματα των Προϊσταμένων των Γραφείων, ώστε να διασφαλίζεται η εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία τους. Το ίδιο ισχύει και για τις δαπάνες για την προμήθεια ηλεκτρονικών υπολογιστών εκτυπωτών και εικονοποιητών, τη συντήρηση, καθώς και την προμήθεια των ανταλλακτικών του εξοπλισμού αυτού έως 01-01-2024, μετά τη μετάθεση της έναρξης εφαρμογής της διάταξης της παρ.3 του άρθρου 29 του ν.4831/2021 με την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με αριθμό 542/2022 (Β' 5601).

4.5. Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Δεδομένων

Στο άρθρο 19 του ν.4831/2021 προβλέπονται η αποστολή, οι στόχοι, οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του Αυτοτελούς Γραφείου Προστασίας Δεδομένων του ΝΣΚ. Ειδικότερα, αποστολή του Γραφείου είναι η ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών, εμπορικών, βιομηχανικών ή άλλων προστατευόμενων δεδομένων φυσικών ή άλλων προσώπων, τα οποία περιέρχονται και τηρούνται στο ΝΣΚ, η εισήγηση για

αιτήματα πρόσβασης σε έγγραφα που εκδίδονται από το ΝΣΚ ή περιέχονται σε αρχεία του και η εισήγηση για θέματα που αφορούν στη νομοθεσία περί κρατικών αρχείων.

Στο πλαίσιο αυτό, κατόπιν της από 20-05-2022 Πρόσκλησης του ΝΣΚ (ΑΔΑ: Ω3Χ9ΟΡΡΕ-Η9Χ, ΑΔΑΜ: 22PROC010629281 2022-05-26) και της απόφασης Προέδρου του ΝΣΚ με αριθμό πρωτ. 72924/01-06-2022 (ΑΔΑ: Ψ3ΞΗΟΡΡΕ-ΞΜΚ, ΑΔΑΜ: 22ΑWRD010676440 2022-06-02) υπεγράφη στις 8 Ιουνίου 2022 με ανεξάρτητο εξωτερικό συνεργάτη η με αριθμό 76551 Σύμβαση παροχής υπηρεσιών συμβουλευτικής υποστήριξης για την εφαρμογή του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων - ΓΚΠΔ και του ν.4624/2019 και τη συμμόρφωση του ΝΣΚ με τις απαιτήσεις τους, καθώς και την άσκηση καθηκόντων Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων.

Παράλληλα, με την απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 312/08-06-2022, συγκροτήθηκε πενταμελής Ομάδα Εργασίας από μέλη του ΝΣΚ, η οποία συνεργάστηκε με τα μέλη της ομάδας του εξωτερικού συνεργάτη - Αναδόχου, ώστε κατά τη λήξη της Σύμβασης η λειτουργία του ΝΣΚ να είναι σύμφωνη με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων, τόσο σε νομικό, όσο και σε τεχνικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη τον σκοπό λειτουργίας και τις ανάγκες του, ώστε να λειτουργήσει αποτελεσματικά το Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Δεδομένων.

Με την απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 601/14-11-2022, ορίστηκε επικεφαλής του Αυτοτελούς Γραφείου Δεδομένων στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΝΣΚ), ο ανεξάρτητος Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων του ΝΣΚ (ΥΠΔ).

Στη συνέχεια, με τις αποφάσεις Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμούς 629 και 632/29-11-2022, ορίστηκαν τα θέματα λειτουργίας του Αυτοτελούς Γραφείου Προστασίας Δεδομένων και τα μέλη του Γραφείου, αντίστοιχα.

Οι αρμοδιότητες του Αυτοτελούς Γραφείου κατανέμονται μεταξύ του επικεφαλής και των μελών του, τα οποία υποστηρίζουν και συνεπικουρούν τον επικεφαλής στην άσκηση του έργου του. Επιπρόσθετα, οι λειτουργοί και το διοικητικό προσωπικό του ΝΣΚ έχουν υποχρέωση να συνδράμουν στο έργο τους, ενημερώνοντας τον επικεφαλής και τα μέλη του Αυτοτελούς Γραφείου Προστασίας Δεδομένων για κάθε ενέργεια ή σχεδιαζόμενη ενέργεια, η οποία ενδέχεται να επηρεάσει τα πληροφοριακά συστήματα (ψηφιακά ή μη) που περιέχουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, και να λαμβάνουν υπόψη τις συμβουλές και τις συστάσεις τους.

Ο επικεφαλής και τα μέλη του Αυτοτελούς Γραφείου Δεδομένων, καθώς και τα μέλη της Ομάδας Εργασίας προέβησαν κατά το έτος 2022, στο πλαίσιο και της προαναφερθείσας Σύμβασης, στις ακόλουθες ενέργειες:

- Αναλύθηκε η τρέχουσα κατάσταση ως προς την προστασία των προσωπικών δεδομένων που διαχειρίζεται το ΝΣΚ και έγινε αξιολόγηση των υφιστάμενων πρακτικών, των γραπτών πολιτικών και διαδικασιών,

των πληροφοριακών συστημάτων και δικτυακών υποδομών και κάθε στοιχείου που επηρεάζει την προστασία και την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων σε όλες τις δραστηριότητες και τις Υπηρεσιακές Μονάδες του ΝΣΚ.

- Δημιουργήθηκε Αρχείο Δραστηριοτήτων Επεξεργασίας και Ροών Δεδομένων (Record of Processing Activities - Data Mapping) ανά τμήμα κάθε Υπηρεσιακής Μονάδας του ΝΣΚ και ξεχωριστά ανά δραστηριότητα αρμοδιότητα του κάθε τμήματος στο πλαίσιο της οποίας λαμβάνει χώρα επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, όπου απεικονίζονται όλες οι πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση των προσωπικών δεδομένων στο ΝΣΚ, με σκοπό τη δημιουργία του αρχείου δραστηριοτήτων επεξεργασίας δεδομένων που αποτελεί απαίτηση του GDPR.

Περαιτέρω συντάχθηκαν οι ακόλουθες Μελέτες και Πολιτικές:

- Μελέτη για την Εκτίμηση Απόκλισης σε σχέση με τον Κανονισμό και Πλάνο Συμμόρφωσης στο οποίο περιλαμβάνονται προτάσεις επίλυσης των σχετικών ζητημάτων, καθώς και ο βαθμός προτεραιότητας υλοποίησης των προτεινόμενων μέτρων (Gap Analysis and Compliance Plan).
- Μελέτη Εκτίμησης Αντίκτυπου για την Προστασία Προσωπικών Δεδομένων (Data Privacy Impact Assessment - DPIA) με βάση τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό.
- Πολιτική Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα Λειτουργών και Διοικητικών Υπαλλήλων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία και κοινοποιήθηκε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, από το Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Δεδομένων προς όλους τους λειτουργούς και το διοικητικό προσωπικό, καθώς και προς όλες τις Υπηρεσιακές Μονάδες του ΝΣΚ στις 15 Δεκεμβρίου 2022.
- Πολιτική Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων Τρίτων και Πολιτική Χρήσης Cookies, οι οποίες και αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του ΝΣΚ στις 19 Δεκεμβρίου 2022.
- Πολιτική Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων η οποία αφορά στη διαχείριση συμβάντος, με κατευθυντήριες οδηγίες διαχείρισης περιστατικών παραβίασης δεδομένων.
- Διαδικασία διαχείρισης αιτημάτων Άσκησης των Δικαιωμάτων των Υποκειμένων των Δεδομένων, καθώς και Φόρμα Άσκησης των Δικαιωμάτων του Υποκειμένου των Δεδομένων.
- Αξιολογήθηκαν, επίσης, συμβάσεις του ΝΣΚ με Τρίτα Μέρη με σκοπό την αναθεώρησή τους και την προσαρμογή τους στις απαιτήσεις του GDPR. Έτσι σε κάθε νέα σύμβαση ή τροποποίηση ισχύουσας γίνεται ρητή αναφορά στις πολιτικές που ισχύουν για το ΝΣΚ και στις προκύπτουσες υποχρεώσεις με βάση τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων και τον ν.4624/2019.

- Συντάχθηκαν ειδικές τεχνικές και οργανωτικές διαδικασίες για τον έλεγχο όλων των τρόπων/μεθόδων εισαγωγής προσωπικών δεδομένων στα συστήματα του ΝΣΚ [από στοιχεία συμβατικού εγγράφου μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ανταλλαγής ηλεκτρονικών αρχείων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, διαλειτουργικότητας στο ΟΠΣ, μέσω εξωτερικών δικηγόρων, δικαστικών επιμελητών, κλητήρων, κλπ.].

Τέλος, πραγματοποιήθηκαν δύο ενημερωτικά σεμινάρια GDPR, από τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων στην Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ στις 21 Δεκεμβρίου 2022 για το διοικητικό προσωπικό του ΝΣΚ και στις 22 Δεκεμβρίου 2022 για όλους τους λειτουργούς του ΝΣΚ με δυνατότητα παρακολούθησης για τους υπηρετούντες σε Υπηρεσιακές Μονάδες εκτός Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ μέσω της πλατφόρμας Webex.

4.6. Δραστηριότητα του Γραφείου Προέδρου του ΝΣΚ

Οι υπηρετούντες στο Γραφείο Προέδρου, κατά το ανωτέρω έτος, παρείχαν υποστήριξη προς την Πρόεδρο του ΝΣΚ, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, και ιδίως στον σχεδιασμό του συντονισμού του έργου των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ, στον έλεγχο των αποφάσεων, εντολών, συμβάσεων και πάσης φύσεως εγγράφων πριν από την υπογραφή τους από την Πρόεδρο, στην επεξεργασία και σύνταξη σχεδίων νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων για τη βελτίωση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας του ΝΣΚ και στη σύνταξη αποφάσεων της Πρόεδρου του ΝΣΚ, με τις οποίες συγκροτούνται ομάδες εργασίας για τον χειρισμό υποθέσεων ορισμένου αντικειμένου.

Η Γραμματέας του ΝΣΚ άσκησε χρέη Γραμματέα στις Ολομέλειες, στα Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια του κύριου προσωπικού του ΝΣΚ, κατάρτισε την ημερήσια διάταξη και συνυπέγραψε τα σχετικά πρακτικά συνεδρίασης. Κατάρτισε σχέδιο των αποφάσεων του Προέδρου ή του Υπουργού Οικονομικών που αφορούν στην υπηρεσιακή κατάσταση του κύριου προσωπικού του ΝΣΚ από την πρόσληψη μέχρι και τη συνταξιοδότησή του. Κατάρτισε σε δύο περιπτώσεις σχέδιο πειθαρχικής αγωγής και δύο σχέδια εντολών για διενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης. Επιμελήθηκε τη διαδικασία για τη διεξαγωγή του Διαγωνισμού πλήρωσης 43 κενών θέσεων Δικαστικών Πληρεξουσίων που προκηρύχθηκε το 2021 και διενεργήθηκε και ολοκληρώθηκε το 2022.

Η γραμματεία του Γραφείου Προέδρου κατά το έτος 2022 διεκπεραίωσε την εισερχόμενη και εξερχόμενη έγχαρτη και ηλεκτρονική αλληλογραφία στο Γραφείο, καθώς και κάθε απόφαση, πράξη ή έγγραφο που υπέγραψε η Πρόεδρος του ΝΣΚ και δεν ανήκει στην αρμοδιότητα άλλης Υπηρεσιακής Μονάδας της ΚΥ του ΝΣΚ. Μερίμνησε για την υπογραφή κάθε πράξης ή εγγράφου από την Πρόεδρο του ΝΣΚ και για την περαιτέρω διεκπεραίωσή τους, για την τήρηση του Πρωτοκόλλου διαβαθμισμένων (εισερχομένων και εξερχομένων) εγγράφων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ και του Αρχείου

εισερχομένων και εξερχομένων εγγράφων, σημαντικών αποφάσεων και εγκυκλίων της Προέδρου του ΝΣΚ και ρύθμισε τα ζητήματα που αφορούν στις επικοινωνίες, συνεργασίες και παραστάσεις της Προέδρου του ΝΣΚ.

4.7. Δραστηριότητα της Γραμματείας του ΝΣΚ

Κατά το έτος 2022 τα τρία Γραφεία της Γραμματείας του ΝΣΚ, ήτοι το Γραφείο Διοίκησης, το Γραφείο Κύριου Προσωπικού και το Γραφείο Μελετών, Επιστημονικών Δραστηριοτήτων και Δημοσίων Σχέσεων άσκησαν τα προβλεπόμενα από την απόφαση Προέδρου ΝΣΚ, με αριθμό 411/2021, καθήκοντά τους και ειδικότερα:

Το Γραφείο Διοίκησης επιμελήθηκε την παραλαβή των Πρακτικών των Τριμελών Επιτροπών, της Ολομέλειας ή των Τμημάτων του ΝΣΚ, την προώθηση για θεώρηση ή έγκριση, κατά περίπτωση, στο κατά νόμον αρμόδιο όργανο και περαιτέρω την επιστροφή τους, μετά την έγκριση, στις ανωτέρω Υπηρεσιακές Μονάδες του ΝΣΚ, προκειμένου να επισπευσθεί η εκτέλεσή τους. Επιπλέον, συγκέντρωσε τα απαιτούμενα στοιχεία και κατάρτισε σχέδια αποφάσεων Προέδρου του ΝΣΚ για τον ορισμό μελών του ΝΣΚ σε συλλογικά όργανα και επιτροπές και για τον ορισμό δικηγόρων του Δημοσίου και ασκουμένων δικηγόρων.

Το Γραφείο Κυρίου Προσωπικού μερίμνησε για την προετοιμασία έκδοσης κάθε εγγράφου, πράξης ή απόφασης που έχει σχέση με την πρόσληψη και περαιτέρω την υπηρεσιακή και μισθολογική κατάστασή τους, καθώς και για τη συνταξιοδότησή τους.

Το Γραφείο Μελετών, Επιστημονικών Δραστηριοτήτων και Δημοσίων Σχέσεων μερίμνησε για την καταχώριση στο πληροφοριακό σύστημα του ΝΣΚ των γνωμοδοτήσεων του ΝΣΚ και των περιλήψεών τους, καθώς και για τη συγκέντρωση, ευρετηρίαση και ανάρτηση αυτών, κατά τις κείμενες διατάξεις στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ. Επιπλέον, επιμελήθηκε για την ενημέρωση των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ και των δικηγόρων του Δημοσίου, περί των εγκυκλίων, μελετών ή συναφούς ύλης, για την ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας και αποφάσεων των ευρωπαϊκών ή ημεδαπών δικαστηρίων που εμφανίζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον ή τέμνουν θέματα που ανακύπτουν στις υποθέσεις που αντιμετωπίζουν τα μέλη του ΝΣΚ ή μεταβάλλουν τις λύσεις που έχουν δοθεί σ' αυτά από τα δικαστήρια σε θέματα που αφορούν στις δίκες του Δημοσίου.

4.8. Επιμόρφωση Λειτουργών του ΝΣΚ

Στο πλαίσιο της προσπάθειας του ΝΣΚ για τη δια βίου κατάρτιση και επιμόρφωση των λειτουργών του, την απόκτηση συγκεκριμένων γνώσεων και την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων που θα συμβάλλουν στη συνεχή αναβάθμιση και βελτιστοποίηση της λειτουργίας του, ώστε να εξυπηρετείται το δημόσιο συμφέρον, θεσμοθετήθηκε με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 39 του ν.4871/2021 (Α' 246), κατόπιν σχετικού αιτήματος του ΝΣΚ, η

δυνατότητα συμμετοχής και λειτουργιών του στα προγράμματα επιμόρφωσης που διοργανώνονται από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών (ΕΣΔΙ) για τη διαρκή επιμόρφωση των δικαστικών λειτουργιών.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2022, που για πρώτη φορά εφαρμόστηκε η ανωτέρω διάταξη, λειτουργοί του ΝΣΚ συμμετείχαν στα παρακάτω σεμινάρια:

- «Όψεις και ζητήματα εφαρμογής του νέου δικαίου αφερεγγυότητας – Ν.4738/2020», που πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά στις 25 Φεβρουαρίου 2022.
- «Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης - ανεξαρτησία των Μεσών Μαζικής Ενημέρωσης και πολυφωνία - δημοσιογραφική δεοντολογία», που πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά στις 23 Μαρτίου 2022.
- «Αστική, ποινική και διοικητική ευθύνη κατά την άσκηση της περιγεννητικής ιατρικής», που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη στις 11 Απριλίου 2022.
- «Αναγκαστική απαλλοτρίωση - 20 έτη από τη θέσπιση του ΚΑΑΑ υπό το φως των αποφάσεων του ΕΔΔΑ», που πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά στις 13 Μαΐου 2022.
- «Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων – Δικαιώματα του παιδιού – φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη», που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη στις 5 και 6 Μαΐου 2022.

Λόγω του περιορισμένου αριθμού θέσεων για το ΝΣΚ, δεδομένου ότι η επιμόρφωση αφορά κυρίως δικαστικούς λειτουργούς, στις περιπτώσεις που εκδήλωσαν ενδιαφέρον συμμετοχής περισσότεροι λειτουργοί του ΝΣΚ, η επιλογή αυτών, που προτάθηκαν από πλευράς του ΝΣΚ, έγινε κατόπιν ενημέρωσης όλων των λειτουργών και πρόσκλησης υποβολής αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος από αυτούς, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, ανάλογων των κριτηρίων που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 41 του πιο πάνω ν.4871/2021 για τους δικαστικούς λειτουργούς. Με σκοπό, όμως, την περαιτέρω ενημέρωση του συνόλου των μελών του ΝΣΚ, οι λειτουργοί που συμμετείχαν στα εν λόγω επιμορφωτικά σεμινάρια προέβησαν σε σύνταξη σχετικών ενημερωτικών σημειωμάτων επί των ζητημάτων που αναπτύχθηκαν και των σχετικών συμπερασμάτων, τα οποία απεστάλησαν προς όλο το κύριο προσωπικό.

4.9. Κατάρτιση Δοκίμων Δικαστικών Πληρεξουσίων

Στο πλαίσιο κατάρτισης των 41 Δοκίμων Δικαστικών Πληρεξουσίων, που διορίστηκαν εντός του έτους 2022, πραγματοποιήθηκαν ταχύρρυθμα σεμινάρια συμμετοχικής μάθησής τους, με βάση τις ήδη υφιστάμενες γνώσεις τους, γνώμονα τις ανάγκες τους και στόχους ρεαλιστικούς, οι οποίοι αντικατοπτρίζουν, ως επί το πλείστον, τις σημαντικότερες προκλήσεις που άμεσα θα αντιμετωπίσουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Τα σεμινάρια στα οποία ορίστηκαν εισηγητές λειτουργοί του ΝΣΚ με ιδιαίτερη

εμπειρία στις ενότητες που παρουσίασαν, ήταν συνεκτικά και διαμορφωμένα σε θεματικές ενότητες υποθέσεων, που οι Δόκιμοι Δικαστικοί Πληρεξούσιοι θα κληθούν να χειριστούν από την αρχή της ανάληψης των υπηρεσιακών καθηκόντων τους, ανεξάρτητα από την Υπηρεσιακή Μονάδα στην οποία θα τοποθετηθούν. Σκοπός των σεμιναρίων ήταν να δημιουργηθούν ερεθίσματα και πρωτίστως να επικεντρωθεί η προσοχή και η ενέργεια των Δόκιμων Δικαστικών Πληρεξουσίων στις ανωτέρω υποθέσεις, για την ομαλή ένταξή τους στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και την προσαρμογή τους στα νέα τους καθήκοντα, παράλληλα δε, στο πλαίσιο ενός επικοινωνιακού διαλόγου, επιδιώχθηκε οι νέοι λειτουργοί να αισθανθούν ελεύθεροι να εκφράσουν τις απόψεις τους επί των συζητούμενων θεμάτων ή τους προβληματισμούς τους.

Τα σεμινάρια είχαν διαδραστική δομή και περιελάμβαναν τη βασική νομοθεσία του ζητήματος που εξετάζοταν, με επισκόπηση δικαστικών αποφάσεων, προτάσεων ή υπομνημάτων του Ελληνικού Δημοσίου και σχετική νομολογία.

Ειδικότερα, τα σεμινάρια, περιελάμβαναν τις κατωτέρω ενότητες:

1) Οργανισμός ΝΣΚ - Καθηκοντολόγιο - Πλαίσιο λειτουργίας του ΝΣΚ.
2) Χρήση Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) ΝΣΚ, υπηρεσιακού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τραπεζών νομικών πληροφοριών.
3) Εγγυήσεις Ελληνικού Δημοσίου σε δάνεια και ρυθμίσεις οφειλών φυσικών και νομικών προσώπων.
4) Ρυθμίσεις οφειλών φυσικών και νομικών προσώπων/πτώχευση.
5) Χειρισμός υποθέσεων πινάκων κατάταξης δανειστών.
6) Αναγκαστική εκτέλεση.
7) Πρωτόκολλα Διοικητικής Αποβολής/Πρωτόκολλα Καθορισμού Αποζημίωσης.
8) Υποθέσεις κτηματολογίου.
9) Ιδιοκτησιακό καθεστώς του Δημοσίου.
10) Προνόμια του Δημοσίου.
11) Αγωγές αποζημίωσης-παραγραφές.
12) Αναγκαστική απαλλοτρίωση.
13) Μισθώσεις Δημοσίου.
14) Κατάσχεση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου εις χείρας τρίτου και ιδίως εις χείρας τραπεζικών ιδρυμάτων.
15) Διαιτητικές διαδικασίες με διάδικο το Ελληνικό Δημόσιο.
16) Θέση του Ελληνικού Δημοσίου στην Ποινική Δίκη.

Μετά την ολοκλήρωση του σεμιναρίου κατάρτισης, δόθηκε στους Δόκιμους Δικαστικούς Πληρεξούσιους το σχετικό υλικό αποθηκευμένο σε ατομική κάρτα μνήμης (USB stick), προκειμένου να εξοικειωθούν με τις υποθέσεις κάθε ενότητας που παρουσιάστηκαν και τα ζητήματα τα οποία τέθηκαν. Τέλος, οι Δόκιμοι Δικαστικοί Πληρεξούσιοι υπέβαλαν στο Γραφείο Προέδρου του ΝΣΚ, το Έντυπο Αξιολόγησης, το οποίο τους χορηγήθηκε την τελευταία ημέρα των σεμιναρίων, συμπληρωμένο, ώστε να εκτιμηθεί η χρησιμότητα και το επαρκές του σεμιναρίου και να αναζητηθούν τρόποι βελτίωσής του για το μέλλον.

4.10. Έργο - Δραστηριότητες των Διευθύνσεων του ΝΣΚ

4.10.1. Έργο της Διεύθυνσης Διοικητικού και Λειτουργικής Υποστήριξης

Η Διεύθυνση Διοικητικού και Λειτουργικής Υποστήριξης λειτούργησε με τη δομή και τις αρμοδιότητες που είχε υπό το καθεστώς του προϊσχύσαντος Οργανισμού του ΝΣΚ (ν.3086/2002), δηλαδή με έξι Τμήματα, έως το τέλος Ιουνίου του έτους 2022 και έκτοτε, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο νέο Οργανισμό του ΝΣΚ (ν.4831/2021) και το π.δ.51/2022, με τρία Τμήματα.

Η Διεύθυνση Διοικητικού και Λειτουργικής Υποστήριξης μερίμνησε κατά το έτος 2022 για την υποστήριξη της απρόσκοπτης και εύρυθμης λειτουργίας των υπηρεσιών του ΝΣΚ και παρακολούθησε την υπηρεσιακή κατάσταση των διοικητικών υπαλλήλων και όλες τις ψηφιακές εφαρμογές του Μητρώου Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα. Επίσης, η ανωτέρω Διεύθυνση, συνέπραξε κατά τη διαδικασία εκπόνησης σχεδίου προεδρικού διατάγματος, βάσει του οποίου θεσπίστηκε το π.δ.51/2022 για τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων των Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ.

Το εν γένει έργο της Διεύθυνσης επιτελέστηκε μέσω των ενεργειών της ίδιας, αλλά και των Τμημάτων που υπάγονται σε αυτήν, ως εξής:

α) Τμήμα Διοικητικού Προσωπικού:

- Διαχειρίστηκε τα θέματα της υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων του διοικητικού προσωπικού και εξέδωσε τις σχετικές πράξεις ή αποφάσεις για την τοποθέτηση, μετακίνηση, απόσπαση ή μετάθεσή τους. Πέραν δε των συνήθων θεμάτων, το Τμήμα μερίμνησε και για: α) την ολοκλήρωση όλων των απαιτούμενων ενεργειών που ανέκυψαν από την έκδοση του νέου Οργανισμού του ΝΣΚ και του π.δ.51/2022 (έκδοση πράξεων κατάταξης, ενημέρωση του ψηφιακού οργανογράμματος και όλων των ψηφιακών εφαρμογών που είναι ενταγμένες σε αυτό, υποστήριξη διαδικασίας επιλογής Προϊσταμένων κ.ά.), β) την πλήρη ψηφιοποίηση των υπηρεσιακών φακέλων των υπαλλήλων.
- Τήρησε το μητρώο και τους υπηρεσιακούς φακέλους του διοικητικού προσωπικού και συνέταξε, εξέδωσε και κοινοποίησε έγγραφα, πράξεις και αποφάσεις που έχουν σχέση με την υπηρεσιακή, πειθαρχική και

μισθολογική κατάστασή του.

- Διενήργησε έλεγχο νομιμότητας των εν γένει στοιχείων του μπρώου του διοικητικού προσωπικού του ΝΣΚ.
- Έλεγε την τήρηση του ωραρίου εργασίας και χορήγησε τις προβλεπόμενες άδειες στο διοικητικό προσωπικό.
- Συνέταξε ηλεκτρονικά τα Δελτία Ατομικής και Υπηρεσιακής Κατάστασης (ΔΑΥΚ) και διαβίβασε τα σχετικά δικαιολογητικά στις αρμόδιες υπηρεσίες χορήγησης συντάξεων.
- Υπέβαλε στην αρμόδια Αρχή τους καταλόγους των διοικητικών υπαλλήλων που είναι υπόχρεοι σε Δήλωση Περιουσιακής Κατάστασης.
- Κίνησε τη διαδικασία αξιολόγησης του διοικητικού προσωπικού με τον ορισμό των αξιολογητών και των αξιολογούμενων, τη διαβίβαση ερωτηματολογίου προς τους αξιολογητές των Προϊσταμένων, την καταχώριση τυχόν χειρόγραφων εκθέσεων και την παρακολούθηση όλων των σταδίων της διαδικασίας.
- Διαχειρίστηκε και επεξεργάστηκε τα στοιχεία της βάσης δεδομένων του Μπρώου Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα, τα οποία αφορούν στο Ψηφιακό Οργανόγραμμα της Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, στα περιγράμματα θέσεων εργασίας, στην κινητικότητα και στην αξιολόγηση του διοικητικού προσωπικού.
- Κίνησε τη διαδικασία για τη συγκρότηση και τον ορισμό των μελών των προβλεπόμενων συλλογικών οργάνων του ΝΣΚ που έχουν αρμοδιότητα για θέματα διοικητικού προσωπικού, συνέδραμε στο έργο αυτών με την παροχή των απαιτούμενων στοιχείων και επιμελήθηκε της εκτέλεσης των αποφάσεων που έλαβαν κατά το έτος 2022, καθώς και της τήρησης του αρχείου πρακτικών.
- Εκτίμησε τις ανάγκες των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ σε ανθρώπινο διοικητικό δυναμικό, κίνησε και παρακολούθησε τις σχετικές διαδικασίες πλήρωσης των κενών θέσεων και συνέταξε, υπέγραψε και κοινοποίησε κάθε σχετικό έγγραφο, πράξη ή απόφαση. Ειδικότερα, μερίμνησε για τη μετάταξη διοικητικών υπαλλήλων στα Δικαστικά Γραφεία Σύρου, Καλαμάτας και Κατερίνης προς πλήρωση κενωθεισών θέσεων και κίνησε τη διαδικασία για την ενίσχυση με πρόσθετο διοικητικό προσωπικό, λόγω των αυξημένων υπηρεσιακών αναγκών, του Γραφείου Νομικού Συμβουλίου στη Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (με έδρα τη Μυτιλήνη) και των Δικαστικών Γραφείων Χανίων και Σύρου. Τέλος, για την κάλυψη των αναγκών της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ σε διοικητικό προσωπικό προς υποστήριξη του νέου μοντέλου της ψηφιακής λειτουργίας του ΝΣΚ μερίμνησε για την πρόσληψη 20 υπαλλήλων κλάδων Νομικής και Πληροφορικής, στο πλαίσιο του προγραμματισμού προσλήψεων στο Δημόσιο για το έτος 2023 μέσω ΑΣΕΠ.
- Υποστήριξε τη διαδικασία για την κατάρτιση ομάδας υπερωριακής εργασίας από διοικητικό προσωπικό, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, προς αντιμετώπιση έκτακτων και ειδικών υπερωριακών αναγκών.
- Μερίμνησε για τις ενέργειες που απαιτούνται στο πλαίσιο του Πολιτικού

Σχεδιασμού Έκτακτης Ανάγκης σε συνεργασία με άλλες υπηρεσίες ή Φορείς του Δημοσίου Τομέα.

- Συνέταξε τις καταστάσεις του διοικητικού προσωπικού (άρθρο 88 του ν.3528/2007, Α' 26) και τις κοινοποίησε ηλεκτρονικά.

β) Το Τμήμα Αρχείου:

- Επιμελήθηκε για τη διακίνηση εντός της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ των φυσικών φακέλων και εγγράφων στους αρμόδιους χειριστές τους.
- Υποστήριξε τη διαδικασία ανάθεσης σε δικαστικούς επιμελητές των επιδόσεων εγγράφων της Κεντρικής Υπηρεσίας και των περιφερειακών Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ που περιήλθαν σε αυτή (συγκεκριμένα 3.174 εγγράφων, τα οποία διαβιβάστηκαν στην Κεντρική Υπηρεσία προς επίδοση), παρακολούθησε την προσήκουσα επίδοσή τους και διαβίβασε τις σχετικές εκθέσεις επίδοσης στους αρμόδιους εντολείς.
- Τήρησε το έγχαρτο αρχείο της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ, το οποίο, σε εκτέλεση των σχετικών από 15-12-2021 και 09-02-2022 συμβάσεων ανάθεσης μεταφοράς και τακτοποίησης του αρχειακού υλικού, μεταφέρθηκε από το κτήριο της Κεντρικής Υπηρεσίας σε μισθωμένο από το ΝΣΚ κτήριο στα Σεπόλια Αττικής. Με τον τρόπο αυτό επιλύθηκε το ζήτημα της ανεύρεσης χώρων στέγασης των νέων Θεματικών Σχηματισμών εθνικών και διεθνών διαιτησιών, καθώς και ποινικών υποθέσεων του ΝΣΚ.
- Μερίμνησε για την εκκαθάριση σημαντικού μέρους του ανενεργού αρχειακού υλικού της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ, προκειμένου να εξοικονομηθεί επαρκής χώρος για την τοποθέτηση φακέλων εκκρεμών υποθέσεων και για την αρχειοθέτηση περαιωμένων μεν, αλλά νεότερων υποθέσεων και εν τέλει να διασφαλιστεί η εύτακτη και εύρυθμη λειτουργία της Υπηρεσίας.

Ειδικότερα, με την απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ «Εκκαθάριση Αρχείου της Κεντρικής Υπηρεσίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.)», με αριθμό 504/2022, αποφασίστηκε η καταστροφή φακέλων που φυλάσσονται στο Αρχείο της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ και ειδικότερα, 94.000 δικαστικών και εξωδίκων φακέλων περίπου, που ανάγονται στην περίοδο από 1970 έως και 1986, υπερβαίνουν δηλαδή την τριακονταετία που απαιτείται ως μέγιστος χρόνος διατήρησης αρχείου τέτοιας φύσης, και 1.000 περίπου φακέλων που είτε έχουν ανοιγεί έως και 20 χρόνια πριν και δεν έχουν απασχολήσει τους καθ' ύλην αρμόδιους Σχηματισμούς τα τελευταία 10 χρόνια, είτε αποτελούν αντίγραφα φακέλων που τηρούνται στις καθ' ύλην αρμόδιες Υπηρεσιακές Μονάδες του ΝΣΚ είτε αποτελούν έγγραφα του Αρχείου της Διεύθυνσης Οικονομικών Υποθέσεων και έχουν περαιωθεί εδώ και τουλάχιστον 18 χρόνια και δεν υφίσταται καμία υπηρεσιακή χρησιμότητα για τη διατήρησή τους. Με το έγγραφο των Γενικών Αρχείων του Κράτους (Διεύθυνση Πρόσκτησης και Επεξεργασίας Αρχείων / Τμήμα Εποπτείας Ενεργών και Ημιενεργών Αρχείων, Επιλογής, Εισαγωγής και Εκκαθάρισης Ανενεργών Αρχείων)

με αριθμό πρωτ. Δ1/ Β/φ.11 /σχ.2488 /5089 /1593 /30-03-2023 δόθηκε η άδεια για την καταστροφή του ανωτέρω αναφερόμενου υπό εκκαθάριση αρχειακού υλικού και εκκρεμεί η πολυτοποίησή του¹¹.

γ) Το Τμήμα Διεκπεραίωσης:

- Μερίμνησε για την ταχυδρομική αποστολή 13.050 και την ιδιόχειρη παράδοση 300 φυσικών εγγράφων υποθέσεων που διαχειρίζεται η Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ.
- Συνέταξε τις συγκεντρωτικές καταστάσεις των ταχυδρομικών αντικειμένων της Κεντρικής Υπηρεσίας, καθώς και 384 αντίστοιχες καταστάσεις που αφορούν στο Γραφείο Νομικού Συμβουλίου στον Πειραιά και τα Δικαστικά Γραφεία της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του ν.4831/2021 και τις απέστειλε στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών.
- Παρέλαβε τα τιμολόγια υπηρεσιών ταχυμεταφορών και βεβαίωσε την ακρίβεια αυτών, προωθώντας τα προς πληρωμή στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Οικονομικών Υποθέσεων.

4.10.2. Έργο της Διεύθυνσης Οικονομικών Υποθέσεων

Η Διεύθυνση Οικονομικών Υποθέσεων λειτούργησε με τη δομή και τις αρμοδιότητες που είχε υπό το καθεστώς του προϊσχύσαντος Οργανισμού του ΝΣΚ (ν.3086/2002), δηλαδή με τέσσερα Τμήματα, έως το τέλος Ιουνίου του έτους 2022 και έκτοτε, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο νέο Οργανισμό του ΝΣΚ (ν.4831/2021) και το π.δ.51/2022, με έξι Τμήματα.

Η Διεύθυνση Οικονομικών Υποθέσεων μερίμνησε, κατά το έτος 2022, για τον σχεδιασμό, την ορθή λογιστική αποτύπωση και τη διαχείριση όλων των θεμάτων που άπτονται της οικονομικής λειτουργίας του ΝΣΚ, στο πλαίσιο των αρχών της ποιότητας και αποδοτικότητας και των κανόνων της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ευθύνης, όπως προσδιορίζονται από τους εκάστοτε ισχύοντες νόμους. Επίσης, η ανωτέρω Διεύθυνση συνέπραξε κατά τη διαδικασία εκπόνησης σχεδίου προεδρικού διατάγματος βάσει του οποίου θεσπίστηκε το π.δ.51/2022 για τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων των Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ.

Το εν γένει έργο της Διεύθυνσης επιτελέστηκε μέσω των ενεργειών της ίδιας, αλλά και των Τμημάτων που υπάγονται σε αυτήν (Τμήμα Προϋπολογισμού, Δημοσιονομικών Αναφορών, Συμβάσεων, Προμηθειών και Συντήρησης, Τμήμα

¹¹ Αντίστοιχη πρωτοβουλία ανέλαβε και το Γραφείο Νομικού Συμβουλίου στο Υπουργείο Οικονομικών. Ειδικότερα, εντός του έτους 2022 ολοκληρώθηκε η διαδικασία εκκαθάρισης μέρους του παλαιού αρχείου του Γραφείου, που διήρκεσε περίπου τρία έτη (έναρξη: Σεπτέμβριος 2019-λήξη:Νοέμβριος 2022), δεδομένου ότι απαιτούσε έλεγχο από τους λειτουργούς ενός εκάστου φακέλου από τους προ πολλού τεθέντες σε προσωρινό αρχείο. Με την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης των οριστικώς αρχειοθετημένων φακέλων (με αύξοντα αριθμό από 20.000 έως 40.000), μεταφέρθηκαν περίπου 6 τόνοι έγχαρτου υλικού και απελευθερώθηκε μεγάλος όγκος στον χώρο φύλαξης του αρχείου.

Εκκαθάρισης Αποδοχών Προσωπικού ΝΣΚ, Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης, Τμήμα Λογιστικής Παρακολούθησης και Πληρωμών Δαπανών, Τμήμα Εκκαθάρισης Αμοιβών και Τμήμα Εκκαθάρισης Δικαστικών Δαπανών).

Τα κυριότερα αντικείμενα του έργου της Διεύθυνσης για το έτος 2022 σχετίστηκαν με την κατάρτιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού του ΝΣΚ, τη σύνταξη δημοσιονομικών αναφορών, την κατάρτιση συμβάσεων, τη διενέργεια προμηθειών, τη μισθοδοσία των μελών του ΝΣΚ, την εκκαθάριση αμοιβών συνεργαζόμενων φυσικών και νομικών προσώπων, τον έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών, την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων και αναλήψεων υποχρέωσης, την εξόφληση χρηματικών ενταλμάτων, την καταβολή δικαστικών δαπανών σε δικαιούχους και τη βεβαίωση είσπραξης εσόδων από δικαστικές δαπάνες και παράβολα.

Ειδικότερα, οι εντολές που εκδόθηκαν το έτος 2022 για τη βεβαίωση δικαστικών δαπανών προς τις ΔΟΥ σε όλη την επικράτεια ανήλθαν σε 3.826, βάσει δε των σχετικών ενεργειών βεβαιώθηκε υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου το συνολικό ποσό των 1.371.307,26 ευρώ.

Εξάλλου, στο πλαίσιο της περιστολής των δημοσίων δαπανών, αλλά και της προστασίας του περιβάλλοντος:

α) Με την απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 459/09-09-2022, ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης ορίστηκε ως υπεύθυνος των ενεργειακών υποδομών και εγκαταστάσεων του ΝΣΚ, προκειμένου να ενεργεί για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την εξοικονόμηση ενέργειας σε μισθωμένα κτήρια και εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται από τις Υπηρεσιακές Μονάδες του ΝΣΚ και

β) με επιμέλεια της Διεύθυνσης καταρτίστηκε σύμβαση μακροχρόνιας χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) σε εκτέλεση της οποίας αντικαταστάθηκε το παλαιό όχημα που ήταν διατεθειμένο για τις ανάγκες του εκάστοτε Προέδρου του ΝΣΚ με σύγχρονο αντιρρυπαντικής τεχνολογίας και χαμηλής κατανάλωσης όχημα.

Περαιτέρω, με επιμέλεια της Διεύθυνσης, καταρτίστηκαν συμβάσεις για την παροχή στους λειτουργούς του ΝΣΚ του δικαιώματος πρόσβασης σε δύο τράπεζες νομικών πληροφοριών και χρήσης των υπηρεσιών τους, για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των καθηκόντων τους.

Τέλος, στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται αναλυτικά η ποσοτική αποτίμηση των εκδοθέντων και εξοφληθέντων ενταλμάτων και αναλήψεων υποχρέωσης (τα οποία καλούνται συνολικά ως εκδοθείσες πράξεις) για το έτος 2022, όπως προκύπτει από τα στατιστικά στοιχεία της Διεύθυνσης. Ειδικότερα, εκδόθηκαν 2.826 πράξεις (από αυτές 2.572 αφορούσαν σε εντάλματα τακτικά, παγίων, προπληρωμής και ΕΑΠ, ενώ 254 αφορούσαν σε αναλήψεις, ανακλήσεις και συμπληρωματικές αναλήψεις) και εξοφλήθηκαν συνολικά 2.562 χρηματικά εντάλματα.

	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	Α΄ ΤΡΙΜ	ΑΠΡ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝ	Β΄ ΤΡΙΜ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	Γ ΤΡΙΜ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ	Δ΄ ΤΡΙΜ	ΕΤΗΣΙΟ
ΚΥΡΙΑ ΑΝΑΛΗΨΗ ΔΑΠΑΝΗΣ	41	31	23	95	6	10	19	35	12	13	13	38	30	27	8	65	233
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΛΗΨΗ ΔΑΠΑΝΗΣ	0	0	0	0	0	1	1	2	1	0	1	2	0	5	1	6	10
ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	1	0	0	1	1	0	1	2	0	0	1	1	1	5	1	7	11
ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΓΙΩΝ	0	2	5	7	1	10	6	17	4	3	5	12	10	5	19	34	70
ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ (ΕΑΠ)	6	5	12	23	7	7	15	29	6	6	6	18	21	13	7	41	111
ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ (ΤτΕ)	0	153	326	479	139	308	185	632	130	166	220	516	200	258	304	762	2389
ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΗΣ	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	2
ΕΚΔΟΘΕΙΣΣ ΠΡΑΞΕΙΣ	48	191	366	605	155	336	227	718	153	189	246	588	262	313	340	915	2826
ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΗΣ	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	2
ΕΞΟΦΛΗΘΕΝΤΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΓΙΩΝ	0	0	4	4	4	8	7	19	5	2	5	12	7	9	19	35	70
ΕΞΟΦΛΗΘΕΝΤΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ (ΕΑΠ)	0	6	5	11	12	7	7	26	15	6	6	27	6	21	20	47	111
ΕΞΟΦΛΗΘΕΝΤΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ (ΤτΕ)	0	92	314	406	207	277	213	697	127	143	210	480	187	260	349	796	2379
ΕΞΟΦΛΗΘΕΝΤΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ	0	98	323	421	224	292	227	743	147	152	221	520	200	290	388	878	2562

4.10.3. Έργο της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Με τον ν.4831/2021 (άρθρα 13 και 17) και το σχετικό π.δ.51/2022 (άρθρο 4) προβλέφθηκε η συγκρότηση και ρυθμίστηκαν αντίστοιχα οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Κεντρικής Υπηρεσίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Η ως άνω νέα Διεύθυνση δημιουργήθηκε σε αναβάθμιση του Τμήματος Πληροφορικής και Υποστήριξης Συστημάτων, το οποίο ανήκε στη Διεύθυνση Διοικητικού και Λειτουργικής Υποστήριξης και λειτούργησε έως το τέλος Ιουνίου του έτους 2022. Η δημιουργία της Διεύθυνσης αυτής στοχεύει στη βέλτιστη ενίσχυση της διαδικασίας ψηφιακού μετασχηματισμού του ΝΣΚ και στη διασφάλιση της δυναμικής παρουσίας του στη νέα ψηφιακή εποχή. Προς τον σκοπό αυτό, περιήλθαν στην εν λόγω Διεύθυνση και οι αρμοδιότητες των Τμημάτων α) Πρωτοκόλλου και Παραλαβής Δικογράφων και β) Ευρετηρίου, Εικονοποίησης και Καταχώρισης Δεδομένων, τα οποία υπό την ισχύ του ν.3086/2002 υπάγονταν στη Διεύθυνση Διοικητικού και Λειτουργικής Υποστήριξης.

Έργο της Διεύθυνσης για το έτος 2022 αποτέλεσε η μέριμνα για τον σχεδιασμό, συντονισμό, διαχείριση και εποπτεία όλων των θεμάτων που άπτονται των υποδομών πληροφορικής, της διαχείρισης των ηλεκτρονικών συστημάτων και των βάσεων δεδομένων και της υποστήριξης των χρηστών, καθώς και της ηλεκτρονικής διαχείρισης των εγγράφων και των δεδομένων. Επίσης, βασική μέριμνα της Διεύθυνσης υπήρξε η προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού του ΝΣΚ, όπως θα εκτεθεί ειδικότερα στο αμέσως επόμενο κεφάλαιο.

Το εν γένει έργο της Διεύθυνσης επιτελέστηκε μέσω των ενεργειών της ίδιας, αλλά και των Τμημάτων που υπάγονται σε αυτήν, ως εξής:

α) Τμήμα Υποδομών Πληροφορικής:

- Επιμελήθηκε τον σχεδιασμό για την εγκατάσταση, τη συντήρηση καθώς και την εξασφάλιση της αδιάλειπτης και αποτελεσματικής λειτουργίας των κάθε είδους υποδομών πληροφορικής του ΝΣΚ.
- Εντόπισε και διαχειρίστηκε τους κινδύνους ασφαλείας στα συστήματα και υποδομές του ΝΣΚ (π.χ. στο σύστημα εξυπηρέτησης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ΝΣΚ και στις υποδομές μέσω αποθήκευσης δεδομένων και διατήρησης αντιγράφων ασφαλείας) και εισηγήθηκε για την αντιμετώπιση των κινδύνων και για τη βελτίωση και συντήρηση των υποδομών.
- Συνεργάστηκε με τους αρμόδιους δημόσιους Φορείς στο πεδίο της ασφαλείας, καθώς και της τεχνικής διαχείρισης και εκμετάλλευσης των δικτύων και τηλεπικοινωνιών της Δημόσιας Διοίκησης.
- Επεξεργάστηκε τις προδιαγραφές των αναγκαίων έργων υποδομών πληροφορικής και παρακολούθησε την καλή εκτέλεση των σχετικών συμβάσεων συντήρησης και υποστήριξης.
- Διενέργησε τακτικούς προληπτικούς ελέγχους στα συστήματα του ΝΣΚ.
- Εισηγήθηκε την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού υποδομών

πληροφορικής και των αναλωσίμων και επιμελήθηκε τη διάθεσή τους, καθώς και την απομάκρυνση του αποσυρόμενου εξοπλισμού.

- Υποστήριξε τις τηλεδιασκέψεις που διενεργήθηκαν με τη χρήση των υποδομών της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ.
- Υποστήριξε τους χρήστες του περιφερειακού εξοπλισμού του ΝΣΚ για την καλή λειτουργία και την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτού.

β) Τμήμα Διαχείρισης των Ηλεκτρονικών Συστημάτων και των Βάσεων Δεδομένων και Υποστήριξης των Χρηστών:

- Διαχειρίστηκε και παρακολούθησε την καλή λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος, των εφαρμογών και του έτοιμου λογισμικού που χρησιμοποιεί το ΝΣΚ.
- Μερίμνησε για την επέκταση και αναβάθμιση των υφιστάμενων συστημάτων, υποσυστημάτων και εφαρμογών του ΝΣΚ.
- Μελέτησε και εισηγήθηκε την εφαρμογή μέτρων απλοποίησης διοικητικών διαδικασιών με τη χρήση υπηρεσιών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).
- Επεξεργάστηκε τις προδιαγραφές των αναγκαίων έργων που αφορούν σε εφαρμογές πληροφορικής και παρακολούθησε την καλή εκτέλεση των σχετικών συμβάσεων συντήρησης και υποστήριξης.
- Συνεργάστηκε με υπηρεσίες άλλων Φορέων στο πεδίο της διαχείρισης πληροφοριακών συστημάτων και εφαρμογών στο πλαίσιο διαλειτουργικότητας ή διεπαφής τους.
- Διαχειρίστηκε τις διαδικτυακές πύλες του ΟΠΣ και του ιστότοπου του ΝΣΚ, καθώς και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αυτού.
- Υποστήριξε τους χρήστες του ΟΠΣ, των εφαρμογών και του έτοιμου λογισμικού που διαθέτει το ΝΣΚ, ήτοι 470 λειτουργούς και 151 διοικητικούς υπαλλήλους του ΝΣΚ, 140 διοικητικούς υπαλλήλους Υπουργείων, ΝΠΔΔ και Αρχών, διατεθειμένους στα οικεία Γραφεία του ΝΣΚ, καθώς και τους πάσης φύσεως εξωτερικούς χρήστες (δικηγόρους και δικαστικούς επιμελητές που συνεργάζονται με το Δημόσιο, φυσικά και νομικά πρόσωπα και οντότητες που υποβάλλουν εξώδικα αιτήματα κ.ά.).
- Διαχειρίστηκε την άντληση διοικητικής πληροφορίας από τις βάσεις δεδομένων του ΝΣΚ, την προ-επεξεργασία της, τον μετασχηματισμό, την εισαγωγή της σε μη παραγωγικές βάσεις δεδομένων και την έκδοση στατιστικών στοιχείων.

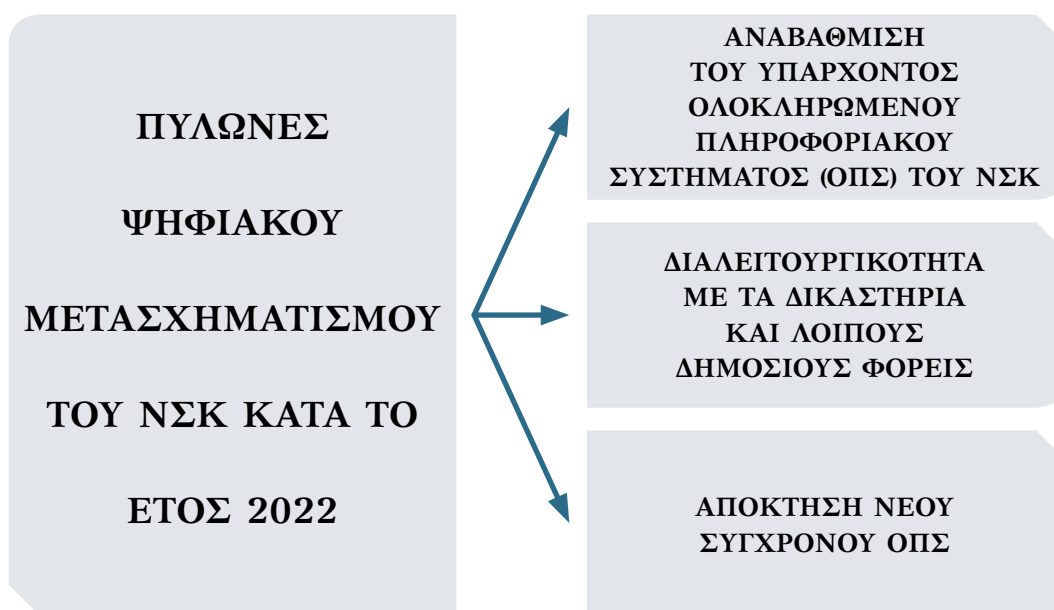
γ) Τμήμα Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Εγγράφων και Δεδομένων:

- Διαχειρίστηκε ηλεκτρονικά (πρωτοκόλληση, εικονοποίηση, ευρετηρίαση, προώθηση), με τη χρήση ΤΠΕ, τα κάθε μορφής έγγραφα (φυσικά ή άυλα) που εισήλθαν στην Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ και επιμελήθηκε για την εισαγωγή, επεξεργασία και αναζήτηση στο ΟΠΣ του ΝΣΚ των εγγράφων αυτών, καθώς και των δεδομένων και μεταδεδομένων τους.
- Διαχειρίστηκε τις διαδικτυακές υπηρεσίες διεπαφής με τρίτους, φορείς ή πρόσωπα.

- Μεριμνήσε για την παροχή προς κάθε ενδιαφερόμενο (εσωτερικό χρήση ή πολίτη) πληροφοριών, οι οποίες σχετίζονται με τη διαχείριση των εγγράφων που τον αφορούν.

Όλα τα Τμήματα της Διεύθυνσης, κατά λόγο αρμοδιότητας, συνεργάστηκαν για τη μελέτη της συμβατότητας του τεχνικού εξοπλισμού που αποκτήθηκε, με τις εφαρμογές, τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες και το περιβάλλον διαλειτουργικότητας του ΝΣΚ.

4.11. Ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός του ΝΣΚ κατά το έτος 2022

4.11.1. Αναβάθμιση του υπάρχοντος Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) του ΝΣΚ

Κατά το έτος 2022 ολοκληρώθηκε η υλοποίηση σειράς νέων λειτουργικοτήτων στο υφιστάμενο ΟΠΣ του ΝΣΚ, στο πλαίσιο αναβάθμισης αυτού, η οποία είχε εκκινήσει κατά το έτος 2021 και αποσκοπεί στη βέλτιστη εξυπηρέτηση των αναγκών του ΝΣΚ έως την απόκτηση νέου, σύγχρονου ΟΠΣ. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων:

- Στη μηχανή αναζήτησης γνωμοδοτήσεων στο ΟΠΣ του ΝΣΚ προστέθηκε νέα λειτουργικότητα, με την οποία καθίσταται εφικτή η αναζήτηση λέξεων ή φράσεων εντός του κειμένου των γνωμοδοτήσεων του ΝΣΚ, που έχουν εκδοθεί από το έτος 2017 έως σήμερα. Σχετικώς συντάχθηκε από το αρμόδιο Τμήμα Διαχείρισης των Ηλεκτρονικών Συστημάτων και των Βάσεων Δεδομένων και Υποστήριξης των Χρηστών της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ κείμενο οδηγιών χρήσης της νέας αυτής λειτουργικότητας. Η σχετική βάση δεδομένων πρόκειται να ενημερώνεται διαρκώς με κάθε νέα γνωμοδότηση που θα εκδίδεται.

Επίσης, υλοποιήθηκαν λειτουργικότητες με τις οποίες:

- Καθίσταται πλέον εφικτή η ξεχωριστή πρωτοκόλληση των συνημμένων εγγράφων ηλεκτρονικών εξωδίκων αιτήσεων, οι οποίες έχουν υποβληθεί στο ΝΣΚ, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-services του ιστότοπου του ΝΣΚ. Με την ίδια λειτουργικότητα καθίσταται εφικτή η μαζική πρωτοκόλληση των συνημμένων αυτών εγγράφων, καθώς και η μαζική καταφόρτωση (download) αυτών.
- Παρασχέθηκε η δυνατότητα στους δικηγόρους του Δημοσίου να αποστέλλουν ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ στην Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ τον φάκελο μιας υπόθεσης, την οποία χειρίστηκαν.
- Προστέθηκαν στα έγγραφα του ΟΠΣ του ΝΣΚ νέα πεδία, μεταξύ των οποίων και το πεδίο «Εθνικός Αριθμός Υπόθεσης».
- Έλαβαν χώρα βελτιώσεις (προσθήκη πεδίων κ.ά.) στη μηχανή αναζήτησης αποφάσεων του ΕΔΔΑ.
- Κατέστη εφικτή η ορθολογικότερη -μέσω του ΟΠΣ του ΝΣΚ - διαχείριση των αιτημάτων αδειών των υπαλλήλων του ΝΣΚ, με ταυτόχρονη διασφάλιση των προσωπικών τους δεδομένων.

Η υλοποίηση των ανωτέρω λειτουργικοτήτων συμβάλλει ουσιαστικά στην αποτελεσματικότερη λειτουργία του ΟΠΣ του ΝΣΚ, διευκολύνει το έργο των λειτουργών του ΝΣΚ και συντείνει στην αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Περαιτέρω, κατά το έτος 2022, ολοκληρώθηκε:

- Η υπογραφή των συμβάσεων συντήρησης του υφιστάμενου ΟΠΣ, με αριθμούς 74883/2022 και 75070/2022, με τις οποίες εξασφαλίστηκε η καλή λειτουργία του για το έτος 2022, με δικαίωμα προαίρεσης και δυνατότητα παράτασης της ισχύος των συμβάσεων και για το έτος 2023 (δικαίωμα το οποίο ήδη έχει ασκηθεί από το ΝΣΚ).
- Η υπογραφή της σύμβασης, με αριθμό 145303/09-11-2022, για την «Αγορά της άδειας χρήσης του λογισμικού προστασίας ηλεκτρονικού ταχυδρομείου “Cisco Email Security Cloud Solution for 700 users” για ένα (1) έτος και για επτακόσιους (700) χρήστες Λειτουργούς και διοικητικούς υπαλλήλους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) και της παροχής υπηρεσιών εγκατάστασης, παραμετροποίησης και τεχνικής υποστήριξης λειτουργίας του προαναφερόμενου λογισμικού». Με την ανωτέρω σύμβαση διασφαλίστηκε η προστασία του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των διοικητικών υπαλλήλων και λειτουργών του ΝΣΚ από επιθέσεις και απειλές στο περιεχόμενο της υπηρεσιακής ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, καθώς και η εν γένει ασφαλής και ομαλή λειτουργία του. Τούτο, διότι το ως άνω λογισμικό έχει προηγμένες δυνατότητες άμεσου εντοπισμού των απειλών, προστασίας και αποκλεισμού τους, όπως και δυνατότητες αποφυγής απώλειας δεδομένων, ενώ παρέχει ασφάλεια σημαντικών πληροφοριών κατά τη μεταφορά αυτών με κρυπτογράφηση.
- Η υπογραφή της σύμβασης, με αριθμό 145841/09-11-2022, «Προμήθειας

εξοπλισμού - υποδομών πληροφορικής και παροχής υπηρεσιών εγκατάστασης, παραμετροποίησης, μετάπτωσης στον ανωτέρω εξοπλισμό του λειτουργικού συστήματος και των υπολοίπων λογισμικών συστημάτων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) και εκπαίδευσης του προσωπικού του». Με την ανωτέρω σύμβαση έγινε προμήθεια δύο εξυπηρετητών (servers) και λοιπού, συνοδευτικού αυτών, εξοπλισμού και, ακολούθως, εντός του έτους 2023 αντικαταστάθηκε πεπαλαιωμένος (end of life / end of support) εξοπλισμός του ΝΣΚ. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίστηκε η ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία της βάσης δεδομένων του ΟΠΣ του ΝΣΚ.

- Η υπογραφή - κατόπιν πρωτοβουλίας και ενεργειών του ΝΣΚ και με Αναθέτουσα Αρχή την Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε. - της σύμβασης, με αριθμό 2117/11-11-2022, και αντικείμενο την «Προμήθεια μέσω αποθήκευσης δεδομένων και εξοπλισμού διατήρησης αντιγράφων ασφαλείας για την αναβάθμιση του ΟΠΣ του ΝΣΚ». Η σύμβαση αυτή ήδη εκτελέστηκε στις αρχές του έτους 2023. Με τον τρόπο αυτό αναβαθμίστηκε σημαντικά ο υπάρχων εξοπλισμός του ΟΠΣ του ΝΣΚ και διασφαλίστηκε η προστασία των δεδομένων του.
- Με την απόφαση της Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 419/16-08-2022, συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας, η οποία επιμελήθηκε τη συγκέντρωση, διαχείριση και νομική επεξεργασία δικαστικών αποφάσεων με διάδικο το Ελληνικό Δημόσιο και τον εμπλουτισμό με αυτές του ΟΠΣ του ΝΣΚ, στο πλαίσιο της υφιστάμενης σε αυτό σχετικής λειτουργικότητας.

4.11.2. Διαλειτουργικότητα του ΟΠΣ του ΝΣΚ με τα δικαστήρια και με τις δημόσιες υπηρεσίες - παραλαβή επιδόσεων από τους δικαστικούς επιμελητές με ηλεκτρονικά μέσα

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους 2022 έγιναν περαιτέρω βήματα για:

- Διαλειτουργικότητα του ΟΠΣ του ΝΣΚ με το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων για τη Διοικητική Δικαιοσύνη (ΟΣΔΔΥ-ΔΔ), με στόχο να καταστεί δυνατή η ηλεκτρονική επίδοση εγγράφων και ειδικότερα, σε πρώτη φάση, δικαστικών αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων στο ΝΣΚ, για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, σε υποθέσεις ουσίας. Σχετικώς συντάχθηκε η από 07-04-2022 «Έκθεση παρατηρήσεων ΝΣΚ για τη διαδικασία επίδοσης εγγράφων μέσω διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων ΟΣΔΔΥ ΔΔ – ΟΠΣ του ΝΣΚ», καθώς και σχέδιο προτεινόμενων ρυθμίσεων για τη διαλειτουργικότητα των ανωτέρω πληροφοριακών συστημάτων (τροποποίηση της παρ.7 του άρθρου 21 του π.δ. 18/1989 και της παρ.5 του άρθρου 44 και της παρ.6 του άρθρου 48 ν.2717/1999). Περαιτέρω, με τα από 18-10-2022 και 25-11-2022 ηλεκτρονικά μηνύματα της Προέδρου του ΝΣΚ, υποβλήθηκαν σχόλια, παρατηρήσεις και προτάσεις του ΝΣΚ σχετικά με σχέδια νομοθετικών διατάξεων για τη διαδικασία ηλεκτρονικής επίδοσης εγγράφων του

Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων στο ΝΣΚ μέσω διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων των ανωτέρω Φορέων. Το ζήτημα της διαδικασίας ηλεκτρονικής επίδοσης εγγράφων του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων στο ΝΣΚ, μέσω διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων των φορέων αυτών, ρυθμίστηκε τελικώς με τις διατάξεις των άρθρων 29 και 30 παρ.2 του ν.4990/2022 (Α' 210). Οι διατάξεις αυτές συνδιαμορφώθηκαν κατόπιν και των ανωτέρω παρατηρήσεων και σχολίων του ΝΣΚ. Ανεξαρτήτως των ανωτέρω, το έτος 2022 εκκίνησε η αποστολή από το Συμβούλιο της Επικρατείας και τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια στο ΝΣΚ, μέσω πλήρους διαλειτουργικότητας των ως άνω πληροφοριακών συστημάτων, δικαστικών αποφάσεων, σε αμιγώς ηλεκτρονική μορφή, προς βεβαίωση χρηματικών ποσών δικαστικών δαπανών που έχουν επιδικαστεί υπέρ του Δημοσίου.

■ Διαλειτουργικότητα του ΟΠΣ του ΝΣΚ και του ΟΠΣ Δημοσιονομικής Πολιτικής του ΓΛΚ, με στόχο να καταστεί δυνατή η αποκλειστικός άυλη διαβίβαση αφενός μεν από το ΝΣΚ αγωγών τραπεζικών ιδρυμάτων με αίτημα την καταβολή ποσών λόγω επικαλούμενης κατάπτωσης εγγύησης στη Διεύθυνση Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων του ΓΛΚ και αφετέρου από το ΓΛΚ των σχετικών απόψεων του προς το ΝΣΚ και, μάλιστα, απ' ευθείας στην Υπηρεσιακή Μονάδα του λειτουργού, στον οποίο έχει ανατεθεί ο χειρισμός της εκάστοτε υπόθεσης. Εκκρεμεί η εκτίμηση από τη Διεύθυνση Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων της εκ μέρους του ΝΣΚ προταθείσας, ως βέλτιστης, τεχνικής λύσης.

■ Διεπαφή του ΟΠΣ του ΝΣΚ με το πληροφοριακό σύστημα του ΝΠΔΔ «Ελληνικό Κτηματολόγιο», προκειμένου να καταστεί εφικτό, οι λειτουργοί του ΝΣΚ και οι δικηγόροι του Ελληνικού Δημοσίου να υποβάλλουν αιτήσεις για εγγραφή στα κτηματολογικά φύλλα αποφάσεων και ενδίκων βοηθημάτων ατελώς. Η πρόοδος της σχετικής διαδικασίας εξαρτάται αποκλειστικώς από το ανωτέρω ΝΠΔΔ, προς το οποίο το ΝΣΚ έχει υποβάλει επανειλημμένως σχετικά αιτήματα.

■ Διεπαφή για την ηλεκτρονική επίδοση στο ΝΣΚ δικογράφων από δικαστικούς επιμελητές. Ειδικότερα, μετά την εισαγωγή του άρθρου 122Α του ΚΠολΔ με το άρθρο 67 του ν.4689/2020 (Α' 103) και την εν συνεχεία τροποποίησή του με τα άρθρα 367 του ν.4700/2020 (Α'127) και 6 του ν.4842/2021 (Α'190) για τη δυναμική επίδοση δικογράφων με ηλεκτρονικά μέσα, καθώς και την έκδοση της κοινής απόφασης των Υπουργών Δικαιοσύνης, Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με αριθμό 18407/οικ/05-05-2022 (Β' 2318), σχετικά με την επίδοση εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα και την εφαρμογή του Συστήματος Ηλεκτρονικών Επιδόσεων (ΣΗΕ), που ακολούθησε και προκειμένου να αναπτυχθεί σύστημα παραλαβής από το ΝΣΚ των ηλεκτρονικών επιδόσεων, έλαβαν χώρα εκ μέρους του ΝΣΚ:

- Διεξοδική εξέταση και αποτίμηση των νέων ρυθμίσεων και των

συνεπειών που αυτές έχουν ή μπορεί να έχουν μελλοντικά στον τρόπο λειτουργίας του ΝΣΚ.

- Διερεύνηση της δυνατότητας επίδοσης στο ΝΣΚ εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα, ώστε κατά τη διαδικασία των ηλεκτρονικών επιδόσεων, να διασφαλίζεται η ταχεία και απρόσκοπτη διαχείριση των ηλεκτρονικά διακινουμένων εγγράφων, χωρίς την ταυτόχρονη άσκοπη επαύξηση του διοικητικού κόστους για το ΝΣΚ.
- Σειρά ενεργειών (συναντήσεις με τους αρμόδιους φορείς, τηλεδιασκέψεις, υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων κ.ά.), προκειμένου να καταστεί εφικτή η δυνατότητα διαλειτουργικότητας μεταξύ του ΣΗΕ της Ομοσπονδίας Δικαστικών Επιμελητών Ελλάδας και του ΟΠΣ του ΝΣΚ, με τρόπο που θα επιτρέπει την ευχερέστερη και ταχύτερη ηλεκτρονική διαχείριση των επιδιδόμενων εγγράφων από τους χρήστες του ΟΠΣ του ΝΣΚ.

4.11.3. Ψηφιακές Υπογραφές - Λοιπές Δράσεις του ΝΣΚ

Στο πλαίσιο του επιδιωκόμενου ψηφιακού εκσυγχρονισμού το ΝΣΚ προέβη το έτος 2022 και στις ακόλουθες δράσεις:

- Ολοκληρώθηκε η ανανέωση των πιστοποιητικών ψηφιακών υπογραφών όλων των λειτουργών του ΝΣΚ και η προμήθεια νέων συσκευών USB, σύμφωνα με τις νέες προδιαγραφές της Αρχής Πιστοποίησης του Ελληνικού Δημοσίου (ΑΠΕΔ).
- Με την απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 545/21-10-2022, ορίστηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4961/2022 «Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις» (Α' 146) και ιδίως των άρθρων 18, 19, 20 και 114 παρ.1 αυτού, Υπεύθυνος Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής του ΝΣΚ και Επικοινωνιών και αναπληρωτής αυτού. Με την απόφαση αυτή επιδιώκεται να επιτευχθεί η ασφαλής λειτουργία των συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών του ΝΣΚ, η παροχή στρατηγικού επιπέδου οδηγιών για τα θέματα κυβερνοασφάλειάς του, η εγκαθίδρυση, επίβλεψη και παρακολούθηση του συστήματος διαχείρισης ασφάλειας πληροφοριών, καθώς και η διασφάλιση της συμμόρφωσής του με τις αντίστοιχες νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις.
- Έγινε σειρά ενεργειών από το ΝΣΚ για να ενταχθεί στο Δίκτυο Δημόσιου Τομέα – ΣΥΖΕΥΞΙΣ II. Το ΝΣΚ αναμένεται να είναι από τους πρώτους μεγάλους φορείς της Δημόσιας Διοίκησης, οι οποίοι θα ενταχθούν στο ανωτέρω έργο, με πολλαπλά και σημαντικά οφέλη, μεταξύ των οποίων η ασφάλεια, η εξοικονόμηση πόρων και χρημάτων (λόγω απέλειας των τηλεφωνικών κλήσεων κ.ά.) και η αύξηση της ταχύτητας σύνδεσης στο διαδίκτυο.
- Ορίστηκε εκπρόσωπος του ΝΣΚ και αναπληρωτής αυτού για τη συνεργασία του τελευταίου με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης προς

υλοποίηση του έργου «Ανάπτυξη Υπηρεσιών Διαδικτύου (Web Services) για την επίτευξη της Διαλειτουργικότητας μεταξύ των Πληροφοριακών Συστημάτων της Δημόσιας Διοίκησης».

4.11.4. Απόκτηση νέου σύγχρονου ΟΠΣ από το ΝΣΚ

4.11.4.1. Το σχετικό Έργο

Οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις αφενός και οι περιορισμένες τεχνικές δυνατότητες του υφιστάμενου ΟΠΣ (αρχιτεκτονικής έτους 2009) αφετέρου, κατέστησαν αδήριτη ανάγκη την απόκτηση νέου, σύγχρονου ΟΠΣ από το ΝΣΚ.

Για τον σκοπό αυτό διενεργείται σχετικός Διαγωνισμός, με αντικείμενο έργου: «Εκσυγχρονισμός του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και Αναβάθμιση Ψηφιακών Υπηρεσιών αυτού» και Αναθέτουσα Αρχή την Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε (ΚτΠ Μ.Α.Ε). Η διαγωνιστική διαδικασία του ανωτέρω Έργου, το οποίο συνιστά τον βασικό πυλώνα της μεταρρύθμισης του ΝΣΚ κατά τα επόμενα έτη, βρισκόταν σε εξέλιξη κατά το έτος 2022, ενώ ήδη ολοκληρώνεται.

Το σύγχρονο και καινοτόμο αυτό Έργο, προϋπολογισμού 9.368.211,63 ευρώ (μη περιλαμβανομένου ΦΠΑ 24%), θα καταστήσει το ΝΣΚ πρωτοπόρο στον τομέα των ψηφιακών υπηρεσιών, εξασφαλίζοντας τη βέλτιστη και αποδοτικότερη λειτουργία του, προς όφελος των λειτουργών και υπάλληλων του, των συνεργαζόμενων υπηρεσιών, αλλά και των πολιτών που απευθύνονται σε αυτό. Ειδικότερα:

Το σύνολο των συστημάτων που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο του Έργου θα παρέχεται μέσω cloud περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα, το Έργο θα εγκατασταθεί και θα φιλοξενηθεί στις υποδομές του Κυβερνητικού Υπολογιστικού Νέφους G-Cloud.

Στο «νέο ΟΠΣ» θα ενσωματώνονται αυτοματοποιημένες δυνατότητες εξυπηρέτησης των παραγωγικών λειτουργιών καθώς και των χρηστών του, τόσο των εσωτερικών (κυρίου και διοικητικού προσωπικού του ΝΣΚ καθώς και συνεργαζόμενων με το ΝΣΚ δικηγόρων, δικαστικών επιμελητών κλπ.) όσο και των εξωτερικών (φυσικών και νομικών προσώπων και οντοτήτων).

Ενδεικτικά, στο νέο Έργο θα περιλαμβάνονται:

- Η μετάπτωση του συνόλου των δεδομένων και διαδικασιών (φακέλων – εγγράφων, γνωμοδοτήσεων, οικονομικών υποθέσεων, βιβλιοθήκης, μητρώων κύριου και διοικητικού προσωπικού, πρακτικών κ.ά.) από το υπάρχον ΟΠΣ στο νέο.

- Η παροχή στον χρήστη οποιασδήποτε Υπηρεσιακής Μονάδας της δυνατότητας εισαγωγής στο σύστημα δεδομένων ευρετηρίασης σε εισερχόμενο έγγραφο, παραγωγής συσχετιζόμενου με αυτό εξερχομένου εγγράφου ή εντύπου, καθώς και διακίνησης της πληροφορίας μέσω του πληροφοριακού συστήματος, χωρίς την υποχρεωτική εμπλοκή στην όλη διαδικασία διεκπεραίωσης των παραπάνω ενεργειών άλλων χρηστών ή Υπηρεσιακών Μονάδων.

- Η παροχή στους χρήστες δυνατοτήτων διάσκεψης, απευθείας αλληλογραφίας, μέσω forum διαλόγων ή και άλλων οπτικοακουστικών λειτουργιών κ.ά., που επιτρέπουν την ανταλλαγή απόψεων, πληροφορικών και δεδομένων, την συνεπεξεργασία εγγράφων, την παροχή οδηγιών και εγκρίσεων των ιεραρχικώς προϊσταμένων σε πραγματικό χρόνο και, γενικώς, την τηλε-εργασία – απομακρυσμένη εργασία.

- Η οργάνωση της διαχειριζόμενης από κάθε χρήστη ύλης σε προσωπικό χαρτοφυλάκιο-οργανωτή, που ταξινομεί τις υποθέσεις και τα έγγραφα του χρήστη αλλά και της Υπηρεσιακής Μονάδας σε κατάλληλες κατηγορίες ανάλογα με τη φύση της εργασίας τους, τις καταχωρίζει σε ημερολόγιο με τις κατά περίπτωση ενδεικνυόμενες ενέργειες, ειδοποιεί τον κάτοχο του χαρτοφυλακίου για τις προθεσμίες που απαιτούνται για την διεκπεραίωση των υποθέσεων και ενημερώνει τον ίδιο καθώς και τον ιεραρχικώς αρμόδιο για την εκπλήρωση ή την τυχόν απώλειά τους.

- Η οντολογική αναγνώριση μεταδεδομένων κάθε εισερχόμενου εγγράφου με την υποστήριξη του συστήματος μηχανικής μάθησης και η αυτόματη μεταφορά τους στις προτυποποιημένες φόρμες εισαγωγής των στοιχείων του περιεχομένου τους, ώστε να υπάρχουν δομημένες οι πληροφορίες τους, κατά το στάδιο της όποιας απαιτούμενης παραγωγής τους στο εσωτερικό περιβάλλον του ΝΣΚ.

- Η αυτοματοποιημένη ευρετηρίαση, μετά από οντολογική αναγνώριση, για την εισαγωγή κάθε εισερχόμενου εγγράφου στον κατάλληλο φάκελο, μέσω διαδικασιών «έξυπνης» αναζήτησης προκαταχωρισθέντων όρων και καθοδήγησης του χρήστη με προτεινόμενες από το ίδιο το σύστημα ενέργειες, ώστε να επιτυγχάνεται η ταχύτητα και συνάμα η ορθότητα της ευρετηρίασης.

- Η τήρηση ενός φακέλου υπόθεσης προς ευρετηρίαση κάθε εγγράφου που εισέρχεται-παράγεται μέσω του ΟΠΣ, είτε από τρίτο είτε από Μονάδα ή Γραφείο της Κεντρικής Υπηρεσίας, είτε από άλλη Υπηρεσιακή Μονάδα και αφορά στην σχετική υπόθεση ενδιαφερόμενο-αντίδικο, ώστε να εξασφαλίζεται η άμεση πρόσβαση όλων των εμπλεκόμενων χρηστών στο σύνολο των στοιχείων της υπόθεσης και όχι στην τήρηση για κάθε τέτοιο έγγραφο ξεχωριστού φακέλου από κάθε συναρμόδια ή εμπλεκόμενη Υπηρεσιακή Μονάδα (όπως έχει δομηθεί το υφιστάμενο ΟΠΣ), μολονότι πρόκειται για την ίδια υπόθεση-ενδιαφερόμενο-αντίδικο, κατάσταση που προκαλεί σύγχυση καθώς και κοπιώδεις συνδυαστικές σχετικές αναζητήσεις.

- Η αναζήτηση νομικών πληροφοριών στο περιεχόμενο των κάθε είδους ψηφιοποιημένων εγγράφων και αρχείων που παράγονται εκτός του εσωτερικού περιβάλλοντος του ΝΣΚ και εισάγονται στο νέο πληροφοριακό σύστημα καθώς και εκείνων που παράγονται εντός του νέου πληροφοριακού συστήματος και η σημασιολογική συσχέτιση του περιεχομένου των κάθε είδους στοιχείων και πληροφοριών τους, προς αξιοποίηση τους στις εργασίες που εκτελούν οι χρήστες του ΟΠΣ (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά κριτήρια αναζήτησης νομικής πληροφορίας, πληροφορίας που αφορά στη διαχείριση με βάση τη φύση των υποθέσεων και τους αντιδίκους κ.λπ.).

- Η αυτοματοποιημένη παραγωγή δεδομένων και μεταδεδομένων, αξιοποιήσιμων για λόγους παραγωγής ποιοτικών στατιστικών στοιχείων, διενέργειας επιθεώρησης και εν γένει εσωτερικού ελέγχου, ορθολογικής διαχείρισης ανθρωπίνων και υλικών πόρων, ποσοτικής και ποιοτικής αποτίμησης της συνεισφοράς των Υπηρεσιακών Μονάδων και του προσωπικού του ΝΣΚ ή των προσώπων με τα οποία συνεργάζεται το ΝΣΚ, χάραξη στρατηγικής και υποβολή προτάσεων πολιτικής.

- Τη διαχείριση by default/by design των προσωπικών δεδομένων των χρηστών σύμφωνα με τις προβλέψεις του Γενικού Κανονισμού Προσωπικών Δεδομένων (GDPR) και της εθνικής νομοθεσίας.

Στα χαρακτηριστικά του εν λόγω Έργου, εκτός των άλλων, συμπεριλαμβάνονται πλήρεις διαλειτουργικότητες με δικαστήρια και διοικητικούς Φορείς, καθώς και με συστήματα διαχείρισης εγγράφων τρίτων Φορέων, που επιτρέπουν την αυτοματοποιημένη διεπαφή και αμοιβαία εξυπηρέτησή τους, αλλά και άκρως προηγμένες τεχνολογίες, όπως **η τεχνητή νοημοσύνη και η μηχανική μάθηση σε συνδυασμό με νομικές οντολογίες**. Ειδικότερα η μηχανική μάθηση, η οποία είναι κλάδος της τεχνητής νοημοσύνης, αφορά στο σύνολο των τεχνικών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή υπολογιστικών

μοντέλων. Τα μοντέλα τροφοδοτούνται με μεγάλο όγκο ειδικών δεδομένων - παραδειγμάτων («εκπαίδευση») και προσαρμόζονται στην αποδοτική και ταχεία επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων που αφορούν σε νέα δεδομένα παρόμοιας φύσης. Λόγω δε της πολυπλοκότητας των δεδομένων δεν μπορούν να επιλυθούν τα προβλήματα αυτά αποδοτικά από τις συμβατικές λύσεις λογισμικού και η διαχείριση των μοντέλων μηχανικής μάθησης (ανεκπαίδευτων και εκπαιδευμένων), των πηγών δεδομένων τροφοδότησης τους και η εφαρμογή τους στην επίλυση προβλημάτων, θα αποτελέσει ειδικό μέρος της υλοποίησης και θα υποστηρίζει πλήρως τις απαιτήσεις του ΟΠΣ. Με τον τρόπο αυτό το σύστημα του ΝΣΚ θα βελτιώνει την απόδοσή του μέσω της αξιοποίησης προηγούμενης γνώσης και εμπειρίας, χωρίς να υπάρχει ανάγκη να προγραμματιστεί εκ νέου.

Επίσης, το Έργο προβλέπει την αντικατάσταση του παλαιάς τεχνολογίας περιφερειακού εξοπλισμού των Υπηρεσιακών Μονάδων και των λειτουργιών του ΝΣΚ με την προμήθεια νέου εξοπλισμού, σύγχρονης τεχνολογίας (σταθερών και φορητών υπολογιστών, καθώς και ταμπλετών).

Τα κυριότερα οφέλη από την απόκτηση του νέου ΟΠΣ αναμένεται να είναι τα ακόλουθα:

- Αναβάθμιση και βελτιστοποίηση της λειτουργίας των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ, μέσω της καλύτερης οργάνωσης, της πληρέστερης υλικοτεχνικής υποδομής και της περιστολής δαπανών.
- Αύξηση της παραγωγικότητας του κύριου και διοικητικού προσωπικού του ΝΣΚ, μέσω του εκσυγχρονισμού του τρόπου εργασίας, του περιορισμού των λαθών, της μείωσης του χρόνου διεκπεραίωσης και του ενιαίου τρόπου χειρισμού των υποθέσεων.
- Υποστήριξη της διαδικασίας της αξιολόγησης του προσωπικού του ΝΣΚ και των συνεργαζόμενων με αυτό προσώπων, της έκδοσης αναλυτικών στατιστικών δεδομένων και της παρακολούθησης της επίτευξης των επιχειρησιακών στόχων.
- Αναβαθμισμένη διασύνδεση με συνεργαζόμενους φορείς του Δημοσίου και με όλα τα δικαστήρια της χώρας.
- Παροχή αναβαθμισμένων ψηφιακών υπηρεσιών προς τους απευθυνόμενους στο ΝΣΚ πολίτες, με την αξιοποίηση πολυκαναλικής επικοινωνίας και νέων εξωστρεφών διαδικασιών.

4.11.4.2. Πορεία του Έργου

Η Διακήρυξη του Έργου «Εκσυγχρονισμός του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και Αναβάθμιση Ψηφιακών Υπηρεσιών αυτού», με αριθμό πρωτ. ΚτΠ Μ.Α.Ε. 1940/29-12-2021, δημοσιεύθηκε στις 30-12-2021. Κατόπιν των αναγκαίων διορθώσεων, δημοσιεύθηκε στις 04-02-2022 εκ νέου η σχετική Διακήρυξη, με αριθμό πρωτ. ΚτΠ Μ.Α.Ε. 1648/01-02-2022.

Ακολούθησε η διαδικασία υποβολής ερωτημάτων και αιτημάτων από ενδιαφερόμενους για το Έργο και δόθηκαν, κατόπιν συνεργασίας του ΝΣΚ με την Αναθέτουσα Αρχή, οι προσήκουσες διευκρινίσεις που συνοδεύουν τη Διακήρυξη του Έργου.

Εν συνεχεία, με την απόφαση της ΚτΠ Μ.Α.Ε., με αριθμό πρωτ. 4842/22-03-2022, συστάθηκε και συγκροτήθηκε η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού & Αξιολόγησης Προσφορών (ΕΔΔΑΠ) για το ανωτέρω Έργο, στην οποία συμμετέχουν ως μέλη και εκπρόσωποι του ΝΣΚ (λειτουργοί και διοικητικοί υπάλληλοι).

Κατόπιν, έλαβε χώρα η διαδικασία αποσφράγισης των δικαιολογητικών και των τεχνικών προσφορών των υποψηφίων αναδόχων (σχετικό το Πρακτικό της Επιτροπής με αριθμό 1, της 01-04-2022).

Στο επόμενο στάδιο διενεργήθηκε από την ΕΔΔΑΠ ο έλεγχος των προσκομισθέντων δικαιολογητικών, καθώς και η αξιολόγηση των υποβληθεισών τεχνικών προσφορών και παρασχέθηκαν οι αναγκαίες διευκρινίσεις από τις υποψήφιες αναδόχους. Το στάδιο αυτό ολοκληρώθηκε με την έκδοση του Πρακτικού της Επιτροπής με αριθμό 3, της 12-09-2022, το οποίο επικυρώθηκε με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚτΠ Μ.Α.Ε., με αριθμό πρωτ. 16306/22-09-2022.

Κατά της ως άνω απόφασης της ΚτΠ Μ.Α.Ε. ασκήθηκε προδικαστική προσφυγή ενώπιον της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ), η οποία, ωστόσο, απορρίφθηκε με την απόφαση της εν λόγω Αρχής, με αριθμό 1653/2022, που εκδόθηκε στις 24-11-2022. Στη σχετική διαφορά είχε παρέμβει προσθέτως υπέρ του κύρους της απόφασης της ΚτΠ Μ.Α.Ε. το ΝΣΚ / Ελληνικό Δημόσιο.

Η σχετική διαγωνιστική διαδικασία συνεχίστηκε κατά τους πρώτους μήνες του έτους 2023 και αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα. Ειδικότερα, μετά την έκδοση της απόφασης της ΚτΠ Μ.Α.Ε., με αριθμό 1592/26-01-2023, με αντικείμενο το αποτέλεσμα της τεχνικοοικονομικής αξιολόγησης της προσφοράς της εναπομείνουσας προσφέρουσας εταιρείας και την ανάδειξη αυτής ως προσωρινής αναδόχου του ανωτέρω Έργου και κατόπιν συμπλήρωσης των ελλείψεων των δικαιολογητικών κατακύρωσης, εκδόθηκε το Πρακτικό της ΕΔΔΑΠ, με αριθμό 8/11-04-2023, με το οποίο η Επιτροπή εισηγήθηκε την αποδοχή της προσφοράς της ανωτέρω εταιρείας ως προς τα δικαιολογητικά και την κατακύρωση του Έργου σε αυτήν, καθώς και η

απόφαση κατακύρωσης, με αριθμό πρωτ. 8610/24-04-2023. Ακολουθεί το τελικό στάδιο του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο, προ της υπογραφής της σύμβασης.

5. Στόχοι & προοπτικές του ΝΣΚ

5.1. Βελτίωση της λειτουργίας του ΝΣΚ - Παρατηρήσεις και Προτάσεις

Τα πρώτα συμπεράσματα από τη λειτουργία του ΝΣΚ υπό την ισχύ του νέου θεσμικού πλαισίου, όπως αυτό διαμορφώθηκε από την εφαρμογή του νέου Οργανισμού και την κατ' εξουσιοδότηση αυτού έκδοση των σχετικών κανονιστικών πράξεων, είναι ιδιαίτερα θετικά, καθώς οι εργασίες του ΝΣΚ τόσο σε συλλογικό όσο και σε ατομικό επίπεδο διεξάγονται με μεγαλύτερη ευελιξία, ταχύτητα και αποτελεσματικότητα. Σε αυτό συνετέλεσε η απαλλαγή από απαρχαιωμένες γραφειοκρατικές πρακτικές, αλλά και η εκτεταμένη εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογικών μεθόδων. Επιπλέον, η συγκρότηση και λειτουργία των τριών Θεματικών Σχηματισμών, που προαναφέρθηκαν, δυο εκ των οποίων ξεκίνησαν να λειτουργούν εντός του 2022 και ο τρίτος τον Μάρτιο του 2023, δίνουν μια νέα δυναμική στη διεξαγωγή της νομικής υπηρεσίας του ΝΣΚ, με τον ενιαίο και συνολικό χειρισμό ομάδων δικαστικών και εξωδίκων υποθέσεων από λειτουργούς του ΝΣΚ που διαθέτουν υψηλή επιστημονική κατάρτιση και εξειδίκευση στις ανωτέρω υποθέσεις.

Η συνεχής βελτίωση της λειτουργίας του ΝΣΚ αποτελεί διαρκή επιδίωξη και για το έτος 2023, συναρτάται δε και με την επίτευξη των ειδικότερων στόχων που παρουσιάζονται στη συνέχεια.

5.1.1. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός του ΝΣΚ κατά το έτος 2023

5.1.1.1. Υλοποίηση του νέου ΟΠΣ

Το έτος 2023 αποτελεί το έτος, κατά το οποίο έχουν δρομολογηθεί σημαντικές διαδικασίες για την πρόοδο του ψηφιακού μετασχηματισμού του ΝΣΚ. Ειδικότερα, όπως προελέχθη, κατά το έτος αυτό, και μάλιστα εντός του πρώτου εξαμήνου, ολοκληρώνεται η διαγωνιστική διαδικασία του ηλεκτρονικού ανοικτού διεθνούς διαγωνισμού του Έργου «Εκσυγχρονισμός του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και Αναβάθμιση Ψηφιακών Υπηρεσιών αυτού». Ακολούθως, εντός του δευτέρου εξαμήνου του έτους αυτού, αναμένεται να εκκινήσει (με ορίζοντα τριετούς ολοκλήρωσης) η εκτέλεση του Έργου, με επιμέρους στάδια την εκπόνηση μελέτης εφαρμογής του Έργου, την παράδοση και εγκατάσταση εξοπλισμού και έτοιμου λογισμικού, την ανάπτυξη νέων εφαρμογών, την μετάπτωση δεδομένων, τη δοκιμαστική λειτουργία, την εκπαίδευση χρηστών – διαχειριστών και, τέλος, την πιλοτική λειτουργία του νέου ΟΠΣ.

Ειδικότερα, η μελέτη εφαρμογής του Έργου περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:

<ul style="list-style-type: none"> ■ Την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Την εκπόνηση εκτενούς σχεδίου όλων των υπηρεσιακών διαδικασιών - ροών εργασίας που απαιτούνται για τις διαδικασίες παραγωγής, επεξεργασίας, έγκρισης/απόρριψης κ.λπ. που διενεργούνται εντός του ΟΠΣ.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Την ανάλυση των ρόλων και των δικαιωμάτων των χρηστών.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Τον σχεδιασμό της αρχιτεκτονικής των εφαρμογών, με τη χρήση σύγχρονων και καινοτόμων τεχνολογιών, όπως η τεχνητή νοημοσύνη και η μηχανική μάθηση σε συνδυασμό με νομικές οντολογίες.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Τον λειτουργικό σχεδιασμό των εφαρμογών, με βασική αρχή την επίτευξη υψηλής χρηστικότητας και εργονομίας.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Την εκπόνηση μελέτης μετάπτωσης δεδομένων.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Την εκπόνηση μελέτης διαλειτουργικότητας - διεπαφών, οι οποίες έχει προβλεφθεί να αφορούν στα πληροφοριακά συστήματα όλων των ημεδαπών δικαστηρίων και δημοσίων φορέων.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Την εκπόνηση πλήρους οδηγού για τη διαδικασία και τις δοκιμές ελέγχου που θα γίνουν στο πλαίσιο των παραλαβών του Έργου.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Την εκπόνηση μελέτης ασφαλείας και τον καθορισμό των επιθυμητών και αναμενόμενων αποτελεσμάτων ασφαλείας από την εφαρμογή πολιτικής ασφαλείας.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Την εκπόνηση μελέτης συμμόρφωσης με τον Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (GDPR).

5.1.1.2. Ηλεκτρονική διασύνδεση του ΝΣΚ με τα δικαστήρια και τους δημόσιους Φορείς

■ Η ηλεκτρονική διασύνδεση του υπάρχοντος ΟΠΣ του ΝΣΚ με τα αντίστοιχα πληροφορικά συστήματα όλων των δικαστηρίων αποτελεί σταθερό στόχο πρωταρχικής σημασίας για το Σώμα. Η διασύνδεση αυτή αναμένεται να αυξήσει σημαντικά την παραγωγικότητα των λειτουργιών του ΝΣΚ και να συμβάλει στην ουσιαστική επιτάχυνση της απονομής της Δικαιοσύνης, με την εξαπλούστευση των διαδικασιών και την δραστική περυστολή οικονομικού και διοικητικού κόστους.

Προς τούτο αναμένεται εντός του 2023:

- Η ολοκλήρωση, μετά και την ψήφιση του ν.4990/2022 (Α' 210) κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα, του θεσμικού πλαισίου για τη διαδικασία ηλεκτρονικής επίδοσης εγγράφων (αποφάσεων, δικογράφων κ.λπ.) στο Δημόσιο, διά του ΝΣΚ, στις υποθέσεις ουσίας αρμοδιότητας του Συμβουλίου της Επικρατείας

και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, μέσω διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων των ανωτέρω Φορέων [κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 21 παρ.7 του π.δ.18/1989 (Α' 8) και 48 παρ.6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν.2717/1999, Α' 97), όπως διαμορφώθηκαν με τα άρθρα 29 και 30 παρ.2, αντιστοίχως, του ως άνω ν.4990/2022]. Ειδικότερα, εντός του 2023, με τη συμμετοχή και του ΝΣΚ στη σχετική προπαρασκευαστική διαδικασία, δρομολογείται η έκδοση της προβλεπόμενης στις διατάξεις των άρθρων 29 και 30 του ν.4990/2022 κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, με την οποία θα καθοριστούν ειδικότερα ζητήματα της διαδικασίας ηλεκτρονικής αποστολής των εγγράφων προς επίδοση μέσω διαλειτουργικότητας μεταξύ του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων για τη Διοικητική Δικαιοσύνη (ΟΣΔΔΥ-ΔΔ) και του ΟΠΣ του ΝΣΚ.

Ανεξαρτίτως αυτού, μελετώνται και άλλα ζητήματα συνεργασίας του ΝΣΚ με το ΣτΕ και τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, πάντοτε μέσω διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών τους συστημάτων, με στοχοπροσίλωση στην εξαπλούστευση και επιτάχυνση των λειτουργιών των ως άνω φορέων (ενδοσυστημική ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων, καθώς και υποβολή λοιπών εγγράφων, παρακολούθηση πορείας δικαστικών υποθέσεων κ.ά., με αξιοποίηση των σχετικών δεδομένων και μεταδεδομένων).

- Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη διαλειτουργικότητας μεταξύ των πληροφοριακών συστημάτων του ΝΣΚ και των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, καθώς και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για τις οποίες το ΝΣΚ έχει ήδη αναλάβει κατάλληλες πρωτοβουλίες [σχετικό το έγγραφο της Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό πρωτ. ΚΥ-159416/24-11-2022, προς τη Διεύθυνση Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εφαρμογών της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης & Παραγωγικής Λειτουργίας Πληροφοριακών Συστημάτων Οικονομικού Τομέα & Δημόσιας Διοίκησης, της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σχετικά με το έργο «Ανάπτυξη Υπηρεσιών Διαδικτύου (Web Services) για την επίτευξη της Διαλειτουργικότητας μεταξύ των Πληροφοριακών Συστημάτων της Δημόσιας Διοίκησης»].

■ Η ηλεκτρονική διασύνδεση και η ανταλλαγή των πληροφοριών μεταξύ του ΝΣΚ και των εν γένει Δημοσίων Φορέων είναι μία ακόμα πτυχή του ταχέως εξελισσόμενου ψηφιακού μετασχηματισμού, με προφανή πλεονεκτήματα τόσο για το ΝΣΚ και για τη Διοίκηση, όσο και για τους πολίτες. Παρά το γεγονός ότι το ζήτημα αυτό αποτελεί αντικείμενο ευρύτερης και συνολικής αντιμετώπισης για το Κράτος, το ΝΣΚ, πρωτοπορώντας στο πλαίσιο του ψηφιακού του εκσυγχρονισμού, έχει ήδη προβεί, όπως προεκτέθηκε στο κεφ. 4.11, σε στοχευμένες προπαρασκευαστικές ενέργειες για τη συνεργασία, μέσω διαλειτουργικότητας ή, έστω, διεπαφής των υπάρχοντων πληροφοριακών συστημάτων με τους συχνότερα εμπλεκόμενους κατά την εκτέλεση του έργου του ΝΣΚ Φορείς και υπηρεσίες.

Ειδικότερα, εντός του 2023 προσδοκείται:

- Η ολοκλήρωση της ανάπτυξης υπηρεσιών διαδικτύου (web services) για την επίτευξη διαλειτουργικότητας ή διεπαφής μεταξύ των πληροφοριακών συστημάτων του ΝΣΚ και (α) της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του ΓΛΚ, αναφορικά με τη διαχείριση υποθέσεων διαφορών από τραπεζικά δάνεια χορηγούμενα με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, (β) του ΝΠΔΔ «Ελληνικό Κτηματολόγιο», αναφορικά με την υποβολή αιτήσεων για εγγραφή στα κτηματολογικά φύλλα αποφάσεων και ενδίκων βοηθημάτων (αγωγών, αιτήσεων, κυρίων παρεμβάσεων κλπ) ατελώς.
- Η επιλογή της βέλτιστης τεχνικής λύσης για την ανάπτυξη διαλειτουργικότητας μεταξύ του ΟΠΣ του ΝΣΚ και του Συστήματος Ηλεκτρονικών Επιδόσεων (ΣΗΕ) της Ομοσπονδίας Δικαστικών Επιμελητών Ελλάδας, για την ηλεκτρονική επίδοση δικογράφων στο Δημόσιο, δια του ΝΣΚ, στις υποθέσεις αρμοδιότητας των πολιτικών δικαστηρίων [κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 122Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ως αυτό εισήχθη με το άρθρο 67 του ν.4689/2020 (Α' 103) και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 367 του ν.4700/2020 (Α'127) και 6 του ν.4842/2021 (Α'190) σε συνδυασμό με την κοινή Απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με αριθμό 18407/οικ/05-05-2022 (Β' 2318)]. Προς τον σκοπό αυτό, αναζητείται ειδικότερα η ανάπτυξη συστήματος ηλεκτρονικής παραλαβής - διαχείρισης των οικείων εγγράφων (δικογράφων και εκθέσεων επιδόσεως) από το ΝΣΚ κατά τρόπο που διασφαλίζει τον ταχύ, απρόσκοπτο και διαχειρίσιμο χαρακτήρα της διαδικασίας.

5.1.2. Αναμόρφωση της οργανωτικής δομής του ΝΣΚ

■ Ο νομοθέτης, εντοπίζοντας τους δυναμικούς θεματικούς τομείς που αναμένεται να συμβάλουν στην προοπτική ανάπτυξης της Χώρας, αναμόρφωσε την οργανωτική δομή του ΝΣΚ και εξειδίκευσε και προσδιόρισε στο άρθρο 16 του ν.4831/2021 οκτώ (8) Θεματικούς Σχηματισμούς, οι οποίοι μπορούν να συγκροτηθούν με απόφαση του Προέδρου του ΝΣΚ, με αντικείμενο τον ενιαίο και συνολικό χειρισμό ομοειδών δικαστικών και εξώδικων υποθέσεων.

Οι Θεματικοί αυτοί Σχηματισμοί, αξιοποιώντας την έρευνα, την τεχνολογία και την καινοτομία, αλλάζουν διαρθρωτικά το ΝΣΚ και βελτιώνουν την ανταγωνιστικότητά του με την καλύτερη, ταχύτερη, επαρκέστερη και αρτιότερη λειτουργία του σε ένα σύγχρονο Κράτος Δικαίου και τελικά την παροχή υψηλότερου επιπέδου νομικών υπηρεσιών στο Δημόσιο και στους λοιπούς Φορείς, των οποίων τη νομική υποστήριξη διεξάγει το ΝΣΚ.

Προς αποφυγή δε των μειονεκτημάτων που συνεπάγεται η εξειδίκευση, δηλαδή της μονομερούς γνώσης, της επανάληψης και του περιορισμού της εργασιακής δημιουργίας, ο νομοθέτης προέβλεψε ανά πενταετία το ένα τρίτο (1/3) των λειτουργών του ΝΣΚ που υπηρετούν σε κάθε Σχηματισμό να ανανεώνεται, υποχρεωτικά, από άλλους λειτουργούς του ΝΣΚ κατά το

αντίστοιχο ποσοστό.

Περαιτέρω, ο νομοθέτης, αναγνωρίζοντας τη σημασία του γνωμοδοτικού έργου του ΝΣΚ και την ανάγκη συνεχούς καθοδήγησης της Διοίκησης, προβλέπει ότι αυτή εξακολουθεί να εμπίπτει στην αρμοδιότητα των Γραφείων Νομικού Συμβουλίου που λειτουργούν στα Υπουργεία, στις Αρχές και στα ΝΠΔΔ, των οποίων την υπεράσπιση διεξάγει το ΝΣΚ.

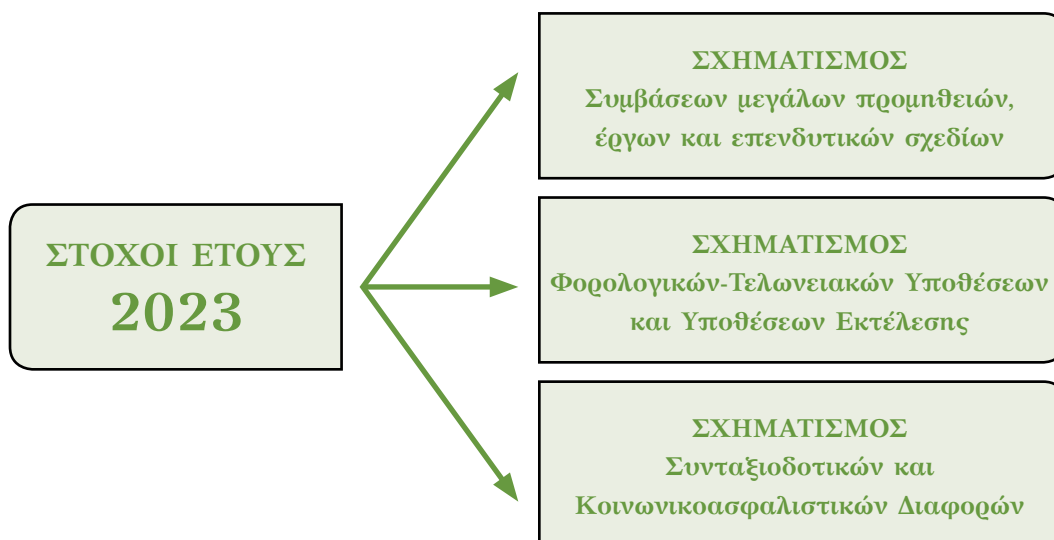
Μετουσιώνεται, με τον τρόπο αυτό, σε πράξη ένα «δυναμικό» σύστημα οργάνωσης και λειτουργίας του ΝΣΚ, το οποίο αφενός εξασφαλίζει την ενιαία αντιμετώπιση ομοειδών υποθέσεων και τη νομική εξειδίκευση, η οποία, ως γίνεται δεκτό, δεν αποτελεί τόσο αποτέλεσμα μίας πιο εξειδικευμένης διδασκαλίας ενός κλάδου δικαίου, όσο, κυρίως, της συνεχούς πρακτικής ενασχόλησης με αυτόν, αφετέρου προάγει το γνωμοδοτικό έργο του ΝΣΚ, μέσω της στελέχωσης κάθε Γραφείου Νομικού Συμβουλίου με Αντιπροέδρους, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους και Παρέδρους.

Η άμεση και ταυτόχρονη συγκρότηση και λειτουργία των Θεματικών Σχηματισμών, ωστόσο, δεν είναι κατ' αρχήν ευχερής, διότι συνάπτεται με το πρακτικό ζήτημα της στέγασης και υλικοτεχνικής υποδομής τους, ανακατανομής των πολλών χιλιάδων υποθέσεων προς χειρισμό, της ενημέρωσης και προετοιμασίας της Διοίκησης, καθώς και με γενικότερα ζητήματα ρύθμισης του πλαισίου λειτουργίας τόσο των Θεματικών Σχηματισμών όσο και των Υπουργείων, των Αρχών και των ΝΠΔΔ, των οποίων την υπεράσπιση διεξάγει το ΝΣΚ.

Για τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος η λειτουργία του ΝΣΚ με Θεματικούς Σχηματισμούς και Γραφεία Νομικού Συμβουλίου σχεδιάζεται προσεκτικά και υλοποιείται σταδιακά και ομαλά, έτσι ώστε να υπάρξει η αναγκαία προσαρμογή.

■ Η οργανωτική αναδιάρθρωση του ΝΣΚ, όμως, δεν περιορίζεται στη συγκρότηση των Θεματικών Σχηματισμών, αλλά περιλαμβάνει και ένα νέο φιλόδοξο σχέδιο για τη λειτουργία των περιφερειακών Γραφείων (όσων δηλαδή βρίσκονται εκτός της Περιφέρειας Αττικής), τα οποία προβλέπεται να μετατραπούν σε Γραφεία Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, να συγχωνευθούν σταδιακά και να λειτουργήσουν στις έδρες των Περιφερειών της Χώρας. Με την προγραμματιζόμενη χωροταξική αναδιάρθρωση σκοπείται η σημαντική μείωση των δαπανών για τη λειτουργία Γραφείων, όπως και των δαπανών για την απασχόληση δικηγόρων του Δημοσίου, ενώ ταυτόχρονα, όχι μόνο περιορίζονται οι μεταθέσεις των λειτουργών του ΝΣΚ και του διοικητικού προσωπικού, αλλά επιτυγχάνεται τελικά και ο ενιαίος, αρτιότερος και πιο αποτελεσματικός τρόπος χειρισμού των υποθέσεων από Γραφεία με καλύτερη στελεχιακή οργάνωση και υλικοτεχνική υποδομή.

5.1.2.1. Η συγκρότηση νέων Θεματικών Σχηματισμών

Όπως ήδη έχει εκτεθεί (βλ. ανωτέρω κεφ.3), κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 16 του ν.4831/2021 συγκροτήθηκαν κατά το έτος 2022 οι εξής Θεματικοί Σχηματισμοί: i) Εθνικών και Διεθνών διατησιών, ii) Ποινικών υποθέσεων και iii) Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Δικαστηρίων της, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Δικαστηρίων της αλλοδαπής. Από τη μέχρι τώρα λειτουργία των νεότευκτων αυτών Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ επιβεβαιώθηκε ότι μέσω της συγκρότησης Θεματικών Σχηματισμών επιτυγχάνεται η ενιαία και ταχύτερη αντιμετώπιση των υποθέσεων, καθώς και η εξειδίκευση των λειτουργών του ΝΣΚ.

Πέραν των ανωτέρω Θεματικών Σχηματισμών που συγκροτήθηκαν κατά το έτος 2022, το έτος 2023 προγραμματίζεται η συγκρότηση τριών (3) Θεματικών Σχηματισμών.

Ειδικότερα:

- **Του Θεματικού Σχηματισμού Συμβάσεων μεγάλων προμηθειών, έργων και επενδυτικών σχεδίων**

Οι δημόσιες συμβάσεις αποτελούν βασική πτυχή των δημόσιων επενδύσεων, τονώνουν την οικονομική ανάπτυξη και αποτελούν σημαντικό στοιχείο για την ενίσχυση της ενιαίας αγοράς. Οι δημόσιες διοικήσεις αγοράζουν αγαθά και υπηρεσίες για τους πολίτες τους και αυτό πρέπει να γίνεται με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο. Οι δημόσιες συμβάσεις προσφέρουν, επίσης, ευκαιρίες στις επιχειρήσεις και, με τον τρόπο αυτό, ενθαρρύνουν τις ιδιωτικές επενδύσεις και συμβάλλουν στην ανάπτυξη και στην απασχόληση της Χώρας.

Η ορθή και συνεκτική εφαρμογή των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις έχει ως αποτέλεσμα οφέλη από άποψη αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας για όλους – για τις δημόσιες διοικήσεις σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, για τις επιχειρήσεις και για τους πολίτες.

Η πολυπλοκότητα δε τόσο της διάρθρωσης των σύγχρονων κρατών όσο

και της φύσης των συναλλαγών στις οποίες πλέον τα κράτη εμπλέκονται, καθιστούν εμφανή την ποικιλία, αλλά και την δυσκολία των ζητημάτων τα οποία αναφύονται. Το γεγονός αυτό, καθώς και η παγκοσμιοποίηση των συναλλαγών, καθιστούν επίκαιρη τη συγκρότηση του προβλεπόμενου στο άρθρο 16 του ν.4831/2021 Σχηματισμού Συμβάσεων μεγάλων προμηθειών, έργων και επενδυτικών σχεδίων, ο οποίος θα είναι αρμόδιος για τη νομική συνδρομή στη Διοίκηση κατά την κατάρτιση των συμβάσεων αυτών.

Τούτο επιβεβαιώνεται και από τα στατιστικά στοιχεία του έτους 2022, εκ των οποίων προκύπτει ότι το ΝΣΚ επεξεργάστηκε 207 συμβάσεις έναντι 35 το 2021 (βλ. και ανωτέρω κεφ. 4.1.1.8). Εξάλλου, η συγκρότηση και λειτουργία του εν λόγω Θεματικού Σχηματισμού παρίσταται ευχερής, διότι δύναται να εδρεύει στην Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ και δεν υφίστανται ιδιαίτερα ζητήματα ρύθμισης ή τροποποίησης υφιστάμενου νομοθετικού ή κανονιστικού πλαισίου για τη λειτουργία του.

• **Του Θεματικού Σχηματισμού Φορολογικών-Τελωνειακών Υποθέσεων και Υποθέσεων Εκτέλεσης**

και

• **Του Θεματικού Σχηματισμού Συνταξιοδοτικών και Κοινωνικοασφαλιστικών Διαφορών.**

Το ΝΣΚ, αν και με διαφορετική δομή από αυτήν που εισήχθη με τον ν.4831/2021, παρέχει εξειδικευμένη υπεράσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου σε δύο ακόμα μεγάλες θεματικές κατηγορίες υποθέσεων, ήτοι:

α) σε υποθέσεις φορολογικών-τελωνειακών διαφορών και διαφορών διοικητικής και αναγκαστικής εκτέλεσης, δια του Ειδικού Νομικού Γραφείου Δημοσίων Εσόδων στην ΑΑΔΕ,

β) σε υποθέσεις συνταξιοδοτικών διαφορών, δια του ΓΝΣ στον e-ΕΦΚΑ και του ΓΝΣ στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Για τις προαναφερόμενες δύο θεματικές κατηγορίες υποθέσεων, με βάση και την προσκτηθείσα εμπειρία από τη λειτουργία των ήδη συγκροτηθέντων Θεματικών Σχηματισμών, μελετάται η σύσταση, εντός του 2023, των αντίστοιχων Θεματικών Σχηματισμών και συγκεκριμένα του Σχηματισμού φορολογικών - τελωνειακών υποθέσεων και υποθέσεων εκτέλεσης, καθώς και του Σχηματισμού συνταξιοδοτικών και κοινωνικοασφαλιστικών διαφορών. Τούτο προϋποθέτει την προηγούμενη μελέτη και ρύθμιση των ζητημάτων στέγασης και υλικοτεχνικής υποδομής (τις δαπάνες για τις οποίες πρέπει να αναλάβει το ΝΣΚ), ενώ απαιτείται η εξέταση του ενδεχομένου τροποποίησης του ισχύοντος νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας των υφιστάμενων Ειδικού Νομικού Γραφείου Δημοσίων Εσόδων στην ΑΑΔΕ και Γραφείου Νομικού Συμβουλίου στον e-ΕΦΚΑ. Σε κάθε περίπτωση, κρίνεται αναγκαίος ο σαφής προσδιορισμός των υποθέσεων που θα χειρίζονται οι συγκροτηθησόμενοι Σχηματισμοί με την οριοθέτηση, κυρίως, της έννοιας των κοινωνικοασφαλιστικών διαφορών, καθώς και η διευθέτηση άλλων θεσμικού χαρακτήρα ζητημάτων.

5.1.2.2. Η σταδιακή συγχώνευση των Δικαστικών Γραφείων που βρίσκονται εκτός της Περιφέρειας Αττικής

Στο άρθρο 21 παρ.7 του ν.4831/2021 προβλέπεται ότι από 15-09-2023 τα Δικαστικά Γραφεία του ΝΣΚ μετονομάζονται σε Γραφεία Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και όσα βρίσκονται εκτός της Περιφέρειας Αττικής συγχωνεύονται σταδιακά και λειτουργούν στις έδρες των Περιφερειών. Γραφεία Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που υπάρχουν σε πόλεις - εφετειακές έδρες που δεν αποτελούν έδρες Περιφέρειας, μπορούν να διατηρηθούν, εφόσον ειδικές συνθήκες (όπως γεωγραφικές συνθήκες, ύπαρξη μεγάλου όγκου υποθέσεων κ.ά.), δικαιολογούν την κατ' εξαίρεση διατήρησή τους προσωρινά ή μόνιμα. Ακολούθως, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, από την 15η-09-2023 θα εξεταστεί η σταδιακή συγχώνευση των ανωτέρω Γραφείων.

Πρόκειται για ένα μακρόπνοο σχέδιο που πρέπει να στηριχθεί σε εμπειριστατωμένη μελέτη μετά από την ορθή αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης, σε συνδυασμό με τις εθνικές παραμέτρους και τους ειδικότερους, μετρήσιμους, κατά το δυνατόν, στόχους, συνυπολογίζοντας, μεταξύ άλλων, το μέγεθος των Δικαστικών Γραφείων / Γραφείων Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, τη ροή των διαδικασιών και τον φόρτο εργασίας, τη γεωγραφική τοποθεσία, τις υποδομές, το επίπεδο της ψηφιοποίησης και τις δυνατότητες και παροχές των δικαστηρίων. Άλλωστε, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του Οργανισμού του ΝΣΚ, η σταδιακή συγχώνευση των Γραφείων της περιφέρειας συμβαδίζει με την ολοκλήρωση των διαδικασιών για τη διεξαγωγή ηλεκτρονικών δικών και την πλήρη ψηφιοποίηση του ΝΣΚ.

Ειδικότερα, ως προς το μέγεθος των νέων Γραφείων Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, αυτά πρέπει να διαθέτουν έναν ελάχιστο αλλά και έναν μέγιστο αριθμό λειτουργών, ώστε να είναι διαχειρίσιμα και πιο παραγωγικά και να διασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση η λειτουργία τους ως συλλογικών οργάνων. Η δημιουργία ενός λειτουργικού προτύπου νέων Γραφείων Νομικού Συμβουλίου με κριτήρια τα στατιστικά δεδομένα και την παραγωγικότητά τους αποτελεί την προοπτική στη νέα χωροταξία τους στη Χώρα. Η εκτίμηση της παραγωγικότητας συναρτάται με μία σταθερή αναλογία μεταξύ όλων των Γραφείων Νομικού Συμβουλίου ως προς το υπηρετούν κύριο και διοικητικό προσωπικό και φυσικά και με την ίση κατανομή του φόρτου εργασίας. Παρατηρείται, για παράδειγμα, ότι ορισμένα περιφερειακά Δικαστικά Γραφεία, ενώ έχουν μικρή εισροή υποθέσεων και περισσότερο προσωπικό σε σχέση με άλλα, έχουν μεγάλη εκκρεμότητα.

Τα νέα Γραφεία Νομικού Συμβουλίου του Κράτους θα πρέπει επίσης να πληρούν ορισμένες στοιχειώδεις προδιαγραφές κτηρίων, που θα εξασφαλίζουν τον απαιτούμενο βαθμό ασφάλειας, τον αναγκαίο αριθμό γραφείων για εργασία, κατάλληλους χώρους υποδοχής τεχνολογικών υποδομών κ.λπ.

Η χωροταξία συνάπτεται στενά με τη δημόσια πολιτική για την ανοιχτή διακυβέρνηση με τη χρήση των νέων τεχνολογιών, με τη δημόσια πολιτική για τις κτιριακές υποδομές των δημοσίων κτιρίων και με τη δημόσια πολιτική για

το νέο μοντέλο διοίκησης (new public management), όπως έχει αποτυπωθεί σε ευρωπαϊκά κείμενα καθώς και με τις λοιπές πρωτοβουλίες που αποβλέπουν στον πολυεπίπεδο εκσυγχρονισμό της δικαιοσύνης.

Η ως άνω αναδιάρθρωση των περιφερειακών Μονάδων του ΝΣΚ συντονίζεται με την αντίστοιχη αναδιάταξη που έχει θεσπιστεί για τις περιφέρειες των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και την αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων τους, στο πλαίσιο της εισαγωγής του θεσμού των τηλεματικών δικών με τον ν.5028/2023 (Α' 54).

Σε κάθε περίπτωση, θα διασφαλιστεί η ήπια μετάπτωση στο νέο σχήμα που τυχόν κριθεί αναγκαίο, με ένα καλά οργανωμένο σχέδιο δράσης, έχοντας υπόψη ότι ακόμη και ένας περιορισμένος μετασχηματισμός του χάρτη των Γραφείων Νομικού Συμβουλίου μπορεί να προκαλέσει αναταράξεις στη λειτουργία του. Η μετάβαση σε μια νέα χωροταξία απαιτεί αναλυτική εκτίμηση επιπτώσεων του μεταρρυθμιστικού εγχειρήματος και, οπωσδήποτε, υπέρβαση τοπικών ή συντεχνιακών προσεγγίσεων, καθώς και διασφάλιση καλού κλίματος και θετικής διάθεσης.

5.1.3. Βέλτιστη λειτουργία του Γραφείου Επιθεώρησης και του Αυτοτελούς Γραφείου Προστασίας Δεδομένων

5.1.3.1. Γραφείο Επιθεώρησης

Λαμβάνοντας υπόψη τη μέχρι τώρα, ήδη τριετή, λειτουργία του Γραφείου Επιθεώρησης, στο πλαίσιο της μέριμνας για τη λειτουργία του θεσμού με τρόπο δίκαιο, αξιοκρατικό, αντικειμενικό, διαφανή, αποτελεσματικό και σύγχρονο, συγκροτήθηκε στις 19-12-2022, με την απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 676/2022, Ομάδα Εργασίας με αντικείμενο την επεξεργασία των διατάξεων που ρυθμίζουν το σύστημα επιθεώρησης των λειτουργών και των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΝΣΚ, έπειτα από την εξέταση της οργάνωσης της επιθεώρησης των λειτουργών του ΝΣΚ και των Υπηρεσιακών Μονάδων του, την καταγραφή της υπάρχουσας εμπειρίας από τη λειτουργία του θεσμού και τον εντοπισμό τυχόν ζητημάτων στο ισχύον θεσμικό - κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την επιθεώρηση, τα οποία πιθανόν να χρήζουν βελτίωσης, τροποποίησης ή συμπλήρωσης, ιδίως ως προς τα θέματα που αφορούν στη σύνθεση και στους στόχους του Γραφείου Επιθεώρησης, στα καθήκοντα και στις αρμοδιότητες των μελών του, στις υποχρεώσεις των λειτουργών προς τους Επιθεωρητές, στον τρόπο διεξαγωγής της επιθεώρησης, στα κριτήρια αξιολόγησης και στις εκθέσεις επιθεώρησης. Στο ίδιο πλαίσιο, μπορούν να αποτυπωθούν και οι αρχές της επιθεώρησης και η δημιουργία «καλής πρακτικής», που θα καθιερώνουν μια ορθολογική και αξιόπιστη μέθοδο επιθεώρησης, η οποία αφενός θα καθοδηγεί τους Επιθεωρητές στην εκπλήρωση των καθηκόντων τους με αποτελεσματικό και ομοιόμορφο τρόπο και αφετέρου θα εξασφαλίζει στους επιθεωρούμενους ίσες ευκαιρίες για αντικειμενική αξιολόγηση.

5.1.3.2. Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Δεδομένων

Τα αρχεία του ΝΣΚ, ως δημόσιας Αρχής, emπίπτουν στις ειδικές διατάξεις διατήρησης του ν.4610/2019 που αφορά στα Γενικά Αρχεία του Κράτους, το δε Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Δεδομένων έχει στην αρμοδιότητά του την εισήγηση για θέματα που άπτονται της «νομοθεσίας περί κρατικών αρχείων».

Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους με την απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ «Εκκαθάριση Αρχείου της Κεντρικής Υπηρεσίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.)», με αριθμό 504/2022, προχώρησε στην καταστροφή φακέλων που φυλάσσονται στο Αρχείο της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ και ειδικότερα 94.000 δικαστικών και εξωδίκων φακέλων περίπου που ανάγονται στην περίοδο από 1970 έως και 1986.

Με τις προαναφερθείσες ενέργειες έγινε εκκαθάριση σημαντικού μέρους του ανενεργού αρχειακού υλικού της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ, εκπληρώνοντας την εκ του νόμου προβλεπόμενη υποχρέωσή του.

Η σωστή τήρηση και χρήση των αρχείων έχει πρωτεύοντα ρόλο στην αποτελεσματική και εύρυθμη λειτουργία του ΝΣΚ. Για τον λόγο αυτό, το ΝΣΚ οφείλει i) να διατηρεί τα έγγραφα τα οποία συλλέγει το ΝΣΚ σε φυσική ή και σε ηλεκτρονική μορφή μόνο για όσο χρονικό διάστημα είναι απαραίτητο για την εκπλήρωση των σκοπών για τους οποίους συνελέγησαν καθώς και για όσον χρόνο απαιτείται α) από τον νόμο (π.χ. φορολογική νομοθεσία) ή β) για τη συμμόρφωση με δικαστική διαδικασία (οιαδήποτε συνεχιζόμενη ή μελλοντική δικαστική διαδικασία) και ii) να προβαίνει σε περιοδική εκκαθάριση του αρχείου, κατ' εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού, ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ) και οι λειτουργοί που στελεχώνουν το Αυτοτελές Γραφείο Δεδομένων σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις του ΝΣΚ θα απαιτηθεί να προβούν στις κατάλληλες ενέργειες, ώστε:

- να πραγματοποιηθεί ο ορθός χαρακτηρισμός των αρχείων (ενεργά, ημιενεργά, ανενεργά και διπνεκούς υπηρεσιακής χρησιμότητας),
- να προσδιορισθεί η διαδικασία και ο χρονικός άξονας διαβίβασης αρχείων στο Γενικό Αρχείο του Κράτους, και, τέλος,
- να προσδιορισθεί ο χρονικός άξονας και η διαδικασία εκκαθάρισης αρχείων.

Σημειώνεται ότι έχει γίνει μια πρώτη σχετική επικοινωνία με τους αρμόδιους του Γενικού Αρχείου του Κράτους οι οποίοι θα συνδράμουν, όπως προβλέπεται εκ του νόμου, στην παροχή τεχνικής και επιστημονικής υποστήριξης σε θέματα καλής τήρησης και εκκαθάρισης των αρχείων του ΝΣΚ.

Η αποστολή και οι αρμοδιότητες δε του ΝΣΚ επιβάλλουν την ειδική ρύθμιση της διαδικασίας και των όρων διαχείρισης, οργάνωσης, φύλαξης, καθώς και εκκαθάρισης του αρχειακού υλικού του ΝΣΚ, λαμβάνοντας υπόψη τον τρόπο λειτουργίας του ΝΣΚ με Κεντρική Υπηρεσία και Γραφεία και το είδος

των εγγράφων που διατηρεί στα αρχεία της η κάθε Υπηρεσιακή Μονάδα του ΝΣΚ.

5.1.4. Συνεργασία μεταξύ ΝΣΚ και Πανεπιστημιακών Σχολών

Το ΝΣΚ, ως συντεταγμένη ανώτατη Αρχή του Κράτους, βασίζεται στην εξωστρέφεια και στη μετάδοση της επιστημονικής του γνώσης και εμπειρίας, η οποία έχει διαμορφωθεί από τον χειρισμό υποθέσεων με καινοφανή νομικά ζητήματα, είτε ενώπιον των δικαστηρίων, είτε με το γνωμοδοτικό του έργο. Προς τούτο, επιδιώκει τη συνεργασία του με άλλες αρχές και Φορείς, προς όφελος της επιστημονικής κοινότητας και ιδιαίτερα των νέων επιστημόνων του νομικού κλάδου, αλλά και της αποτελεσματικής και ουσιαστικής απονομής της δικαιοσύνης.

Στο πλαίσιο αυτό, κατόπιν σχετικών συνομιλιών μεταξύ της Προέδρου του ΝΣΚ και του Κοσμήτορα της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, απεστάλη σχέδιο μνημονίου συνεργασίας μεταξύ του ΝΣΚ και της Νομικής Σχολής του ΕΚΠΑ. Το μνημόνιο συνεργασίας κατατείνει, ιδίως, στην ενεργό συμμετοχή των λειτουργών του ΝΣΚ στο διδακτικό και ερευνητικό πρόγραμμα σπουδών π.χ. με διαλέξεις, παρουσίαση ειδικών θεμάτων ή συνεπίβλεψη μεταπτυχιακών εργασιών και διδακτορικών διατριβών, προετοιμασία και συνοδεία των φοιτητών στο ΕΔΔΑ και στο ΔΕΕ για παρακολούθηση δικών στις οποίες συμμετέχει η Ελληνική Δημοκρατία, συμμετοχή των μελών του ΔΕΠ σε επιμορφωτικά σεμινάρια και προγράμματα για τα μέλη του ΝΣΚ, με διαλέξεις, και ημερίδες προς ανάπτυξη ειδικών θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος ή στη διοργάνωση από κοινού επιστημονικών ή ερευνητικών δραστηριοτήτων.

5.1.5. Ζητήματα ως προς την παράσταση των λειτουργών του ΝΣΚ στα ποινικά δικαστήρια για την υποστήριξη της κατηγορίας

Ο Σχηματισμός Ποινικών Υποθέσεων, ο οποίος συγκροτήθηκε με την απόφαση Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 561/2022, με σκοπό τη διασφάλιση της αριστερης λειτουργίας του ΝΣΚ και της παροχής υψηλού επιπέδου εξειδικευμένων νομικών υπηρεσιών στο Ελληνικό Δημόσιο ή άλλο φορέα, του οποίου η νομική υποστήριξη ανήκει στο ΝΣΚ, ανέλαβε τον χειρισμό εντός του έτους 2022, 722 υποθέσεων κατ' αποδοχή σχετικών αιτημάτων, εκ των οποίων στις περισσότερες, κατά κοινή παραδοχή των λειτουργών του ΝΣΚ που υπηρετούν στον Σχηματισμό, δεν υφίστατο η ανάγκη παράστασής του για την πλήρη και αποτελεσματική υποστήριξη των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου.

Η εξακολούθηση στο μέλλον αποστολής αιτημάτων παράστασης του Ελληνικού Δημοσίου προς υποστήριξη ποινικής κατηγορίας με λειτουργούς του ΝΣΚ σε υποθέσεις χωρίς ιδιαίτερη σπουδαιότητα, όπου δεν υφίσταται η ανάγκη παράστασής τους για την πλήρη και αποτελεσματική υποστήριξη των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και η καθυστερημένη ή/και

με ελλιπή στοιχεία υποβολή σχετικών αιτημάτων, θα εμποδίσει καταλυτικά την προσήκουσα και αποτελεσματική λειτουργία του νέου Σχηματισμού, αλλά κυρίως θα αποβεί σε βάρος του χειρισμού σοβαρών υποθέσεων στις οποίες το ΝΣΚ με την παρουσία του θα συνεισφέρει στην υπεράσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου και στην ορθή απονομή της δικαιοσύνης.

Προς επίλυση των ανωτέρω ζητημάτων:

- Ενδείκνυται η νομοθετική ή κανονιστική παρέμβαση, μετά διατύπωση γνώμης Προέδρου του ΝΣΚ (βλ. άρθρο 122 παρ.7 ν.4831/2021), προς την κατεύθυνση του περιορισμού των παραστάσεων του Δημοσίου με λειτουργούς του ΝΣΚ σε συγκεκριμένες κατηγορίες ποινικών υποθέσεων, με κριτήριο την ουσιαστική συμβολή των παριστάμενων λειτουργών του ΝΣΚ στην υπεράσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου, καθώς και στην απονομή της Δικαιοσύνης.
- Ειδικά για τις φορολογικές ποινικές υποθέσεις, οι οποίες αποτελούν με βάση τα στατιστικά δεδομένα τον μεγαλύτερο όγκο των υποθέσεων που έχουν περιέλθει στον ανωτέρω Σχηματισμό, έχει ήδη πραγματοποιηθεί συνάντηση εκπροσώπων του ΝΣΚ και της ΑΑΔΕ και έχει προταθεί εναλλακτικά εκ μέρους του ΝΣΚ η έκδοση εγκυκλίου από τον Διοικητή της ΑΑΔΕ με οδηγίες προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για: α) τον περιορισμό των αιτημάτων παράστασης του Δημοσίου με λειτουργούς του ΝΣΚ για την υποστήριξη κατηγορίας μόνο σε περιπτώσεις που αιτιολογημένα η παράσταση αυτή καθίσταται, λόγω της φύσεως των υποθέσεων, ουσιαστικώς αποτελεσματική και β) την έγκαιρη υποβολή στο ΝΣΚ των ως άνω αιτημάτων, και μάλιστα συνοδευόμενων από πλήρεις φακέλους με όλα τα απαιτούμενα για την υπόθεση στοιχεία.

5.1.6. Ζητήματα ως προς το Θεματικό Σχηματισμό Διαιτησιών

Το Δημόσιο με την ευρεία έννοιά του διαδραματίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στις αντιδικίες, ιδιαίτερα σε διαφορές που σχετίζονται με κομβικούς τομείς, όπως ο κατασκευαστικός, η ενέργεια, οι μεταφορές και οι τηλεπικοινωνίες, ενώ συχνά αναπτυξιακές τράπεζες χρηματοδοτούν διάφορα επενδυτικά επιχειρηματικά πλάνα με την εμπλοκή του Δημοσίου.

Στο πλαίσιο προσέλκυσης επενδύσεων και δημιουργίας ευμενών συνθηκών για τους επενδυτές, το Ελληνικό Δημόσιο καλείται πλέον να αναλάβει τα νήια για την οικονομική και επιχειρησιακή προαγωγή του imperium του.

Σε όλες αυτές τις προαναφερθείσες περιπτώσεις το Δημόσιο συνήθως συνάπτει ρήτρες διαιτησίας για την επίλυση διαφορών που θα προκύψουν. Οι ιδιαιτερότητες όμως, που εμφανίζουν πιθανές αντιδικίες μεταξύ κρατικών και ιδιωτικών φορέων, είναι πολυποίκιλες και συγκεντρώνουν εξαιρετικό θεωρητικό, αλλά και πρακτικό ενδιαφέρον.

Ήδη από τους πρώτους μήνες λειτουργίας του Σχηματισμού Διαιτησιών κατέστη εμφανής η ανάγκη επεξεργασίας πλείστων ρητρών διαιτησίας με

αδικαιολόγητες, πολλές φορές, διαφοροποιήσεις.

Προς τούτο, στο πλαίσιο των διεθνών πρακτικών προκρίνεται ο Σχηματισμός Διαιτησιών που συστάθηκε το 2022 να εξετάσει τη θέσπιση πρότυπων ρητρών διαιτησίας, προκειμένου η Διοίκηση να έχει στη διάθεσή της ξεκάθαρες και αναμφίβολες διαιτητικές ρήτρες ήδη κατά τις διαπραγματεύσεις κατάρτισης των συμβάσεων και συνομολόγησης των ρητρών.

5.1.7. Ζητήματα ως προς την προσήκουσα και αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων των δικηγόρων του Δημοσίου

Για τη διασφάλιση της προσήκουσας και αποτελεσματικής άσκησης των καθηκόντων των δικηγόρων του Δημοσίου, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις των άρθρων 11 παρ.1 περ.γ και 30 του ν.4831/2021 και την προάσπιση του δημόσιου συμφέροντος, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τα ανωτέρω παρατιθέμενα στατιστικά στοιχεία, από τις εκδοθείσες ή επιδοθείσες δικαστικές αποφάσεις επί των υποθέσεων που χειρίστηκαν το έτος 2022 οι δικηγόροι του Δημοσίου υπερτερούν αυτές που έχουν αρνητική έκβαση για το Δημόσιο (ποσοστό 61,92% έναντι ποσοστού 30,84% με θετική έκβαση), επιβάλλεται να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα:

- Έλεγχος των φακέλων που χειρίζονται οι δικηγόροι του ΝΣΚ από το Γραφείο Επιθεώρησης, μετά από απόφαση του Προέδρου του ΝΣΚ, ώστε να εντοπιστούν αιτιολογημένα οι λόγοι του μεγάλου ποσοστού αποφάσεων με αρνητική έκβαση για το Δημόσιο.
- Ανανέωση της εντολής στους δικηγόρους που έχουν εκπληρώσει με επάρκεια τα καθήκοντά τους και μη ανανέωση της εντολής ή αντικατάσταση ορισθέντων δικηγόρων -χωρίς αποζημίωση-, και πριν από την παρέλευση του τριετούς ορισμού τους, με τον ορισμό νέου ή με την ανάθεση του χειρισμού των υποθέσεων του αντικατασταθέντος σε Γραφείο του ΝΣΚ.
- Χορήγηση κινήτρων με την καταβολή αυξημένων αμοιβών, σε ποσοστό 20%, 30% ή 50%, εφόσον επιδείχθηκε αποδεδειγμένα από τους δικηγόρους ιδιαίτερο ενδιαφέρον και επιμέλεια ή σε περίπτωση που χειρίστηκαν υποθέσεις μείζονος σπουδαιότητας, και καταβολή μειωμένης κατά τα ίδια ποσοστά αμοιβής στις περιπτώσεις μη προσήκοντος χειρισμού των υποθέσεων ή όταν πρόκειται για χειρισμό μεγάλου αριθμού όμοιων υποθέσεων, κατά τα προβλεπόμενα στην κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών «Καθορισμός του περιεχομένου της έγγραφης συμφωνίας μεταξύ του Δημοσίου και των οριζομένων ως δικηγόρων του, για καθορισμό της αμοιβής τους», με αριθμό 53/27-02-2018 (Β' 890).

5.1.8. Ενημέρωση Μητρώου και των υπηρεσιακών φακέλων των λειτουργών του ΝΣΚ από το Γραφείο Κυρίου Προσωπικού της Γραμματείας

Το Γραφείο Κυρίου Προσωπικού της Γραμματείας του ΝΣΚ είναι αρμόδιο για την τήρηση και επικαιροποίηση του Μητρώου και των υπηρεσιακών φακέλων των λειτουργών, ώστε να είναι ενήμεροι με όλα τα έγγραφα, πράξεις ή αποφάσεις που έχουν σχέση με την υπηρεσιακή και μισθολογική κατάστασή τους.

Το έτος 2022 λόγω των αυξημένων αναγκών σε διοικητικό προσωπικό που ανέκυψαν από την υλοποίηση του νέου μοντέλου της ψηφιακής λειτουργίας του ΝΣΚ και από τη λειτουργία των τριών νέων Θεματικών Σχηματισμών, σε συνδυασμό με την πλήρωση σαράντα μίας κενών θέσεων Δικαστικών Πληρεξουσίων και τη μη ολοκλήρωση της διαδικασίας πρόσληψης νέων υπαλλήλων στο πλαίσιο του προγραμματισμού προσλήψεων στο Δημόσιο, δεν κατέστη εφικτή η επικαιροποίηση του Μητρώου και των υπηρεσιακών φακέλων των λειτουργών, παρά το γεγονός ότι είχε γίνει σχετικός προγραμματισμός και είχε εκκινήσει η σχετική διαδικασία.

Εντός του έτους 2023 αναμένεται η ολοκλήρωση της διαδικασίας πρόσληψης είκοσι (20) υπαλλήλων, από τους επιτυχόντες στον Διαγωνισμό του ΑΣΕΠ που διεξήχθη τον Μάρτιο του 2023, όπως αυτές εγκρίθηκαν με τις Πράξεις του Υπουργικού Συμβουλίου, με αριθμούς 50/2021 και 31/2022, και οκτώ (8) από μετατάξεις, για τις οποίες, ενώ εκδόθηκε προκήρυξη, η σχετική διαδικασία διεκόπη λόγω της προκήρυξης των εθνικών εκλογών της 21ης Μαΐου 2023. Στο πλαίσιο αυτό με την ολοκλήρωση της πρόσληψης νέων διοικητικών υπαλλήλων του ΝΣΚ, θα ενισχυθεί κατά προτεραιότητα το Γραφείο Κυρίου Προσωπικού της Γραμματείας του ΝΣΚ, προκειμένου να επιμεληθεί της ενημέρωσης του Μητρώου και των υπηρεσιακών φακέλων όλων των λειτουργών, ώστε αυτοί να εμφανίζουν με πληρότητα την υπηρεσιακή τους εξέλιξη και ό,τι άλλο τους αφορά.

5.2. Αρτιότερη και επωφελέστερη δικαστική παράσταση ή εξώδικη εκπροσώπηση του Δημοσίου και των λοιπών Φορέων από το ΝΣΚ - Προβλήματα και Προτάσεις

5.2.1. Ζητήματα ως προς τη λειτουργία της Διοίκησης

Ο τρόπος που τα όργανα της Διοίκησης ασκούν τις αρμοδιότητές τους και αναπτύσσουν τη δράση τους στο πλαίσιο της εκτέλεσης των καθηκόντων τους επιδρά αναπόφευκτα στον τρόπο και στην αποτελεσματικότητα της άσκησης των καθηκόντων των λειτουργών του ΝΣΚ.

Ως γενικά ζητήματα τα οποία αντιμετωπίζει και το ΝΣΚ κατά τον χειρισμό των πάσης φύσεως υποθέσεων αναφέρονται:

- Η πολυνομία και η κακονομία, που καταγράφονται ως σοβαρά προβλήματα τα οποία έχουν άμεσες και σημαντικές επιπτώσεις στη δημόσια

Διοίκηση, καθώς αντιφατικές ή ακόμη και ευθέως αλληλοαναιρούμενες ρυθμίσεις νόμων για το ίδιο ζήτημα ή/και αντιφατικές ρυθμίσεις κανόνων διαφορετικών επιπέδων αυξάνουν τον όγκο και την πολυπλοκότητα των κανόνων δικαίου. Η τάση της Διοίκησης να εισηγείται και να συντάσσει νομοθεσία, οδηγεί σε ένα πολύπλοκο και υπερτροφικό ρυθμιστικό περιβάλλον και δημιουργεί νομική ανασφάλεια σε σημαντικά μέρη της (ελεγκτικά, παροχής υπηρεσιών κ.λπ.), που ενεργούν ως εφαρμοστές των κανόνων, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα αλληλοκάλυψης αρμοδιοτήτων, γραφειοκρατία και να προκαλείται περιπτωσιολογική και αποσπασματική αντιμετώπιση, με την έκδοση κάθε νέας ρύθμισης. Τα ανωτέρω οδηγούν, μεταξύ άλλων, τη Διοίκηση σε αδυναμία ή καθυστέρηση εκπλήρωσης του έργου της, σε έκδοση πράξεων με τυπικές ακυρότητες και εν τέλει σε κακοδιοίκηση.

■ Η μη ορθολογική στελέχωση της Διοίκησης, η έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού υψηλής εξειδίκευσης και με σύγχρονες δεξιότητες, η ύπαρξη οργανωτικών δομών που περικλείονται από «στενά και στεγανά» όρια χωρίς να αποδέχονται εύκολα τις τεχνολογικές καινοτομίες. Τα τελευταία έτη η οικονομική ύφεση περιόρισε την εισροή προσωπικού στο Δημόσιο αυξάνοντας ταυτόχρονα τον μέσο όρο ηλικίας των υπαλλήλων του. Αναπόφευκτα προκλήθηκε η υποστελέχωση των υπηρεσιών στους Δημόσιους Φορείς.

■ Η έλλειψη αποτελεσματικών εσωτερικών μηχανισμών ελέγχου της νομιμότητας στη Διοίκηση, η οποία οδηγεί σε επαναλαμβανόμενη έκδοση τυπικά άκυρων πράξεων.

■ Η περιορισμένη ψηφιοποίηση και διαλειτουργικότητα μπρῶν και βάσεων δεδομένων της Δημόσιας Διοίκησης.

Προς επίλυση των ανωτέρω:

- Η νομοθετική εξουσία, αξιολογώντας τους θεσπισθέντες κανόνες ως προς την αναγκαιότητα και νομιμότητά τους, δύναται να τους καταργήσει ή να τους απλοποιήσει, να τους κωδικοποιήσει και να τους αναπλάσει, όπου είναι απαραίτητο, ώστε να ισχύουν απλές και αναγκαίες ρυθμίσεις, οι οποίες θα προβλέπουν απλουστευμένες διαδικασίες και θα επιβάλλουν τα απολύτως απαραίτητα διοικητικά βάρη, προκειμένου να επιτυγχάνεται ο επιδιωκόμενος σκοπός της ρύθμισης. Προς τούτο είναι επιβεβλημένη η πιστή τήρηση των αρχών της καλής νομοθέτησης που έχουν θεσπιστεί με τον ν.4622/2019 «Επιτελικό Κράτος, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α'133).

- Ο επιτυχημένος μετασχηματισμός της Δημόσιας Διοίκησης θα εξαρτηθεί από τον προσεκτικό σχεδιασμό και επανασχεδιασμό της εργασίας σε οργανωτικό επίπεδο, καθώς και από τις στρατηγικές ανανέωσης και αναβάθμισης δεξιοτήτων σε ατομικό επίπεδο. Το ανθρώπινο δυναμικό του δημοσίου τομέα πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο των εξελίξεων και ο τρόπος διαχείρισης και διοίκησής του να καταλαμβάνει ξεχωριστή θέση, με

γνώμονα την παροχή, αναβαθμισμένων, ποιοτικών υπηρεσιών προς τους πολίτες. Ο δημόσιος τομέας οδηγείται κατά συνέπεια σε επαναπροσδιορισμό των εργασιακών σχέσεων και των δεξιοτήτων που απαιτούνται, θέτοντας ως αρχή ότι είναι αναγκαίο να βρίσκεται «ο κατάλληλος άνθρωπος στην κατάλληλη θέση». Αυτοί είναι, άλλωστε, οι στόχοι της επικαιροποίησης του προσοντολογίου, της ορθής ταξινόμησης των κλάδων των δημοσίων υπαλλήλων και της υλοποίησης ενός νέου συστήματος Αξιολόγησης και Στοχοθεσίας. Αποτελεί δε επιταγή, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, η Δημόσια Διοίκηση να προβάλλει το κοινωνικό της πρόσωπο, με τους εργαζόμενους να υποστηρίζουν αυτή την εξελικτική διαδικασία και να απομακρύνονται από τους εκάστοτε οργανωσιακούς στόχους για να υποστηρίξουν το κοινωνικό νόημα του Δημοσίου.

- Η θέσπιση αποτελεσματικών εσωτερικών μηχανισμών ελέγχου της νομιμότητας θα αποκλείσει την έκδοση τυπικά άκυρων πράξεων από τη Διοίκηση, ενώ η δυνατότητα ψηφιακής πρόσβασης στα μπρώα και τις βάσεις δεδομένων της θα εγκαθιδρύσει συνεργασίες και αυτοματισμούς μεταξύ των Φορέων του δημοσίου τομέα, θα συντελέσει εκ των πραγμάτων στην αποτελεσματική διάδραση των δημοσίων υπηρεσιών και θα επιτρέψει την άμεση ανταλλαγή της απαιτούμενης πληροφορίας χωρίς συναλλαγή βάσει του παραδοσιακού τρόπου (π.χ. πιστοποιητικά, βεβαιώσεις), με απλούστευση των διαδικασιών.

Τα ειδικότερα, σημαντικότερα και συχνότερα προβλήματα που ανακύπτουν κατά τον χειρισμό των δικαστικών ή εξωδίκων υποθέσεων από τους λειτουργούς του ΝΣΚ παρατίθενται ακολούθως:

5.2.1.1. Ζητήματα ως προς τη διαβίβαση δικογράφων και παροχή απόψεων και στοιχείων προς τις Υπηρεσιακές Μονάδες και τους λειτουργούς του ΝΣΚ

Παρά τις σαφείς, σύμφωνα με το άρθρο 28 του ν.4831/2021, υποχρεώσεις των Αρχών και δημοσίων Υπηρεσιών για την άμεση παροχή απόψεων, πληροφοριών και στοιχείων προς τους λειτουργούς του ΝΣΚ, καθώς και κάθε άλλης συνδρομής (π.χ. έγκαιρη υπόδειξη μαρτύρων) για την υπεράσπιση των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου με τον επωφελέστερο τρόπο, έχει παρατηρηθεί:

- Η μη αποστολή / η μη εμπρόθεσμη διαβίβαση στο ΝΣΚ των εισαγωγικών ή λοιπών δικογράφων, όταν αυτά επιδίδονται σε υπηρεσίες, με αποτέλεσμα να υφίσταται προφανής κίνδυνος απώλειας των δικονομικών και ουσιαστικών δικαιωμάτων του Δημοσίου.
- Η παράλειψη αποστολής / η μη έγκαιρη διαβίβαση από τη Διοίκηση στο ΝΣΚ αναλυτικής και εμπειριστατωμένης έκθεσης απόψεων, συνοδευόμενη από το σύνολο των πρόσφορων στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης και η μη σχετική συνεργασία με συναρμόδιες υπηρεσίες, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται ο χειρισμός των υποθέσεων από τους λειτουργούς του

ΝΣΚ και, επιπροσθέτως, στις δικαστικές υποθέσεις να δημιουργούνται ουσιαστικά και δικονομικά ζητήματα αναλόγως της διαδικασίας εκδίκασης (π.χ. απώλεια δικαιωμάτων του Δημοσίου, απαράδεκτο της προβολής ισχυρισμών, επιβράδυνση εκδίκασης των υποθέσεων, τεκμήριο ομολογίας πραγματικών ισχυρισμών αντιδίκων του Δημοσίου σε δίκες ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων).

Ενδεικτικές είναι οι εξής σχετικές περιπτώσεις:

- Μην αποστολή ή απρόσφορη αποστολή από τις αρμόδιες για τη διαχείριση και την προβολή των δικαιωμάτων του Δημοσίου επί των ακινήτων υπηρεσίες των αναγκαίων στοιχείων για τον αποτελεσματικό χειρισμό υποθέσεων κτηματολογίου (ζήτημα το οποίο αναπτύσσεται εκτενέστερα και στη συνέχεια), εμπραγμάτου δικαίου, αναγνώρισης δικαιούχων επί απαλλοτριώσεων κ.ά.
- Μην έγκαιρη χορήγηση απόψεων και στοιχείων ή παροχή ελλιπών απόψεων ή ακόμα και αδυναμία παροχής αυτών από το Τμήμα Ειδικών Θεμάτων και Δικαστικών Υποθέσεων της Διεύθυνσης Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων (ΔΚΕΚΚ) σε αγωγές πιστωτικών ιδρυμάτων κατά του Ελληνικού Δημοσίου, με αίτημα την καταβολή των ποσών που αντιστοιχούν στην εγγύηση του Δημοσίου που έχει καταπέσει σε δάνεια και ρυθμίσεις οφειλών φυσικών και νομικών προσώπων, κατά τις διατάξεις του ν.2322/1995 (Α' 143) και ήδη των άρθρων 91 – 108 του ν.4549/2018 (Α' 105), οι οποίες εκκρεμούν, κατά χιλιάδες, σε διάφορα στάδια.
- Χορήγηση ανακριβών απόψεων (π.χ. επίκληση εγγράφων που δεν προσκομίζονται, καθώς και γεγονότων που δεν προκύπτουν από προσκομιζόμενα έγγραφα) και μην αποστολή ή μην έγκαιρη αποστολή διοικητικού φακέλου από υπηρεσίες της Φορολογικής Διοίκησης, ενώ, σε περίπτωση αναρμοδιότητας ή συναρμοδιότητας με άλλη υπηρεσία, μην διαβίβαση του φακέλου στην αρμόδια/συναρμόδια υπηρεσία σε υποθέσεις είσπραξης δημοσίων εσόδων του Κράτους.
- Αποστολή κλήσεων προς συζήτηση υποθέσεων ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων την προτεραιότητα της δικασίμου, παρότι αυτές έχουν κοινοποιηθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες μήνες πριν τη δικάσιμο.
- Καθυστερημένη αποστολή αποφάσεων που εκδίδονται επί των ανακοπών ΚΕΔΕ, με αποτέλεσμα, λόγω της σύντομης τριακονθήμερης προθεσμίας ελέγχου της ορθότητας των αποφάσεων, τη βεβιασμένη, πολλές φορές, για τη διαφύλαξη της νόμιμης προθεσμίας, άσκηση ενδίκου μέσου, ακόμα και σε περιπτώσεις που η άσκηση αυτού δεν πιθανολογείται να ευδοκιμήσει, οπότε ακολουθούν πρόσθετες ενέργειες για την παραίτηση από αυτό, με σχετική ενασχόληση τόσο των λειτουργών του ΝΣΚ όσο και των δικαστηρίων.
- Καθυστέρηση της αποστολής διοικητικού φακέλου, ιδίως σε ακυρωτικές διαφορές, με χαρακτηριστική περίπτωση τις υποθέσεις ιθαγένειας.

Κατόπιν τούτων, για την αντιμετώπιση των ανωτέρω κρίσιμων ζητημάτων, πέραν της καταλληλότερης στελέχωσης της Διοίκησης και της αρτιότερης κατανομής των υπηρετούντων υπαλλήλων μεταξύ των δημοσίων Υπηρεσιών, προτείνεται να προβλεφθεί νομοθετικά η συγκρότηση και λειτουργία σε κάθε δημόσιο Φορέα ειδικής Υπηρεσιακής Μονάδας, που θα έχει στην αρμοδιότητά της τη μέριμνα: α) για την υποδοχή των εγγράφων που απευθύνονται στο Φορέα (ταχυδρομικά ή με ΤΠΕ) από τα δικαστήρια και το ΝΣΚ, με αίτημα την αποστολή έκθεσης απόψεων και φακέλου και β) για την έγκαιρη και προσήκουσα σύνταξη και διαβίβαση της σχετικής έκθεσης απόψεων με τα απαραίτητα στοιχεία φακέλου για την αντίκρουση των ενδίκων βοηθημάτων και μέσων των αντιδίκων του Δημοσίου και την προάσπιση των συμφερόντων του.

Η διασύνδεση των Γραφείων Νομικών Συμβουλίου με τις δημόσιες υπηρεσίες, και η ηλεκτρονική, ως εκ τούτου, διαβίβαση των εγγράφων, αποτελεί ζητούμενο μιας σύγχρονης δημόσιας Διοίκησης.

5.2.1.2. Ζητήματα ως προς τις κτηματολογικές αγωγές και τις κτηματολογικές εγγραφές

Η άσκηση των κτηματολογικών αγωγών από το Ελληνικό Δημόσιο και η διαχείριση των συναφών με αυτές θεμάτων έχει αναδειχθεί τα τελευταία έτη σε μείζον ζήτημα. Διαπιστώνεται ότι:

- Οι κατά τόπους και καθ' ύλην αρμόδιες για τη διαχείριση και προβολή των εμπραγμάτων δικαιωμάτων του Δημοσίου υπηρεσίες (Κτηματικές Υπηρεσίες, Διευθύνσεις Δασών, Δασαρχεία, Εφορείες Αρχαιοτήτων, Διευθύνσεις Πολιτικής Γης, Τμήματα Τοπογραφίας, Εποικισμού και Αναδάσμου ή/και Τμήματα Δημοσίας Περιουσίας των Περιφερειών κ.λπ.), επικαλούμενες συνήθως τον φόρτο εργασίας, τη φερόμενη υποστελέχωσή τους και τη μη υποστήριξή τους με υπαλλήλους των αναγκαίων ειδικοτήτων (όπως π.χ. τοπογράφοι μηχανικοί για τον έλεγχο ή για την εκπόνηση τοπογραφικών διαγραμμάτων, διαγραμμάτων γεωμετρικών μεταβολών κ.λπ.), δεν έχουν υποβάλει στο ΝΣΚ αιτήματα συνοδευόμενα με τα στοιχεία που απαιτούνται για την έγερση πληθώρας κτηματολογικών αγωγών για ακίνητα του Δημοσίου για τα οποία εκκρεμεί - σύμφωνα με άτυπη εκ μέρους τους ενημέρωση προς τα ΓΝΣ, τα Δικαστικά Γραφεία και τους δικηγόρους του Δημοσίου - η διόρθωση ανακριβών πρώτων κτηματολογικών εγγραφών, με αποτέλεσμα την διακύβευση (με την οριστικοποίηση των πρώτων εγγραφών, η οποία επέρχεται στις 31-12 2023, για πλήθος περιπτώσεων/περιοχών) των συμφερόντων του Δημοσίου και τη δημιουργία σοβαρότατων ζητημάτων ως προς την κατοχύρωση των εμπραγμάτων δικαιωμάτων του επί της δημόσιας και ιδιωτικής ακίνητης περιουσίας του. Ήδη, το διάστημα που μεσολαβεί μέχρι την ανωτέρω καταληκτική ημερομηνία παρίσταται ανεπαρκές για την απαραίτητη μελέτη των σχετικών υποθέσεων και τη σύνταξη βάσιμης αγωγής και την

παραδεκτή άσκησή της (κατάθεση και επίδοση).

- Οι κατά τόπους και καθ' ύλην, ως άνω, αρμόδιες για τη διαχείριση και προβολή των εμπραγμάτων δικαιωμάτων του Δημοσίου υπηρεσίες υποβάλλουν αιτήματα άσκησης κτηματολογικών αγωγών, παρέχοντας ελλιπή ή και αντιφατικά ενίοτε στοιχεία αναφορικά με τα εμπράγματα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου επί της δημόσιας και ιδιωτικής ακίνητης περιουσίας του, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η εκκαθάριση των υποθέσεων είτε με την άσκηση των αγωγών είτε, ανάλογα με τη φύση και το οικονομικό αντικείμενο της διαφοράς, με τη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 6 και 7 ν.4831/2021 για τον καθορισμό τηρητέας πορείας [άρθρο 27 παρ.1 του ν.4831/2021 και άρθρο 1 παρ.1 περ.α και γ' της απόφασης Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 9/2022 «Καθορισμός καθηκόντων των Λειτουργών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους» (Β' 55)].

- Για ακίνητα δασικού χαρακτήρα, και κατά το έτος 2022, κατέστη αδύνατη η άσκηση κτηματολογικών αγωγών από το Ελληνικό Δημόσιο, καθώς δεν εκδόθηκε η κοινή υπουργική απόφαση που προβλέπεται στη διάταξη του άρθρου 6 παρ.3 περ.θ του ν.2664/1998 (Α' 275), η οποία προστέθηκε με το άρθρο 109 παρ.1 του ν.4819/2021 (Α' 129), για τον καθορισμό της διαδικασίας έκδοσης, της μορφής και του περιεχομένου του οριζόμενου στην προαναφερόμενη διάταξη διαγράμματος γεωμετρικών μεταβολών, το οποίο ειδικώς για τα ως άνω ακίνητα, προσαρτάται, επί ποινή απαραδέκτου, στο δικόγραφο της αγωγής, της αίτησης ή της προσφυγής. Τα δε Τμήματα Δασικών Χαρτογραφίσεων των κατά τόπο αρμόδιων Διευθύνσεων εξακολούθησαν να δηλώνουν τεχνική αδυναμία σύνταξης των αναγκαίων για την παραδεκτή άσκηση των κτηματολογικών αγωγών Διάγραμμα Γεωμετρικών Μεταβολών (ΔΓΜ). Σχετικώς έχει αποσταλεί το με αριθμό πρωτ. 70349/9850B1/26-05-2022 έγγραφο της Προέδρου του ΝΣΚ προς τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και το Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δασών του ίδιου Υπουργείου.

- Προβλήματα υποστελέχωσης και αδυναμίας απόκρισης στην πληθώρα των σχετικών υποθέσεων επικαλούνται ενίοτε και οι υπηρεσίες της Φορολογικής Διοίκησης, οι οποίες είναι επιφορτισμένες, ως εκ της αρμοδιότητάς τους, με τον έλεγχο της ακρίβειας των αρχικών κτηματολογικών εγγραφών ως προς τις οικείες εμπράγματες ασφάλειες (π.χ. υποθήκες και προσημειώσεις υπέρ ΑΑΔΕ) και τα βάρη (π.χ. κατασχέσεις) που επιβάλλουν, και της συνακόλουθης μέριμνας, σε περίπτωση ανακρίβειας, για τη δρομολόγηση των αναγκαίων ενεργειών διόρθωσής τους, στο πλαίσιο των προβλεπόμενων στο ν.2664/1998, με την αποστολή, μεταξύ άλλων και για την περίπτωση της δικαστικής διόρθωσης, των αναγκαίων στοιχείων στις κατά τόπους αρμόδιες Υπηρεσιακές Μονάδες του ΝΣΚ. Για τους ανωτέρω λόγους, δεν έχει ακόμη διεξαχθεί πλήρης έλεγχος από τις αρμόδιες ΔΟΥ της ακρίβειας των αρχικών κτηματολογικών εγγραφών ως προς τις σχετικές εμπράγματες ασφάλειες.

- Εξακολουθεί να υφίσταται, παρά τις πραγματοποιηθείσες κατά το παρελθόν έτος, διαβουλεύσεις μεταξύ του ΝΣΚ και ΝΠΔΔ «Ελληνικό Κτηματολόγιο» και επανειλημμένες σχετικές οχλήσεις, αδυναμία ηλεκτρονικής υποβολής ατελώς: α) εγγραπτέων πράξεων από τους λειτουργούς του ΝΣΚ, τους δικηγόρους του Δημοσίου και τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δημοσίου και β) αίτησης για τη λήψη κτηματολογικών φύλλων και αποσπασμάτων κτηματολογικών διαγραμμάτων από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δημοσίου, ενώ παράλληλα, σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου (ΔΣ) του ΝΠΔΔ «Ελληνικό Κτηματολόγιο», όπως αυτές έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν¹², οι αιτήσεις για τη χορήγηση πιστοποιητικών, διαγραμμάτων και λοιπών στοιχείων από τα τηρούμενα στα κτηματολογικά γραφεία και στα υποκαταστήματα του ΝΠΔΔ Ελληνικό Κτηματολόγιο βιβλία ήδη γίνονται, υποχρεωτικά, μόνο ηλεκτρονικά, οι δε αιτήσεις για την εγγραφή πράξεων θα υποβάλλονται, υποχρεωτικά μόνο ηλεκτρονικά από τις 30-06-2023.
- Συναφές ζήτημα, που χρήζει άμεσης αντιμετώπισης, στο πλαίσιο, εξάλλου, και του επιχειρούμενου ψηφιακού μετασχηματισμού του Κράτους, προκύπτει από τη διαπιστωθείσα, μέσω της συνεργασίας του ΝΣΚ με τις υπηρεσίες του Δημοσίου που διαχειρίζονται και προβάλλουν τα εμπράγματα δικαιώματά του, έλλειψη πρόβλεψης δυνατότητας σύνδεσής τους με την ηλεκτρονική βάση του Ελληνικού Κτηματολογίου για έρευνα στις κτηματολογικές εγγραφές, όπως παρέχεται στους δικηγόρους και τα μέλη του ΝΣΚ¹³, με αποτέλεσμα την εκ μέρους τους αδυναμία εντοπισμού και ταύτισης των επίδικων ακινήτων και τη συνακόλουθη παροχή ελλιπών απόψεων, με προφανή κίνδυνο για τα συμφέροντα του Δημοσίου.

Από το σύνολο των ανωτέρω, σαφώς προκύπτει, ότι οι αρμόδιες για την προστασία των εμπραγμάτων δικαιωμάτων του Δημοσίου υπηρεσίες που σχετίζονται με τις διαδικασίες του κτηματολογίου, στο πλαίσιο της έρευνας που υποχρεούνται να διεξάγουν για τον σκοπό αυτό, είναι απολύτως απαραίτητο να στελεχώνονται επαρκώς και με κατάλληλους διοικητικούς υπαλλήλους, με σκοπό να αποφευχθεί το ενδεχόμενο οποιασδήποτε σχετικής βλάβης των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου αναφορικά με τα ακίνητα επί των οποίων προβάλλει δικαιώματα κυριότητας. Επιτακτική δε παρίσταται η ανάγκη επίστευσης έκδοσης της προαναφερόμενης κ.υ.α. για τον

¹²Απόφαση με αριθμό 16/10-04-2019 (Β'1390), όπως τροποποιήθηκε διαδοχικά με τις αποφάσεις με αριθμούς 101/16/28-05-2020 (Β'2681), 108/12/17-09-2020 (Β' 4391), 110/5/01-10-2020 (Β'4584), 147/8/08-07-2021 (Β'3253) και απόφαση με αριθμό 177/11/17-03-2022 (Β' 1550), όπως αυτή τροποποιήθηκε διαδοχικά με τις αποφάσεις με αριθμούς 178/3/31-03-2022 (Β' 1602), 181/19/28-04-2022 (Β' 2127)], 185/16/26-05-2022 (Β'2660) και 202/22/20-10-2022 (Β' 5577).

¹³Μέσω της ιστοσελίδας <https://www.gov.gr/upourgeia/upourgeio-psephiakes-diakubernes/elleniko-ktematologio-ae/uperesies-ktematologiou-gia-dikegorous>.

καθορισμό της διαδικασίας έκδοσης, της μορφής και του περιεχομένου του διαγράμματος γεωμετρικών μεταβολών, ώστε να καταστεί δυνατή η άσκηση από το Ελληνικό Δημόσιο αγωγών παραδεκτά και νόμιμα, ενόψει και της επικείμενης λήξης της σχετικής αποκλειστικής προθεσμίας, εντός της οποίας πρέπει να ασκηθούν. Τέλος, παρίσταται επιτακτική η ανάγκη της δημιουργίας ή βελτίωσης του αναγκαίου πλήρους πλαισίου και της αποτελεσματικής άμεσης λειτουργίας αυτού, για την εξασφάλιση της δυνατότητας τόσο στους λειτουργούς του ΝΣΚ και τους δικηγόρους του Δημοσίου, όσο και στις αρμόδιες υπηρεσίες, να υποβάλλουν ηλεκτρονικά αιτήσεις i) για την ηλεκτρονική καταχώριση εγγραπτέων πράξεων (αγωγών, αποφάσεων, κ.λπ.) στο κτηματολόγιο, ενόψει, άλλωστε και της υποχρεωτικής μόνο με ηλεκτρονικό τρόπο υποβολής των αιτήσεων για την εγγραφή πράξεων από τις 30-06-2023 και ii) για την έκδοση πιστοποιητικών, όπως το κτηματολογικό φύλλο, το απόσπασμα κτηματολογικού διαγράμματος κ.α., ατελώς, ήτοι χωρίς την ανάρτηση εντύπου οφειλής και την ακόλουθη εξόφληση του οφειλόμενου ποσού.

5.2.1.3. Ζητήματα ως προς την κατάταξη απαιτήσεων του Δημοσίου σε πίνακες κατάταξης δανειστών

Α. Πολλά έγγραφα αναγγελιών του Δημοσίου με το οποία ο Διοικητής της ΑΑΔΕ (δια των υπηρεσιών της) αναγγέλλει τις απαιτήσεις του Δημοσίου, προς ικανοποίηση τους σε διαδικασίες εκτέλεσης για τις οποίες συντάσσονται πίνακες κατάταξης δανειστών [κατά τα άρθρα 972 ΚΠολΔ και 57 ν.4978/2022 (κύρωση Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων)] εξακολουθούν να εμφανίζουν αοριστία ως προς την περιγραφή του είδους των απαιτήσεων του Δημοσίου, με αποτέλεσμα τη μη κατάταξή του για προνομακές απαιτήσεις του (π.χ. παρακρατούμενοι και επιρριπτόμενοι φόροι), κατά το άρθρο 975 ΚΠολΔ.

Κατόπιν τούτου, προς διασφάλιση των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου, καθίσταται επιτακτική η παροχή οδηγιών προς τις αρμόδιες υπηρεσίες (ΔΟΥ και Τελωνεία), έτσι ώστε να προσδιορίζονται στα έγγραφα των αναγγελιών τους συγκεκριμένα και κατά τρόπο σαφή και ειδικό, οι αναγγελλόμενες απαιτήσεις του Δημοσίου (με αναφορά του αύξοντα αριθμού του πίνακα χρεών καθώς και του είδους του χρέους ως αφορών σε ΦΠΑ και παρακρατούμενους και επιρριπτόμενους φόρους) και να αναγγέλλονται ως προνομιούχες με το προνόμιο της παραγράφου 3 του άρθρου 975 ΚΠολΔ.

Β. Με βάση το ισχύον σύστημα κατάταξης που προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 975 επ. ΚΠολΔ, η ικανοποίηση των απαιτήσεων του Ελληνικού Δημοσίου από τη διανομή πλειστηριασμάτων έχει υποβαθμιστεί

σημαντικά, καθόσον οι απαιτήσεις του δεν προηγούνται αυτών των λοιπών αναγγελλόμενων δανειστών, οι οποίες συνήθως είναι εξοπλισμένες με εμπράγματα ασφάλειες.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού προτείνεται η λήψη μέριμνας από την ΑΑΔΕ, ώστε οι Υπηρεσιακές Μονάδες της να προβαίνουν σε εγγραφή υποθήκης στα ακίνητα των οφειλετών του Δημοσίου (πρωτίστως των μεγαλοφειλετών) αντί της απλής εγγραφής κατάσχεσης, όπως συνήθως γίνεται σήμερα, προκειμένου οι απαιτήσεις του Δημοσίου να εξοπλίζονται και με ειδικό προνόμιο (άρθρο 1007 συνδ. 976 ΚΠολΔ).

5.2.1.4. Ζητήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή του Κώδικα Αφερεγγυότητας και της πλατφόρμας του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας (ΗΜΦ)

Ως προς την εφαρμογή του νέου Κώδικα Αφερεγγυότητας (ν.4738/2020 Α'207), παρατηρείται ότι:

Η αδυναμία πρόσβασης του Δημοσίου, με τον προσήκοντα τρόπο, στην ψηφιακή πλατφόρμα της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΕΓΔΙΧ) μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας (ΗΜΦ), η οποία έχει τεθεί σε λειτουργία από την 1η-06-2021, ημερομηνία της έναρξης ισχύος των διατάξεων των άρθρων 172-188 Βιβλίο Δεύτερο, Έκτο Μέρος του Κώδικα Αφερεγγυότητας και στην οποία (πλατφόρμα) έχει ήδη υποβληθεί σημαντικός αριθμός αιτήσεων πτώχευσης μικρού αντικειμένου, εξακολουθεί να υφίσταται, μολονότι αυτό συνεπάγεται τον κίνδυνο απώλειας δικονομικών προθεσμιών και την, εξαιτίας αυτού, βλάβη των συμφερόντων του Δημοσίου, καθώς οι τυχόν παρεμβάσεις για την απόρριψη των ανωτέρω αιτήσεων από τους πιστωτές, μεταξύ των οποίων και το Δημόσιο, ως θεσμικός πιστωτής, ασκούνται αποκλειστικά, μέσω αυτού (ΗΜΦ). Η άσκηση παρέμβασης από το Δημόσιο, με την ανωτέρω διαδικασία, δεν έχει ακόμη καταστεί δυνατή, δεδομένου ότι δεν έχει χορηγηθεί, με τον προσήκοντα τρόπο, πρόσβαση στους, κατά περίπτωση, πληρεξούσιους του Δημοσίου για την εκ μέρους τους άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, ενώ οι κίνδυνοι που γεννώνται από την αδυναμία άσκησης παρέμβασης του Δημοσίου λόγω της έλλειψης δυνατότητας πρόσβασης στη συγκεκριμένη ψηφιακή πλατφόρμα επισημάνθηκε επανειλημμένα στη Διοίκηση, τόσο εγγράφως (με τα έγγραφα της ΚΥ του ΝΣΚ με αριθμούς πρωτ. 18151/9850Β3/10-02-2022, 48342/9850Β3/08-04-2022), όσο και κατά τη διάρκεια τηλεδιασκέψεων με τους αρμόδιους Φορείς.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού, το ΝΣΚ επανήλθε εγγράφως (σχετ. το με αριθμό πρωτ. ΚΥ-67919/9850Β3/07-04-2023 έγγραφο της ΚΥ του ΝΣΚ προς την Ειδική Γραμματέα της ΕΓΔΙΧ) αιτούμενο, κατά τον οριστικό σχεδιασμό, διαμόρφωση και παραμετροποίηση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του συστήματος φερεγγυότητας, προκειμένου α) η λειτουργία

της να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του ν.4831/2021 και των άρθρων 173 και 177 του ν.4738/2020 (Α' 207) και σε εναρμόνιση με αυτές και β) να καταστεί δυνατή η άσκηση, εκ μέρους των λειτουργών του ΝΣΚ και των δικηγόρων του Δημοσίου, δικαστικών ενεργειών στις υποθέσεις αυτές μέσω της πλατφόρμας, να προβλεφθεί, κατ' ελάχιστο, η κάτωθι διαδικασία:

α. Χορήγηση «εξουσιοδότησης» από τη Φορολογική Διοίκηση προς το ΝΣΚ για τη νομική υποστήριξή της σε συγκεκριμένη υπόθεση που κρίνει ότι πρέπει να ασκηθεί παρέμβαση, ενεργοποιώντας τη σχετική εντολή στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΗΜΦ.

β. Ταυτόχρονη καταχώριση από την ίδια αυτή εξουσιοδοτούσα Υπηρεσία στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΗΜΦ του αριθμού πρωτοκόλλου διαβίβασης προς το ΝΣΚ του προαναφερόμενου αιτήματος και στοιχείων για την άσκηση παρέμβασης ή/και άλλου μοναδικού αριθμού - κωδικού υπόθεσης.

γ. Πιστοποίηση (διαπίστευση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΗΜΦ) του λειτουργού του ΝΣΚ για την υπόθεση που του έχει χορηγηθεί εντολή χειρισμού, σύμφωνα με τον ν.4831/2021, με την εισαγωγή του αμέσως προαναφερόμενου αριθμού πρωτοκόλλου της διαβίβασης ή/και του άλλου μοναδικού αριθμού - κωδικού υπόθεσης, κατόπιν γνωστοποίησής του από την αρμόδια Φορολογική Διοίκηση με την αποστολή της εισήγησης και του διοικητικού φακέλου στο ΝΣΚ. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι ο εκάστοτε χρήστης του ΝΣΚ θα έχει πρόσβαση μόνο στις υποθέσεις για τις οποίες έχει εντολή χειρισμού.

δ. Δυνατότητα δημοσίευσης στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του συστήματος από τον λειτουργό του ΝΣΚ της παρέμβασης, των αποδεικτικών επίδοσης και των σχετικών με τη μορφή επισυναπτόμενων εγγράφων, καθώς και δυνατότητα παρακολούθησης της υπόθεσης, δημοσίευσης τυχόν έφεσης κατά απόφασης του πτωχευτικού δικαστηρίου, όπως και διενέργειας κάθε περαιτέρω αναγκαίας ενέργειας για τη δικαστική παράσταση της Υπηρεσίας και τον χειρισμό τη υπόθεσης.

Η λειτουργία του ΗΜΦ, ως μέσου για την άσκηση ενδίκων βοηθημάτων, τη διενέργεια διαδικαστικών πράξεων και τη δημοσιότητα των ανωτέρω πράξεων, αποφάσεων και διατάξεων, από τις οποίες εκκινούν προθεσμίες, στο πλαίσιο των εν λόγω διαδικασιών του ν.4738/2020, σηματοδοτούν τον πολύ σημαντικό ρόλο του, ταυτόχρονα όμως και την έντονη ανάγκη της απρόσκοπτης και εύρυθμης λειτουργίας του, η οποία είναι δυνατή, λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω επισημάνσεων του ΝΣΚ, με τη συνεργασία και τις ενέργειες όλων των μερών. Η σχετική διαδικασία βρίσκεται ήδη στο στάδιο της υλοποίησης από την ΕΓΔΙΧ των απαιτούμενων παραμετροποιήσεων της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΗΜΦ, προκειμένου να χορηγηθεί πρόσβαση τόσο στις αρμόδιες υπηρεσίες της ΑΑΔΕ, όσο και στο ΝΣΚ.

5.2.1.5. Ζητήματα ως προς τις ρυθμίσεις οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων του ν.3869/2010

Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων με σειρά Εγκυκλίων της παρέχει οδηγίες και καθοδήγηση προς τις υπηρεσίες της για τον χειρισμό των υποθέσεων σχετικών με τις οφειλές υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων του ν.3869/2010, όπως οι ΠΟΛ.1036/2016, 1122/2018, 1112/2018, 1213/2018, Ε.2190/2020 και Ε.2083/2022.

Η έκδοση των αποφάσεων της Πλήρους Ολομέλειας του Αρείου Πάγου για το νομικό ζήτημα του περιορισμού ή της εξάλειψης ή μη της εγγυητικής ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου σε περίπτωση περιορισμού, ή πλήρους εξάλειψης της κύριας οφειλής, ως αποτέλεσμα δικαστικού συμβιβασμού μεταξύ του αιτούντος φυσικού προσώπου και των πιστωτών του, κατά το άρθρο 7 παρ.2 του ν.3869/2010, ή σε περίπτωση αποτυχίας του, ως συνέπεια ρύθμισης με δικαστική απόφαση κατά τις διατάξεις των άρθρων 8 και 11 του ν.3869/2010 (επί πιλοτικής δίκης που διεξήχθη στις 16-02-2023), καθώς και για το ζήτημα της συνταγματικότητας της υπαγωγής των βεβαιωμένων οφειλών ιδιωτών στη Φορολογική Διοίκηση σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων και τον Τελωνειακό Κώδικα, κατά το άρθρο 1 παρ.3 ν.3869/2010, (σχετική υπόθεση ομοίως διεξήχθη στις 16-02-2023) θα επηρεάσει τον περαιτέρω χειρισμό των υποθέσεων αυτών και η Διοίκηση θα πρέπει να προσαρμόσει την αντιμετώπισή τους σύμφωνα με τις αποφάσεις αυτές.

Για τον λόγο αυτό, όσον αφορά στις υποθέσεις οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων του ν.3869/2010 προτείνεται με την έκδοση των αποφάσεων της Πλήρους Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων να παράσχει άμεσα διευκρινίσεις και σαφείς οδηγίες προς τις υπηρεσίες της, για την εναρμόνιση του χειρισμού των υποθέσεων με τις οικείες αποφάσεις, προκειμένου να περιορισθούν σχετικές διαφορές.

5.2.1.6. Ζητήματα ως προς τις μισθολογικές αγωγές

Συνεχίζεται η συσσώρευση αγωγών διαφόρων κατηγοριών κρατικών λειτουργών, δημοσίων υπαλλήλων ή συνταξιούχων που αφορούν στη μισθολογική ή συνταξιοδοτική τους μεταχείριση και προς επίλυση του ζητήματος αυτού πρέπει στις σχετικές υποθέσεις να επιδιώκεται η διεξαγωγή πρότυπης δίκης ή «δίκης- πιλότου», προς αποφυγή έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων και σημαντικής καθυστέρησης για τους διαδίκους, με απώτερο σκοπό τη διασφάλιση της αρχής της ενότητας της νομολογίας, της επιτάχυνσης της διαδικασίας απονομής δικαιοσύνης σε ζητήματα γενικότερου ενδιαφέροντος και της αποτροπής πρόσθετης οικονομικής επιβάρυνσης του Δημοσίου (με τόκους και δικαστικά έξοδα).

Με την κωδικοποίηση δε και ευρύτερη γνωστοποίηση των αποφάσεων των ανωτάτων δικαστηρίων επί των σχετικών υποθέσεων θα περιορισθεί ο αριθμός

των αγωγών που ασκούνται από λειτουργούς ή δημοσίους υπαλλήλους ή συνταξιούχους σε περίπτωση θετικής έκβασης για το Δημόσιο, ενώ σε περίπτωση δικαίωσης των αντιδίκων του Δημοσίου προτείνεται να γίνουν νομοθετικές ρυθμίσεις για τα μισθολογικά ζητήματα που έχουν επιλυθεί με πάγια νομολογία (ενδεικτικά ένστολων, Δικαστών), ώστε να περιοριστεί ο μεγάλος αριθμός υποθέσεων με βέβαιη αρνητική έκβαση για το Δημόσιο.

Για τον λόγο αυτό, όσον αφορά στις υποθέσεις αυτές (π.χ. αγωγές δικαστικών λειτουργών, ενστόλων κ.ά.), προτείνεται η επιδίωξη διεξαγωγής πιλοτικής δίκης και η ανάληψη πρωτοβουλιών από τα όργανα της Διοίκησης σε νομοθετικό ή/και κανονιστικό επίπεδο, προκειμένου να μην αναφύονται σχετικές διαφορές.

5.2.1.7. Ζητήματα ως προς τις τυπικές ακυρότητες πράξεων της Διοίκησης

Έχει παρατηρηθεί η έκδοση κατ' επανάληψη διοικητικών πράξεων με όμοιες τυπικές ακυρότητες.

Η σύνταξη και χρήση τυποποιημένων μορφών διοικητικών πράξεων, η θέσπιση αποτελεσματικών εσωτερικών μηχανισμών ελέγχου της νομιμότητας, αλλά και η ανάπτυξη αποτελεσματικών διοικητικών μορφών επίλυσης διαφορών σε αντίστοιχες υποθέσεις και μηχανισμών αυτοδιόρθωσης του διοικητικού έργου, όπως και η ανάκληση των παράνομων πράξεων από την ίδια τη Διοίκηση, θα συντελούσε στην αντιμετώπιση του προβλήματος.

Αυτό θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο και στις διαδικασίες επιβολής προστίμων, ανεξάρτητα αν από τα στοιχεία του έτους του 2022 συνάγεται ότι το ΝΣΚ χειρίσθηκε με επιτυχία μεγάλο αριθμό υποθέσεων που αφορούσαν προσφυγές κατά διοικητικών προστίμων, τα οποία επί το πλείστον επικυρώνονται από τα διοικητικά δικαστήρια υιοθετώντας τις απόψεις της Διοίκησης.

5.2.2. Σχετικά με τη λειτουργία της Δικαιοσύνης

Η Δικαιοσύνη, η οποία κατά τον Πλάτωνα είναι η πιο μεγάλη και η πιο όμορφη φρόνηση της πολιτείας, που έχει την πηγή της μέσα στην ανιδιοτέλεια και στην ελευθερία της ψυχής (Πλάτων, Συμπόσιο) με την κατοχυρωμένη ανεξαρτησία και την αυτοτέλειά της σε σχέση με τους υπόλοιπους θεσμούς, συνιστά συστατικό στοιχείο του κράτους δικαίου, έχει δε αποκλειστική αποστολή την αποτελεσματική απονομή δικαίου με όρους ισότητας απέναντι σε όλους τους πολίτες.

Προκειμένου η Δικαιοσύνη να εκπληρώσει τη συνταγματική της αποστολή, να αποτελέσει θεμελιώδη πυλώνα της Δημοκρατίας και πηγή έμπνευσης και δημιουργικότητας για τους πολίτες οφείλει όχι μόνο να είναι πλήρης και αποτελεσματική, αλλά και να απονέμεται σε εύλογο χρονικό διάστημα για την

ικανοποίηση του θεμελιώδους δικαιώματος για παροχή έγκαιρης δικαστικής προστασίας, βασικού δείκτη της ποιότητας του νομικού μας πολιτισμού. Η βραδύτητα απονομής της δικαιοσύνης διαβρώνει τον κοινωνικό ιστό και υπονομεύει τους δημοκρατικούς θεσμούς.

Η ελληνική Δικαιοσύνη πάσχει, ιδίως λόγω της μεγάλης αργοπορίας στην απονομή της, που συχνά οδηγεί σε καταστάσεις αρνησιδικίας. Αυτό κλονίζει το περί δικαίου αίσθημα των πολιτών, αλλά αποτελεί και σημαντικό ανασχετικό παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης. Σύμφωνα με τον δείκτη “Doing Business” της Παγκόσμιας Τράπεζας, η Χώρα μας καταλαμβάνει την 146η θέση, σε ένα σύνολο 190 χωρών, όσον αφορά στο κόστος και στον χρόνο που απαιτούνται για την έκδοση μιας εκτελεστής δικαστικής απόφασης, ενώ ο χρόνος οριστικής επίλυσης μιας δικαστικής διαφοράς είναι πάνω από 4,5 χρόνια, με μόλις το 86% επί των εισερχόμενων αστικών και εμπορικών υποθέσεων να επιλύονται στα πρωτοβάθμια δικαστήρια (24η θέση στην ΕΕ).

Τα προβλήματα που αφορούν στη λειτουργία της Δικαιοσύνης πρέπει να εξετάζονται, να αναλύονται και να αντιμετωπίζονται λαμβάνοντας υπόψη το ευρύτερο κοινωνικό, πολιτικό, οικονομικό και ιστορικό περιβάλλον στο οποίο αυτή λειτουργεί. Και τούτο διότι οι παράγοντες που επηρεάζουν αρνητικά την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της δεν είναι μόνο ενδογενείς, αλλά και εξωγενείς. Απαιτείται, συνεπώς, για την ορθή λειτουργία της Δικαιοσύνης συναίνεση, δέσμευση και συντονισμένες ενέργειες από πλήθος Φορέων και προσώπων (δικηγόροι, λειτουργοί του ΝΣΚ, δικαστικοί λειτουργοί και δικαστικοί υπάλληλοι, Δημόσια Διοίκηση, χρήστες των υπηρεσιών των δικαστηρίων).

Κατά το έτος 2022, από τα στοιχεία που δημοσιεύθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την κατάσταση της Δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, από έρευνες και μελέτες που διενεργήθηκαν από κοινωνικούς εταίρους, θεματικά συνέδρια με θέμα τη Δικαιοσύνη, αλλά και από τις διαπιστώσεις των λειτουργών του ΝΣΚ κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ως δικαστικοί παραστάτες του Δημοσίου και των λοιπών Φορέων που αυτό εκπροσωπεί, **παρατηρούνται** τα ακόλουθα:

- Η εκδίκαση των δικαστικών διαφορών (προσδιορισμός, συζήτηση, έκδοση απόφασης) παρά τη σημειούμενη επιτάχυνση βαίνει με μη ικανοποιητικούς ρυθμούς, ενώπιον σχεδόν όλων των δικαιοδοσιών και διαδικασιών¹⁴.

¹⁴ Σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα αποτελεσμάτων της ΕΕ στον τομέα της Δικαιοσύνης 2022 [The 2022 justice scoreboard COM(2022)234], που δημοσίευσε στις 19-05-2022 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και διορθώθηκε με το έγγραφο COM(2022)234 final 2/26-10-2022, ο χρόνος που απαιτείται στην Ελλάδα για την εκδίκαση των αστικών και των εμπορικών υποθέσεων αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας σε πρώτο βαθμό έχει αυξηθεί (637 ημέρες το 2019 σε σύγκριση με 559 ημέρες το 2018, η Ελλάδα βρίσκεται στην τρίτη θέση απαιτούμενου χρόνου μετά την Κύπρο και την Πορτογαλία), ενώ στη διοικητική Δικαιοσύνη ο χρόνος εκδίκασης έχει μειωθεί (σε 551 το 2020 από 601 ημέρες το 2018) και το ποσοστό διεκπεραίωσης παραμένει υψηλό (162,8% το 2020 έναντι 163,5% το 2018).

Ιδιαίτερες καθυστερήσεις σημειώνονται στην εκδίκαση και των ποινικών υποθέσεων, κυρίως λόγω αλληπάλληλων αναβολών (παρέλευση του ωραρίου των δικαστηρίων, αποδοχή αιτήματος αναβολής για λόγους που αφορούν στο πρόσωπο του κατηγορουμένου ή του συνηγόρου του κ.ά.). Σημειώνεται ότι, κατά το έτος 2022, οι λειτουργοί του ΝΣΚ και οι δικηγόροι του Δημοσίου χειρίστηκαν 314 υποθέσεις δίκαιης ικανοποίησης λόγω υπέρβασης της εύλογης διάρκειας της δίκης, το συνολικό ποσό δε που επιδικάστηκε σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου ήταν 413.680 ευρώ.

- Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της δικαιοσύνης (πολιτικής, ποινικής και διοικητικής), παρά το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει ιδιαίτερα μεγάλη κινητικότητα, παραμένει ακόμα μερικός. Σε ορισμένα περιφερειακά διοικητικά δικαστήρια παρατηρείται μη ορθή χρήση του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων για τη Διοικητική Δικαιοσύνη (ΟΣΔΔΥ-ΔΔ). Ενδεικτικά, δεν αναγράφεται ο κωδικός ηλεκτρονικής παρακολούθησης της υπόθεσης στις πράξεις κατάθεσης, δεν ενημερώνονται τα εκθέματα των υποθέσεων εγκαίρως, με αποτέλεσμα να είναι δυσχερής η παρακολούθηση της δικονομικής πορείας των υποθέσεων και δεν αναρτάται στη βάση δεδομένων το πλήρες κείμενο της απόφασης. Ομοίως ελλιπής είναι η χρήση νέων τεχνολογιών στα ποινικά και πολιτικά δικαστήρια¹⁵, λόγω μη ολοκλήρωσης της ένταξης των περιφερειακών δικαστηρίων στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Πολιτικής - Ποινικής Δικαιοσύνης (solon.gov.gr), ώστε να καταστεί εφικτή η δυνατότητα ηλεκτρονικής παρακολούθησης των υποθέσεων και η ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων σε αυτά, η οποία υφίσταται μόνο σε ορισμένα δικαστήρια μεγάλων πόλεων και πάλι) όχι για όλες τις διαδικασίες.

- Η πρόσβαση στις δικαστικές αποφάσεις είναι περιορισμένη, δεν υφίσταται κωδικοποίηση αυτών και δημοσιοποίησή τους, κατόπιν ανωνυμοποίησής τους σε δομημένες βάσεις ανοιχτών δεδομένων υπό συνθήκες διαφάνειας, αμεροληψίας και δίκαιης μεταχείρισης, που θα πιστοποιούνται με μία εξωτερική και ανεξάρτητη αξιολόγηση, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει ευρεία ενημέρωση, βελτίωση της προβλεψιμότητας της εφαρμογής του νόμου και της συνοχής των δικαστικών αποφάσεων.

- Η κλίση του Δημοσίου να παραστεί σε δίκες (σε κοινωνικοασφαλιστικές υποθέσεις μαζί με τον e-ΕΦΚΑ) ιδίως ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, παρόλο που δεν έχει άμεσο έννομο συμφέρον εκ της ιδιότητας που του προσδίδεται, αποτελεί τον δικονομικό κανόνα, ενώ το ίδιο παρατηρείται και επί υποθέσεων δημοσίων συμβάσεων στις οποίες το Ελληνικό Δημόσιο

¹⁵ Στον ίδιο ως άνω πίνακα, αποτελεσμάτων της ΕΕ στον τομέα της Δικαιοσύνης 2022 (The 2022 justice scoreboard), η Ελλάδα είναι στην τελευταία θέση της κατάταξης σε ό,τι αφορά την ύπαρξη διαδικαστικών κανόνων που επιτρέπουν τη χρήση νέων τεχνολογιών στα ποινικά και πολιτικά δικαστήρια, στην online πρόσβαση σε δικαστικές αποφάσεις από το κοινό και στη λήψη μέτρων για την έκδοση μηχαναγνώσιμων δικαστικών αποφάσεων.

δεν είναι η αναθέτουσα αρχή. Ομοίως το Ελληνικό Δημόσιο συχνά καλείται ως διάδικος από τα διοικητικά δικαστήρια αντί των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Περιφέρειας). Τούτο επιφέρει αδικαιολόγητη διεύρυνση των υποκειμενικών ορίων της δίκης με επιπλέον κόστος και καθυστέρηση, καθώς και πρόσθετη ενασχόληση των λειτουργών του ΝΣΚ, χωρίς ουσιαστική συνεισφορά στην ορθή αντιμετώπιση των υποθέσεων, αφού δεν υπάρχουν από πλευράς Δημοσίου στοιχεία, ούτε και υπηρεσία του που να παράσχει απόψεις, ενώ τα ανωτέρω πρόσωπα εκπροσωπούνται με τους νομικούς παραστάτες τους.

- Συνεχίζεται η καθυστέρηση καθαρογραφής των αποφάσεων των πολιτικών δικαστηρίων οι οποίες έχουν δημοσιευθεί ήδη από ετών και παραμένουν με τη μορφή σχεδίου, όπως προβλεπόταν στις διατάξεις του άρθρου 304 του ΚΠολΔ, πριν από την αντικατάστασή τους με αυτές του άρθρου 11 του ν.4055/2012 και ισχύουν από 02-04-2012 (σύμφωνα με το άρθρο 113 του ίδιου νόμου). Συνέπεια της κατάστασης αυτής είναι να καλείται το διάδικο Δημόσιο να αναλάβει το ίδιο την πρωτοβουλία «καθαρογραφής» των ανωτέρω τελεσίδικων αποφάσεων, προκειμένου, είτε να επισπεύσει τις διαδικασίες εκτέλεσης, σε υποθέσεις που έχουν θετική έκβαση για αυτό, είτε να ασκήσει τα προβλεπόμενα ένδικα μέσα ή να ακολουθήσει τη διαδικασία έκδοσης Πρακτικού / Πράξης Τριμελούς Επιτροπής / Επισημειωματικής Πράξης του άρθρου 6 του Οργανισμού του ΝΣΚ σε υποθέσεις που αυτό είναι ο πτηθείς διάδικος.
- Η επίδοση της κλήσης των διοικητικών δικαστηρίων πραγματοποιείται κατά σύντμηση της προβλεπόμενης προθεσμίας, ανεξάρτητα από τη συνδρομή εξαιρετικών λόγων, με αποτέλεσμα η Διοίκηση να αδυνατεί να αποστείλει έγκαιρα έκθεση απόψεων και διοικητικό φάκελο, η δε συζήτηση της υπόθεσης να αναβάλλεται για τον λόγο αυτό.
- Αποφάσεις με μεγάλο οικονομικό αντικείμενο (π.χ. υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων) εκφεύγουν του αναγκαστικού ελέγχου από το ΣτΕ λόγω των προϋποθέσεων του παραδεκτού της άσκησης αιτήσεων αναίρεσης του ν.3900/2010, με προφανή βλάβη των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου και κατ' επέκταση του γενικού δημοσίου συμφέροντος.

Από τα εξωγενή αίτια της βραδύτητας απονομής δικαιοσύνης πρέπει να αναφερθούν:

- Κατά το μέρος που αφορά στη νομοθετική εξουσία, η πολυνομία και η κακονομία, η συχνή αλλαγή του νομοθετικού καθεστώτος που διέπει μια έννομη σχέση, η ψήφιση διατάξεων που περιέχουν ασάφειες ή κενά, αλλά και διατάξεων οι οποίες εντάσσονται συστηματικά ως τροπολογίες σε νομοθετήματα άσχετα με το ρυθμιστικό τους πεδίο, γεννούν ανασφάλεια δικαίου και κατ' αποτέλεσμα πλήθος διαφορών που στην πλειονότητά τους οδηγούνται στα δικαστήρια, παράλληλα δε δυσχεραίνουν το έργο των λειτουργών της Δικαιοσύνης.

- Κατά το μέρος που αφορά στην εκτελεστική εξουσία, είναι ιδιαίτερα σημαντικό το πρόβλημα της δυσλειτουργίας της, της αδυναμίας θέσπισης αποτελεσματικών εσωτερικών μηχανισμών ελέγχου της νομιμότητας, της μη συμμόρφωσής της συχνά στις δικαστικές αποφάσεις, καθώς και της καθυστέρησης ψηφιοποίησης μητρώων και βάσεων δεδομένων υπηρεσιών της Δημόσιας Διοίκησης (όπως υποθηκοφυλακεία, κτηματολόγια δήμοι, πολεοδομίες κ.λπ.) και διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων των υπηρεσιών αυτών με τα πληροφοριακά συστήματα των δικαστηρίων.
- Επιπλέον η άκριτη και χωρίς επαρκή σοβαρό λόγο προσφυγή στη Δικαιοσύνη οφείλεται στην έλλειψη παιδείας αποφυγής εμπλοκής σε διενέξεις, στην αδυναμία επίλυσης των προβλημάτων σε επίπεδο διαπροσωπικό, αλλά και στην έλλειψη κοινωνικών μηχανισμών που εμποδίζουν τη γένεση της διαφοράς. Επίσης, οφείλεται στην έλλειψη εμπιστοσύνης στους εξωδικαστικούς τρόπους επίλυσης των διαφορών.

Ως μέτρα αντιμετώπισης των ως άνω προβλημάτων, αλλά και εξορθολογισμού των δικονομικών διαδικασιών προτείνονται τα ακόλουθα:

- Η καθιέρωση ενός ενιαίου ψηφιακού πλαισίου για τη Δικαιοσύνη και η προώθηση της ηλεκτρονικής Δικαιοσύνης (E-Justice), με συστηματικές και συντονισμένες ενέργειες, η οποία καταλαμβάνει πλέον κομβική θέση στις προτεραιότητες όλων των παραγόντων της Δικαιοσύνης για την πλήρη και ενιαία αξιοποίηση κάθε δυνατότητας των νέων τεχνολογιών με στόχο την υλοποίηση:
 - ενός ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων
 - της Ενιαίας Ηλεκτρονικής Θυρίδας Δίκης
 - του ηλεκτρονικού πινακίου
 - υπηρεσιών τηλεδιάσκεψης
 - ψηφιακών επιδόσεων εγγράφων
 - της ηλεκτρονικής δίκης, δηλαδή της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής κατάθεσης των δικογράφων, των προτάσεων και των σχετικών εγγράφων καθώς και
 - της έκδοσης αποφάσεων απευθείας καθαρογραμμένων και θεωρημένων.
- Η κωδικοποίηση των διάσπαρτων νομοθετικών ρυθμίσεων για τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στη Δικαιοσύνη, οι οποίες μάλιστα συχνά διαφοροποιούνται ανά δικαστικό κλάδο και διαδικασία.
- Η δημιουργία ενός ενιαίου περιβάλλοντος διαλειτουργικότητας στο χώρο της Δημόσιας Διοίκησης και της Δικαιοσύνης, για την εξυπηρέτηση ανταλλαγών δεδομένων μεταξύ των συστημάτων του χώρου της Δικαιοσύνης, αλλά και μεταξύ των συστημάτων αυτών με τα συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης και του ΝΣΚ. Η ψηφιοποίηση των μητρώων της Διοίκησης

και η ανάπτυξη ψηφιακών μηχανισμών που συνδέουν τη Δικαιοσύνη με άλλες υπηρεσίες της δημόσιας Διοίκησης θα επιτρέψει να είναι διαθέσιμα ευρέως και σε εύλογο – αλλά σύντομο – χρόνο τα αναγκαία δεδομένα κάθε υπόθεσης.

- Η ενθάρρυνση χρήσεων της τεχνολογίας που βελτιώνουν τη νομολογία, η οποία πρέπει να ανωνυμοποιείται, κωδικοποιείται και δημοσιεύεται, προκειμένου τόσο η Διοίκηση όσο και οι πολίτες να έχουν πρόσβαση και να ενημερώνονται για τη νομολογία. Επιπλέον οι συλλειτουργοί της Δικαιοσύνης, οι οποίοι έχουν την ευθύνη να επικαλεστούν τα νομικά και πραγματικά ζητήματα ενώπιον του δικαστηρίου, θα πρέπει να παρέχουν στον δικαστή ήδη επεξεργασμένες περισσότερες πληροφορίες, διευκολύνοντας στην έκδοση της απόφασης. Τα τελευταία χρόνια οι τεχνικές της μηχανικής μάθησης στον τομέα της επεξεργασίας της φυσικής γλώσσας έχουν αναπτυχθεί σημαντικά και βοηθούν ουσιαστικά στην διεύρυνση των επιλογών κατά την αναζήτηση που γίνεται βάσει λέξεων-κλειδιών ή «πλήρους κειμένου». Τα εργαλεία αυτά θα μπορούσαν να συνδέσουν διάφορες πηγές (π.χ. συντάγματα και διεθνείς συνθήκες, νόμους, νομολογία και θεωρία). Επίσης, οι τεχνικές οπτικοποίησης των δεδομένων θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην καλύτερη κατανόηση των αποτελεσμάτων της αναζήτησης.
- Η ενθάρρυνση της χρήσης εργαλείων μηχανικής μάθησης που βελτιώνουν την πρόσβαση στη νομοθεσία, τη δημιουργία προτύπων εγγράφων και νέων στρατηγικών εργαλείων για την επεξεργασία των δικαστικών δεδομένων.
- Η πλήρης λειτουργία του Γραφείου Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων (JustStat), το οποίο συστάθηκε με τον ν.4700/2020 (Α' 127, άρθρο 358) και συγκροτήθηκε με το π.δ.47/2022 «Συγκρότηση, οργάνωση και λειτουργία του Γραφείου Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης» (Α' 114) στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, θα συμβάλει στην καλύτερη λήψη αποφάσεων για τη λειτουργία του δικαστικού συστήματος και τις ανάγκες πληροφοριακών συστημάτων.
- Η ευρύτερη χρήση της δυνατότητας πιλοτικής δίκης και των προδικαστικών ερωτημάτων και αυτεπάγγελτα από τα δικαστήρια, διότι οι διαδικασίες αυτές έχουν συντελέσει σημαντικά στην επίκαιρη επίλυση των αναφευομένων ζητημάτων σε όφελος όλων των εμπλεκομένων μερών.
- Η θέσπιση, στην περίπτωση της πιλοτικής δίκης επί προδικαστικών ζητημάτων και ενώ εκκρεμεί η έκδοση απόφασης, ταχύτερου τρόπου αναστολής της προόδου των σχετικών δικών και με λιγότερο διοικητικό κόστος (κλήσεις δικαστηρίου, παράσταση διαδίκων κ.λπ.), όπως π.χ. με πράξη/πρακτικό του δικαστηρίου, αντί της εκδίκασης των εκκρεμών όμοιων αγωγών και της έκδοσης αποφάσεων αναστολής της προόδου της δίκης.

- Η κωδικοποίηση των αποφάσεων που εκδίδονται επί πιλοτικών δικών με παράθεση των νομοθετικών διατάξεων και των ζητημάτων που επιλύθηκαν και η ενεργοποίηση σύντομης διαδικασίας (π.χ. σε Συμβούλιο, άρθρο 126Α του ΚΔΔ) άμεσης αποσυμφόρησης των δικαστηρίων από ομάδες υποθέσεων για τις οποίες τα νομικά ζητήματα έχουν επιλυθεί.
- Η επέκταση των ρυθμίσεων του άρθρου 56 του ν.4871/2021 σε όλες τις δικαιοδοσίες και διαδικασίες (αφορά στην εκδίκαση υποθέσεων ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων και ισχύουν έως τις 30-06 2023, κατόπιν σχετικής παράτασης ισχύος της διάταξης με το άρθρο 128 ν.5077/2022) και ειδικότερα: α) της δυνατότητας αναβολής μίας υπόθεσης και χωρίς παράσταση των πληρεξούσιων δικηγόρων στο ακροατήριο κατά την εκφώνηση της υπόθεσης από το οικείο πινάκιο ή έκθεμα κατά την ημέρα της δικασίμου, εφόσον οι δικηγόροι αυτοί διατυπώσουν σχετικό αίτημα με κοινή ανέκκλητη δήλωσή τους ή σχετικό κοινό αίτημα με αυτοτελείς ανέκκλητες δηλώσεις τους, οι οποίες υποβάλλονται στην οικεία γραμματεία του δικαστηρίου μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου το αργότερο μέχρι τη δωδεκάτη ώρα της προηγούμενης της δικασίμου εργάσιμης ημέρας, β) της δυνατότητας, εφόσον όλοι οι διάδικοι δεν επιθυμούν να εξετάσουν κατά τη συζήτηση των υποθέσεων μάρτυρα, υποβολής σχετικής δήλωσης στη γραμματεία του δικαστηρίου μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το αργότερο μέχρι τη δωδεκάτη ώρα της προηγούμενης της δικασίμου εργάσιμης ημέρας, προκειμένου η συζήτηση της υπόθεσής τους να τεθεί στην αρχή του πινακίου ή του εκθέματος.
- Η πρόβλεψη της δυνατότητας, σε όλες τις δικαιοδοσίες και διαδικασίες, οι δηλώσεις περί αναβολής ή συζήτησης μιας υπόθεσης χωρίς αυτοπρόσωπη παράσταση ή χωρίς την εξέταση μάρτυρα να αποστέλλονται ψηφιακά υπογεγραμμένες στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο της γραμματείας του αρμόδιου δικαστηρίου.
- Η επίδοση της κλήσης των διοικητικών δικαστηρίων τουλάχιστον εξήντα ημέρες πριν από τη δικάσιμο και μόνο η κατ' εξαίρεση σύντμηση της προθεσμίας αυτής. Με τον τρόπο αυτό θα αποφευχθούν φαινόμενα μη αποστολής ή καθυστερημένης αποστολής έκθεσης απόψεων και διοικητικού φακέλου και αναβολής της συζήτησης της υπόθεσης.
- Η επίσπευση της καθαρογραφής των αποφάσεων προηγούμενων ετών που έχουν δημοσιευτεί σε σχέδιο αλλά και η τήρηση και εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 304 του ΚΠολΔ, όπως ισχύουν από 02-04-2012.
- Η μη διεύρυνση των υποκειμενικών ορίων της δίκης με την αδικαιολόγητη κλήση του Δημοσίου να παραστεί σε δίκες που δεν έχει έννομο συμφέρον.
- Η κατά καιρούς επανεξέταση από τον νομοθέτη των δικονομικών διατάξεων περιορισμού ενδίκων μέσων, προκειμένου να αποτρέπονται σημαντικές βλάβες στα συμφέροντα των διάδικων, με δεδομένο ότι η επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης δεν αποτελεί αυτοσκοπό.

Ειδικότερα, προτείνεται η επανεξέταση και ο εξορθολογισμός του νομοθετικού πλαισίου των προϋποθέσεων του παραδεκτού της άσκησης αιτήσεων αναίρεσης του ν.3900/2010 ενώπιον του ΣτΕ.

- Η θέσπιση αποσβεστικών προθεσμιών για τον προσδιορισμό και τη συζήτηση ενδίκων μέσων μετά την άσκησή τους, ώστε να μη διαιωνίζονται οι υποθέσεις.
- Η ηλεκτρονική κωδικοποίηση της νομοθεσίας, με απώτερο στόχο την εξάλειψη της ασάφειας ως προς το ισχύον δίκαιο, μέσω του εντοπισμού και της κατάργησης ή αναδιατύπωσης αντικρουόμενων διατάξεων.
- Η πιστή τήρηση των αρχών της καλής νομοθέτησης που έχουν θεσπιστεί με τον ν.4622/2019 «Επιτελικό Κράτος, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
- Η άμεση τροποποίηση των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων, προκειμένου να προσαρμολογούνται στην πάγια νομολογία των ανωτάτων δικαστηρίων.
- Η κωδικοποίηση, ταξινόμηση και ομογενοποίηση των ουσιαστικών και δικονομικών διατάξεων που τυγχάνουν εφαρμογής στο πλαίσιο της διοικητικής, πολιτικής και ποινικής ροής, η οποία θα παρουσιάζεται με απλό και εύληπτο τρόπο στο σύνολο των εμπλεκόμενων στον τομέα απονομής της δικαιοσύνης, προκειμένου να γνωρίζουν τις εκάστοτε ισχύουσες εθνικές και ενωσιακές διατάξεις.
- Η δικονομική δυνατότητα που προβλέπεται στο άρθρο 50 παρ.3α του π.δ.18/1989 θα μπορούσε να εισαχθεί και ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων υπό προϋποθέσεις, ώστε, αν προβάλλεται ενώπιον δικαστηρίου λόγος που αναφέρεται σε πλημμέλεια η οποία μπορεί να καλυφθεί εκ των υστέρων, να μπορεί το δικαστήριο, εκτιμώντας: α) τη φύση της πλημμέλειας, β) τα έννομα συμφέροντα των διαδίκων και γ) την επίδρασή της στο περιεχόμενο της προσβαλλόμενης πράξης, να εκδώσει προδικαστική απόφαση και να ζητήσει από την αρμόδια υπηρεσία να προβεί σε συγκεκριμένη ενέργεια ώστε να αρθεί η πλημμέλεια. Με τον τρόπο αυτό μπορούν να αποκατασταθούν τυπικές πλημμέλειες των διοικητικών πράξεων που άγουν σε ακύρωση για τυπικό λόγο και αναπομπή στη Διοίκηση, με κίνδυνο την έκδοση εκ νέου όμοιων κατ' ουσίαν διοικητικών πράξεων και ενός κύκλου νέων δικών.
- Η αναμόρφωση των διαδικασιών των ελεγκτικών μηχανισμών, με την πρόβλεψη γρήγορων, σαφών και ομοιόμορφων διοικητικών διαδικασιών, πρότυπων διοικητικών πράξεων προς τον σκοπό εξάλειψης των ακυροτήτων αυτών και κατά συνέπεια τον περιορισμό των υποθέσεων που άγονται ενώπιον των δικαστηρίων.
- Η εναλλακτική επίλυση των διαφορών, η οποία θα οδηγεί στην αριθμητική μείωση των υποθέσεων, που θα αχθούν ενώπιον των

δικαστηρίων. Καίριος προς την κατεύθυνση της επιτάχυνσης είναι ο ρόλος που καλείται να επιτελέσει ο θεσμός των ενδικοφανών προσφυγών, ο οποίος εφαρμόζεται με μεγάλη επιτυχία και από άλλες ευρωπαϊκές έννομες τάξεις, αποσκοπώντας στην ανάπτυξη μηχανισμών αυτοδιόρθωσης του διοικητικού έργου και άρα στη μείωση των εισερχόμενων στη δικαιοσύνη διαφορών. Σημαντική παρουσιάζεται η αποτελεσματική λειτουργία του θεσμού, ακόμα και στις περιπτώσεις που η διαφορά αχθεί τελικά ενώπιον διοικητικού δικαστηρίου, καθώς τουλάχιστον το πραγματικό μέρος της υποθέσεως έχει εξεταστεί και εκκαθαριστεί. Η αποτελεσματικότητα του συγκεκριμένου μέτρου επιτάσσει σαφήνεια του νομοθετικού πλαισίου και τη διάπλαση μιας διοικητικής διαδικασίας φιλικής και ευέλικτης απέναντι στον διοικούμενο και τη μη αποσπασματική νομοθετική πρόβλεψη τους. Επιπλέον, απαιτείται η διασφάλιση ύπαρξης της απαραίτητης υλικοτεχνικής υποδομής, αλλά και του ανθρώπινου δυναμικού που θα κρίνει τις προσφυγές, το οποίο πρέπει να διαθέτει εξειδικευμένες γνώσεις και εχέγγυα αμεροληψίας και αντικειμενικής κρίσης, ώστε να προβαίνει σε ουσιαστική εξέτασή τους χωρίς δυσκινησία ως προς τη μεταστροφή της αρχικής κρίσης.

- Η υιοθέτηση από τη Διοίκηση των προτάσεων που περιλαμβάνονται στο Κεφάλαιο 5.2.1 της παρούσας Έκθεσης.

Το ΝΣΚ από την πλευρά του με στοχευμένες ρυθμίσεις στον ν.4831/2021 και στις κατ' εξουσιοδότηση του νόμου αυτού εκδοθείσες κανονιστικές αποφάσεις συμβάλλει στη μείωση της δικαστηριακής ύλης, την ταχεία εκκαθάριση των δικαστικών διενέξεων και την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων με:

- Την άσκηση ενδίκων μέσων μόνο στις περιπτώσεις που πιθανολογείται η ευδοκίμησή τους. Επισημαίνεται ότι προς τον σκοπό αυτό η άσκηση απαράδεκτων ή καταχρηστικών ενδίκων μέσων ή η μη επίσπευση υποθέσεων από τους λειτουργούς λαμβάνεται υπόψη και κατά την αξιολόγηση αυτών από το Γραφείο Επιθεώρησης του ΝΣΚ, στο κριτήριο «ε' επιμέλεια, εργατικότητα, ποιοτική και ποσοτική υπηρεσιακή απόδοση» (βλ. άρθρο 79 παρ.2 περ.ε του ν.4831/2021).
- Την άμεση διενέργεια σε κάθε δικαστική ή εξώδικη υπόθεση, μετά από την ανάθεση αυτής όλων των αναγκαίων για την εξακρίβωση του πραγματικού της διαφοράς και τη συλλογή των απαραίτητων αποδεικτικών στοιχείων, ώστε εάν από τα στοιχεία αυτά πιθανολογείται από τον χειριζόμενο την υπόθεση και από τον Προϊστάμενο του Γραφείου η βασιμότητα των αξιώσεων που προβάλλονται κατά του Δημοσίου ή των λοιπών φορέων που το ΝΣΚ διεξάγει τη νομική τους υπηρεσία, να κινείται, ανάλογα με τη φύση και το οικονομικό αντικείμενο της διαφοράς, η διαδικασία που προβλέπεται για την αναγνώριση αυτών ή για τη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς, ή σε περίπτωση αμφιβολίας, για τον καθορισμό της τηρητέας πορείας [άρθρο 6, 7 και 27 παρ.1 ν.4831/2021 και άρθρο 1 παρ.1 περ.α και γ της απόφασης Προέδρου του ΝΣΚ, με αριθμό 9/2022

«Καθορισμός καθηκόντων των Λειτουργών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους» (Β'55)].

- Την συνεχή προτροπή της Διοίκησης να συμμορφώνεται με τις δικαστικές αποφάσεις και να εκτελεί άμεσα και χωρίς χρονοτριβή αυτές, διότι η έγκαιρη εκτέλεση μιας δικαστικής απόφασης είναι προς όφελος όλων, δεδομένου ότι αποφεύγονται περιττές δίκες, δικαστικά έξοδα και τόκοι, ενώ ενισχύεται το αίσθημα της εμπιστοσύνης του πολίτη προς τους θεσμούς.
- Την καθοδήγηση της Διοίκησης με γνωμοδοτήσεις αλλά και με έγγραφα που απευθύνει προς αυτή στο πλαίσιο χειρισμού εντοπισμένων νομικών ζητημάτων, προτείνοντας λύσεις για την έκδοση διοικητικών πράξεων χωρίς ελαττώματα ή τη δράση των οργάνων της Διοίκησης κατά τρόπο που θα αποτρέψει την έγερση ή διαιώνιση δικαστικών διαφορών.

Επιπλέον, με συνεχείς ενέργειες και πρωτοβουλίες του ΝΣΚ επιδιώκεται:

- Η ηλεκτρονική διαδικασία εξώδικης επίλυσης των διαφορών του Δημοσίου με τους πολίτες μέσω της ηλεκτρονικής πύλης <http://www.nsk.gov.gr> και μέσω του κεντρικού ιστότοπου www.gov.gr του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ώστε αυτή να καταστεί ευρύτερα γνωστή στους πολίτες, με στόχο την ανέξοδη για αυτούς επίλυση των διαφορών τους και τη μείωση των υποθέσεων που άγονται προς δικαστική κρίση.
- Η διασύνδεση και πλήρης διεπαφή όλων των δικαστηρίων με το ΟΠΣ του ΝΣΚ. Ήδη για τον σκοπό αυτό το ΝΣΚ συνεργάζεται με το Συμβούλιο της Επικρατείας και τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια.
- Η ολοκλήρωση της ανάπτυξης διαλειτουργικότητας μεταξύ του ΟΠΣ του ΝΣΚ και του Συστήματος Ηλεκτρονικών Επιδόσεων (ΣΕΗ) της Ομοσπονδίας Δικαστικών Επιμελητών Ελλάδας, ώστε οι διενεργούμενες στο ΝΣΚ επιδόσεις να πραγματοποιούνται αποκλειστικά σε άυλη μορφή, συμβάλλοντας δραστικά στην περικοπή διοικητικού αλλά και οικονομικού κόστους.

■ Επίλογος

Το έτος 2022 το ΝΣΚ σύγχρονο, εξειδικευμένο και με ενδυναμωμένο ρόλο, προσαρμοζόμενο στις νέες συνθήκες με τις αρμοδιότητες που του απονεμήθηκαν και με την οργανωτική δομή του ν.4831/2021, όπως παρουσιάστηκαν και αναλύθηκαν στα τρία πρώτα κεφάλαια της Έκθεσης, επιτέλεσε το σημαντικό έργο του με προσήλωση και συνέπεια, αποτέλεσε θεματοφύλακα των συμφερόντων του Κράτους, υπερασπιζόμενο το δημόσιο συμφέρον σε 53.249 νέες υποθέσεις, πλέον των εκκρεμοουσών, ποικίλου και πρωτότυπου αντικειμένου ενώπιον εθνικών και ευρωπαϊκών δικαστηρίων και διεθνών διαιτητικών Κέντρων, υποστήριξε τη Διοίκηση με γνωμοδοτήσεις, συμβουλές και άμεση καθοδήγηση, προασπίσθηκε τα παραδεκτά και βάσιμα αιτήματα των πολιτών, συμβάλλοντας ενεργά στην προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος, του συμφέροντος, δηλαδή, της ολότητας του κοινωνικού συνόλου, ενώ συνέχισε τη δραστηριότητά του σε εθνικό και διεθνές επίπεδο με ενεργή συμμετοχή σε επιτροπές και συνέδρια, όπως αποδεικνύεται από την αποτίμηση του έργου του στο τέταρτο Κεφάλαιο της Έκθεσης.

Επιπλέον, στο πέμπτο Κεφάλαιο της Έκθεσης το ΝΣΚ, αξιολογώντας συνεχώς με κοινωνική, επαγγελματική και ηθική υπευθυνότητα και ευαισθησία τόσο τη δράση του όσο και το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο (δικαιοπολιτική), καθώς και τις πρακτικές που τηρούνται από αυτό και από τη Διοίκηση ως προς το περιεχόμενό τους και ως προς την εφαρμοσιμότητά τους, αναλύοντας και συνθέτοντας δεδομένα, ανέδειξε προβληματικές ισχύουσες πρακτικές και ρυθμίσεις, θέτοντας στόχους και προτείνοντας με δημιουργική και επαγωγική σκέψη τροποποιήσεις, βελτιώσεις, οργανωτικές παρεμβάσεις, συνέργειες και καλές πρακτικές, ώστε το ίδιο, όλες οι μορφές δημόσιας Διοίκησης και η Δικαιοσύνη να λειτουργούν και υπηρετούν την πραγματική απόλαυση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών.

Η παρούσα Έκθεση επιβεβαιώνει ότι το ΝΣΚ, ως θεσμικό όργανο της Πολιτείας με υπεραιωνόβια διαδρομή και δράση, αποτελεί ένα δυναμικό θεσμό, διαρκώς εξελισσόμενο και όχι στατικό, ο οποίος διαθέτει αποφασιστικότητα για την ενίσχυση του ίδιου, δημιουργική και επαγωγική σκέψη και όραμα και μεθοδικότητα και μέσω αυτού παρέχεται η δυνατότητα να διαπιστώνονται οι συγκλίσεις, οι αποκλίσεις και εν τέλει οι επιλογές και κατευθύνσεις της νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας για ένα σύγχρονο ελληνικό - ευρωπαϊκό κράτος δικαίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – Γνωμοδοτήσεις – Σημαντικές Υποθέσεις

1. Γνωμοδοτήσεις

Οι γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ που αναφέρονται κατωτέρω, έχουν γίνει αποδεκτές από το αρμόδιο για την αποδοχή τους όργανο, με επισημειωματική πράξη στο σώμα του αντιτύπου τους και αποτελούν πράξεις δεσμευτικές για τη Διοίκηση, ενώ αναρτήθηκαν και στο διαδίκτυο, σύμφωνα με την παρ.6 του άρθρου 9 του ν.4831/2021.

 Γνωμοδότηση 3/2022 Ανώτατο όριο πρόσθετων αποδοχών ή απολαβών μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) Ανωτάτων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΣΕΙ) κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 104 του Συντάγματος.

Το Δ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: Οι αμοιβές των μελών του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) των Ανωτάτων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΣΕΙ) που προέρχονται από τη συμμετοχή τους σε ερευνητικά ή μεταπτυχιακά προγράμματα Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΕΙ) χρηματοδοτούμενα αποκλειστικά από διεθνείς ή ιδιωτικούς πόρους, δεν υπόκεινται στο προβλεπόμενο από το άρθρο 104 παρ.2 του Συντάγματος ανώτατο όριο πρόσθετων αποδοχών ή απολαβών (ομόφωνα).

 Γνωμοδότηση 5/2022 Δυνατότητα αποδοχής από τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) αιτήματος παράτασης μίσθωσης ακινήτου του από τη μισθώτρια εταιρεία, βάσει του άρθρου 41 του ν.4605/2019, πριν από τη λήξη της τρέχουσας παράτασης. Χρόνος εκτίμησης της μισθωτικής αξίας του ακινήτου από πιστοποιημένο εκτιμητή, σε περίπτωση που εγκριθεί 12ετής παράταση πριν τη λήξη της τρέχουσας μίσθωσης.

Το ΣΤ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: Ο e-ΕΦΚΑ δύναται να συμφωνήσει παράταση της υφιστάμενης μίσθωσης, βάσει των διατάξεων του άρθρου 41 του ν.4615/2019 και με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην εν λόγω διάταξη, νωρίτερα από τη λήξη της, χωρίς κανένα περιορισμό ως προς τον χρόνο κατάρτισης της σύμβασης παράτασης της μίσθωσης και χωρίς να απαιτείται η υποβολή νέας αίτησης, προκειμένου το Διοικητικό Συμβούλιο του e-ΕΦΚΑ να εξετάσει το αίτημα. Η εκτίμηση της μισθωτικής αξίας του ακινήτου από πιστοποιημένο εκτιμητή, πρέπει να γίνει σε χρόνο πλησίον της έναρξης της παράτασης (πιθανόν λίγους μήνες πριν την έναρξη του χρόνου της παραταθείσας διάρκειας) (ομόφωνα).

 Γνωμοδότηση 10/2022 Αντικατάσταση ή μη μελών της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Ηλεκτρολόγων και Ηλεκτρονικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ) για τη νόμιμη σύνθεση

και λειτουργία της, στην περίπτωση που ένα μέλος της απουσιάζει σε επιστημονική άδεια μεγαλύτερη των τριών μηνών και άλλο (μέλος) υπέβαλε παραίτηση λόγω συνταξιοδότησης. Διαδικασία τυχόν ορισμού των νέων μελών, διάρκεια της θητείας του νέου μέλους που θα οριστεί σε αντικατάσταση αυτού που απουσιάζει με επιστημονική άδεια και τρόπος υπολογισμού της απαρτίας κατά τον χρόνο που η Συνέλευση συνεδριάζει με μειωμένη σύνθεση.

Το Γ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: Απαιτείται η αντικατάσταση τόσο του μέλους που αποχώρησε λόγω επιστημονικής άδειας μεγαλύτερης των τριών μηνών, όσο και του μέλους που παραιτήθηκε, προκειμένου η Συνέλευση του Τμήματος να συνεδριάζει νόμιμα μετά την πάροδο τριμήνου αφ'ής έλαβαν χώρα οι ως άνω υπηρεσιακές μεταβολές. Η αντικατάσταση του μέλους που απουσιάζει με επιστημονική άδεια θα γίνει για το υπόλοιπο της θητείας του, που συμπίπτει με την έναρξη και λήξη του ακαδημαϊκού έτους. Τα νέα μέλη και στις δύο ως άνω περιπτώσεις θα προέλθουν από εκλογικές διαδικασίες, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 21 παρ.1 περ.α υποπερ. ββ του ν.4485/2017, των Τομέων που εκπροσωπούσαν τα ελλείποντα μέλη. Καθ' ο χρόνο η Συνέλευση συνεδριάζει με μειωμένη σύνθεση η απαρτία θα πρέπει να υπολογίζεται επί του συνολικού αριθμού των μελών, τα οποία προκύπτουν από τον νόμο και έχουν οριστεί με την πράξη συγκρότησης (ομόφωνα).

Γνωμοδότηση 11/2022 Έναρξη και προθεσμία παραγραφής της δίωξης παρατυπίας και ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθεισών ενισχύσεων στο πλαίσιο Μέτρων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, τα οποία συνεπάγονται πολυετείς υποχρεώσεις.

Το ΣΤ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: Στην περίπτωση που η διαπιστωθείσα παρατυπία διεπράχθη με χρήση όχι μόνο του χρηματοδοτηθέντος μηχανολογικού εξοπλισμού, αλλά και των χρηματοδοτηθεισών κτιριακών εγκαταστάσεων, η προθεσμία παραγραφής της αναζήτησης των καταβληθέντων χρηματικών ποσών ενίσχυσης άρχεται από τη λήξη της δεκαετίας των πολυετών υποχρεώσεων που έπονται της ολοκλήρωσης της επένδυσης. Η προθεσμία παραγραφής της επιβολής του διοικητικού μέτρου της ανάκτησης των καταβληθέντων χρηματικών ποσών ενίσχυσης είναι πενταετής, αρχομένη από τη λήξη της δεκαετίας των πολυετών υποχρεώσεων και, σε περίπτωση έκδοσης πράξεων διερεύνησης ή δίωξης της παρατυπίας που φέρονται σε γνώση του ενδιαφερομένου φορέα, δεν διακόπτεται πέραν του απωτάτου ορίου, το οποίο δεν δύναται να υπερβεί τη δεκαετία, αρχομένη από το ίδιο ως άνω χρονικό σημείο. Εντούτοις, βάσει της αρχής ότι οι εθνικές αρχές πρέπει να προβαίνουν στην ανάκτηση άμεσα και εγκαίρως, οι αρμόδιες υπηρεσίες πρέπει να ελέγξουν άμεσα εάν, καθ' όλη την διάρκεια των πολυετών δεσμεύσεων, τηρούνταν οι αναληφθείσες από τον φορέα υποχρεώσεις και να προβούν σε όλες τις κατά νόμο ενέργειες για

την έκδοση πράξης καταλογισμού σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία και την κοινοποίηση της πράξης αυτής στον φορέα (ομόφωνα).

 Γνωμοδότηση 15/2022 Συμμετοχή στη διαδικασία επιλογής για την πλήρωση θέσεων ευθύνης επιπέδου διεύθυνσης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (ΥΨηΔ), υπαλλήλων που υπηρετούν στο Υπουργείο με απόσπαση.

Το Δ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: Υπάλληλοι που υπηρετούν στο ΥΨηΔ με απόσπαση, που διενεργήθηκε κατά παρέκκλιση, βάσει των ειδικών διατάξεων του άρθρου 55 του ν.4623/2019, δύναται να συμμετέχουν στη διαδικασία επιλογής για την πλήρωση θέσεων ευθύνης επιπέδου Διεύθυνσης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, όχι όμως υπάλληλοι που υπηρετούν στο ΥΨηΔ με απόσπαση, που διενεργήθηκε βάσει των γενικών διατάξεων του ν.4440/2016 (κατά πλειοψηφία).

 Γνωμοδότηση 16/2022 Δυνατότητα ή μη υπολογισμού της υπηρεσίας που έχει διανυθεί μετά την κτήση της ειδικότητας και κατά τη διάρκεια της παράτασης της σύμβασης ειδικευόμενου ιατρού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του ν.4351/2015 («παρατασιακός ειδικευόμενος»), στην προβλεπόμενη διετία άσκησης της ειδικότητας που απαιτείται για τη διεκδίκηση θέσης ειδικευμένου ιατρού ΕΣΥ με βαθμό Επιμελητή Α'.

Το Δ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: Η υπηρεσία που έχει διανυθεί μετά την κτήση της ειδικότητας και κατά τη διάρκεια της παράτασης της σύμβασης ειδικευόμενου ιατρού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του ν.4351/2015, δύναται να υπολογιστεί στην προβλεπόμενη διετία άσκησης της ειδικότητας, που απαιτείται από τη διάταξη του άρθρου 26 παρ.2 του ν.1397/1983, για τη διεκδίκηση θέσης ειδικευμένου ιατρού ΕΣΥ βαθμού Επιμελητή Α', υπό την προϋπόθεση ότι θα βεβαιώνεται αρμοδίως, ότι η κατά τα ως άνω προσφερθείσα υπηρεσία από τον ιατρό αποτελεί χρόνο, κατά τον οποίο αυτός άσκησε την ειδικότητά του (κατά πλειοψηφία).

 Γνωμοδότηση 17/2022 Συνυπολογισμός ή μη της άδειας των εννέα (9) μηνών με αποδοχές για ανατροφή τέκνου που χορηγήθηκε σε μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, στην τριετή προϋπηρεσία που απαιτείται για την εξέλιξή του στην επόμενη βαθμίδα.

Το Γ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: Το χρονικό διάστημα των εννέα (9) μηνών της άδειας με αποδοχές, που χορηγήθηκε σε μέλος ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας για την ανατροφή τέκνου του, δεν συνυπολογίζεται στην τριετή προϋπηρεσία που απαιτείται για την εξέλιξή του στην επόμενη βαθμίδα, όπως η τριετία αυτή υπολογίζεται από την ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της πράξης του Πρύτανη για διορισμό του στην βαθμίδα που υπηρετεί μέχρι την ημερομηνία της αίτησής του για εξέλιξη σε ανώτερη βαθμίδα (ομόφωνα).

Γνωμοδότηση 19/2022 Καταγγελία σύμβασης μίσθωσης λατομικού χώρου αδρανών υλικών ειδικής χρήσης.

Το Β' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: Για την εγκυρότητα της κατά το άρθρο 68 παρ.8 του ν.4512/2018 καταγγελίας μίσθωσης λατομείου αδρανών υλικών ειδικής χρήσης απαιτείται να υφίσταται αδυναμία διάθεσης των συγκεκριμένων λατομικών ορυκτών, να έχει σταματήσει η εξορυκτική δραστηριότητα και, ως εκ τούτου, να έχει καταστεί ανέφικτος ο σκοπός της μίσθωσης του λατομείου. Καταγγελίες που κοινοποιήθηκαν αρμοδίως μέχρι 12-06-2018 και πληρούσαν τις προϋποθέσεις του νόμου είχαν ως αυτοδίκαιη συνέπεια την παραγραφή τυχόν αξιώσεων που προϋπήρχαν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εδάφιο ε' της ανωτέρω παραγράφου. Καταγγελίες που έλαβαν χώρα μετά την κατάργηση του εδαφίου ε' με την διάταξη της παραγράφου 14 του άρθρου 63 του ν.4546/2018, δεν είχαν ως συνέπεια την αυτοδίκαιη παραγραφή τυχόν προηγούμενων αξιώσεων, καθόσον η εν λόγω διάταξη του ν.4546/2018 δεν έχει αναδρομική ισχύ και καταλαμβάνει μόνο τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η καταγγελία σύμβασης μίσθωσης λατομείου έλαβε χώρα μετά τη δημοσίευσή της (12-06-2018) (ομόφωνα).

Γνωμοδότηση 22/2022 Η πραγματοποίηση μεταδιδακτορικής έρευνας, με συγκεκριμένο τίτλο και αντικείμενο, σε Εργαστήριο του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, με αμοιβή μέσω υποτροφίας, αποτελεί ή όχι «αναγνωρισμένο επαγγελματικό έργο ανάλογου επιπέδου σε σχετικό επιστημονικό πεδίο» ή «εργασία σε αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα της χώρας» ή «συμμετοχή με αμοιβή σε οργανωμένα ερευνητικά προγράμματα. Η πάροδος τριών ετών από την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος, απαιτείται ή όχι και για τα λοιπά τυπικά προσόντα που απαιτούνται για την εκλογή μέλους Δ.Ε.Π. στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή.

Το Γ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: Η πραγματοποίηση μεταδιδακτορικής έρευνας, με συγκεκριμένο τίτλο και αντικείμενο, σε Εργαστήριο του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, με αμοιβή μέσω υποτροφιών δεν πληροί κατά νόμο τις απαιτούμενες έννοιες «επαγγελματικό έργο» ή/και «εργασία με αμοιβή σε οργανωμένα ερευνητικά προγράμματα» ή/και «εργασία σε αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα της χώρας». Συνακόλουθα, παρέλκει η εκτίμηση περί του αν το επαγγελματικό έργο είναι αναγνωρισμένο καθώς και της συνάφειας των ανωτέρω τυπικών κριτηρίων με το γνωστικό πεδίο της προκηρυχθείσας θέσης, η οποία όμως, σε κάθε περίπτωση, ως τεχνική κρίση, ανήκει στην αρμοδιότητα των πανεπιστημιακών οργάνων (κατά πλειοψηφία). Η πάροδος τριετίας τίθεται στη διάταξη του άρθρου 19 παρ.1 περ.β υποπερ. αα.ι) του ν.4009/2011 (Α' 195), όπως η περίπτωση αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παρ.1 του ν.4521/2018 (Α' 38), ως προϋπόθεση διαζευκτικά ή/ και συνδυαστικά για όλα τα μνημονευόμενα στη διάταξη αυτή τυπικά προσόντα, ενώ η πάροδος τριών ετών από την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος απαιτείται μόνο για την αυτοδύναμη διδασκαλία και όχι για τα λοιπά τυπικά προσόντα (ομόφωνα).

 Γνωμοδότηση 24/2022 Υποχρέωση ή μη του αναδόχου έργου να εκδώσει τα τιμολόγια για την πληρωμή του, μετά την ανάρτηση των οικείων λογαριασμών του έργου στο δικτυακό τόπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ». Δυνατότητα πληρωμής λογαριασμών έργου με βάση τιμολόγια που εκδόθηκαν προγενέστερα της ημερομηνίας ανάρτησης των εντολών πληρωμής των εγκεκριμένων λογαριασμών στο δικτυακό τόπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

Το Γ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: Δεν είναι υποχρεωμένος ο ανάδοχος του έργου να εκδώσει το τιμολόγιο για την πληρωμή του, μετά την ανάρτηση της εντολής πληρωμής του εγκεκριμένου λογαριασμού του έργου στο δικτυακό τόπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ». Από την ανάρτηση εξαρτάται αποκλειστικά και μόνο η είσπραξη του ποσού του λογαριασμού κατόπιν της προσκόμισης του τιμολογίου από τον ανάδοχο. Είναι δυνατή η πληρωμή λογαριασμών του έργου παρότι τα σχετικά τιμολόγια του αναδόχου εκδόθηκαν προγενέστερα της ημερομηνίας ανάρτησης των εντολών πληρωμής των εγκεκριμένων λογαριασμών στο δικτυακό τόπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» (ομόφωνα).

 Γνωμοδότηση 29/2022 Επίδομα θέσης ευθύνης σε υπαλλήλους που άσκησαν αυτοδίκαια καθήκοντα αναπληρωτών προϊσταμένων, κατά τις διατάξεις του άρθρου 87 του Υπαλληλικού Κώδικα (ΥΚ, ν.3528/2007).

Το Ε' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: Η αναπλήρωση προϊσταμένων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 87 ΥΚ, δύναται να λάβει χώρα αυτοδίκαια (χωρίς την προηγούμενη έκδοση πράξης ορισμού του αναπληρωτή προϊσταμένου από το αρμόδιο όργανο), χωρίς το γεγονός αυτό να ασκεί επιρροή στην καταβολή του επιδόματος θέσης ευθύνης, υπό την προϋπόθεση ότι συναρτάται με τη νομιμότητα της αναπλήρωσης και την ουσιαστική άσκηση καθηκόντων προϊσταμένου. Οι χορηγηθείσες βεβαιώσεις της υπηρεσίας, βάσει στοιχείων του υπηρεσιακού φακέλου των υπαλλήλων από τις οποίες αποδεικνύονται οι ως άνω προϋποθέσεις, αρκούν για την καταβολή του επιδόματος θέσης ευθύνης στους αναπληρωτές προϊσταμένους (ομόφωνα).

 Γνωμοδότηση 38/2022 Έννοια της «πρόσκλησης», που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 2 του ν.2881/2001 και ενέργειες της Διοίκησης για χορήγηση άδειας απόπλου στις περιπτώσεις ναυαγίων ή πλοίων που εμποδίζουν τη ναυσιπλοΐα ή η κατάσταση τους προσβάλλει ή απειλεί το θαλάσσιο περιβάλλον ως τμήμα του φυσικού περιβάλλοντος.

Η Β' Τακτική Ολομέλεια γνωμοδότησε ως εξής: Ως «πρόσκληση», που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 2 του ν.2881/2001, νοείται αποκλειστικά και μόνον η προβλεπόμενη στις διατάξεις των άρθρων 2 παρ.2 και 3 παρ.2 του ν.2881/2001, η οποία απευθύνεται προς τον κύριο και επιδίδεται σε αυτόν και στους δανειστές τους αναγραφόμενους κατά τον χρόνο εκείνο στα δημόσια βιβλία (νηολόγιο, ναυτικό υποθηκολόγιο, βιβλίο κατασχέσεων κ.λπ.), ενώ οι εγγραφόμενοι μεταγενέστερα νέοι δανειστές, στους οποίους δεν έχει επιδοθεί η πρόσκληση αυτή, έχουν τη δυνατότητα,

ως έχοντες έννομο συμφέρον, κατ' άρθρο 2 παρ.8 του ν.2881/2001, να προβούν στις απαραίτητες, για την προάσπιση των συμφερόντων τους νόμιμες ενέργειες, σε οποιοδήποτε στάδιο των προσδιοριζόμενων στον ίδιο νόμο διαδικασιών και μέχρι την κατακύρωση του σχετικού διαγωνισμού εκποίησης του ναυαγίου ή επικίνδυνου και επιβλαβούς πλοίου, καθόσον πληρούνται και ως προς αυτούς οι απαιτήσεις δημοσιότητας. Συνακόλουθα, οι επιμελείς, τουλάχιστον, δανειστές ενημερώνονται για τον πιθανό απόπλου του ναυαγίου ή του επικίνδυνου/επιβλαβούς πλοίου (αυτοδυνάμως ή ρυμουλκούμενου), ακόμη και για διάλυσή του (κατά πλειοψηφία). Η χορήγηση, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν.2881/2001, άδειας απόπλου (είτε με ίδια μέσα, είτε ρυμουλκούμενου), για οποιονδήποτε λόγο (ακόμη και για διάλυση αυτού), είναι δυνατή, παρά την προβλεπόμενη στο άρθρο 8 του ν.2881/2001 και στα άρθρα 45 και 157 του ν.δ.187/1973 (ΚΔΝΔ) επιβολή απαγόρευσης απόπλου, ως μέτρου διοικητικού καταναγκασμού για την εξόφληση επιβληθέντος διοικητικού προστίμου (ομόφωνα).

 Γνωμοδότηση 40/2022 Νόμιμη ή μη συγκρότηση του Εκλεκτορικού Σώματος, στην περίπτωση που μέλος του συμπεριλαμβάνεται μεν στο Μητρώο των εξωτερικών μελών της Σχολής, ωστόσο είναι Καθηγητής σε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΑΕΙ) του εξωτερικού, το οποίο δεν συμπεριλαμβάνεται στον σχετικό κατάλογο του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ) με τα ομοταγή ΑΕΙ της αλλοδαπής, ενώ έχει συνενωθεί με άλλο ΑΕΙ του εξωτερικού, το οποίο συμπεριλαμβάνεται στον σχετικό κατάλογο του ΔΟΑΤΑΠ.

Το Γ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: Η συγκρότηση του Εκλεκτορικού Σώματος, στην περίπτωση που μέλος του συμπεριλαμβάνεται μεν στο Μητρώο εξωτερικών μελών της Σχολής, ωστόσο είναι Καθηγητής σε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΑΕΙ), το οποίο δεν συμπεριλαμβάνεται στον σχετικό κατάλογο του ΔΟΑΤΑΠ με τα αναγνωρισμένα ομοταγή ΑΕΙ της αλλοδαπής, δεν είναι νόμιμη εξ αρχής, ανεξαρτήτως της εγγραφής του στο Μητρώο, καθόσον ο εν λόγω Καθηγητής δεν είχε κατά τον χρόνο ορισμού του, ως μέλους του Εκλεκτορικού Σώματος, την, κατά νόμο, ιδιότητα του μέλους αλλοδαπού ΑΕΙ, αναγνωρισμένου ως ομοταγούς από τον ΔΟΑΤΑΠ. Ως εκ τούτου, η Γενική Συνέλευση της Σχολής πρέπει να εισηγηθεί την επικαιροποίηση του Μητρώου των εξωτερικών μελών της Σχολής, ώστε με απόφαση της Συγκλήτου, κατόπιν γνώμης της Κοσμητείας, να τροποποιηθεί το Μητρώο αυτό και, ακολούθως, να προβεί σε νέα συγκρότηση του Εκλεκτορικού Σώματος ως προς τα εξωτερικά μέλη με βάση το επικαιροποιημένο Μητρώο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 19 του ν.4009/2011 (Α'195) και της απόφασης του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων με αριθ. Φ.122.1/6/14241/Ζ2/27-01-2017 (Β'225) (ομόφωνα).

 Γνωμοδότηση 59/2022 Δυνατότητα αναλογικής εφαρμογής διατάξεων που ισχύουν για τις μισθώσεις του Δημοσίου στην περίπτωση του ΝΠΔΔ e-ΕΦΚΑ.

Το Στ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: Στους διαγωνισμούς μίσθωσης ακινήτων που διενεργούνται από τη Διεύθυνση Στέγασης του e-ΕΦΚΑ (ΝΠΔΔ), μπορεί να τύχει αναλογικής εφαρμογής η διάταξη του άρθρου 27 παρ.2 του ν.3130/2003 περί μισθώσεως ακινήτων για στέγαση δημοσίων υπηρεσιών, προς εξυπηρέτηση επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος. Ειδικότερα, η μη ύπαρξη στο π.δ.715/1979 που αφορά στη στέγαση ΝΠΔΔ διάταξης ανάλογης εκείνης του άρθρου 27 παρ.2 του ν.3130/2003, δεν υπήρξε ηθελημένη επιλογή του νομοθέτη, ούτε δικαιολογείται καθ' οιονδήποτε τρόπο από τον επιδιωκόμενο από αυτόν σκοπό. Για την ταυτότητα του νομικού λόγου, επιβάλλεται να θεραπευθεί με την πλήρωση του υπάρχοντος κενού, ώστε να επιλυθούν τα νομικά και πρακτικά προβλήματα, τα οποία ανακύπτουν ακριβώς λόγω της έλλειψής της και να ικανοποιηθεί το επιτακτικό δημόσιο συμφέρον, το οποίο συνίσταται στη στέγαση και απρόσκοπτη λειτουργία των υπηρεσιών του e-ΕΦΚΑ.

Η ανωτέρω αναλογική εφαρμογή του άρθρου 27 παρ.2 του ν.3130/2003 και στις περιπτώσεις που μετά από τη διενέργεια δύο διαδοχικών δημόσιων μειοδοτικών διαγωνισμών, δεν ανευρίσκεται κτίριο κατάλληλο προς στέγαση υπηρεσίας του e-ΕΦΚΑ, με επιτρεπόμενη τη ζητούμενη χρήση γης, ενδείκνυται για το λόγο ότι η προαναφερθείσα διάταξη είναι η πλησιέστερη προς το κρίσιμο νομικό ζήτημα και επομένως η πιο πρόσφορη προς αναλογική εφαρμογή, δεδομένου ότι θεσπίσθηκε με σκοπό την αντιμετώπιση του ίδιου ακριβώς πρακτικού και νομικού προβλήματος που μπορεί να ανακύψει στην απολύτως ομοειδή περίπτωση της μίσθωσης ακινήτου για στέγαση υπηρεσιών του Ελληνικού Δημοσίου (κατά πλειοψηφία).

 Γνωμοδότηση 62/2022 Δυνατότητα δεύτερης επανεπιβολής ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης υπό την ισχύ του ν.4759/2020, σε περίπτωση που ο οικείος Δήμος έχει εγγράψει στον προϋπολογισμό του τις αναγκαίες πιστώσεις για την αποζημίωση του κυρίου του ακινήτου που απαλλοτριώνεται.

Το Β' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: Μετά τη θέση σε ισχύ του ν.4759/2020 δεν είναι επιτρεπτή η εκ νέου ολική ή μερική ρυμοτομική απαλλοτρίωση ακινήτου, στο οποίο είχε ήδη επανεπιβληθεί ρυμοτομική απαλλοτρίωση για δημιουργία κοινόχρηστου χώρου, που προβλέπεται στο εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, ακόμη και εάν ο οικείος Δήμος έχει εγγράψει στον προϋπολογισμό του τις αναγκαίες πιστώσεις για την αποζημίωση του κυρίου του ακινήτου ένεκα της απαλλοτρίωσης (ομόφωνα με συγκλίνουσες αιτιολογίες).

 Γνωμοδότηση 69/2022 Ανάκληση παράνομων διοικητικών πράξεων με βάση τις οποίες χορηγήθηκαν ποσά σε υπαλλήλους ως περιοδικές παροχές. Αναζήτηση ή μη των καταβληθέντων ποσών.

Η Β΄ Τακτική Ολομέλεια γνωμοδότησε ως εξής: Η αναζήτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών από υπαλλήλους και η έκδοση καταλογιστικής πράξης σε βάρος τους σε περίπτωση άρνησης επιστροφής τους είναι καταρχήν υποχρεωτική, εάν η Διοίκηση, κατά την αποκλειστική της αρμοδιότητα, εκτιμήσει ότι συντρέχει δόλος στο πρόσωπο των εν λόγω υπαλλήλων. Σε περίπτωση δε μη άρνησης από τις υπόχρεες αυτές υπαλλήλους της ως άνω υποχρέωσής τους, αλλά προβολής οικονομικής δυσχέρειάς τους για την άμεση και εις ολόκληρον επιστροφή των καταβληθέντων, αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί σε δόσεις κατά τη διαδικασία των διατάξεων του άρθρου 24 του ν.4354/2015. Η Διοίκηση δύναται να μην προβεί σε αναζήτηση και καταλογισμό των ήδη αχρεωστήτως καταβληθέντων χρηματικών ποσών, μόνον εφόσον, μετά από την εκτίμηση από αυτήν των πραγματικών περιστατικών κάθε μιας από τις ανωτέρω περιπτώσεις-υποθέσεις και κάθε χρήσιμου σχετικού στοιχείου, καθώς και της Έκθεσης Ελέγχου της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, διαπιστώσει σωρευτικά ότι: α) οι υπάλληλοι εισέπραξαν τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά καλόπιστα και άνευ της συνδρομής στο πρόσωπό τους δόλου και β) από την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και ενόψει της προσωπικής, οικογενειακής και οικονομικής κατάστασης των εν λόγω υπαλλήλων υφίσταται κίνδυνος δημιουργίας σ' αυτές ανυπέρβλητων οικονομικών δυσχερειών με άμεση δυσμενή επίδραση στα μέσα διαβίωσης των ιδίων και των οικογενειών τους, δεδομένου ότι από την έναρξη της καταβολής τους μέχρι σήμερα έχει παρέλθει πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα. Εάν, πάντως, η Διοίκηση, στην αποκλειστική αρμοδιότητα της οποίας ανήκει η ευθύνη χειρισμού των ανωτέρω υποθέσεων, αμφιβάλλει κατά την εκτίμηση και την υπαγωγή των πραγματικών στοιχείων των υποθέσεων αυτών, αν δηλαδή αυτά πληρούν πράγματι τις προϋποθέσεις εφαρμογής των ως άνω κριτηρίων για την αναζήτηση και επιστροφή των επίμαχων χρηματικών ποσών, λόγω δυσχέρειας της απόδειξης συνδρομής τους, τότε πρέπει να καταλογίσει τα αχρεωστήτως καταβληθέντα χρηματικά ποσά σε βάρος των υπόχρεων υπαλλήλων, ώστε η τελική κρίση για τη νομιμότητα της αναζήτησης των εν λόγω ποσών, να τεθεί ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου, στο οποίο μπορούν αυτές να προσφύγουν (κατά πλειοψηφία).

 Γνωμοδότηση 81/2022 Δυνατότητα ανάκλησης ή μη εκθέσεων ελέγχου του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ).

Το Α΄ Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: Οι, κατόπιν σχετικής εισαγγελικής παραγγελίας, εκθέσεις ελέγχου της Επιχειρησιακής Διεύθυνσης ΣΔΟΕ Αττικής, που συνετάγησαν μεταξύ των ετών 2010 και 2013 και αποτέλεσαν, αφενός τη βάση για την κίνηση σχετικής ποινικής διαδικασίας, αφετέρου την αιτιολογία πράξεων επιβολής προστίμου του π.δ.186/1992 (ΚΒΣ), δεν

συνιστούν εκτελεστές διοικητικές πράξεις, ούτε επιτρέπεται η κατ' επίκληση και εφαρμογή του άρθρου 21 ν.2690/1999 (ΚΔΔ) ανάκλησή τους (ομόφωνα).

Γνωμοδότηση 103/2022 Υποχρέωση των δανειοληπτών ενυπόθηκων δανείων που χορηγήθηκαν από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, πριν από τις 28-06-2006, για καταβολή τελών χαρτοσήμου επί των τόκων του δανείου, προκειμένου να ακολουθήσει εξάλειψη της υποθήκης. Χρόνος παραγραφής της υποχρέωσης των δανειοληπτών για την καταβολή των ανωτέρω τελών χαρτοσήμου. Υπόχρεος και διαδικασία επιστροφής στους δανειολήπτες των ποσών που αυτοί έχουν ήδη καταβάλει ως τέλη χαρτοσήμου μετά την παραγραφή της υποχρέωσης καταβολής τους.

Το Α΄ Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: Οι δανειολήπτες που έλαβαν δάνειο από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων πριν από τις 28-06-2006 και έχουν εξοφλήσει το κεφάλαιο και τους τόκους του δανείου τους, στο σύνολό τους, χωρίς να τους έχει ζητηθεί να καταβάλουν μέχρι σήμερα τέλη χαρτοσήμου επί των τόκων του δανείου τους, δεν έχουν υποχρέωση να καταβάλουν αυτά (τα τέλη χαρτοσήμου επί των τόκων του δανείου) στο στάδιο της προδικασίας για την εξάλειψη της υποθήκης (ομόφωνα). Ο χρόνος παραγραφής της υποχρέωσης των δανειοληπτών για καταβολή των τελών χαρτοσήμου επί των τόκων των ως άνω δανείων είναι πενταετής (κατά κανόνα και με την επιφύλαξη τυχόν ιδιαιτεροτήτων και ειδικότερων όρων κάθε περίπτωσης δανειακής σύμβασης) (ομόφωνα). Περαιτέρω, επειδή η απαλλαγή από τα τέλη χαρτοσήμου ισχύει από 28-06-2006 για τα εν γένει δάνεια του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, ανεξάρτητα από τον χρόνο σύναψής τους, η σχετική παραγραφή αυτή αρχίζει από το τέλος του έτους 2006 (κατά πλειοψηφία). Ο υπόχρεος για την επιστροφή στους δανειολήπτες των ποσών που έχουν ήδη καταβάλει ως τέλη χαρτοσήμου επί των τόκων μετά την παραγραφή της αξίωσης του Δημοσίου να ζητήσει την καταβολή τους, είναι η Φορολογική Αρχή (ΑΑΔΕ) που τα εισέπραξε εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου και συγκεκριμένα η αρμόδια ΔΟΥ, προς την οποία οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν αίτηση, με τη συνήθη διαδικασία επιστροφής φόρων και τελών, εφόσον συντρέχουν και οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις(ομόφωνα).

Γνωμοδότηση 109/2022 Εφαρμογή ή μη του άρθρου 152 παρ.1 του ν.4820/2021 περί δεκαετούς παραγραφής και από όργανα της Διοίκησης. Έναρξη ισχύος της εν λόγω διάταξης. Δυνατότητα ή μη αναλόγου εφαρμογής της παραγράφου 2 του άρθρου 152 του ως ιδίου ως άνω νόμου στους καταλογισμούς της Οικονομικής Διοίκησης. Αναλογική ή μη εφαρμογή στις υποθέσεις που εκκρεμούν προς έλεγχο ενώπιον των οργάνων της Οικονομικής Διοίκησης της παραγράφου 3 του άρθρου 163 ν.4820/2021 περί μη συμπλήρωσης της δεκαετούς παραγραφής πριν τη συμπλήρωση πέντε (5) ετών από την έναρξη ισχύος του ν.4820/2021 των υποθέσεων που εκκρεμούν προς έλεγχο στα Κλιμάκια του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Δυνατότητα ή μη της Οικονομικής Διοίκησης, κατά τη διαδικασία του καταλογισμού, να εφαρμόσει τις διατάξεις του άρθρου 150 του ν.4820/2021 (περί μείωσης καταλογιζόμενου ποσού).

Το Β' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: Η προβλεπόμενη στο άρθρο 152 παρ.1 του ν.4820/2021 δεκαετής παραγραφή εφαρμόζεται και από τα όργανα της Διοίκησης, όταν προβαίνουν σε καταλογισμούς (κατά πλειοψηφία). Η ισχύς του άρθρου 152 του ν.4820/2021 αρχίζει από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δηλαδή από 23-07-2021 (ομόφωνα). Η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 152 του ν.4820/2021 δεν δύναται να τύχει αναλόγου εφαρμογής στους καταλογισμούς της Οικονομικής Διοίκησης (ομόφωνα). Η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 163 του ν.4820/2021 εφαρμόζεται και στις υποθέσεις που εκκρεμούν προς έλεγχο ενώπιον των οργάνων της Οικονομικής Διοίκησης (κατά πλειοψηφία). Η Οικονομική Διοίκηση, κατά τη διαδικασία του καταλογισμού, δεν δύναται να εφαρμόσει τις διατάξεις του άρθρου 150 του ν.4820/2021 (ομόφωνα).

 Γνωμοδότηση 110/2022 Ζητήματα ως προς τη διάρκεια της θητείας καθώς και τον τρόπο λύσης της υφιστάμενης υπαλληλικής σχέσης υπαλλήλου, η οποία κατέχει οργανική θέση Προϊσταμένου Διεύθυνσης στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (Ε.Α.) και επελέγη διαρκούσης της θητείας της σε νέα οργανική θέση Προϊσταμένου Αυτοτελούς Τμήματος της εν λόγω Ανεξάρτητης Αρχής, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις των άρθρων 21B και 21Γ του ν.3959/2011, σε συνδυασμό με το κανονιστικό πλαίσιο της προκήρυξης. Επιτρεπτή ή μη η υπο actu λύση της σχέσης εργασίας της και η πρόσληψή της στη νέα οργανική θέση ή πρέπει να εκδοθούν διακριτές πράξεις.

Το Β' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: Η διάρκεια της θητείας υπαλλήλου, η οποία προέρχεται από τον ιδιωτικό τομέα και επελέγη με τετραετή θητεία για την πλήρωση κενής οργανικής θέσης Προϊσταμένου Αυτοτελούς Τμήματος της Επιτροπής Ανταγωνισμού, κατόπιν της με αριθμό πρωτ. οικ.4702/16-05-2022 «Ανακοίνωσης – Πρόσκλησης» της εν λόγω Ανεξάρτητης Αρχής υπό το νομικό πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 21B και 21Γ του ν.3959/2011, είναι τετραετής με δυνατότητα ανανέωσης για δυο (2) επιπλέον χρόνια, κατ' ανώτατο όριο. Το γεγονός ότι η ανωτέρω επελέγη διαρκούσης της θητείας της σε άλλη οργανική θέση Προϊσταμένου της ως άνω Αρχής, στην οποία είχε, επίσης, επιλεγεί με τετραετή θητεία το 2019, δεν ασκεί επιρροή στη διάρκεια της νέας θητείας (κατά πλειοψηφία). Η (τυχόν) αποδοχή από την υπάλληλο του διορισμού της στην οργανική θέση που επελέγη έχει ως συνέπεια την - κατά πλάσμα δικαίου- παραίτησή της από τη θέση της Προϊσταμένης της Διεύθυνσης Συντονισμού και Γραμματείας Προέδρου, Αντιπροέδρου, Εισηγητών και Ολομέλειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, την οποία κατέχει και την αυτοδίκαιη λύση της υπαλληλικής σχέσης που την συνδέει με την εν λόγω Ανεξάρτητη Αρχή, εκδιδομένης σχετικής διαπιστωτικής πράξης από

το αρμόδιο προς τούτο όργανο. Στην πράξη αυτή θα αναφέρεται ο διορισμός της στην οργανική θέση που καταργήθηκε, η κατάργηση της θέσης αυτής, η σύσταση της νέας οργανικής θέσης, η τοποθέτηση της υπαλλίλου σε αυτή και ο λόγος λύσης της οικείας έννομης σχέσης. Στο ΦΕΚ διορισμού της στη νέα θέση απαιτείται να αναφέρονται τα στοιχεία που επιστηρίζουν το διορισμό της, στα οποία δεν περιλαμβάνονται τα αμέσως ανωτέρω (ομόφωνα). Η λύση της υφιστάμενης σχέσης εργασίας της υπαλλίλου και η πρόσληψη της στη νέα θέση αποτελούν σαφώς διακριτές πράξεις για κάθε μία από τις οποίες εκδίδεται διαφορετική απόφαση (ομόφωνα).

 Γνωμοδότηση 131/2022 Χρόνος έναρξης της παραγραφής της αξίωσης δικηγόρου για την είσπραξη αποζημίωσης στο πλαίσιο παροχής νομικής βοήθειας του άρθρου 14 ν.3226/2004.

Το Γ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ως εξής: Η παραγραφή της αξίωσης δικηγόρου για την είσπραξη αποζημίωσης στο πλαίσιο παροχής νομικής βοήθειας του άρθρου 14 ν.3226/2004 άρχεται από τον χρόνο που γεννήθηκε η αξίωσή του και ήταν δικαστικά επιδιώξιμη με την πλήρωση των οριζόμενων στον νόμο και την σχετική κ.υ.α. προϋποθέσεων και την προσκομιδή της οικείας απόφασης (ομόφωνα).

2. Σημαντικές Υποθέσεις

Και το έτος 2022 το ΝΣΚ απασχολήθηκε με τον χειρισμό μεγάλου αριθμού και σοβαρότητας υποθέσεων που συναρτώνται με την εν γένει λειτουργία του Κράτους, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, και με πρωτότυπα και ιδιάζοντα νομικά ζητήματα ευρύτερου επιστημονικού και κοινωνικοοικονομικού ενδιαφέροντος.

Στο πλαίσιο αυτό και ανεξάρτητα από τη θετική ή αρνητική έκβαση των σχετικών δικών για το Ελληνικό Δημόσιο και τους νομικά υποστηριζόμενους από το ΝΣΚ Φορείς, ακολουθεί ενδεικτική παρουσίαση σημαντικών υποθέσεων, κατηγοριοποιημένων ανάλογα με τη φύση της διαφοράς τους.

2.1. Υποθέσεις Ακυρωτικών Διαφορών και Προσφυγών

 Πιλοτική δίκη ως προς το γενικότερου ενδιαφέροντος ζήτημα αν, κατά την έννοια των διατάξεων των παρ.1 και 4 του άρθρου 81 του ν.4636/2019, όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με το άρθρο 13 του ν.4686/2020, με τις οποίες ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη το άρθρο 28 της οδηγίας 2013/32/ΕΕ, στην περίπτωση διακοπής της διαδικασίας εξέτασης αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας λόγω σιωπηρής ανάκλησης αυτής οφειλόμενης στη μη τήρηση των υποχρεώσεων του αιτούντος, είναι ή όχι δυνατή η εκτέλεση της απόφασης επιστροφής αυτού στη Χώρα του εντός της προθεσμίας των εννέα (9) μηνών που προβλέπεται για την υποβολή αίτησης συνέχισης εξέτασης της αρχικής αίτησης ή υποβολής νέας. Με την

απόφαση της Ολομέλειας του ΣτΕ, με αριθμό 1398/2022, έγινε δεκτή αίτηση ακύρωσης και κρίθηκε ότι δεν είναι επιτρεπτή η εκτέλεση της πράξης επιστροφής, εάν ο αιτών ασκήσει εντός εννέα μηνών το δικαίωμά του να ζητήσει την επανεξέταση της υπόθεσής του ή υποβάλει αίτημα παροχής διεθνούς προστασίας που στηρίζεται σε νέα στοιχεία, οπότε η επιστροφή είναι δυνατή μόνο μετά τη λήξη της κινηθείσας διαδικασίας. Σύμφωνα με την ανωτέρω απόφαση η σχετική ρύθμιση του εθνικού δικαίου είναι σύμφωνη με τις διατάξεις των Οδηγιών 2013/32/ΕΕ και 2008/115/ΕΚ και με την αρχή της μη επαναπροώθησης. Συναφής και η 1399/2022 ΟλΣτΕ (ΓΝΣ στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου).

 Αίτηση για την ακύρωση π.δ. περί εγκρίσεως Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικής Επένδυσης (ΕΣΧΑΣΕ) σε Δημοτική Κοινότητα, που αφορά στην ανέγερση μεγάλης τουριστικής μονάδας στην περιοχή, ως αντικειμένου στις διατάξεις του άρθρου 24 του Συντάγματος. Με την απόφαση της Ολομέλειας του ΣτΕ, με αριθμό 2564/2022, απορρίφθηκε η ανωτέρω αίτηση, καθόσον το Δικαστήριο έκρινε ότι οι διατάξεις του άρθρου 12 παρ.4 του ν.3986/2011, οι οποίες θεσπίζουν την, κατ' αρχήν, δυνατότητα τροποποίησης με τα ΕΣΧΑΣΕ των ρυθμίσεων, μεταξύ άλλων, και Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ), με όριο των τροποποιήσεων τη μη ανατροπή του χωροταξικού σχεδιασμού της περιοχής της επένδυσης, αλλά και της γενικής πρότασης πολεοδομικής οργάνωσης των Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων και των περιοριστικών μέτρων που έχουν ληφθεί από τις ΖΟΕ, δεν αντίκεινται στις διατάξεις του άρθρου 24 του Συντάγματος (ΓΝΣ στο Υπουργείο Τουρισμού).

 Προσφυγή για την ακύρωση πρόσκλησης της Προϊσταμένης της Διεύθυνσης Οικονομικών Ελέγχων και Επιθεώρησης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με την οποία κλήθηκε δευτεροβάθμια συνεταιριστική οργάνωση που τελεί υπό εκκαθάριση να επιστρέψει, σε εκτέλεση απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ), ποσό 16.905.868,91 ευρώ, που της είχε χορηγηθεί βάσει υπουργικών αποφάσεων περί παροχής εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου στα δάνεια που θα χορηγηθούν, μεταξύ άλλων, στις Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών της Χώρας για αγορά ή παραλαβή δημητριακών από παραγωγούς κατά το έτος 2008, με την αιτιολογία ότι δια της προμνησθείσας αμετάκλητης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κρίθηκε πως το ανωτέρω μέτρο συνιστά παράνομη κρατική ενίσχυση, η οποία πρέπει να ανακτηθεί. Με την απόφαση του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, με αριθμό 1177/2022, απορρίφθηκε η προσφυγή και κρίθηκε ότι η πρόσκληση επιστροφής από τον δικαιούχο κρατικής ενίσχυσης (άρθρο 22 του ν.4002/2011), η οποία με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) θεωρήθηκε ως ασύμβατη με το ενωσιακό δίκαιο, αποτελεί ατομική διοικητική πράξη εκδιδόμενη κατά δεσμία αρμοδιότητα και ερειδόμενη στην απόφαση της ΕΕ (Ειδικό Γραφείο Ενωσιακού Δικαίου στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων).

 Αίτηση για την ακύρωση απόφασης της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Επενδυτικών Σχεδίων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σχετικά με την κατ' αρχήν έγκριση της ένταξης επενδυτικού σχεδίου της αιτούσας εταιρείας σε Μέτρο Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 με προϋπολογισμό έγκρισης 1.720.000 ευρώ, και του εγγράφου του Προέδρου της εν λόγω Επιτροπής περί της προέγκρισης της υπαγωγής του ως άνω επενδυτικού σχεδίου στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2007-2013. Η ακύρωση των ανωτέρω πράξεων ζητήθηκε κατά το μέρος που με αυτές ο επιλέξιμος προϋπολογισμός του σχεδίου καθορίσθηκε στο ποσό των 1.720.000 ευρώ και όχι στο ποσό των 8.912.000 ευρώ, σύμφωνα με την πρόταση της αιτούσας εταιρείας. Με την απόφαση του ΣτΕ, με αριθμό 682/2022, απορρίφθηκε η ανωτέρω αίτηση με το σκεπτικό ότι, εφόσον έχει λήξει η χρονική περίοδος υλοποίησης δράσεων στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2007-2013 και έχει παρέλθει η καθοριζόμενη στο άρθρο 71 του Κανονισμού 1698/2005 καταληκτική ημερομηνία επιλεξιμότητας δαπανών, δεν ξεκίνησε δε η υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου της αιτούσας με το εγκριθέν ποσό, η ακύρωση των προσβαλλομένων πράξεων παρίσταται αλυσιτελής για την αιτούσα (Ειδικό Γραφείο Ενωσιακού Δικαίου στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων).

 Αιτήσεις για την ακύρωση απόφασης προκήρυξης διαγωνισμού πρόσληψης ειδικών φρουρών στην Ελληνική Αστυνομία για την συγκρότηση Ομάδων Προστασίας Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων (ΟΠΠΙ), καθώς και της υπουργικής απόφασης, περί εκπαίδευσης των ανωτέρω ειδικών φρουρών. Με τις αποφάσεις της Ολομέλειας του ΣτΕ, με αριθμούς 2046 και 2047/2022, απορρίφθηκαν οι ανωτέρω αιτήσεις, καθώς κρίθηκε αφενός ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Συντάγματος, βασικές αρχές που διέπουν την παροχή της ανώτατης εκπαίδευσης είναι οι αρχές της ακαδημαϊκής ελευθερίας και της πλήρους αυτοδιοίκησης, χωρίς στις διατάξεις αυτές να κατοχυρώνεται αυτοτελώς «άσυλο», αφετέρου ότι η σύσταση με τα άρθρα 18 - 20 του ν.4777/2021 ειδικού αστυνομικού σώματος (ΟΠΠΙ) για την προστασία και ασφάλεια των προσώπων που βρίσκονται στους χώρους των ΑΕΙ και των υποδομών αυτών δεν πλύνει τις ανωτέρω αρχές αλλά, αντίθετα, θάλπεται η συνταγματική τάξη και δεν τίθεται, κατ' αρχήν, ζήτημα παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας (ΓΝΣ στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη).

 Προσφυγές για την ακύρωση (α) απόφασης επιβολής ποινικών ρητρών του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, με την οποία αποφασίστηκε, σε εφαρμογή Σύμβασης Αντισταθμιστικών Ωφελημάτων (ΣΑΩ) και στο πλαίσιο Σύμβασης Κύριας Προμήθειας, που αφορούσε στην προμήθεια αρμάτων και λοιπού εξοπλισμού, απομείωση κατά 23.027.200 ευρώ της πιστωτικής αξίας του 80% του συγκεκριμένου Προγράμματος, λόγω της καθυστέρησης υλοποίησής του, (β) πράξεων της Γενικής Διεύθυνσης Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (Τμήμα Παρακολούθησης Συμβάσεων – Γραφείο Στρατού Ήερās) και την εν μέρει ακύρωση άλλως, τροποποίηση πράξεων της ίδιας Γενικής Διεύθυνσης, που εκδόθηκαν σε συνέχεια της

πιο πάνω απόφασης επιβολής ποινικών ρητρών. Με την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με αριθμό 4410/2022, οι ένδικες προσφυγές συνεκδικάστηκαν και απορρίφθηκαν, καθόσον το Δικαστήριο έκρινε ότι το Ελληνικό Δημόσιο δεν όφειλε, πριν από την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης επιβολής ποινικής ρήτρας, να καταφύγει σε διαιτησία προς επίλυση της σχετικής διαφοράς, ενώ απεφάνθη επί του ζητήματος ερμηνείας και εφαρμογής των διατάξεων της ΣΑΩ, αναφορικός με τον χρόνο παράδοσης των τεχνικών δεδομένων και επομένως και της εμπρόθεσμης υλοποίησης του ενδίκου προγράμματος (ΓΝΣ στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας).

 Αίτηση για την ακύρωση πράξεων της Επιτροπής Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων, με τις οποίες είχαν εγκριθεί, στο πλαίσιο έγκρισης του Γενικού Προγραμματικού Σχεδίου (Master Plan) της εταιρείας «Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς (Ο.Λ.Π.) Α.Ε.», οι υποχρεωτικές επενδύσεις -βάσει της Σύμβασης Παραχώρησης, που συνήφθη μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ΟΛΠ ΑΕ και κυρώθηκε με το ν.4404/2016- και οι πρόσθετες επενδύσεις της ΟΛΠ ΑΕ στον Λιμένα του Πειραιά. Με την απόφαση της Ολομέλειας του ΣτΕ, με αριθμό 547/2022, ακυρώθηκαν οι ανωτέρω πράξεις ως μη νόμιμες, διότι δεν είχε προηγηθεί, κατά παράβαση της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ και της κοινής υπουργικής απόφασης ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 (Β' 1225), στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση του νέου σχεδιασμού του Λιμένα του Πειραιά, που περιελάμβανε, μεταξύ άλλων, τη νότια επέκταση του επιβατικού Λιμένα του Πειραιά, νέο χερσαίο επιβατικό σταθμό, τέσσερα νέα ξενοδοχειακά συγκροτήματα, την επέκταση του Σταθμού Διακίνησης Αυτοκινήτων στον εμπορικό Λιμένα Ηρακλέους και την κατασκευή πενταώροφου κτηρίου στάθμευσης αυτοκινήτων στον Προβλήτα Ηρακλέους και νέων αποθηκών σε χώρο 80 στρεμμάτων (ΓΝΣ στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής).

 Αίτηση για την ακύρωση κοινής υπουργικής απόφασης που αφορά στον καθορισμό της διαδικασίας χορήγησης επιδόματος παιδιού, για λόγους αντισυνταγματικότητας. Με την απόφαση του ΣτΕ (υπό επταμελή σύνθεση), με αριθμό 2124/2022, κρίθηκε ότι οι διατάξεις του άρθρου 214 του ν.4512/2018 που προβλέπουν τη χορήγηση επιδόματος από το πρώτο παιδί, κλιμακούμενα ποσά ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών (και τη χορήγηση στους τρίτεκνους και πολύτεκνους διπλάσιου ποσού επιδόματος για το τρίτο παιδί και κάθε παιδί πέραν αυτού) με παράλληλη θέσπιση νέων εισοδηματικών κριτηρίων για τη λήψη του επιδόματος παιδιού και για τους πολύτεκνους, καθώς και ταυτόχρονη κατάργηση του ειδικού πολυτεχνικού επιδόματος που προβλεπόταν με τις προϊσχύσασες διατάξεις δεν αντίκεινται στα άρθρα 21 παρ.2 και 5, 4 παρ.1 και 25 παρ.1 του Συντάγματος (ΓΝΣ στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων).

 Αιτήσεις για την ακύρωση πινάκων αποκλεισμένων του 1ου Ειδικού Συμβουλίου Επιλογής Προϊσταμένων του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης, καθ' ο μέρος με αυτούς οι αιτούντες αποκλείστηκαν βάσει του άρθρου 24Α του ν.4369/2016 (Α' 33) από την περαιτέρω διαδικασία

πλήρωσης των θέσεων προϊσταμένων των Γενικών Διευθύνσεων διαφόρων Υπουργείων. Με τις αποφάσεις του ΣτΕ, με αριθμούς 711, 712, 713, 714 και 715/2022, απορρίφθηκαν οι ανωτέρω αιτήσεις, καθώς, καθ' ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 24Α του ν.4369/2016, κρίθηκε ότι στην περίπτωση κατά την οποία δημόσιος υπάλληλος δεν εκπληρώνει την κατά νόμο υποχρέωση αξιολόγησης των υφισταμένων του συνεπεία της συμμετοχής του, ελεύθερα και αβίαστα, σε απεργία, δεν πληροί την θεσπισθείσα σχετική προϋπόθεση, ασχέτως προς την νομιμότητα ή μη της απεργίας (ΓΝΣ στο Υπουργείο Εσωτερικών).

 Αίτηση για την ακύρωση κοινής υπουργικής απόφασης, περί διαδικασίας ηλεκτρονικής βεβαίωσης και διαγραφής οφειλών εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο για λόγους αντισυνταγματικότητας και αντίθεσης στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Με την απόφαση του ΣτΕ, με αριθμό 334/2022, απορρίφθηκε η αίτηση ακύρωσης που ασκήθηκε από επιχείρηση, η οποία έλαβε δάνειο με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς κρίθηκε, μεταξύ άλλων, ότι από τις εξουσιοδοτικές διατάξεις των άρθρων 101 παρ.4 του ν.4549/2018 και 126 παρ.5 του ν.4270/2014 προκύπτει, κατά τρόπο ειδικό και ορισμένο, το αντικείμενο της εξουσιοδότησης που χορηγείται για τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στη διαδικασία κατάπτωσης των εγγυήσεων που έχει χορηγήσει το Ελληνικό Δημόσιο, καθώς και ότι η νομοθετική εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση των εν λόγω θεμάτων με υπουργική απόφαση δεν αντίκειται στο άρθρο 43 παρ.2 του Συντάγματος, διότι τα κανονιστικώς ρυθμιζόμενα θέματα είναι «ειδικότερα», αποτελούν δηλαδή μερικότερη περίπτωση σε σχέση με το περιεχόμενο των βασικών ρυθμίσεων των άρθρων 101 και 102 του ν.4549/2018 και 126 του ν.4270/2014. Περαιτέρω, κρίθηκε ότι το σύστημα ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων, στο οποίο μετέχουν αφενός η Επιτροπή και αφετέρου τα εθνικά δικαστήρια και οι εθνικές διοικητικές αρχές, προβλέπεται κατά τρόπο πλήρη από τις αμέσως εφαρμοστέες διατάξεις του άρθρου 108 παρ.3 της ΣΛΕΕ, όπως εξειδικεύονται από τους σχετικούς Κανονισμούς (659/99, 2015/1589), τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις ερμηνευτικές κατευθύνσεις της Επιτροπής. Ως εκ τούτου, ουδεμία ειδικότερη εθνική νομοθετική ή κανονιστική ρύθμιση απαιτείται, κατ' αρχήν, για την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων από κάθε αρμόδιο όργανο, διοικητικό ή δικαστικό, σε οποιοδήποτε στάδιο εκτέλεσης ενός μέτρου κρατικής ενίσχυσης (με μορφή εν προκειμένω κρατικής εγγύησης) (ΓΝΣ στο Υπουργείο Οικονομικών).

 Αιτήσεις για την ακύρωση απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων, με την οποία εντάχθηκε στις διαδικασίες των Στρατηγικών Επενδύσεων του ν.4608/2019 επενδυτικό σχέδιο αιολικών πάρκων, με προβαλλόμενο ισχυρισμό ότι με την υπαγωγή της επίμαχης επένδυσης στον νόμο περί στρατηγικών επενδύσεων, η οποία συνεπάγεται την ταχύτερη περιβαλλοντική αδειοδότηση των αιολικών πάρκων της επένδυσης, θα πληγεί ανεπανόρθωτα το ευαίσθητο και προστατευτέο βάσει

της Οδηγίας 92/43/ΕΚ περιβάλλον της. Με τις αποφάσεις του ΣτΕ, με αριθμούς 47, 48 και 49/2023 (η συζήτηση των υποθέσεων έλαβε χώρα στις 07-12-2022) απορρίφθηκαν οι αιτήσεις ακύρωσης, καθώς κρίθηκε ότι η Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων προβαίνει σε μια πρώτη εκτίμηση των χωροταξικών, πολεοδομικών και περιβαλλοντικών δεδομένων, τα δε αρμόδια όργανα εξέτασαν επαρκώς την κατ' αρχήν συμβατότητα της επένδυσης με το φυσικό, πολιτιστικό και οικιστικό περιβάλλον της περιοχής και εκτίμησαν και τεκμηρίωσαν τη συνδρομή των λοιπών κριτηρίων των άρθρων 10 και 19 του ν.4608/2019, ενώ η μη επιλογή στη συγκεκριμένη περίπτωση του εργαλείου του Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικής Επένδυσης ευρίσκει επαρκές έρεισμα στο ιδιοκτησιακό καθεστώς, εφόσον πρόκειται για δημόσιες δασικές εκτάσεις, και στη διασπορά αυτών (ΓΝΣ στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας).

 Αιτήσεις για την ακύρωση υπουργικής απόφασης, περί καθορισμού μέτρων και διαδικασιών για την διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ “Για τη διατήρηση των άγριων πτηνών” του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ». Με την απόφαση του ΣτΕ, με αριθμό 2511/2022, κρίθηκε ότι η προσβαλλόμενη απόφαση περιλαμβάνει μέτρα ειδικής διατήρησης, όρους, απαγορεύσεις, διαδικασίες και παρεμβάσεις «οριζόντιου» χαρακτήρα, εφαρμοζόμενα σε όλες τις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ), ανάλογα, όμως, με τα «είδη χαρακτηρισμού, όπως επίσης και μέτρα για την πραγματοποίηση έργων και δραστηριοτήτων εντός ΖΕΠ κατά τη διαδικασία των οδηγιών 2011/92/ΕΕ και 92/43/ΕΟΚ, αλλά και μέτρα προστασίας για δραστηριότητες για τις οποίες δεν απαιτείται προηγούμενη περιβαλλοντική αδειοδότηση και δέουσα εκτίμηση. Το Δικαστήριο ανέβαλε δε την οριστική κρίση του και υπέβαλε στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης προδικαστικά ερωτήματα ως προς την εφαρμογή της οδηγίας 2009/147/ΕΚ, σε συνδυασμό με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ, αναφορικά με την εφαρμογή των μέτρων ειδικής προστασίας, διατήρησης και αποκατάστασης των ειδών και των ενδιαιτημάτων-οικοτόπων της άγριας ορνιθοπανίδας στις ΖΕΠ, τη μη θέσπιση σχεδίων διαχείρισης για κάθε συγκεκριμένη ΖΕΠ και την καταγραφή όλων των ειδών βάσει της υποχρέωσης εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων έργων και δραστηριοτήτων σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ και «δέουσας εκτίμησης» σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (ΓΝΣ στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας).

 Αίτηση διεθνών οικολογικών οργάνωσης για την ακύρωση των υπουργικών αποφάσεων, περί έγκρισης του προγράμματος έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογοναθράκων στις θαλάσσιες περιοχές «Νοτιοδυτικά Κρήτης» και «Δυτικά της Κρήτης» βάσει Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Με την απόφαση του ΣτΕ, με αριθμό 2462/2022, απορρίφθηκε η αίτηση ακύρωσης καθώς κρίθηκε ότι επιτρέπεται στις θαλάσσιες περιοχές

«Νοτιοδυτικά Κρήτης» και «Δυτικά της Κρήτης» ως μη προσβάλλουσα το περιβάλλον η αναζήτηση, έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων, εθνικής σημασίας πλουτοπαραγωγικής πηγής για την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας (ΓΝΣ στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας).

 Αίτηση για την αναστολή εκτέλεσης κοινής υπουργικής απόφασης, περί έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για τη Μαρίνα Βουλιαγμένης. Με την απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ, με αριθμό 43/2022, απορρίφθηκε η αίτηση αναστολής - η οποία ασκήθηκε στο πλαίσιο εκκρεμούς σχετικής αίτησης ακύρωσης- με την αιτιολογία ότι τα ζητήματα σχετικά με την πρόκληση βλάβης στο θαλάσσιο περιβάλλον από την υλοποίηση του έργου έχουν ενδελεχώς εξετασθεί, ενώ έχουν ληφθεί τα αναγκαία μέτρα για την άμβλυνση των αρνητικών επιπτώσεων και την εν γένει προστασία του. Το γεγονός δε ότι τμήμα της χερσαίας ζώνης της ως άνω Μαρίνας ευρίσκεται εντός των ορίων κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου έχει εξετασθεί από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο. Αναμένεται η έκδοση απόφασης από το ΣτΕ και για την αίτηση ακύρωσης (ΓΝΣ στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας).

 Αίτηση για την ακύρωση κοινής υπουργικής απόφασης, περί έγκρισης του επίκαιρου Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Κεντρικής Μακεδονίας. Με την απόφασή του ΣτΕ, με αριθμό 1858/2022, απορρίφθηκε η αίτηση ακύρωσης και επιλύθηκε θετικά το ζήτημα της δυνατότητας ανάκτησης ενέργειας από τα απόβλητα ως νόμιμου τρόπου διαχείρισης αυτών (ΓΝΣ στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας).

 Αίτηση για την ακύρωση κοινής υπουργικής απόφασης, με την οποία χορηγήθηκε άδεια χωροθέτησης και κατασκευής δομής του ν.4375/2016 για τη μετεγκατάσταση του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης της Νήσου Λέρου σε άλλη θέση της αυτής, για λόγους συνταγματικούς και περιβαλλοντικούς. Με την απόφαση της Ολομέλειας του ΣτΕ, με αριθμό 1286/2022, απορρίφθηκε η αίτηση ακύρωσης και κρίθηκε, μεταξύ άλλων, ότι η παράλειψη προηγούμενου συνολικού χωροταξικού σχεδιασμού για την ίδρυση και κατανομή τέτοιων εγκαταστάσεων ανά τη χώρα δεν προσκρούει στο άρθρο 24 παρ.2 του Συντάγματος, ότι η έλλειψη πρόβλεψης ειδικού χωρικού προορισμού στο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου δεν καθιστά παράνομη την επίμαχη χωροθέτηση, ότι η επίμαχη δομή χωροθετείται εκτός περιοχής του δικτύου Natura 2000, εκτός Καταφυγίων Άγριας Ζωής και εκτός οικοτόπων προτεραιότητας, και ότι η χωρητικότητά της δεν θα υπερβαίνει το όριο των 3.000 φιλοξενούμενων, οπότε αρκεί η υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) [ΓΝΣ στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου].

 Αίτηση για την ακύρωση κοινής υπουργικής απόφασης, περί χορήγησης άδειας χωροθέτησης, κατασκευής και εγκατάστασης στη Χίο Δομής της παρ.4 του άρθρου 8 του ν.4375/2016 - Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης

πολιτών τρίτων χωρών, που εισέρχονται στη χώρα χωρίς διατυπώσεις, εντός αρχαιολογικού χώρου και η υπαγωγή του έργου σε πρότυπες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις και πρόσθετους περιβαλλοντικούς όρους. Με την απόφαση του ΣτΕ, με αριθμό 1383/2022, απορρίφθηκε η αίτηση ακύρωσης με κρίσεις όμοιες προς εκείνες της ανωτέρω αναφερόμενης απόφασης της Ολομέλειας του ΣτΕ, με αριθμό 1286/2022 (ΓΝΣ στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας).

 Αίτηση για την ακύρωση κοινής υπουργικής απόφασης, που αφορά στη διαδικασία ηλεκτρονικής ψηφοφορίας για την εκλογή αιρετών εκπροσώπων στα Υπηρεσιακά Συμβούλια των εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και των μελών ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού και ειδικού βοηθητικού προσωπικού. Με την απόφαση του ΣτΕ (υπό επταμελή σύνθεση), με αριθμό 2112/2022, απορρίφθηκε η αίτηση ακύρωσης, καθώς κρίθηκε, μεταξύ άλλων, πως δεν προκύπτει ότι με τη μέθοδο της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας ενδέχεται να πλήττεται ανεπανόρθωτα κάποιο από τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων, όπως η εμπιστευτικότητα της ψήφου, και ότι ο νομοθέτης δεν κωλύοταν από την αρχή της ασφάλειας δικαίου να μεταβάλει τον τρόπο ψηφοφορίας, με γενικές και απρόσωπες ρυθμίσεις, και για την ήδη αρξαμένη εκλογική διαδικασία έτους 2020 (ΓΝΣ στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης).

 Αιτήσεις για την ακύρωση κοινής υπουργικής απόφασης, καθ' ο μέρος προβλέπεται και ρυθμίζεται με αυτήν (α) η επιστροφή ποσών που αντιστοιχούν σε μειώσεις μόνον των κύριων συντάξεων, ενώ δεν προβλέπεται ούτε ρυθμίζεται η επιστροφή ποσών που αντιστοιχούν σε περικοπές των επικουρικών συντάξεων και των επιδομάτων αδείας και εορτών, και (β) η απόσβεση, με την καταβολή των ποσών που αντιστοιχούν σε περικοπές κύριων συντάξεων, σύμφωνα με το άρθρο 114 παρ.4 του ν.4714/2020, των επιπλέον αξιώσεων των συνταξιούχων του ιδιωτικού τομέα για ποσά που αντιστοιχούν σε περικοπές, μειώσεις και καταργήσεις, δυνάμει του ν.4051/2012 και του ν.4093/2012, κύριων, επικουρικών συντάξεων, επιδομάτων αδείας και εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα, κατά το χρονικό διάστημα από τις 11-06-2015 έως την δημοσίευση του ν.4387/2016, στις 12-05-2016, εφόσον, ως προς τις αξιώσεις αυτές, δεν υπήρχε εκκρεμής δίκη κατά την δημοσίευση του εν λόγω ν.4714/2020 (31-07-2020). Με τις αποφάσεις της Ολομέλειας του ΣτΕ, με αριθμούς 1404, 1406 και 1407/2022, έγιναν δεκτές παρεμβάσεις που άσκησε υπέρ των διαδίκων Υπουργών ο Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) και απορρίφθηκαν οι αιτήσεις ακύρωσης, αφού κρίθηκε ότι οι ως άνω διατάξεις δεν προσβάλλουν τον πυρήνα του δικαιώματος στην κοινωνική ασφάλιση, αλλά θεσπίζουν έκτακτο μέτρο δημοσιονομικού χαρακτήρα. Οι ως άνω υποθέσεις έχουν ιδιαίτερα μεγάλο οικονομικό αντικείμενο, το οποίο υπολογίζεται περίπου στο ποσό των 223.000.000 ευρώ και 723.000.000 ευρώ αντίστοιχα (ΓΝΣ στον e-ΕΦΚΑ).

 Προσφυγή κατά του Ελληνικού Δημοσίου για την αναγνώριση της αυτοδίκαιης άρσης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης έκτασης εμβαδού 46.657 τ.μ., στην οποία βρίσκεται το «Γενικό Νοσοκομείο Ασκληπιείο Βούλας», με

την επίκληση κυριότητας του προσφεύγοντος επί της απαλλοτριωθείσας έκτασης. Με την απόφαση του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιώς, με αριθμό 58/2023 (η συζήτηση έλαβε χώρα στις 04-05-2022), απορρίφθηκε η ένδικη προσφυγή που ασκήθηκε από το ανωτέρω ΝΠΔΔ, αφού κρίθηκε ότι δεν αποδείχθηκε το επικληθέν εμπράγματο δικαίωμα της κυριότητας επί του επιδικίου ακινήτου, μη συντρέχοντας ως εκ τούτου εννόμου συμφέροντος για την άσκηση της προσφυγής. Η υπόθεση έχει πολύ μεγάλο οικονομικό αντικείμενο, ως εκ του εμβαδού (συνολικά 108.400 τ.μ.) και της θέσης της έκτασης (ΓΝΣ στον Πειραιά).

2.2. Υποθέσεις Φορολογικών Διαφορών

 Αίτηση αναίρεσης σε υπόθεση διακανονισμού ΦΠΑ σε περίπτωση παύσης λειτουργίας επιχείρησης. Με την απόφαση του ΣτΕ, με αριθμό 846/2022, έγινε δεκτή η αίτηση αναίρεσης του Ελληνικού Δημοσίου και, καθ' ερμηνεία του άρθρου 33 παρ.3 εδ.ββ του ν.2859/2000 (Α' 248), κρίθηκε ότι η παύση λειτουργίας επιχείρησης δεν υπάγεται στην έννοια της καταστροφής, κλοπής ή απώλειας του επενδυτικού αγαθού (ΕΝΓΔΕ Α').

 Προσφυγή κατά της απόρριψης αιτήματος επιστροφής ΦΠΑ, ποσού 12.642.786,38 ευρώ, σε αλλοδαπή επιχείρηση μόνιμως εγκατεστημένη στην Ελλάδα. Με την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με αριθμό 1740/2022, απορρίφθηκε η προσφυγή αντιδίκου του Ελληνικού Δημοσίου, διότι κρίθηκε ότι για τη δημιουργία μόνιμης εγκατάστασης αλλοδαπής επιχείρησης στην Ελλάδα αρκεί η συντήρηση και τεχνική υποστήριξη του συστήματος κρατήσεων και διανομής της βάσης δεδομένων της στην Ελλάδα και η απόκτηση πρόσβασης των συνδρομητών (ταξιδιωτικών πρακτορείων - τουριστικών γραφείων) στο σύστημα αυτό, καθώς έτσι η παρουσία και η ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας της αλλοδαπής αυτής εταιρείας στηρίζεται στην οργανωτική δομή και τα μέσα της ελληνικής θυγατρικής εταιρείας που είναι κατά τρόπο διαρκή στη διάθεσή της (ΕΝΓΔΕ Α').

 Προσφυγή κατά πράξης επιβολής προστίμου για παραβάσεις του ΚΒΣ, καθώς και κυρίου και πρόσθετου φόρου εισοδήματος λόγω ανακρίβειας της δήλωσης, συνολικού ύψους 3.313.036,41 ευρώ. Με την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά, με αριθμό 1074/2022, απορρίφθηκε η προσφυγή αντιδίκου του Δημοσίου, καθώς κρίθηκε ότι από την απόφαση, με αριθμό 1071/2022, του ίδιου Δικαστηρίου, που εκδόθηκε για την υπόθεση του κύριου και πρόσθετου φόρου απορρέει δεδικασμένο ως προς την έκδοση ανακριβούς φορολογικού στοιχείου από τον αντίδικο και ότι δεν στοιχειοθετείται παραβίαση των αρχών της νομικής αυτοτέλειας του νομικού προσώπου, της χρηστής διοίκησης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, ούτε αντίθεση του επιβληθέντος προσθέτου φόρου στο άρθρο 6 της ΕΣΔΑ (ΕΝΓΔΕ Α').

 Προσφυγή κατά πράξης προσδιορισμού φόρου εισοδήματος συνολικού ύψους 3.304.456,20 ευρώ. Με την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με αριθμό 3475/2022, απορρίφθηκε η προσφυγή αντιδίκου του

Δημοσίου, καθώς κρίθηκε ευνοϊκώς για το Ελληνικό Δημόσιο το ζήτημα της έννοιας των συμπληρωματικών στοιχείων καθ' ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 36 του ν.4174/2013 και της Σύμβασης αποφυγής διπλής φορολογίας Ελλάδας – Λουξεμβούργου, καθώς και ζήτημα παραγραφής δικαιώματος του Ελληνικού Δημοσίου (ΕΝΓΔΕ Α').

 Προσφυγή κατά πράξης επιβολής προστίμων για την παράβαση της έκδοσης εικονικών τιμολογίων του ΚΒΣ, συνολικού ύψους 5.397.886,88 ευρώ. Με την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά, με αριθμό 270/2022, απορρίφθηκε προσφυγή αντιδίκου του Δημοσίου, διότι κρίθηκε ότι: α) ορθώς η Φορολογική Διοίκηση θεώρησε τον αντίδικο του Ελληνικού Δημοσίου ως υποκρυπτόμενο πρόσωπο της εκδούσας εταιρείας, βάσει της συμμετοχής του στη Διοίκηση αυτής αλλά και της λίπτριας εταιρείας, β) δεν τίθεται ζήτημα πλημμέλειας της διαδικασίας ελέγχου λόγω μη επίδοσης στον αντίδικο του Ελληνικού Δημοσίου της εντολής ελέγχου, καθώς ο έλεγχος δεν διενεργήθηκε στην επαγγελματική εγκατάσταση αυτού, αλλά σε συνέχεια ελέγχων στις λίπτριες εταιρείες, σε κάθε περίπτωση δε αυτός δεν επικαλείται ως όφειλε βλάβη κατά την έννοια του άρθρου 79 παρ.5 περ.β του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και γ) το αντικειμενικό σύστημα επιβολής προστίμων του άρθρου 5 ν.2523/1997 δεν αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας, ούτε δύναται να τεθεί εκ της επιβολής τους ζήτημα παραβίασης του άρθρου 6 παρ.1 της ΕΣΔΑ (ΕΝΓΔΕ Α').

 Προσφυγή κατά της απόρριψης αιτήματος επιστροφής ΦΠΑ, συνολικού ποσού 1.106.441,84 ευρώ, τραπεζικής εταιρείας για την παροχή υπηρεσιών χρηματοοικονομικών συμβουλών. Με την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με αριθμό 2506/2022, απορρίφθηκε προσφυγή της αντιδίκου του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς κρίθηκε, καθ' ερμηνεία του άρθρου 22 παρ.1 περ.κε του ν.2859/2000, ότι οι ένδικες υπηρεσίες χρηματοοικονομικών συμβουλών δεν δύναται να υπαχθούν στην έννοια των απαλλασσόμενων του ΦΠΑ πράξεων (ΕΝΓΔΕ Α').

 Προσφυγές κατά της απόρριψης αιτήματος για έντοκη επιστροφή φόρου επί αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, στο πλαίσιο συμμόρφωσης της Διοίκησης με δικαστική απόφαση. Με τις αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με αριθμούς 765/2022 και 1096/2022, απορρίφθηκαν προσφυγές αντιδίκων του Ελληνικού Δημοσίου, με οικονομικό αντικείμενο συνολικού ύψους 2.270.171,05 ευρώ. Ειδικότερα: ι) Με την απόφαση, με αριθμό 765/2022, κρίθηκε ότι: α) η γένεση του δικαιώματος για καταβολή τόκων προϋποθέτει την υποβολή σχετικής αίτησης για έντοκη επιστροφή τους στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 53 παρ.2 του Κώδικα Φορολογικές Διαδικασίας (ΚΦΔ) και β) η ως άνω διάταξη του ΚΦΔ, με την οποία προβλέπεται η καταβολή τόκων αναλογούντων στα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά φόρων και προστίμων μόνο για χρονικό διάστημα που έπεται της υποβολής της αίτησης επιστροφής τους και όχι για το διάστημα από την καταβολή αυτών έως την υποβολή της εν λόγω αίτησης επιστροφής, δεν παραβιάζει τις διατάξεις των άρθρων 4 παρ.5, 17 παρ.1 και 25 παρ.1 εδ.δ (αρχή της

αναλογικότητας) του Συντάγματος ούτε αυτή του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ. ii) Με την απόφαση, με αριθμό 1096/2022, κρίθηκε ότι: α) η άρνηση της Διοίκησης να επιστρέψει φόρο προσαυξημένο με συγκεκριμένο ποσοστό τόκου δεν αποτελεί παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας κατά την έννοια του άρθρου 63 παρ.2 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και δεν προσβάλλεται με προσφυγή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων και β) η υποχρέωση επιστροφής του φόρου με το νόμιμο τόκο, δεν αποτελεί ζήτημα που μπορεί να αχθεί ενώπιον διοικητικού δικαστηρίου με την άσκηση αυτοτελούς προσφυγής, όταν η δικαστική απόφαση που ακυρώνει ή μεταρρυθμίζει καταλογιστική πράξη φόρου διατάσσει ρητά την έντοκη επιστροφή του, καθορίζοντας μάλιστα το εφαρμοστέο επιτόκιο, δίχως η οικεία κρίση να εξικνείται μέχρι του υπολογισμού του ακριβούς ποσού των τόκων, διότι στην αντίθετη περίπτωση αμφότερα τα ένδικα βοηθήματα (κατά της καταλογιστικής πράξης και κατά της άρνησης της Διοίκησης για καταβολή φόρων) θα είχαν κατ' ουσία το ίδιο αντικείμενο και θα ταυτίζονταν (ΕΝΓΔΕ Α').

2.3. Υποθέσεις ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Στο πλαίσιο εκδίκασης των υποθέσεων αυτών επιλύθηκαν τα κάτωθι ζητήματα:

 Με τις αποφάσεις της Μείζονος Ολομέλειας, με αριθμούς 742 και 743/2022, το Ελεγκτικό Συνέδριο αντιμετώπισε το προκρηματικό ζήτημα, που παραπέμφθηκε από το Στ' Κλιμάκιο του ίδιου Δικαστηρίου με τα Πρακτικά του, με αριθμό 2 και 3 της 11ης Μαρτίου 2022, περί της συμβατότητας ή μη προς το άρθρο 98 παρ.1 περ.β του Συντάγματος (στο οποίο προβλέπεται ο έλεγχος συμβάσεων μεγάλης οικονομικής αξίας που συνάπτονται από το Ελληνικό Δημόσιο), των διατάξεων των άρθρων 325 παρ.3 του ν.4700/2020 και 145 του ν.4831/2021, σε συνδυασμό με το άρθρο 54 παρ.3 του ν.4662/2020, με τις οποίες θεσπίστηκε εξαίρεση από τον ανωτέρω κανόνα της διενέργειας του ελέγχου αυτού πριν από την υπογραφή και την έναρξη της εκτέλεσης των συμβάσεων ως προς τις συμβάσεις με την διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, για την προμήθεια συνολικά 76.000.000 αυτοδιαγνωστικών τεστ ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου του κορωνοϊού SARS-COVID-19, συνολικού συμβατικού τιμήματος 69.500.000 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, προς τον σκοπό της δωρεάν διάθεσής τους σε μαθητές για την διενέργεια ελέγχων κατά το σχολικό έτος 2021-2022. Οι διατάξεις αυτές κρίθηκαν συμβατές με την ανωτέρω συνταγματική διάταξη, λαμβανομένης υπόψη της προσωρινής ισχύος τους και των εξαιρετικών περιστάσεων υπό τις οποίες ο κοινός νομοθέτης προέβη στη θέσπισή τους (ΓΝΣ στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας).

 Με την απόφαση της Μείζονος Ολομέλειας, με αριθμό 787/2022, το Ελεγκτικό Συνέδριο απεφάνθη, επί σχετικών δύο προδικαστικών ερωτημάτων που παρέπεμψε σε αυτή το Τέταρτο Τμήμα του Δικαστηρίου, με την απόφασή του με αριθμό 1218/2021, ότι: α) οι αξιώσεις των συνταξιούχων του Δημοσίου από την περικοπή που υπέστησαν οι πληρωτές σε αυτούς συντάξεις, κατ'

εφαρμογή της υποπαρ.Β.3 της παρ.Β του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 υπόκεινται στη διετή παραγραφή της παραγράφου 5 του άρθρου 140 του ν.4270/2014 και β) οι αξιώσεις των συνταξιούχων του Δημοσίου από την ίδια αιτία που ανάγονται στο χρονικό διάστημα από 11-05-2015 έως 12-05-2016 αποσβέννυνται με την αναγνώριση, με το άρθρο 33 του ν.4734/2020 και την κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσα κ.υ.α., της υποχρέωσης επιστροφής σε αυτούς των αντίστοιχων ποσών, επικύρωσε δε τις παραδοχές της προηγηθείσας απόφασης της Ολομέλειας του ιδίου Δικαστηρίου, με αριθμό 1975/2021, περί συμβατότητας των διατάξεων αυτών με το Σύνταγμα και τις υπερνομοθετικής ισχύος ρυθμίσεις (ΓΝΣ στον e-ΕΦΚΑ).

 Με την απόφαση της Μείζονος Ολομέλειας, με αριθμό 789/2022, το Ελεγκτικό Συνέδριο, απεφάνθη, επί σχετικού προδικαστικού ερωτήματος που παρέπεμψε σε αυτή το Τέταρτο Τμήμα του Δικαστηρίου, με την απόφασή του με αριθμό 1217/2021, ότι οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 13 του ν.4387/2016, με τις οποίες επιβάλλεται προσωρινό, μέχρι 31-12-2018, ανώτατο όριο ποσού 2.000 ευρώ στις καταβαλλόμενες ατομικές μηνιαίες συντάξεις των καθηγητών ΑΕΙ που είχαν καταστεί συνταξιούχοι του Δημοσίου έως την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016, δεν εγείρουν ζήτημα αντίθεσης αυτών στο Σύνταγμα ή σε υπερνομοθετικής ισχύος ρυθμίσεις (ΓΝΣ στον e-ΕΦΚΑ).

 Με την απόφαση του Εβδόμου Τμήματος, με αριθμό 1492/2022, το Ελεγκτικό Συνέδριο ανακάλεσε την Πράξη του ΣΤ' Κλιμακίου του, με αριθμό 316/2022, καθώς το Δικαστήριο απεφάνθη ότι δεν κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου σύμβασης μεταξύ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της αναδόχου εταιρείας για την εκτέλεση της μικτής σύμβασης προμήθειας - παροχής υπηρεσιών, με τίτλο: «Αναβάθμιση και Επέκταση της υποδομής του Κυβερνητικού Νέφους (G-Cloud)», προϋπολογιζομένης δαπάνης 6.380.000,00 ευρώ και συμβατικής δαπάνης 6.371.947,54 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης, χωρίς ΦΠΑ. Ειδικότερα το Δικαστήριο έκρινε ότι όρος της Διακήρυξης που απαιτεί προηγούμενη εμπειρία των υποψήφιων αναδόχων σε κυβερνητικό οργανισμό δικαιολογείται από αποχρώντες λόγους δημοσίου συμφέροντος, συναφείς με το αντικείμενο της σύμβασης, ενόψει του μεγέθους και της σπουδαιότητας του αντικειμένου της (ΓΝΣ στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης).

2.4.Υποθέσεις Διαφορών Εμπραγμάτου Δικαίου

 Αίτηση του Ελληνικού Δημοσίου για την αναίρεση της απόφασης του Εφετείου Δωδεκανήσου (μεταβατική έδρα Κω), με αριθμό 251/2018, με την οποία είχε γίνει δεκτό, σύμφωνα με την επικρατούσα νομολογία του ιδίου Δικαστηρίου, ότι η νήσος Αρκεοί αποτελεί στο σύνολό της a priori "καθαρή" ιδιοκτησία (μούλκ) [όπως και τα λοιπά Δωδεκάνησα πλην Ρόδου και Κω], μη δορυάλωτη, στην οποία δεν υπάρχουν δημόσιες γαίες και δικαίωμα εξουσίας επ' αυτών (τεσσαρούφ), ανήκουσα κατά κυριότητα στην Ιερά Μονή Πάτμου και μη αποτελούσα αντικείμενο της διαδοχής από το Οθωμανικό στο Ιταλικό και από το τελευταίο στο Ελληνικό Δημόσιο. Με την απόφαση του Αρείου

Πάγου, με αριθμό 1954/2022, έγινε δεκτή η αίτηση του Ελληνικού Δημοσίου για την αναίρεση της προσβαλλόμενης απόφασης, καθόσον κρίθηκε ότι και στα μη δορυάλωτα νησιά της Δωδεκανήσου υπάρχουν δημόσιες γαίες (δάση, αιγιαλοί, κοινόχρηστες εκτάσεις) που δεν εξουσιάζονταν από κανένα και αποτέλεσαν αντικείμενο της ανωτέρω διαδοχής, και παραπέμφθηκε στο Εφετείο η υπόθεση προς νέα κρίση, προκειμένου να διατυπωθούν παραδοχές για συγκεκριμένες πράξεις νομής, κατοχής και εξουσίασης της Ι.Μ. στο επίδικο ακίνητο από τη Βυζαντινή εποχή, καθώς και για τη φύση, τη μορφή και το χαρακτήρα αυτού ώστε να δικαιολογούνται οι πράξεις αυτές (ΓΝΣ στο Υπουργείο Οικονομικών).

 Αίτηση του αντιδίκου του Ελληνικού Δημοσίου για την αναίρεση της απόφασης του Μονομελούς Εφετείου Ναυπλίου, με αριθμό 604/2018. Με την απόφαση του Αρείου Πάγου, δικάζοντας σε τακτική Ολομέλεια, με αριθμό 10/2022, επιλύθηκε -κατόπιν παραπομπής με την απόφαση του Γ' Τμήματος του Αρείου Πάγου, με αριθμό 1131/2021, λόγω μείζονος σπουδαιότητας και μη ενιαίας νομολογίας του Δικαστηρίου-, το μείζον και γενικότερου ενδιαφέροντος ζήτημα του πεδίου εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 4 παρ.1 εδ. α' και β' του ν.3127/2003, όπως ίσχυε πριν αντικατασταθεί από τη διάταξη του άρθρου 154 παρ.11 του ν.4389/2016. Με την εν λόγω απόφαση της Τακτικής Ολομέλειας του Αρείου Πάγου κρίθηκε ότι η ανωτέρω διάταξη περί ειδικής χρυσικτησίας, δεν εφαρμόζεται, ενόψει του επιδιωκόμενου σκοπού θέσπισής της, επί δασικών κοινόχρηστων εκτάσεων (που ως τέτοιες δεν ανήκουν στην ιδιωτική περιουσία του Ελληνικού Δημοσίου), επί των οποίων δεν είχε αναγνωριστεί κυριότητα ιδιωτών κατά το άρθρο 3 του β.δ. της 17-11/01-12-1836 ή κατά το άρθρο 8 του ν.998/1979 και το π.δ.509/1980 ή κατά το άρθρο 10 του ν.3208/2003, ούτε οι δικαιούχοι τους είχαν συμπληρώσει επ' αυτών έκτακτη χρυσικτησία του βυζαντινορωμαϊκού δικαίου (30ετή καλόπιστη νομή) πριν από τις 11-09-1915, ακόμα και αν αυτές ευρίσκονται εντός των ορίων οικισμών, προϋφισταμένων του έτους 1923, καθώς διαφορετική πρόβλεψη και ερμηνεία θα ήταν αντίθετη στο άρθρο 24 παρ.1 εδάφιο δ' του Συντάγματος (ΓΝΣ στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας).

 Αγωγές του Ελληνικού Δημοσίου για την αναγνώριση της κυριότητάς του επί ανταλλαγέντων ακινήτων με την Ιερά Μονή Βατοπεδίου και την απόδοση τους σε αυτό. Με τις αποφάσεις του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, με αριθμούς 6215/2022 και 6213/2022, 4950/2022, 8491/2022, 8492/2022 και 6280/2022, έγιναν μερικά δεκτές οι αγωγές του Ελληνικού Δημοσίου και, αφού έγινε δεκτό ότι η Μονή ουδέποτε απέκτησε εμπράγματα δικαιώματα επί των εκτάσεων στην παραλίμνια περιοχή της λίμνης Βιστωνίδας του Νομού Ροδόπης, αναγνωρίστηκε η κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου στα επίδικα ακίνητα και διατάχθηκε η απόδοσή τους σε αυτό (ΓΝΣ στον Τομέα Μακεδονίας-Θράκης του Υπουργείου Εσωτερικών).

2.5. Υποθέσεις Αποζημιωτικών Διαφορών

 Αγωγή για καταβολή αποζημίωσης, ποσού 466.938.071,12 ευρώ, από το Ελληνικό Δημόσιο λόγω ουσιώδους στέρησης χρήσης ιδιοκτησίας από μεταβολή των χρήσεων γης κατ' εφαρμογή του από 20-02-2003 π.δ. (Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου Μεσογαίας). Με την απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, με αριθμό 12364/2022, απορρίφθηκε πρωτοδίκως η ανωτέρω αγωγή (ΓΝΣ στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας).

 Αγωγή για καταβολή αποζημίωσης, ποσού 260.000.000 ευρώ, από το Ελληνικό Δημόσιο λόγω επιβολής περιορισμών χρήσης για αρχαιολογικούς λόγους, και δη απαγόρευσης ενοχικών και εμπραγμάτων δικαιωπραξιών και δέσμευσης της ιδιοκτησίας της νησίδας «Πάτροκλος». Με την απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, με αριθμό 6416/2022, απορρίφθηκε πρωτοδίκως η ανωτέρω αγωγή (ΓΝΣ στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού).

 Αγωγές για καταβολή αποζημίωσης, συνολικού ποσού 59.700.000 ευρώ, από το Ελληνικό Δημόσιο σε ΝΠΔΔ, φορέων του Κοινού Κεφαλαίου ΝΠΔΔ και Ασφαλιστικών Φορέων του άρθρου 15 παρ.11 του ν.2469/1997 (Α' 38) λόγω της ένταξης των διαθεσίμων τους στο Κοινό Κεφάλαιο και της εν συνεχεία μείωσης που υπέστη η αξία του μεριδίου τους στο Κοινό Κεφάλαιο λόγω της ανταλλαγής ομολόγων, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν.4050/2012 (PSI). Με τις αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με αριθμούς 201/2022 και 962/2022, απορρίφθηκαν τελεσιδίκως οι ανωτέρω αγωγές (ΓΝΣ στο Υπουργείο Οικονομικών).

 Αγωγή για καταβολή αποζημίωσης, ποσού 32.446.970,26 ευρώ, από το Ελληνικό Δημόσιο λόγω συμμετοχής ιδιοκτήτη τηλεοπτικού σταθμού και μη αδειοδότησής του σε δημόσιο διαγωνισμό για τη χορήγηση αδειών παρόχων τηλεοπτικής εκπομπής ενημερωτικού προγράμματος. Με την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς, με αριθμό 146/2023, απορρίφθηκε τελεσιδίκως η ανωτέρω αγωγή (η συζήτηση έλαβε χώρα στις 7-10-2022) [ΓΝΣ στον Πειραιά].

 Δίπλωση-Αίτηση για περιορισμό ευθύνης και αίτηση ανάκλησης – άρσης ασφαλιστικών μέτρων πλοιοκτίτη μέσω σύστασης κεφαλαίου, ποσού 33.221.039,49 ευρώ, με δημόσια κατάθεση βάσει της από 19-11-1976 Διεθνούς Συμβάσεως του Λονδίνου (ν.1923/1991, Α' 13) κατά του Ελληνικού Δημοσίου, εξαιτίας σύγκρουσης εμπορικού πλοίου με ναρκοθηρευτικό του Πολεμικού Ναυτικού. Με την απόφαση του Μονομελούς Εφετείου Πειραιώς, με αριθμό 48/2022, επικυρώθηκε η εν μέρει ευνοϊκή για το Ελληνικό Δημόσιο απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πειραιώς, με αριθμό 234/2021 (ΓΝΣ στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας).

 Αγωγές για καταβολή αποζημίωσης στο Ελληνικό Δημόσιο: (α) Για ζημία που απορρέει από τα αδικήματα της παθητικής δωροδοκίας και νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα στο πλαίσιο

σύμβασης για την προμήθεια 21 TOR-M1. Με την απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με αριθμό 449/2022, επιδικάσθηκε υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου συνολικό ποσό 11.871.007,50 ευρώ. (β) Για ζημία που απορρέει από τα αδικήματα της παθητικής δωροδοκίας και νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα στο πλαίσιο σύμβασης για την προμήθεια 4 Αερομεταφερόμενων Συστημάτων Έγκαιρης Προειδοποίησης και Ελέγχου. Με την απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με αριθμό 4/2023 (η συζήτηση έλαβε χώρα στις 17-03-2022), επιδικάσθηκε υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου συνολικό ποσό 5.153.997 ευρώ. (ΓΝΣ στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας).

 Αγωγές για καταβολή αποζημίωσης, συνολικού ποσού 10.683.502 ευρώ, από το Ελληνικό Δημόσιο λόγω αποκλεισμού εντύπου από δημοσιεύσεις ισολογισμών, προσκλήσεων γενικών συνελεύσεων ανωνύμων εταιρειών και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης καθώς και άλλων οικονομικών στοιχείων. Με τις αποφάσεις του ΣτΕ, με αριθμούς 2317 και 2318/2022, απορρίφθηκαν αμετακλίτως οι ανωτέρω αγωγές (ΓΝΣ στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης).

 Αγωγές για καταβολή αποζημίωσης, συνολικού ποσού 6.165.507,64 ευρώ, από το Ελληνικό Δημόσιο λόγω επιβολής υποχρεωτικής διατίμησης στην πώληση προϊόντων. Με τις αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με αριθμούς 34/2023 (η συζήτηση έλαβε χώρα στις 11-10-2022), 1105 και 1106/2022, απορρίφθηκαν τελεσιδικώς οι ανωτέρω αγωγές (ΓΝΣ στον Τομέα Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων).

 Αγωγή ιδιοκτήτη ακινήτου για καταβολή αποζημίωσης, ποσού 20.000.000 ευρώ, από το Ελληνικό Δημόσιο λόγω λειτουργίας σε όμορο ακίνητο, εργαστηρίου κατασκευής φωτοπολυμερών στερεοτύπων (κλισέ). Με την απόφαση του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με αριθμό 2036/2022, απορρίφθηκε τελεσιδικώς η ανωτέρω αγωγή (ΓΝΣ στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας).

 Αγωγή για καταβολή αποζημίωσης, ποσού 4.578.440,45 ευρώ, από το Ελληνικό Δημόσιο λόγω λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων, πλησίον των εγκαταστάσεων Σταθμού Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών κλειστού αυτοκινητοδρόμου. Με την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με αριθμό 4654/2022, απορρίφθηκε τελεσιδικώς η ανωτέρω αγωγή (ΓΝΣ στη Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Μεταφορών και Υποδομών).

 Αγωγή για καταβολή αποζημίωσης, ποσού 1.160.000 ευρώ, από το Ελληνικό Δημόσιο λόγω μη έκδοσης απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων στο πλαίσιο επενδυτικού σχεδίου για την εγκατάσταση μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από καύση βιομάζας. Με την απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, με αριθμό 2044/2022, απορρίφθηκε πρωτοδικώς η ανωτέρω αγωγή (ΓΝΣ στον Τομέα Μακεδονίας-Θράκης του Υπουργείου Εσωτερικών).

 Αγωγή για καταβολή αποζημίωσης, ποσού 1.146.206 ευρώ, από το Ελληνικό Δημόσιο λόγω πράξεων και παραλείψεων των οργάνων του κατά τη διαχείριση δημοσίου κτήματος. Με την απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Μεσολογγίου, με αριθμό 172/2022, απορρίφθηκε πρωτοδίκως η ανωτέρω αγωγή (Δικαστικό Γραφείο Μεσολογγίου).

2.6. Υποθέσεις Διαφορών Αναγκαστικής και Διοικητικής Εκτέλεσης

 Αίτηση του Ελληνικού Δημοσίου για την αναίρεση της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, με αριθμό 1437/2022, με την οποία κρίθηκε ότι η επιβληθείσα κατάσχεση για είσπραξη απαιτήσεων, συνολικού ποσού 13.214.834,08 ευρώ, επί ακίνητης περιουσίας οφειλέτη ήταν μη νόμιμη, καθώς πριν από τη σύνταξη της οικείας έκθεσης δεν κοινοποιήθηκε στον καθ' ου η κατάσχεση ατομική ειδοποίηση με τα απαραίτητα κατ' άρθρο 4 παρ.1 του ΚΕΔΕ στοιχεία, από την οποία να προκύπτει και η επιβολή της κατάσχεσης στον καθ' ου υπό την ιδιότητα του αλληλεγγύως και προσωπικώς συνευθυνόμενου (ΓΝΣ στον Τομέα Μακεδονίας-Θράκης του Υπουργείου Εσωτερικών).

 Παρεμβάσεις του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ της υπό ειδική διαχείριση, κατ' άρθρα 21 του ν.4664/2020 και 97 του ν.4941/2022, μεταλλουργικής-μεταλλευτικής εταιρείας σε δίκες, ανοιγείσες με αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων σωματείων εργαζομένων που ζήτησαν να συνεχιστεί η διαδικασία της διαβούλευσης, να ανασταλεί η διαδικασία ενώπιον του Ανώτατου Συμβουλίου Εργασίας περί ομαδικών απολύσεων, καθώς και να επιβληθεί συντηρητική κατάσχεση σε περιουσιακό στοιχείο της εταιρείας, ιδιαίτερα μεγάλης αξίας (εκτιμώμενο από 150.000 έως 750.000 ευρώ). Επί των παρεμβάσεων αυτών εκδόθηκαν οι αποφάσεις του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών 5088/2022 και 1014/2023 (η συζήτηση έλαβε χώρα στις 14-12-2022), με τις οποίες έγιναν δεκτές οι παρεμβάσεις και απορρίφθηκαν οι αιτήσεις (ΓΝΣ στο Υπουργείο Οικονομικών).

 Ανακοπή του Διεθνούς Κεφαλαίου 1992 (International Oil Pollution Compensation Fund 1992) κατά της κατάταξης του Ελληνικού Δημοσίου για απαιτήσεις του, ποσού 4.856.105,18 ευρώ, σε προσωρινό πίνακα εκκαθάρισης που συνετάγη, κατόπιν σύστασης κεφαλαίου για περιορισμό ευθύνης βάσει της Διεθνούς Σύμβασης Ευθύνης 1992 αναφορικός με την Αστική Ευθύνη για Ζημίες Ρύπανσης από Πετρέλαιο εξαιτίας ναυαγίου δεξαμενόπλοιου στον Σαρωνικό Κόλπο. Με την απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Πειραιώς, με αριθμό 1891/2022, απορρίφθηκε πρωτοδίκως η ανωτέρω ανακοπή (ΓΝΣ στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής).

2.7. Ποινικές Υποθέσεις κακουργηματικού χαρακτήρα

 Υπεξαίρεση σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, συνολικού ποσού 58.198.303,63 ευρώ, αποδοτέου Έκτακτου Ειδικού Τέλους Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών (ΕΕΤΗΔΕ) από υπεύθυνους εταιρείας διαχείρισης ενέργειας. Για την υπόθεση αυτή εκδόθηκε η απόφαση του Αρείου Πάγου,

με αριθμό 945/2022, με την οποία απορρίφθηκαν αιτήσεις αναίρεσης των καταδικασθέντων υπαιτίων κατά της καταδικαστικής απόφασης του Α΄ Πενταμελούς Εφετείου Κακουρηγημάτων Αθηνών, με αριθμό 2533/2019, δυνάμει της οποίας αποδόθηκε στο Ελληνικό Δημόσιο το ως άνω συνολικώς υπεξαίρεθέν ποσό, βάσει των σχετικών αναγγελιών της ΔΟΥ Φορολογίας Ανωμόνων Εταιρειών Αθηνών και του Τελωνείου Αθηνών (ΕΝΓΔΕ Α΄).

 Απιστία σε βάρος του Δημοσίου, άπαξ και κατ' εξακολούθηση, ποσού 17.620.065,50 ευρώ. Για την υπόθεση αυτή εκδόθηκε το παραπεμπτικό βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών, με αριθμό 45/2022, που διαλαμβάνει κρίση και για τον διαχρονικό κακουρηγηματικό χαρακτήρα των πράξεων (ΓΝΣ στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας).

Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα κατ' επάγγελμα και κατ' εξακολούθηση, ποσού 1.629.935 δολαρίων ΗΠΑ. Για την υπόθεση αυτή εκδόθηκε η καταδικαστική απόφαση του Πενταμελούς Εφετών Κακουρηγημάτων Αθηνών, με αριθμό 1323/2022 (ΓΝΣ στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας).

 Σύσταση συμμορίας για την διάπραξη της υπεξαίρεσης μνημείου ιδιαιτέρως μεγάλης αξίας άνω των 150.000 ευρώ. Για την υπόθεση αυτή εκδόθηκε η απόφαση του Αρείου Πάγου, με αριθμό 105/2023, με την οποία απερρίφθη αίτηση αναίρεσης καταδικασθέντος υπαιτίου. Επίσης, υπεξαίρεση μνημείων ιδιαιτέρως μεγάλης αξίας άνω των 150.000 ευρώ, και κατ' εκτίμηση 982.435 ευρώ. Για την υπόθεση αυτή εκδόθηκε η αθωωτική απόφαση του Β΄ Πενταμελούς Εφετείου Κακουρηγημάτων Αθηνών, με αριθμούς 405, 980/2022, πλην, όμως, κατ' αυτής ασκήθηκε και εκκρεμεί αίτηση αναίρεσης από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, κατόπιν της από 19-12-2022 σχετικής αίτησης του ΝΣΚ (ΓΝΣ στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού).

 Απάτη σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου για ποσό που υπερβαίνει τα 3.000.000 ευρώ (με βάση την εμπορική αξία των εκτάσεων, ήτοι 40.000 - 50.000 ευρώ/στρέμμα) ή τα 600.000 ευρώ (με βάση την αντικειμενική αξία των εκτάσεων, ήτοι 10.000 ευρώ/στρέμμα), με τη μορφή συμπαιγνίας πώλησης και σκοπό την ιδιοποίηση δημόσιων δασικών εκτάσεων στο νησί της Ελαφονήσου. Για την υπόθεση αυτή εκδόθηκε η απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Κακουρηγημάτων, με αριθμό 183/2022, με την οποία κρίθηκε ότι στην Ελαφονήσο, η οποία δεν εμπίπτει στην περιοχή των Επτανήσων, εφαρμόζεται το Βασιλικό Διάταγμα με ημερομηνία 17-11/01-12-1836 «Περί ιδιωτικών δασών» και ισχύει το τεκμήριο κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου όσον αφορά στα δάση και στις δασικές εκτάσεις (βάσει του άρθρου 62 του ν.998/1979). Η απόφαση αυτή συνάδει και με την απόφαση του Πενταμελούς Εφετείου Κακουρηγημάτων Καλαμάτας, με αριθμό 11/2021, που έχει ήδη καταστεί αμετάκλητη ύστερα από την έκδοση της απόφασης του Αρείου Πάγου, με αριθμό 1149/2022 (Δικαστικό Γραφείο Καλαμάτας).

2.8. Υποθέσεις ενώπιον διεθνών δικαστηρίων και οργάνων

2.8.1. Υποθέσεις ενώπιον του ΕΔΔΑ

 Προσφυγή, με την οποία η προσφεύγουσα επικαλέστηκε παραβίαση του δικαιώματος στη θρησκευτική ελευθερία (άρθρο 9 ΕΣΔΑ) λόγω της υποχρέωσης αποκάλυψης του θρησκευμάτος της (ή την ανυπαρξία θρησκευμάτος) κατά τη δήλωση στο Ληξιαρχο της γέννησης του τέκνου της και κατά τη σύνταξη της σχετικής ληξιαρχικής πράξης. Το Δικαστήριο, με την απόφαση της 13-12-2022, απέρριψε την προσφυγή ως απαράδεκτη λόγω μη προηγούμενης εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων, κρίνοντας ότι η επικαλούμενη παραβίαση της ΕΣΔΑ θα μπορούσε να ελεγχθεί αποτελεσματικά από το ΣτΕ με την άσκηση αίτησης ακύρωσης κατά της ληξιαρχικής πράξης γέννησης της κόρης της προσφεύγουσας, λόγω παραβίασης του άρθρου 13 του Συντάγματος ή/και της ανωτέρω διάταξης της ΕΣΔΑ. Με την απόφαση αναγνωρίζεται: α) η αποτελεσματικότητα, σύμφωνα με το άρθρο 13 ΕΣΔΑ, του ενδίκου βοηθήματος της αίτησης ακύρωσης ενώπιον του ΣτΕ, για τον έλεγχο των παραβιάσεων της Σύμβασης και β) ότι οι διατάξεις της ΕΣΔΑ εφαρμόζονται στην ελληνική έννομη τάξη και υπερισχύουν κάθε αντίθετης διάταξης του εθνικού δικαίου, δυνάμει του άρθρου 28 του Συντάγματος (ΓΝΣ στο Υπουργείο Εξωτερικών).

 Προσφυγή, με την οποία η προσφεύγουσα, επικαλέστηκε παραβίαση του δικαιώματος πρόσβασής της σε δικαστήριο (άρθρο 6 παρ.1 ΕΣΔΑ) εξαιτίας της άρνησης του Ελληνικού Κοινοβουλίου να άρει την ασυλία Υπουργού, κατόπιν έγκλησης της προσφεύγουσας σε βάρος του για εξύβριση και συκοφαντική δυσφήμιση δια του τύπου (άρθρα 361, 362 και 363 ΠΚ). Το Δικαστήριο, με την απόφαση της 20-12-2022, έκρινε ότι παραβιάστηκε το δικαίωμα πρόσβασης της προσφεύγουσας σε δικαστήριο, παρά την ύπαρξη εκκρεμούς αγωγής αποζημίωσης για προσβολή της προσωπικότητάς της ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων εκ της ίδιας αιτίας, καθόσον η φήμη της προσφεύγουσας μπορούσε να αποκατασταθεί μόνο στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας, μέσω της δημοσίευσης της τυχόν καταδικαστικής απόφασης στον τύπο, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η καταγγεληθείσα συμπεριφορά του Υπουργού δεν συνδεόταν με τα βουλευτικά ή υπουργικά του καθήκοντα. Επιδικάσθηκε δίκαιη ικανοποίηση 5.000 ευρώ για ηθική βλάβη, πλέον 1.240 ευρώ για δικαστικά έξοδα (ΓΝΣ στο Υπουργείο Εξωτερικών).

2.8.2. Υποθέσεις ενώπιον του ΔΕΕ/ΓΔΕΕ

α. Προδικαστικά ερωτήματα δικαστηρίων άλλων κρατών-μελών

Υποβλήθηκαν παρατηρήσεις από το ΓΝΣ στο Υπουργείο Εξωτερικών σε συνεργασία με την Ειδική Νομική Υπηρεσία (ΕΝΥ) του ίδιου Υπουργείου, επί των κάτωθι προδικαστικών ερωτημάτων:

 Επί προδικαστικού ερωτήματος του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου της Πορτογαλίας, το Δικαστήριο, με την απόφαση της 07-04-2022, ερμηνεύοντας τις διατάξεις των παρ.1 και 2 του άρθρου 3 του

Κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) 2988/95 σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης έκρινε, μεταξύ άλλων, ότι:

- Δεν αντιτίθεται στις διατάξεις αυτές εθνική ρύθμιση, η οποία προβλέπει αποκλειστική προθεσμία, εντός της οποίας, ο αποδέκτης απόφασης ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθεισών ενισχύσεων υποχρεούται να προβάλει την παραγραφή πριν από το στάδιο της διαδικασίας αναγκαστικής είσπραξης.

- Δεν αντιτίθεται στις διατάξεις αυτές εθνική ρύθμιση, δυνάμει της οποίας η προθεσμία εκτέλεσης απόφασης επιβολής διοικητικής ποινής διακόπτεται με την κλήτευση στη διαδικασία αναγκαστικής είσπραξης της οφειλής.

- Αντιτίθεται στις διατάξεις αυτές εθνική ρύθμιση, η οποία προβλέπει ότι η προθεσμία εκτέλεσης αρχίζει να τρέχει από την έκδοση απόφασης περί επιστροφής των αχρεωστήτως εισπραχθέντων ποσών, καθόσον η προθεσμία αυτή πρέπει να αρχίζει να τρέχει από την ημέρα κατά την οποία η εν λόγω απόφαση καθίσταται οριστική (συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-447/20 και C-448/20) [Ειδικό Γραφείο Ενωσιακού Δικαίου στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων].

 Επί προδικαστικού ερωτήματος του Διοικητικού Εφετείου αρμοδίου επί οικονομικών υποθέσεων της Ολλανδίας (College van Beroep voor het bedrijfsleven), το Δικαστήριο, με την απόφαση της 05-05-2022, έκρινε ότι στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 (χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής), η υποχρέωση ορθής χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΚΑΔ 10) έχει την έννοια ότι αφορά και στη χρήση φυτοπροστατευτικού προϊόντος, το οποίο, είτε δεν είναι αδειοδοτημένο στο οικείο κράτος μέλος είτε η τελική ημερομηνία αδειοδοτημένης χρήσης του έχει παρέλθει (Υπόθεση C-189/21) [Ειδικό Γραφείο Ενωσιακού Δικαίου στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων].

 Επί προδικαστικού ερωτήματος του Ανώτατου Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου της Γερμανίας, το Δικαστήριο με την απόφαση της 08-12-2022, ερμηνεύοντας τα άρθρα 12 στοιχ. β, 14 παρ.1 στοιχ. α της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και 17 παρ.3 στοιχ.α του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/279 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), έκρινε ότι στο πλαίσιο της στάθμισης που πρέπει να πραγματοποιείται μεταξύ, αφενός, των δικαιωμάτων που προβλέπονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, αφετέρου, εκείνων που προβλέπονται στο άρθρο 11 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων:

- Κατά την εξέταση αίτησης διαγραφής συνδέσμων η οποία απευθύνεται στον φορέα εκμετάλλευσης μηχανής αναζήτησης για την αφαίρεση από τον κατάλογο των αποτελεσμάτων αναζήτησης του συνδέσμου προς περιεχόμενο που περιλαμβάνει ισχυρισμούς τους οποίους το πρόσωπο που υπέβαλε την αίτηση θεωρεί ανακριβείς, η εν λόγω διαγραφή συνδέσμων δεν εξαρτάται από την προϋπόθεση να έχει επιλυθεί το ζήτημα της ακρίβειας του ταξινομημένου περιεχομένου, τουλάχιστον προσωρινά, στο πλαίσιο ενδίκου βοηθήματος που έχει ασκήσει το εν λόγω πρόσωπο κατά του παρόχου περιεχομένου.

- Κατά την εξέταση αίτησης διαγραφής συνδέσμων η οποία απευθύνεται στον φορέα εκμετάλλευσης μηχανής αναζήτησης για την αφαίρεση από τα αποτελέσματα αναζήτησης εικόνων που πραγματοποιείται με βάση το ονοματεπώνυμο ενός φυσικού προσώπου των φωτογραφιών που εμφανίζονται με μορφή μικρογραφιών και απεικονίζουν το εν λόγω πρόσωπο, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πληροφοριακή αξία των εν λόγω φωτογραφιών, ανεξαρτήτως του πλαισίου της δημοσίευσής τους στην ιστοσελίδα από την οποία προέρχονται, αλλά λαμβανομένου υπόψη κάθε στοιχείου κεκμένου το οποίο συνοδεύει άμεσα την εμφάνιση των φωτογραφιών στα αποτελέσματα αναζήτησης και δύναται να αποσαφηνίσει την πληροφοριακή αξία των φωτογραφιών (Υπόθεση C-460/20) (ΓΝΣ στο Υπουργείο Εξωτερικών).

 Επί προδικαστικού ερωτήματος του Συμβουλίου Επικρατείας του Βελγίου, το Δικαστήριο, με την απόφαση της 19-01-2023, έκρινε ότι το άρθρο 53 παρ.1 του Κανονισμού (ΕΚ) 1107/2009, το οποίο ρυθμίζει τη χορήγηση αδειών σε κατεπείγουσες καταστάσεις φυτοπροστασίας έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει σε κράτος μέλος να χορηγεί άδεια για τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων προοριζόμενων για την επεξεργασία σπόρων, ούτε άδεια για τη διάθεση και τη χρήση σπόρων που έχουν υποστεί επεξεργασία με τα προϊόντα αυτά, εφόσον αυτό έχει ρητώς απαγορευτεί με εκτελεστικό κανονισμό (Υπόθεση C-162/21) [Ειδικό Γραφείο Ενωσιακού Δικαίου στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων].

β. Προσφυγές

 Υπόθεση προσφυγής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατ' άρθρο 260 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά του Βασιλείου της Δανίας για την προστασία της προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (ΠΟΠ) «ΦΕΤΑ», στην οποία παρενέβη η Ελληνική Δημοκρατία. Το Δικαστήριο, με την απόφαση της 19-08-2022, έκρινε ότι το Βασίλειο της Δανίας, παραλείποντας να λάβει μέτρα για την πρόληψη και την παύση της χρήσης της ΠΟΠ «ΦΕΤΑ» από Δανούς παραγωγούς γαλακτοκομικών προϊόντων για τον προσδιορισμό τυριού που δεν ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές της ΠΟΠ αυτής, παρέβη τις υποχρεώσεις τις οποίες υπέχει από το άρθρο 13 παρ.3 του Κανονισμού (ΕΕ) 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων (Υπόθεση C-159/20) (Ειδικό Γραφείο Ενωσιακού Δικαίου στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων).

2.8.3. Υποθέσεις ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

 Απάντηση της Ελληνικής Δημοκρατίας στο πλαίσιο έρευνας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Μέτρο 13 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (αριθμός έρευνας RD2/2019/0034/GR), με αποτέλεσμα την αποδοχή, με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/908, της 8ης Ιουνίου 2022, του προταθέντος από τις ελληνικές αρχές υπολογισμού και μείωση των αρχικώς προταθεισών δημοσιονομικών διορθώσεων ή μη επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων, με συνολικό κέρδος για την Ελληνική Δημοκρατία 4.602.374,55 ευρώ (Ειδικό Γραφείο Ενωσιακού Δικαίου στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων).

 Επεξεργασία απαντήσεων των εθνικών Αρχών στο πλαίσιο διμερούς σύσκεψης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, επί έρευνας της τελευταίας για τις ενισχύσεις στα Μικρά Νησιά του Αιγαίου από το 2019 και μετά (αριθμός έρευνας INT/2021/008/GR), με αποτέλεσμα την περαίωση της έρευνας χωρίς επιβολή δημοσιονομικής διόρθωσης σε βάρος της Ελληνικής Δημοκρατίας (Ειδικό Γραφείο Ενωσιακού Δικαίου στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων).

2.9. Διαιτησίες

 Δύο αιτήσεις-προσφυγές στη διαιτησία του άρθρου 27 του ν.δ. 3560/1956, τεθείσας υπό καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης, ανώνυμης εταιρείας κατά του Ελληνικού Δημοσίου, με αίτημα την επιδίκαση συνολικού ποσού 97.883.447,02 ευρώ νομιμότοκα, ως αποζημίωση, για την ανόρθωση της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη από την επιβολή φόρου εισοδήματος, επί των ποσών που εισέπραξε δυνάμει διαιτητικών αποφάσεων, με αριθμούς 21/2009, 19/2012 και 26/2014. Επί των αιτήσεων αυτών εκδόθηκαν οι διαιτητικές αποφάσεις, με αριθμούς 37/2022 και 38/2022, με τις οποίες υποχρεώθηκε το Ελληνικό Δημόσιο να καταβάλει στην αιτούσα-προσφεύγουσα το σύνολο των αιτηθέντων ποσών. Οι αποφάσεις αυτές έχουν κοινοποιηθεί στο Ελληνικό Δημόσιο και διερευνάται από το αρμόδιο Γραφείο η ορθότητα αυτών για την αποδοχή τους ή μη (ΓΝΣ στην ΥΠΑ και στο Υπουργείο Οικονομικών).

 Αίτηση διαιτησίας ενώπιον του Διεθνούς Διαιτητικού Δικαστηρίου του Λονδίνου (LCIA), εταιρείας διαχείρισης κρατικών λαχείων δυνάμει σύμβασης παραχώρησης, κατά του Ελληνικού Δημοσίου και του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου, με αίτημα την αναγνώριση απαλλαγής της αιτούσας από υποχρεώσεις καταβολής συμβατικού ανταλλάγματος άνω των 70.000.000 ευρώ προς το Δημόσιο, λόγω ανωτέρας βίας, άλλως αδυναμίας παροχής του Ελληνικού Δημοσίου, άλλως απρόοπτης μεταβολής των συνθηκών, που σχετίζονται με την πανδημία του κορωνοϊού και τα κρατικά μέτρα που λήφθηκαν για την αντιμετώπισή της. Η διαιτητική διαδικασία είναι σε εξέλιξη (ΓΝΣ στο Υπουργείο Οικονομικών).

 Αίτηση διαιτησίας αλλοδαπής εταιρείας κατά του Ελληνικού Δημοσίου, ενώπιον του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ICC), με την οποία

διεκδικείται ποσό κατά προσέγγιση 150.000.000 ευρώ, από την εκτέλεση συμβάσεων προμήθειας κύριου εξοπλιστικού υλικού για τις ανάγκες των Ενόπλων Δυνάμεων. Η διαιτητική διαδικασία είναι σε εξέλιξη (ΓΝΣ στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας).

 Αίτηση διαιτησίας του Ελληνικού Δημοσίου κατά συνολικά επτά εταιρειών (μίας ημεδαπής και έξι αλλοδαπών), ενώπιον του ICC, με την οποία διεκδικείται ποσό άνω των 5.000.000.000 ευρώ από την εκτέλεση συμβάσεων προμήθειας κύριου εξοπλιστικού υλικού για τις ανάγκες των Ενόπλων Δυνάμεων. Στην ίδια υπόθεση εκκρεμούν και ανταγωγικές απαιτήσεις των αντιδίκων του Ελληνικού Δημοσίου συνολικού ύψους περίπου 70.000.000 ευρώ. Αναμένεται η έκδοση ενδιάμεσης απόφασης του διαιτητικού Δικαστηρίου σχετικά με τη νομική βασιμότητα των εκκρεμών απαιτήσεων και την ύπαρξη ή μη ευθύνης προς αποζημίωση καθενός από τα διάδικα μέρη (ΓΝΣ στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας).

 Αίτηση διαιτησίας κατόχων του πλειοψηφικού πακέτου μετοχών ημεδαπής εταιρείας, της οποίας κύριο αντικείμενο είναι η παραγωγή εξοπλιστικού υλικού, κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας ενώπιον του Διεθνούς Κέντρου Διακανονισμού Διαφορών από Επενδύσεις (ICSID), με την οποία ζητείται αποζημίωση ποσού άνω των 400.000.000 ευρώ, λόγω της επικαλούμενης από τους αιτούντες παραβίασης διμερούς συμφωνίας που συνυπέγραψε η Ελληνική Δημοκρατία με άλλο κράτος για την προστασία των επενδύσεων, με αποτέλεσμα την πρόκληση ζημίας σε βάρος των επενδυτών/μετόχων της εταιρείας. Με ενδιάμεση οριστική απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου απορρίφθηκε το μεγαλύτερο μέρος των απαιτήσεων των αντιδίκων (ύψους περίπου 340.000.000 ευρώ). Η διαιτητική διαδικασία είναι σε εξέλιξη (ΓΝΣ στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας).

 Αίτηση διαιτησίας ενώπιον του Διεθνούς Κέντρου για τον Διακανονισμό Επενδυτικών Διαφορών (ICSID), υπό ειδική διαχείριση τελούσας, τραπεζικής εταιρείας κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας, με την οποία η αιτούσα, επικαλούμενη τη διμερή Συμφωνία μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυπριακής Δημοκρατίας για την αμοιβαία προώθηση και προστασία των επενδύσεων (ν.2100/1992, Α' 191) καθώς και τη Διεθνή Σύμβαση για τον διακανονισμό επενδυτικών διαφορών μεταξύ κρατών και υπηκόων άλλων κρατών (Σύμβαση ICSID, α.ν.608 της 11/11-11-1968, Α' 263), ισχυρίστηκε ότι η Ελληνική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις της, διότι το 2012, κατά τη προσπάθεια μείωσης του ελληνικού δημόσιου χρέους, εφάρμοσε την ανταλλαγή των ελληνικών ομολόγων (ν.4050/2012), με αυθαίρετο και διακριτικό τρόπο και δεν ικανοποίησε τα αιτήματά της για χρηματοδοτική στήριξη, αφενός υπό μορφή κεφαλαιακής στήριξης (δηλαδή πρόσβαση σε κεφάλαια του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ-ΗFSF) και αφετέρου επείγουσας παροχής ρευστότητας (Emergency Liquidity Assistance - ELA) από την Τράπεζα της Ελλάδος τόσο της ίδιας όσο και της ελληνικής θυγατρικής της Τράπεζας, που λειτουργούσε στην Ελλάδα. Επί της αίτησης αυτής εκδόθηκε η από 15 Απριλίου 2021 απόφαση του ICSID, κατά της οποίας

καταχωρίστηκε αίτηση ακύρωσης της Ελληνικής Δημοκρατίας, με λόγους την «πρόδηλη υπέρβαση των εξουσιών του Διαιτητικού Δικαστηρίου», διότι το Διαιτητικό Δικαστήριο δέχθηκε την αρμοδιότητά του επί των αξιώσεων της αιτούσας, παρόλο που η προβλεπόμενη στο άρθρο 9 της ανωτέρω επενδυτικής συμφωνίας ρήτρα διαιτησίας ήταν ανεφάρμοστη, λόγω αντίθεσής της με τις Συνθήκες της ΕΕ, την παράβαση θεμελιώδους διαδικαστικού κανόνα και την έλλειψη αιτιολογίας της απόφασης. Η αίτηση ακύρωσης απορρίφθηκε το έτος 2022. Επισημαίνεται ότι δεν έχει δοθεί έγκριση δημοσιοποίησης της απόφασης (συσταθείσα στο ΝΣΚ, από το έτος 2012, Ομάδα Εργασίας για τις υποθέσεις του PSI).

 Αίτηση διαιτησίας παραχωρησιούχου για την κατασκευή μεγάλου αυτοκινητόδρομου κατά του Ελληνικού Δημοσίου, με τη οποία ζητείται να αναγνωρισθεί ότι η τροποποίηση του βασικού σχεδιασμού του αυτοκινητόδρομου εξαιτίας αδυναμίας διέλευσης αυτού υπέρθεν πλημμυρής κατασκευασμένης σιδηροδρομικής σήραγγας συνιστά κίνδυνο που είχε αναλάβει συμβατικά το Ελληνικό Δημόσιο και όχι ο παραχωρησιούχος, ο οποίος -κατά τους ισχυρισμούς του- δεν φέρει, ως εκ τούτου, ευθύνη για οποιεσδήποτε καθυστερήσεις στην εκτέλεση του Έργου ή/και για δαπάνες που σχετίζονται με την οφειλόμενη στον ανωτέρω λόγο αδυναμία διέλευσης. Επί της αίτησης αυτής εκδόθηκε η διαιτητική απόφαση, με αριθμό 13/2022, με την οποία η ως άνω αίτηση έγινε κατά πλειοψηφία δεκτή. Για την υπόθεση αυτή, η Α' Ολομέλεια του ΝΣΚ, με το 390/21-07-2022 Πρακτικό της, το οποίο έγινε αρμοδίως δεκτό, γνωμοδότησε ομόφωνα υπέρ της μη άσκησης από το Ελληνικό Δημόσιο αγωγής για την ακύρωση και την αναγνώριση της ανυπαρξίας της διαιτητικής αυτής απόφασης (ΓΝΣ στη Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών).

 Αίτηση διαιτησίας παραχωρησιούχου για την κατασκευή μεγάλου αυτοκινητόδρομου κατά του Ελληνικού Δημοσίου, με τη οποία ζητείται να αναγνωρισθεί ότι βραχόπτωση η οποία κατέληξε επί του οδοστρώματος συνιστά γεγονός ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου, άλλως γεγονός απαλλαγής της παραχωρησιούχου, άλλως γεγονός ανωτέρας βίας, και να υποχρεωθεί το Ελληνικό Δημόσιο να καταβάλει στην αιτούσα νομιμότοκα αποζημίωση ποσού που θα καθορισθεί κατά τη διάρκεια της διαιτησίας. Η διαιτητική διαδικασία είναι σε εξέλιξη (Σχηματισμός Εθνικών και Διεθνών Διαιτησιών).

 Αίτηση διαιτησίας παραχωρησιούχου (μισθωτή) Τουριστικού Λιμένα, με την οποία ζητείται να ανακαθορισθεί εξαιτίας των οικονομικών επακόλουθων της πανδημίας και των ληφθέντων περιοριστικών μέτρων του πολέμου στην Ουκρανία και της εν γένει δυσμενούς οικονομικής κατάστασης το ετήσιο οικονομικό αντάλλαγμα το οποίο καταβάλλει στο Ελληνικό Δημόσιο για τα έτη 2020-2025, στο σταθερό ποσό των 102.000 ευρώ, να αναγνωρισθεί η υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου να επιστρέψει στην αιτούσα τη διαφορά την οποία έχει ήδη εισπράξει ως μέρος του ετήσιου ανταλλάγματος για τα έτη 2020-2021, καθώς και αποζημίωση για διαφυγόντα έσοδα των ετών 2020-2022 λόγω μειωμένης δυνατότητας εναπόθεσης σκαφών στο χερσαίο

χώρο της μαρίνας εξαιτίας κατασκευαστικού ελαττώματος του προσήνεμου μώλου του Λιμένα. Η διαιτητική διαδικασία είναι σε εξέλιξη (Σχηματισμός Εθνικών και Διεθνών Διαιτησιών).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β - Δημοσιεύσεις - Ομιλίες λειτουργών του ΝΣΚ σε Συνέδρια και Ημερίδες - Συμμετοχές

■ Έκδοση βιβλίου «Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ» Το 2022 κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις «Νομική Βιβλιοθήκη» το βιβλίο της Νομικής Συμβούλου του Κράτους, Χριστίνας Διβάνη με τίτλο «Η ιστορία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους» και υπότιτλο «Ίδρυση - Λειτουργία - Διοικητική οργάνωση - Διεθνείς αρμοδιότητες». Το βιβλίο προλογίζει η Πρόεδρος του ΝΣΚ, Ευγενία Βελώνη, και τη χρηματοδότησή του ανέλαβε εξ ολοκλήρου η Ένωση Μελών Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

■ Μελέτες εν ενεργεία και επί τιμή λειτουργών του ΝΣΚ στον Τυπτικό Τόμο για την Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου που εκδόθηκε το 2022 από την «Ελληνική Εταιρεία Δικαίου του Περιβάλλοντος» με τίτλο "ΤΟ ΒΙΩΣΙΜΟ ΚΡΑΤΟΣ":

1) «ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ - ΘΕΜΙΤΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΣΕ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ - Η ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΩΣ ΤΕΤΟΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ», Ευγενία Βελώνη, Πρόεδρος ΝΣΚ.

2) «ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ: Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΣΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΔΔΑ», Ιωάννης Κωνσταντίνος Χαλκιάς, ε.τ. Πρόεδρος ΝΣΚ.

3) «Η ΔΑΣΟΣΚΕΠΑΣΤΗ ΚΤΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ», Βασιλική Δούσκα, τ. Αντιπρόεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

4) «Ο ΑΝΕΜΟΜΥΛΟΣ ΩΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΑΓΑΘΟ», Αθηνά Αλεφάντη, Νομική Σύμβουλος του Κράτους και με την ιδιότητα της Αντιπροέδρου Α΄ της Ελληνικής Εταιρείας Δικαίου του Περιβάλλοντος.

Ο Τυπτικός Τόμος παρουσιάστηκε σε εκδήλωση που διοργανώθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Εταιρείας Δικαίου του Περιβάλλοντος σε συνεργασία με τις εκδόσεις Σάκκουλα την Τρίτη 22 Μαρτίου 2022 και ώρα 20.00 στην Κεντρική Σκηνή της Στέγης του Ιδρύματος Ωνάση, κατά την οποία παρέστη ως προσκεκλημένη και η Πρόεδρος του ΝΣΚ.

■ Μελέτη της Παρέδρου ΝΣΚ, Ν.-Χ. Σαμαρά, στο περιοδικό Θεωρία και Πράξη Διοικητικού Δικαίου (Τεύχος 8-9/2022) εκδ. ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ με θέμα: "Το έκτακτο ένδικο μέσο της αίτησης αναθεώρησης κατά τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας".

■ Κύκλοι επιμορφωτικών Σεμιναρίων για τους 41 Δοκίμους Δικαστικούς Πληρεξουσίου, που διορίστηκαν εντός του έτους 2022.

Αναπτύχθηκαν οι ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- 1) Οργανισμός ΝΣΚ - Καθηκοντολόγιο - Πλαίσιο λειτουργίας του ΝΣΚ. Εισηγητής: Σταύρος Σπυρόπουλος, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.
- 2) Χρήση Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) ΝΣΚ, υπηρεσιακού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τραπεζών νομικών πληροφοριών. Εισηγητές: 1. Αντώνιος Αντωνίου, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, 2. Δημήτριος Μωραΐτης, Δικαστικός Πληρεξούσιος Α΄ ΝΣΚ, 3. Βασιλική Ζών, Προϊσταμένη Τμήματος Διαχείρισης των Ηλεκτρονικών Συστημάτων και των Βάσεων Δεδομένων και Υποστήριξης των Χρηστών της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του ΝΣΚ.
- 3) Εγγυήσεις Ελληνικού Δημοσίου σε δάνεια και ρυθμίσεις οφειλών φυσικών και νομικών προσώπων. Εισηγήτρια: Βασιλική Στρουμπούλη, Δικαστική Πληρεξούσια Α΄ ΝΣΚ.
- 4) Ρυθμίσεις οφειλών φυσικών και νομικών προσώπων/πτώχευση, Εισηγήτρια: Φανή Ανδρέου, Δικαστική Πληρεξούσια Α΄ ΝΣΚ.
- 5) Χειρισμός υποθέσεων πινάκων κατάταξης δανειστών. Εισηγήτρια: Καρολίνα Καραβασίλη, Δικαστική Πληρεξούσια Α΄ ΝΣΚ.
- 6) Αναγκαστική εκτέλεση. Εισηγήτρια: Ειρήνη Γαρδικιώτη, Δικαστική Πληρεξούσια Α΄ ΝΣΚ.
- 7) Πρωτόκολλα Διοικητικής Αποβολής / Πρωτόκολλα Καθορισμού Αποζημίωσης. Εισηγήτρια: Μαρία Σκορίλα, Δικαστική Πληρεξούσια Α΄ ΝΣΚ.
- 8) Υποθέσεις κτηματολογίου. Εισηγήτρια: Γεωργία Σπεντζούρη, Δικαστική Πληρεξούσια Α΄ ΝΣΚ.
- 9) Ιδιοκτησιακό καθεστώς του Δημοσίου. Εισηγητής: Αντώνιος Τατσόπουλος, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.
- 10) Τα προνόμια του Δημοσίου. Εισηγητής: Δημήτριος Καμάρης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.
- 11) Αγωγές Αποζημίωσης-Παραγραφές. Εισηγήτρια: Φωτεινή Πραβίτα, Δικαστική Πληρεξούσια Α΄ ΝΣΚ.
- 12) Αναγκαστική Απαλλοτρίωση. Εισηγήτρια: Μαριλένα Λάλωση - Κατακουζηνού, Δικαστική Πληρεξούσια Α΄ ΝΣΚ.
- 13) Μισθώσεις Δημοσίου. Εισηγήτρια: Θεοδώρα Καραχάλιου, Πάρεδρος ΝΣΚ.
- 14) Κατάσχεση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου εις χείρας τρίτου και ιδίως εις χείρας τραπεζικών ιδρυμάτων. Εισηγήτρια: Μαρία-Λουΐζα Μπακαλάκου, Νομική Σύμβουλος του Κράτους.
- 15) Διαιτητικές Διαδικασίες με διάδικο το Ελληνικό Δημόσιο. Εισηγητής: 1. Αντώνιος Αντωνίου, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, 2. Μαρία Βλάσση, Πάρεδρος ΝΣΚ.

16) Η θέση του Ελληνικού Δημοσίου στην Ποινική Δίκη. Εισηγήτρια: Ελένη Βελετσάνου, Δικαστική Πληρεξούσια Α΄ ΝΣΚ.

- Υποδοχή και χαιρετισμός από την Πρόεδρο του ΝΣΚ κατά την επίσκεψη εργασίας, την Πέμπτη 22-09-2022 στην ΚΥ του ΝΣΚ, Αυστριακών δικαστικών λειτουργών, στο πλαίσιο επιμορφωτικών ανταλλαγών που διοργανώνει το European Judicial Training Network (EJTN), στους οποίους έγινε παρουσίαση των αρμοδιοτήτων και του τρόπου λειτουργίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, από τις Παρέδρους ΝΣΚ, Βασιλεία Πελέκου και Νάταλη-Χριστίνα Σαμαρά.

- Ομιλία της Πρόεδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στην Τελετή ονοματοδοσίας αίθουσας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων σε αίθουσα «Τάσου Μπάνου», η οποία συνδιοργανώθηκε από τους Υπουργούς Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Επικρατείας και πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 5 Ιουλίου 2022, παρουσία της Προέδρου της Δημοκρατίας, Κατερίνας Σακελλαροπούλου.

- Συμμετοχή της Προέδρου του ΝΣΚ την Πέμπτη 16 Ιουνίου 2022 στην τελετή αναγόρευσης της Προέδρου της Δημοκρατίας, Κατερίνας Σακελλαροπούλου, σε επίτιμη διδάκτορα του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών, η οποία έλαβε χώρα στη μεγάλη αίθουσα του κεντρικού κτιρίου του ΕΚΠΑ.

- Χαιρετισμός της Προέδρου του ΝΣΚ στην πανηγυρική συνεδρίαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας την Παρασκευή 17 Ιουνίου 2022 επί τη αποχωρήσει του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, Δημητρίου Σκαλτσούνη.

- Συμμετοχή της Προέδρου του ΝΣΚ την Κυριακή 24 Ιουλίου 2022 στη δεξίωση της Προέδρου της Δημοκρατίας για την 48η επέτειο από την αποκατάσταση της Δημοκρατίας.

- Συμμετοχή της Προέδρου του ΝΣΚ την Παρασκευή 30 Σεπτεμβρίου 2022 στην επιστημονική εκδήλωση-ημερίδα που πραγματοποίησε η Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων στο Πολεμικό Μουσείο Αθηνών, για τον εορτασμό της συμπλήρωσης 60 χρόνων από την έναρξη της λειτουργίας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, κατά την οποία έγινε παρουσίαση και σχετικού επετειακού Λευκόματος.

- Συμμετοχή της Προέδρου του ΝΣΚ την Δευτέρα 3 Οκτωβρίου 2022 στη Θεία Λειτουργία και Δοξολογία η οποία τελέστηκε στον Μητροπολιτικό ναό Αθηνών για την 35η επέτειο του πανελλήνιου εορτασμού της ημέρας του Αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτη, στην πολιτιστική εκδήλωση που ακολούθησε στην αίθουσα Γερουσίας της Παλαιάς Βουλής καθώς και στη δεξίωση που παρέθεσε στη συνέχεια ο Δήμαρχος Αθηναίων στο Δημαρχιακό

Μέγαρο προς τιμήν του Δικαστικού Σώματος.

- Παρουσίαση από την Πρόεδρο του ΝΣΚ την Τρίτη 22 Νοεμβρίου 2022 της Ετήσιας Έκθεσης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για το έτος 2021, ενώπιον της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής των Ελλήνων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 120 ν.4831/2021 (Α' 170) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 38 του ν.4949/2022 (Α'126) και τον Κανονισμό της Βουλής.

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 68 & ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ - Τ.Κ. 106 78 ΑΘΗΝΑ

www.nsk.gr, e-mail: info@nsk.gr